Erar 2912

VÄLIS-EESTI TEGELASED

VÄLIS-EESTI ÜHING TALLINN
1939

VÄLIS-EESTI TEGELASED

VÄLIS-EESTI TEGELASED

ELULOOLISI ANDMEID

E 1743

E 10876

Toimetanud Välis-Eesti Ühingu sekretär B. TIIDO

VÄLIS-EESTI ÜHINGU VÄLJAANNE
TALLINN 1939

Trükk:

O.-ü. «Vaba Maa» trükikoda, Tallinnas, 1939.

Klišeed:

B. Pertel'i tsinkograafiast, Tallinnas.

Riiklik Ajaloomuseum
94316
F. 914
Raamatukogu

E 3025

Eesti NSV
Keskraamatukogu
Teaduste Akadeemia

EESSÕNAKS

Kui alles 1932. aastal ilmunud esimeses eestikeelses üldises kaasaegsete ja elavate tegelaste eluloostikku pakkuvas teatmeteoses „Eesti avalikud tegelased, eluloolisi andmeid" (Eesti Kirjanduse Selts, Tartu) toimetaja (R. Kleis) arvab eessõnas, et Eestis pole esiotsa mõeldav ega vajalinegi selliste teatmeteoste diferentseerumine üksikute kutseliikide või tegevusalade järgi, siis on Eesti edenev elu vahepeal möödunud seitsme aasta jooksul siiski juba raamatuturule saatnud terve rea erialalisi biograafilisi teatmeteoseid.

Uuena ulatame meie siin lugejate kätte „Välis-Eesti tegelaste" nime all ilmunud eluloostiku ja loodame, et seegi teos on tarvilik mitte ainult tänapäevale, vaid ka tulevikule — läbilõikena eesti inimeste ettevõtlikust tegevusest oma rahvuse ja meelsuse säilitamisel väljaspool kodumaa piire.

Teisest küljest väärib väliseestlaste seltskondlik tegevus ning võitlus oma rahvuse säilitamisel võõrsil seda enam märkimist, et nende saavutised baseeruvad puhtpatriootilisel ja ennastsalgava ühistöö alusel.

Meie teatmeteos erineb nii mõneski suhtes senistest. Väliseestiline tegevus üldiselt on paraku alles ülevaatlikult läbi töötamata, tihti on siin olulisemadki andmed alles koondamata, — millised asjaolud ei olene aga sugugi meiepoolse töö ja hea tahte puudumisest, vaid hoopis kaaluvamaist ja sageli rahvusvaheliste poliitiliste tingimusteni ulatuvaist põhjusist. Siiski, või just nimelt sel põhjusel, oli hädavajaline muretseda andmeid teisel teel ja luua ülevaatlik alus hiljem ehk kunagi ilmuvale Välis-Eesti ajalugu igakülgselt ja kogu ulatuses valgustavale tööle.

Meie teatmeteos oma elulugude valikus ja redaktsioonis ei saanud seepärast kuidagi rahulduda vaid meie tänapäeva ühisest keskusest juhitava ja poliitilistel põhjustel paratamatult lääne poole suunatud Välis-Eesti liikumise ja ulatusega, vaid ta pidi tahes-tahtmata hõlmama Välis-Eesti liikumise minevikugi, milles teatavasti oli (enne varjusurma sundimist) hulga suurejoonelisem ja laiaulatuslikum — nimelt idapoolne sektor.

Endiste Venes tegutsenud eesti seltside ja ettevõtete kodumaale kandunud juhtide elulugudes peegeldub nüüd teatavas kättesaadavas ulatuses

see tegevus, mille tänapäeva-avalduste kohta meil kahjuks puudub igasugune ülevaade. Nii sundis meid teose ühtlustamise vajadus tahtmata läänepoolseski sektoris peale tänapäeva juhtiva tegelaskonna silmas pidama kõiki neid, kes välismaal minevikus ja oma lähemas ümbruskonnas on ühel või teisel viisil edendanud eesti asja. Nii on mõistetavad elulooolised andmed nendegi Välis-Eesti tegelaste kohta, kes praegu enam ei viibi elavate killas, kui ka kõigi nende kohta, kes praegu kodumaal elades töö sunnil on pidanud eemale jääma tegeliku Välis-Eesti tegevuse muredest ja rõõmudest.

Raske oli nimedevaliku teostamine, eriti kui meenutame ankeedi ülemaailmsust, Välis-Eesti tegelaste asukohtade kaugust kodumaast ja sellest sõltuvat ajakulu kirjavahetuses. Nimedevaliku teostamisel ja hiljem ka elulooliste andmete kogumisel olid Välis-Eesti Ühingule üldiselt suureks abiks a d h o c loodud komiteed suuremates eestlaste koondumiskeskustes, tihti aga ei päästnud nendegi tegevus ja reageerimiskiirus teatmeteose väljaandjat ja toimetust kuni kümne kirja saatmisest mõnele tegelasele. Peale kõige muu tuli põrgata kokku kahe õige kaaluva asjaoluga: 1) raskustega, mis valmistasid väliseestlastele võõrdumine eesti kirjakeelest ja üldse endistest koolioludest sõltuv oskamatus kirjatundmise alal, 2) väliseestlaste eelarvamustega, mis osalt on tingitud kauaaegsest eemalviibimisest või siis jälle erinevatest poliitilistest vaadetest.

Ilmumistähtaeg tegi selle töö toimetusele küllalt närvesöövaks ja ei võimaldanud enam uute andmetega täiendamist seal, kus saadetud andmestik mitmekordsetest manitsustest hoolimata ei sisaldanud kõike seda, mida oli nõutud teose ühtluse huvides. Samuti jäi paratamatult üldse kõrvale nii mõnegi tegelase elulugu, kelle koht tõesti oleks selles raamatus, kuid kes meie üleskutsetele ja kirjadele pole võtnud vaevaks vastata, või kes mitmesugustel põhjustel ei soovinud üldse esineda teoses. Teisest küljest toimetus on püüdnud teose koostamisel silmas pidada ainult Välis-Eesti t e g e l a s t e elulookirjelduste avaldamist. Sel põhjusel ongi jäänud välja hulk elulookirjeldusi nende isikute kohta, kelle teened ei mahu veel Välis-Eesti juhtiva tegelaskonna raamidesse. Vaatamata mitmekordsetele meeletuletustele sai toimetus mõned elulookirjeldused kätte alles teose trükkimise ajal; need vähesed elulookirjeldused on avaldatud lisas. Kõigil neil põhjusil loodab toimetus, et lugejaskond arvestab heatahtlikult kõiki raskusi, mis tulid võita sellise teose esmakordsel väljaandmisel.

Vastupidi ja rõõmustaval kombel on meile paljud Välis-Eesti tegelased saatnud ulatuslikke ülevaateid ja üksikasju meenutavaid kirjeldusi oma elu mälestustest, mida aga meie raamatule asetatud kitsad, süsteemist ja rahalistest ressurssidest olenevad piirid ei võimaldanud avaldada. Deponeerime need väärtuslikud materjalid ühes teose käsikirjadega Välis-Eesti arhiivi ja kasutame neid aja jooksul väljavõtteina ajakirja „Välis-Eesti“ veergudel.

Teose murdmist tähestikulises järjestuses raskendas tegelaste piltide avaldamine; sellest olenevalt pole ladu soovitult ühtlane. Seda puudust oleme püüdnud heaks teha teose lõpus avaldatava täpse tähestikuga.

Hoolimata puudusist, milliseid sel teosel, nagu igal teiselgi inimkäte tööl leidub, usume meie, et see 486 eluloost koosnev teatmeteos tutvustab ikkagi teatava täielikkusega kandvamat osa Välis-Eesti liikumise alal teeneid osutanud inimesist ja et ta sellisena ületab meie tänapäeva, jäädes tulevikuski usaldatavaks käsiraamatuks kõigile neile, kes tahavad heita pilku Välis-Eesti liikumise algusaegadele. Ka saagu teos ergutusallikaks meie nooremale Välis-Eesti põlvele, kes tunglana peab edasi kandma meie isade poolt kogu maailmas süüdatud Välis-Eesti meelt ja meie emakeelt.

Toimetajale on teose materjali kogumise juures olnud abiks Välis-Eesti Ühingu usaldusesindajad ja koguteose materjali hankimiseks loodud komiteed välismail. Nagu käesolevast teosest nähtub, on kõige viljakamat tegevust sel alal osutanud P.-Ameerika komitee New Yorgis, esitades protsentuaalselt kõige rohkem tegelaste elulookirjeldusi. Teose koostamisel ja redigeerimisel on oma väärtuslikku abi võimaldanud ajakirjanik ja leksikograaf Herbert H a l j a s p õ l d ning „Postimehe“ toimetaja Bertram K a r r o .

Tänu kõigile, kes ühel või teisel viisil on kaasa aidanud selle raamatu ilmumisele ja ta sisu valmimisele. Viigu see raamat kõikjale, kus iganes elab eestlasi, julgustust ja ergutust; kasvatagu ta teadmist, et kodumaa alati sooja ja osavõtliku pilguga jälgib töötahteliste tegelaste ennastsalgavat rahvuslikku tööd eesti seltsides ja muudes üritustes võõrsil.

Tallinnas, jaanuaris 1939.

Välis-Eesti Ühing.

A

ABEN, Karl, Jaani pg., õpetaja, sünd. 23. IX 1896 Aluksne asunduses Lätis. — Abielus Marie Paaver'iga 1923. aastast. — Õppis Aluksne apostliku õigeusu kirikukoolis 1906—11, Volmari õpetajate-seminaris 1914—18, Pihkva kõrgematel pedagoogilistel kursustel 1918, vabakuulajana Tartu ülikooli filosoofiateadusk. 1920—25. Juhatanud Aluksne eesti algkooli 1919; võttis osa Vabadussõjast; õpetaja Tartu linna I algkoolis 1920. a-st; lõpetas 1936 Tartu ülikooli filosoofiateadusk.; 1937. a-st töötab ka Tartu õpetajate-seminaris filosoofil. ja pedagoogil. ainete õpetajana. Juhatas Tartu lastepidudel üldkoore 1925, 1928, 1930. — Avaldanud luuletistekogu „Helisev vaikus" (1925) ja rea kasvatuslikke ja kirjandussisulisi artikleid „Loomingus", „Eesti Kirjanduses", „Akadeemilise Kirjandusühingu Toimetustes", „Kasvatuses", „Eesti Koolis", „Tänapäevas", „Üliõpilaslehes", „Postimehes" j. m.; tõlkinud rea läti kirjanikkude teoseid eesti keelde ja O. Lutsu „Mahajäetud maja" läti keelde (1920); on avaldanud korduvalt ajalehtedes ja kuukirjades kirjutisi Läti eestlaste, eriti Aluksne asunduse eestlaste elust-olust; esinenud Aluksne eestlaste juures kõnedega; Välis-Eesti Ühingu Tartu osak. liige 1937. a-st. — Alal. asuk. Tartu.

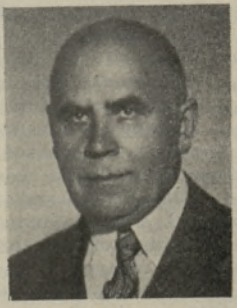

ALTBERG, Karl. — Rändas Ühendriigesse 1922. — Peale seltside ühinemist astus New Yorgi Eesti Haridusseltsi liikmeks; 1935 New Yorgi E. H.-s-i juhatusliige; tegelane eriti seltsi ruumide ümberehitamisel ja kaunistamisel 1936, milline töö toimus tema juhtimisel. — Alal. asuk. New York City, U. S. A.

ADAMBERG, Leida, Tõnise tr., arst, sünd. 10. V 1899 Vändras. — Vallaline. — Lõpetas 1924 Tartu ülikooli arstiteaduskonna ja rändas 1928 Ühendriigesse edasiõppimise eesmärgiga dieetika alal; õppis Jova State College'is ja töötas Chicago Cook County haigemajas kolm aastat; 1932. a-st New Yorgis. — Tegev olnud New Yorgi Eesti Haridusseltsi juhatusliikmena 1933—35 ning ajakirja „Meie Tee" toimetusliikmena. — Alal. asuk. New Rochelle, N. Y., U. S. A.

ADOLF, Johan, Peetri pg., rätsep, sünd. 28. I 1881 Heimtalis, Viljandimaal. — Abielus. — Õppis Kõpu kihelkonnakoolis ja ametit Viljandis, kus end täiendas õhtukoolis; hiljem lõpetas Riias õhtukursustel keskkooli. — Sai 1900 tsunftiselliks ja siirdus Riiga, kus töötas sealsete meistrite juures; elas Rootsis, Saksamaal, Belgias, Prantsusmaal ja Londonis, kus õppis keeli ja lõpetas juurelõikuse akadeemia ja prantsuse keele kooliõpetajate kursuse; võttis osa maailmasõjast; sai 1920 Riia Gilde meistriks; hiljem asutas oma rät-

sepääri, mida peab tänini. — Oli Riia eesti lauluseltsi „Imanta“ juhatusliige, esimees ja tantsutrupi juhataja; Pariisi Eesti Seltsi liige; Riia eesti ev.-lut. nõukogu esimees 12 aastat; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi liige; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi liige 1933. a-st. — Tegev paljudes Läti jahi- ja spordiseltsides. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

AIA, Jaan, Jakobi pg., kooliõpetaja, sünd. 29. VI 1903 Kasaritsas, Võrumaal. — Abielus Johanna Kütt'iga 1930. a-st. — Õppis kuus aastat algkoolis, hiljem Võru gümnaasiumis ja Võru seminaris 1919—25, mil selle lõpetas. — Võrusoo algkooli juhataja, Jõgeva algkooli õpetaja, Riia eesti kooli õpetaja, Koiküla algkooli õpetaja, Sooru algkooli juhataja ja Sipe algkooli õpetaja Tartumaal. — Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi orkestrijuht 1927—28. — Organiseerinud Koiküla Muusikaühingu; samas orkestri- ja koorijuht 7 aastat. — Alal. asuk. Vana-Kuuste vald, Tartumaa.

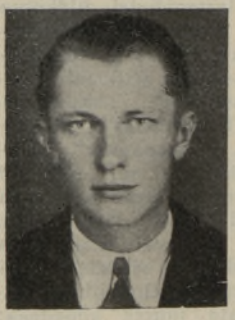
ALWER, Eduard, Martini pg., direktor-asjaajaja, sünd. 15. III 1886 Valgas. — Lõpetas 1906 Tartu A-der II gümnaasiumi; õppis Viini ülikoolis arsti- ning Tartu ja Moskva ülikoolides õigusteadust; lõpetas Moskva ülikooli 1911 I järgu cand. jur. diplomiga. — Asus 1911 Riia ringkonnakohtusse kohtuameti-kandidaadiks; 1912 vann. adv. J. Jaaksoni abi Riias; 1915 evakueerunud Tartu, kus oli sõjapõgenejate org-i „Põhjaabi“ ülemaks; 1917 kubermangukomissari J. Poska nimetusel alul K. Pätsi kui Tall. miilitsa-ülema abi, hiljem Läänemaa komissariks; Haapsalu linnavolikogu juhatajaks, rahvuskongressi liikmeks Tallinnas jne.; 1918 vangistati enamlaste ja pärast sakslaste poolt; põrandaaluse Ajutise Valitsuse volinikuna organiseerinud ja kutsunud ellu Läänemaal Kaitseliidu ja 14. nov. võtnud seal Saksa võimudelt võimu üle. — Kutsuti Ajutise Valitsuse siseministeeriumi poolt organiseerima Eesti politseid selle ressoori esimese juhina; 1919 Ülemjuhataja poolt määratud Vabariigi Kaitseliidu ülemaks, kust siirdus sama aasta lõpul eraellu; „Eesti Kultuurfilmi“ direktor 1935—36; a/s. „Eesti Näituse“ asjaajadirektor 1937. a-st. Olnud „Eesti Lloyd'i“, o/ü. „Tubaka“ ja teiste Eesti ettevõtete asutajaid ja juhatusliige ning võtnud osa seltsk. elust ja tööst; võttis osa Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi tegevusest, olles juhatusliige 1912—13 ja esimees 1914—15; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Alal. asuk. Tallinn.

ANDERSON, Arnold, Jaani pg., puusepp, sünd. 10. V 1911 Apes, Lätis. — Abielus Pauline Kirsenberg'iga 1936. a-st. — Õppis Ape eesti algkoolis ning lõpetas algkooli Marienburgis. — Peale kooli lõpetamist töötas oma isa juures puusepana; teenis sundaega Läti sõjaväes 1934. — Ape Eesti Haridusseltsi liige 1928. a-st ja seltsi kirjatoimetaja 1936. a-st. — Alal. alusk. Ape, Latvija.

ANDERSON, Eduard, Tõnise pg., ametnik, sünd. 7. V 1908 Tallinnas. — Abielus Linda Pentus'ega 1933. a-st. — Siirdus 1925 Brasiiliasse, töötades mulla-, metsa-, pagari- ja trükitöölisena; hiljem Sao Paulo politsei teenistuses, siis tegev olnud inseneri-abina; praegu Sao Paulo „The Texas Comp. S. A. Ltd.“ gasoliini- ja õlilaadude abijuhataja. — Brasiilia esimese eestik. ajalehe „Uus Kodu“ toimetaja 1926; Sao Paulos ilmuva „Uus Kodu“ toimetaja 1933; „Meie Kodu“ toimetaja 1934; esimese eesti s-i „Estonia“ asutaja-liige ja liige esimeses juhatuses; praeguse Sao Paulo E. A. ja H. S-i „Uus Kodu“ mitmekordne juhatusliige ja esimees; s-i lavategelane ja näitejuht. — Alal. asuk. Araraquara, Brasil.

ANTON, Aadu, Aadu pg., ärimees, sünd. 26. III 1876 Tarvastus. — Abielus Anna Lori'ga 1910. a-st. — Õppinud vallaja kihelkonnakoolis; olnud 24. eluaastani kodus põllumees; õppinud meieriks, sõitnud 1901 Siberisse, kus algul töötas Peterburi eesti firma Joh. Sarovi meiereides, hiljem Barnaulis ja Omskis võiostu ja -eksportdi alal. — Eesti sõjapõgenike komitee asutajaid ja kaasatöötajaid 1915; osa võtnud Omski Eesti Seltsi tegevusest juhatuses, laulukooris jne. 1917—19; olnud Omski Eesti Majandusühingu asutajaid ja revisjonikomisjoni liige. — Alal. asuk. Tallinn.

ANNUSON, Jüri, keemik ja haridustegelane, sünd. 11. VII 1884 Annuse talus, Enge vallas, Pärnumaal. Õppis Pärnu gümnaasiumis, seejärele Tartu ülikooli loodusteaduskonnas 1906—10, mil lõpetas selle keemia alal. — Õpetaja Viljandi linnakoolis 1910—11, Pärnu Hariduseseltsi progümnaasiumis 1911—12 ja Tallinna tütarlaste kommertskoolis 1912—15; Tallinna poeglaste kommertskooli direktor 1915—19; haridusminister A. Piibu kabinetis 1920—21; Riigi kesklaboratooriumi juhataja ja Tallinna kõrgema tehnikumi õppejõud 1925. a-ni. — Esinenud I ja II ülevenemaalisel õpetajate-kongressil 1917 j. m. nõudmisega, et eesti keel koolides õppekeeleks tunnustataks; saksa okupatsiooni ajal astus välja Tall. koolivalitsuses eesti kooli kaitseks, millepärast ametist tagandati; Eesti Õpetajate Liidu (end. E. Kooliõp. Keskliidu) abiesimees 1917—19, esimees 1919—1922; Liidu häälekandja „Kasvatuse" toimetusliige, hiljemini peatoimetaja 1919—21; Tall. Rahvaülikooli ja Rahvaülikoolide Seltsi asutaja ja esimees 1917 alates; väljaspool Tallinna korraldatava välishariduse-büroo juht; I Riigikogu liige, olles seal m. s. hariduskomisjoni esimees; E. Haridusliidu asutajaid ja esimees 1923—1925. Siirdus 1925 Põhja-Ameerikasse, kus oli esialgu E. V. konsuliks New Yorgis, astus aga hiljem erateenistusse; tuli kodumaale tagasi 1937; teenistuses Tallinna Tehnikaülikoolis 1938. a-st. — Esimese Ameerika eestlaste kongressi mõtte algatajaid ja juhtiv tegelane 1933 kevadel New Yorgis; kongressi esimees, kongressi poolt ellukutsutud Ameerika Eesti Liidu president; N. Y. Eesti Haridusseltsi lastekooli asutaja ja juht; „Meie Tee" toimetusliige; New Yorgi Eesti Haridusseltsi auliige; keskkomitee liige 1938; kolmanda ülemaailmse Välis-Eesti kongressi juhatusliige ja delegaat 1938. — Avaldanud õpperaamatud: „Anorgaaniline Keemia I—II" (1921) ja „Tehniline Keemia I" (1927) ja mõned brošüürid koolikäsimusist. — Alal. asuk. Tallinn.

ARDON, Johan, Johani pg., Eesti Panga ametnik, sünd. 24 V 1854 Riidaja vallas, Asu talus, Helme kihelkonnas. — Abielus Emma Elisabeth Uhke'ga (†) 1884—1913 ja Marie Tonikov'iga, sünd. Jannsen 1920. a-st. — Õppinud kaks aastat Riidaja vallakoolis, 1 aasta Tartus Lydia Jannsen-Koidula juures; hiljem Riias ametit pidades kaks talve (1878/79 ümber) Käsitööseltsi õhtukoolis („Gewerbeschule"). — Esimesel eluaastal kaotades vanemad surma läbi, kasvanud üles Ants Paut'i perekonnas Riidajas; oli Polli mõisas teenistuses, kus teenis 8 aastat; siis 1 aasta teeninud Tartus maamarssal Nicolai v. Oettingen'i juures; 1876 võetud väeteenistusse, teeninud Riias; osa võtnud Vene-Türgi sõjast ja saanud kaks korda haavata; 1878 vabastatud väeteenistusest; astunud ametisse Riias Robert Häusermanni ehitustööstuse vabrikusse, kus teenis 42 aastat, alul materjalide valitsejana, hiljem klaasilihvimisosakonna juhatajana; 1920 asus Tartusse, kus teenis Univeri lauavabrikus ladu- ja materjalide valitsejana kümme aastat; 1930. a-st Tallinnas Eesti Panga ametnik. — Rännanud: sõdurina Sevastoopolis, Livaadias, Kertšis, Harkovis, Tuulas, Moskvas, Peterburis, Balkani mail ja Türgis, m. s. pärast rahutegemist käinud neli korda Konstantinoopolis ja korra Viinis; hiljem Riias R. Häusermanni poolt saadetuna käinud tutvumas klaasilihvimise tööga Berliinis ja Hamburgis. — 1876 sõdurina Riias teenides hakkas seal C. R. Jakobsoni õhutusel eesti seltsi looma, mis aga Vene-Türgi sõja puhkedes jäi teostamata; pärast sõda koos mõne teise ärksama eestlasega asutanud Riia eesti lauluseltsi „Imanta"; olnud selles seltsis esi-

mese 30 aasta jooksul tegev juhatusliikmena, peamiselt esimehena; seltsi matmiskassa asutaja ja kauaaegne juhatusliige, samuti ka seltsi haigekassa ning laenu- ja hoiukassa asutajaid. Osa võtnud kõigist teistest eesti üritustest Riias juhtiva tegelasena. — Tartus asudes olnud Pauluse koguduse nõukoguliige. — Alal. asuk. Tallinn.

AULIK, Adolf, Mihkli pg., tulundustegelane, sünd. 4. XI 1886 Kihelkonnal. — Abielus. — Õppis 1903. a-ni Peterburis. — Oli 1905—18 Peterburi Diskontopanga ametnik ja jaosk. juhataja; Saaremaa Kirjastus - Ühisuse juhatuse esimees; maavalitsuse abiesimees ja kaubandus-tööstuseosakonna juhataja; riigivarade ülevõtmise komisjoni volinik; 1921—31 kindlustusselts „Eesti Lloyd'i" prokurist ja peainspektor Tallinnas; lühikest aega Eesti Laenupanga prokurist. — Peterburi E. Kooli ja Haridusseltsi juhatusl. 1905—14, võttes osa ka seltsi toimk. töödest; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st ja korraldava toimk. liige 1936. a-st; E. Punase Risti Kuressaare osak. organiseerijaid ja juhatusliige 1919—20; Nõmme Majaomanikkude Seltsi juhatusliige 1932—34; liige paljudes teistes organisatsioonides; kolmanda ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Avaldanud ajalehtedes kirjutisi kindlustuse alalt; ajalehe „Saaremaa" väljaandjaid ja tegelasi 1919—20. — Alal. asuk. Nõmme.

AUR, Alexander, Matsi pg., tehniline joonestaja, sünd. 2. III 1901 Pärnus. — Abielus Linda Blum'iga 1937. a-st. — Lõpetanud Viljandi linna kõrgema algkooli 1918 ja Viljandi linna ühiskommertsgümnaasiumi 1923; astus Tartu ülikooli kaubandusteaduskonda, mis majanduslikel põhjusil jäi lõpetamata. — Vabadussõjast osa võtnud Viljandi-Pärnu kooliõpilaste pataljonis õppursõdurina; töötanud Viljandi „Ugala" teatris 1926—29 raamatupidajana ja asjaajajana; Viljandimaa Õpetajate Liidu Kooperatiivis „Õpistu" asjaajajana kuni 1930. — Rändas 1930 Brasiiliasse; töötanud Sao Paulos a/s. „Entreposto Estrellas" ja „Cooperativa Central de Lacticinios" piimanduse alal 1931—35, alguses maalrina, hiljem mehaanikuna, katlakütja-masinistina, joonestajana ja lõpuks ekspeditsiooniosak. juhina; samal aastal Byington & Co. tehniline joonestaja piimanduse alal; 1936. a-st Commercial & Constructora Ltd. joonestaja raudbetooni alal; joonestaja Sao Paulo teedeministeeriumis (Secretaria da Viaçâo). — Sao Paulo Eesti Abiandmis- ja Haridusseltsi liige 1931. a-st ja rev. kom. esimees; Välis-Eesti Ühingu usaldusesindaja Sao Paulos 1933. a-st; ajakirja „Uus Kodu" asutajaid ja ajak. „Meie Kodu" toimkonna liige; E. V. Sao Paulo aukonsulaadi sekretäriks 1937, kust lahkus omal soovil. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

B

BARRÉN, Ally, neiuna Kuldner, sünd. 18. X 1899 Narvas. — Abielus Nils Barrén'iga 1928. a-st. — Õppinud Narvas alul rahvakoolis, hiljem gümnaasiumis, mille lõpetas 1917. — Elanud Stokholmis 1928—29, Varssavis 1929—31 ja uuesti Rootsis 1931. a-st, reisides vahepeal teisteski Euroopa riikides. — Stokholmi Eesti Seltsi liige 1932. a-st, esinaine 1937. a-st. — Alaline asukoht Sundbyberg, Sverige.

BAUER, Jaan, Johani pg., joonestaja, sünd. 3. V 1906 Tarvastus, Viljandimaal. — Abielus Helene Marie Sirk'iga 1934. a-st. — Lõpetas Tarvastu kihelkonnakooli ja 1925 Viljandi linna ühiskommertsgümnaasiumi. Rändas 1925 Brasiiliasse; töötanud Sao Paulo politseis, Brasiilia Telephone Comp.'i joonestajana ning Empresas Electricas Brasileiras joonestajana; 1932 viibis Uruguays; praegu tööl

Byington & Co's joonestajana-kalkulaatorina „Air conditioning, refrigeration"- ja piimandustehnika-osakonnas. — Sao Paulo Eesti Noorsooühingu asutaja ja juhatusliige 1926; Sao Paulo E. A. ja H. S-i „Uus Kodu" asutaja-liige ja mitmek. juh.-liige; L.-Ameerika ajakirja „Meie Kodu" asutajaid ja toimetusliige. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

BECKMANN, Valentin, Johani pg., ehitusinsener, sünd. 18. II 1897 Tallinnas. — Vallaline. — Lõpetas 1915 Tallinnas reaalkooli, õppis Peterburi teedeinseneride instituudis 1915/16, Riia polütehnikumis 1918, Berliini tehnikaülikoolis 1920—24, mille lõpetas. — 1916 astus sõjaväkke, teenis Tallinnas telegraafipataljonis ja õppis Peterburis inseneriväekoolis, mille lõpetamisel määrati noorema ohvitserina Tallinna merekindluse raudteepataljoni, kus tõusis 1. roodu ülemaks; saksa okupatsiooni ajal Eesti I inseneriroodu organiseerijaid; 1918 lõpul tööroodu ülem, siis soomusrongide diviisi 3. remontrongi ülem; saanud teenete eest Vabadussõjas 1. järgu 3. liigi vabadusristi; märtsis 1924 määratud leitnandina reservi. — Siirdus 1924 Pariisi, kus töötab ehitusinsenerina. — Osa võtnud Berliini Eesti Seltsi, Berliini Eesti Üliõpilaste Seltsi ja Pariisi Eesti Seltsi tegevusest, viimases ka juhatusliikmena. — Alal. asuk. Paris, France.

BECKMANN, Valerian, Johani pg., ehitusinsener, sünd. 18. II 1897 Tallinnas. — Abielus. — Lõpetas 1915 Tallinna reaalkooli, õppis Peterburi teedeinseneride instituudis 1915/16, Riia polütehnikumis 1918, Berliini tehnikaülikoolis 1920—24, mille lõpetas. — 1916 astus sõjaväkke telegraafiroodu; lõpetas inseneriväekooli ja määrati Tallinna merekindluse raudteepataljoni; 1918 teenis Eesti I inseneride roodus; Vabadussõjast osa võtnud laia- ja kitsaroopalistel soomusrongide remontrongidel ohvitserina ja ülemana ning hiljem inseneripataljonis. Siirdus 1924 Pariisi, kus töötab ehitusinsenerina. — Osa võtnud Berliini Eesti Seltsi, Berliini Eesti Üliõpilaste Seltsi, korporatsioon „Rotalia", Pariisi Eesti Seltsi tegevusest, viimases 1935—36 esimehena. — Alal. asuk. Paris, France.

BIRK, Aadu, Aadu pg., õigusteadlane ja poliitikategelane, sünd. 14. XI 1883 Tarvastus. — Abielus. — Lõpetanud 1905 Riia vaimuliku seminari, õppinud Peterburi vaimulikus akadeemias, Tartu, Peterburi ja Leipzigi ülikoolis; lõpetanud Peterburi ülikooli õigusteaduskonna 1911. — Ülikooli lõpetamise järele asunud Tallinna, kus ta töötas advokaadina ja omavalitsustegelasena, võttes agarasti osa kohalikust avalikust elust, eriti Tallinna Põllumeeste Seltsi ja Tuletõrje Seltsi tegevusest; 1917 revolutsiooni ajal Eesti Talurahva Liidu ja Eesti Radikaaldemokraatliku Erakonna asutajaid ja juhtivaid jõude; Maapäeva liige; Rahvuskongressi abiesimees; Maapäeva saadik Kiievis Venemaa väikerahvuste kongressil; okupatsiooni ajal käis Eesti valitsuse saadikuna Soome valitsuse juures; Maapäeva esimees 1918; Asutava Kogu valimiste peakomitee esimees 1918—19; Asutava Kogu liige ja 2. abiesimees; Pihkva rahudelegatsiooni esimees 1919; välisminister J. Tõnissoni kabinetis 1919; lühiajalise valitsuse peaminister 1920; välisminister J. Tõnissoni teises kabinetis 1920 ja lühikest aega J. Jaksoni kabinetis 1925; Vabariigi saadik Moskvas 1922—26; hiljem tegutsenud äri- ja teaduse alal. — Vaimuliku seminari õpilasena Riias töötanud Riia eesti seltsides, asutanud seminariõpilastest „Taaralaste koori", esinenud selle kooriga „Imantas" ja Karskusseltsis; pidanud kõnesid seltsi koosolekutel; vaimuliku akadeemia üliõpilasena käinud Soomes laulukooris abistamas 1905. a. põgenikke; Peterburi ülikooli üliõpilasena oli Peterburi Eesti Üliõpilaste Seltsi (praegune „Põhjala") organiseerijaid; esinenud referaatidega ja võtnud muidu agaralt osa eesti seltskondlikust elust Peterburis. Hilisemas elus riigimehena ja diplomaadina aidanud kaasa Välis-Eesti üritusis ja toetanud väliseestlaste koondamist välisesinduste kaudu. — Töötanud ajakirjandusele, eriti

alates 1911. a-st „Tallinna Teatajale“ ja 1918 „Postimehele“. Avald. artikleid ka vene- ja lätikeelses ajakirjanduses.—Alal. asuk. Nõmme.

BIRK, Karl, Madise pg., majaomanik, sünd. 21. VIII 1870 Laeva vallas, Tartumaal. — Abielus Marta Kallas'ega 1937. a-st. — Pidas puu- ja mööblitööstust Riias, mille hiljem müüs. — Riia eesti lauluseltsi „Imanta“ juhatusliige 1915. a-ni; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi osakonna asutajaid ja juhatusliige; Väli-Eesti Ühingu Riia klubi juhatusliige 1933. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

BERENDSEN, Robert, kaubandustegelane, sünd. 7. XI 1884 Amblas. — Abielus Salme-Alide Krusberg'iga 1907. a-st. — Õppis Jäneda vallakoolis, M. Kalpuse erakoolis Amblas ja Liiguste ministeeriumikoolis; täiendas oma haridust iseõppimise teel; oli vabakuulaja N. Pobedinski kõrgematel kaubanduslikel kursustel Peterburis 1910—12. — Vallakirjutaja abiline Amblas 1902—06; vallakirjutaja Kapus 1906—09; Baltimaalt välja saadetud kindralkuberneri Möller-Sakomelski korraldusel; „Peterburi Teataja“ toimetaja 1909—14; „Tallinna Teataja“ toimetaja 1914—16; Harjumaa miilitsaülema abi ja hiljem miilitsaülem 1917, samal ajal ka Harju maavolikogu esimees; oli saksa okupatsiooni ajal vangis. — Peterburi E. Haridusseltsi asundusteosak. juhatusliige ja kirjatoim. ning hiljem esimees; asunduste-jaoskonna maakomitee esimees asumiskohtade otsimiseks; külastanud peagu kõiki eesti asundusi Peterburi, Pihkva, Tveri ja Novgorodi kuberm., kus esinenud kõnedega; asunduste laulupeo organiseerijaid ja peatoimk. sek. 1912; rännanud Venes, Lätis, Leedus, Soomes, Poolas, Tšehhoslovakkias, Austrias, Ungaris ja Inglises. — Endise Ambla Karskusseltsi „Sõudja“ juhatusliige 1903—05, samal ajal Ambla Vabatahtliku Tuletõrje Seltsi ja Ambla Põllumeeste Seltsi liige; Koeru Rahvahariduse Seltsi asutajaid ja juhatusliige 1907—09; „Looduse“ seltsi juhatusliige 1914—19; Üleriikliku Kaupmeeste Liidu asutajaid ja sek. 1920; Kaubandus-Tööstuskoja nõunik ja Kartuliühisuste Liidu juhatusl. 1926. a-st ning tegev paljudes teistes organisatsioonides. — Avaldanud artikleid eesti asunduse elu-olu kohta „Peterburi Teatajas“ ja „Pealinna Teatajas“, raamatu „Eestimaa talurahva vabastamise 100 a. juubel“ (1916) ning artikleid poliitiliste ja majanduslike küsimuste üle. — Alal. asuk. Tallinn.

BRANDT, Maria, Aleksandri tr., neiuna Välbe, kooliõpetaja, sünd. 11. I 1887 Tartumaal, Laius-Tähkvere vallas. — Abielus Theodor Brandt'iga 1922. a-st. — Õppis Laius-Tähkvere ministeeriumikoolis, Tartus Puškini tütarlaste-gümnaasiumis 1902—06, hiljem mitmesugustel õpetajate edasiharimise kursustel. — Asus õpetajaametisse 1907, oli õpetaja Vana-Kuuste ministeeriumikoolis, Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi algkoolis 1908—15, Rakvere õpetajate-seminaris ja selle algkoolis, Tartu pedagoogiumi algkoolis ja Tartu linna algkoolides. — Tegutses seitse aastat Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsis, kus koolitöö kõrval oli juhatusliikmeks peaseltsis ja ka seltsi nais- ja karskusosakondades. — Kodumaal oli tegev sõjaaegsetes komiteedes, kutseorganisatsioonides ja Rakvere Karskusseltsis. — Raamatu „Üldõpetus Rakvere Õpetajate Seminari algkoolis“ kaasautor. — Alal. asuk. Tartu.

BUSCH, Samuel, Matsi pg., lukusepp, sünd. 13. III 1894 Orajõel, Pärnumaal. — Abielus Margaretta Veeks'iga 1932. a-st. — Meremehena läbi sõitnud terve maailma. — Maailmasõjast osa võtnud ja elanud Inglismaal kuni 1921. a-ni, kust sõitis Eestisse tagasi. Siirdus Ühendriikidesse 1927, asudes elama Detroiti. — Detroiti Eesti Seltsi mitmekordne juhatusliige ja seltsi esimees 1938. — Alal. asuk. Detroit, Michigan, U. S. A.

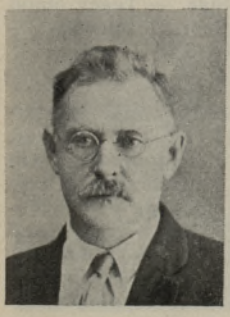

C

CHASE-TÕNISSON, Anna Asta, Hansu tr., farmiomanik, sünd. 30. XI 1890 Pärnus. — Abielus Hans Laks'iga 1910. a-st ja Wilbur Benson-Chase'iga 1937. a-st. — Lõpetanud keskkooli Pärnus. — 1907. a. tegev olnud Pärnu Kooliseltsis, laulukooris ja näitelaval; 1911—18 Peterburi Noorteseltsis, Haridusseltsis ja Spordiseltsis. Siirdus Ühendriikidesse 1923; „Edu" seltsis tegev olnud näitlejana; asutanud Bridgeportis, Conn., International Clubi juures Eesti osakonna, kus seni olnud tegevliige; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st. — Alal. asuk. Milford, Conn., U. S. A.

COPELMAN, Jüri, Hendriku pg., käsitööline, sünd. 9. VIII 1867 Teenuse mõisas, Läänemaal; abielus Liisa Eideman'iga 1891. a-st.—Kroonlinna laevatehases rauatreial 1884—90; New Yorgi Robins Dry Dock Comp. laevade ehitustöödel vanem treial 1910. aastast. — Kroonlinna Heategeva Seltsi esimees ja mitmekordne juhatusliige, tegev näitetrupis, laulukooris ja pidukomitees. — Tuli Ameerikasse 1910, astus kohe Sots.-demokr. Eesti Ühisuse liikmeks; „Uue Ilma" kaastööline; lahkus „Uue Ilma" ringkonnast erinevate vaadete pärast; New Yorgi Eesti Heategeva Seltsi esimees ja juhatusliige ning seltsi kassapidaja 1919, 1919—1921 Ameerika Eesti Liidu juhatusliige, 1922. a-st „Edu" seltsi esimees, tegev laulukooris ja

näitlejana; E. V. vigastatud sõjameeste usaldusmees ja korjanduste organiseerija New Yorgis; poliitilise tegevuse pärast viibinud Venes kahel korral kindlusevangis 1905—10. — Kõrge vanuse tõttu loobunud seltskonnategevusest. — Alal. asuk. New York, U.S.A.

CLASSEN, Liina, Jaani tr., neiuna Kontse, sünd. 21. V 1887 Keeni vallas, Sangaste kihelkonnas, Tartumaal. — Õppis Keeni ministeeriumikoolis; lõpetas põllumajanduse kursused Tartus 1906. — Siirdus P.-Ameerika Ühendriikidesse 1911. — Oli tegev New Yorgi Eesti Sotsiaaldemokraatlikus Ühingus näitetrupis ja laulukooris; „Edu" seltsis tegev näitlejana, laulukooris ja pidutoimkonnas; sama seltsi juhatusliige 1925; New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige. — Alal. asuk. New York, U.S.A.

COPELMAN, Henry, Jüri pg., ehitusettevõtja, sünd. 19. XI 1898 Peterburis. — Abielus Rosina Bloom'iga 1924. a-st. — Lõpetanud keskkooli Ameerikas. — Siirdus Ühendriigesse 1913. — Astus koho Sotsialistlikku Parteisse Eesti osakonda, olles tegev ajalehe „Uus Ilma" juures. Hiljem „Edu" seltsis organiseerijana ja asutajana, olles kaks aastat seltsi kirjatoimetajaks; New Yorgi Eesti Haridusseltsi juhatusliige 1938; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

D

DANILEVSKY, Heinrich, Konstantini pg., käsitööline, sünd. 30. IX 1898 Riias. — Abielus Hilda Jäärats'iga 1925. a-st. — Õppis Riia linna algkoolis. — Astus 1919 Eesti sõjaväeteenistusse, võttes osa Vabadussõjast; peale sõda asus elama Riiga. — Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi juhatusliige 1928. a-st, seltsi laulukooriliige; Riia eesti ev.-lut. Peetri-Pauluse kiriku nõukoguliige laekurina ja revisjoni-komisjoni liige 1929. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

DANILEVSKY, Hilda, Aleksandri tr., neiuna Jäärats, sünd. 29. IX 1904 Riias. — Abielus Heinrich Danilevsky'ga 1925. a-st. — Õppis Riia linna algkoolis. — Riia Eesti Naisseltsi tegevusest osa võtnud 1927. a-st, olles seltsi laekur ja revisjonikomisjoni liige; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi naiskomitee esinaine ja sama seltsi laulukooris tegev. — Alaline asukoht Riga, Latvija.

DELACHERIE, Paula, Hansu tr., neiuna Ilves, arhitekt, sünd. 7. IV 1903 Kehtnas. — Abielus Jacques Delacherie'ga 1933. a-st. — Õppinud Tallinnas E. Lenderi tütarlastegümnaasiumis ja Budapesti tehnikakoolis 1924—31. — Käinud õppeotstarbel Soomes, Rootsis, Taanis, Poolas, Austrias ja Saksas; elab Pariisis 1932. a-st. — Pariisi Eesti Seltsi juhatusliige-sekretär 1934/35. — Suuremaist töist oleks mainida Kose-Lükati Konstantin Pätsi nimelise vabaõhukooli projekt. — Alal. asuk. Paris, France.

DERRIK, Eduard, käsitööline, sünd. 30. IX 1902 Tallinnas. — Õppis Tallinnas M. Lutheri nimelises algkoolis 1909—12, J. Vestholmi koolis 1912—15, Tallinna kõrgemas algkoolis 1915—18, Tallinna gümnaasiumis 1918—20, Tallinna kolledžis 1924—26. — Võttis osa Vabadussõjast 1919; madrusena inglise ja belgia laevadel 1926—28; siirdus New Yorki 1928, kus tegutseb maalrina. — New Yorgi Eesti Haridusseltsi praegune ja mitmekordne juhatusliige; oli tegev Ameerika Eesti Jõustiku Klubis 1928—29 ja üks algatajatest New Yorgi eesti seltside ühinemisel 1929; „Meie Tee" asutajaid ja end. toimetusliige; Ameerika Eesti Liidu juhatusliige. — Tegev olnud Tallinnas „Kalevi" ja „Spordi" seltsides. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

DREYMAN, Linda, Peetri tr., neiuna Matson, lauljanna, sünd. 13. III 1902 Paistus, Viljandimaal. Oli abielus Fritz Dreyman'iga († 1929—37. — Lõpetanud Viljandi ühiskommertsgümnaasiumi 1925; õppinud Tartu konservatooriumis laulu alal. — Asus Ühendriikidesse 1927, tegutsedes seal laulu alal. — Võttis osa „Edu" seltsi tegevusest, näitetrupis ja laulukooris, esinedes solistina; tegutseb New Yorgi Eesti Haridusseltsis lastegrupi juhatajana, õpetades eesti laule ja mänge; eesti rahvalaulude propageerija Ühendriikides; esinenud seltsides, kirikutes ja raadios; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Kooliõpilasena osa võtnud Koolinoorsoo Ühingu tegevusest laulu-, kirjanduse- ja spordisektsioonides; püstitas 1924 Viljandis spordivõistlustel eurooparekordi kuulitõukes naistele; tegev

1915 Paistu Haridusseltsi laulukooris ja 1925/26 Tartu „Vanemuise" ooperikoori liikmena. — „Sakala" kaastööline. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

DREYMAN, George, ehitusettevõtja, sünd. 2. IV 1897 Pärnus. — Abielus Lydia Tetterman'iga 1929. a-st. — Õppis vene vaimulikus koolis Riias ja Tallinna kaubanduskoolis. — Rändas 1916 P.-Ameerika Ühendriikidesse, asudes elama New Yorki; täiendas oma haridust Cooper Union'is ja New Yorgi ülikoolis. — Omab Rockefeller Center's'is New Yorgis tuntud ehituse-ettevõtte, kus palju eestlasi on leidnud tööd; on olnud tegev New Yorgi eesti seltskonnas ja eesti baptistide kirikukooris. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

DREYMAN, Lydia, Andrese tr., neiuna Tetterman, sünd. 17. II 1901 Tallinnas. — Abielus George Dreyman'iga 1929. a-st. — Õppis Tallinna kommertskoolis ja Rawing'i gümnaasiumis Tallinnas. — Siirdus 1920 oma vanematega New Yorki, kus omandas laululise hariduse Institute of Musical Art'is. — Esinenud solistina ameerika ja eesti seltskonnas; New Yorgi eesti baptisti koguduse laulukoori asutajaid ja juhataja. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

DZENIT, Ervin, Otto pg., kingsepp, sünd. 9. I 1910 Viljandis. — Vallaline. — Õppis Otiste, Lalsi ja Aluksne eesti algkoolides ja hiljem ametit. — Elas ühes vanematega Petrogradis 1911—20 ning 1926. a-st Apes, Lätis. — Ape Eesti Haridusseltsi liige 1930. a-st, juhatusliige 1935 ja 1937. a-st; esimees 1936; V.-E. Ühingu Valga osak. liige 1937. a-st; delegaat kolmandal ülemaailmsel V.-E. kongressil 1938. — Alal. asuk. Ape, Latvija.

E

ECKBAUM, Artur, Villemi pg., põllumajandusteadlane, sünd. 8. II 1903 Suure-Kõpu vallas, Viljandimaal. Vallaline. — Lõpetas 1923 Olustvere Eesti Aleksandri põllutöökeskkooli ja õppis Tallinna kolledžis ning Berliini põllumajanduse-ülikoolis 1929—32, mil selle lõpetas; Zürichi tehnikaülikooli põllumajanduse osakonnas 1932—33. Oli põllumajanduse-ühisuste Revisjoniliidu asjaajaja ja revident 1926—29; Eesti Põllumeeste Keskseltsi sekretär ja ajakirjade „Põllumees" ning „Maanoored" toimetaja 1933—1935; Põllutöökoja nõuandetalituse juhataja ja asedirektor 1935—36; Ühistegevuskoja peasekretär 1937. a-st. — Reisinud Saksamaal, Šveitsis, Tšehhoslovakkias, Itaalias, Austrias, Poolas, Hollandis, Norras, Taanis, Rootsis, Soomes, Lätis ja Leedus. — Berliini Eesti Seltsi juhatusliige 1930—32. — Eesti Draamateatri Ühingu, Eesti Maakodu Kaunistamise Seltsi juhatusliige ja tegev paljudes organisatsioonides. — Kirjutanud rea artikleid ja mõned brošüürid peamiselt välismaa põllumajanduse ja ühistegevuse kohta. — Alal. asuk. Tallinn.

EENPALU, Kaarel August (end. Einbund, Karl, August), E. V. peminister, sünd. 28. V 1888 Vesneri vallas, Tartumaal. Abielus Linda Koplus'ega 1912. a-st. — Õppis Vesneri-Haava vallakoolis 1897—99, H. Treffner'i eragümnaasiumis 1899—1909, Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1909—14, õiendas riigieksami Moskva ülikoolis 1914. — Teenis Vene sõjaväes sõdurina, hiljemini suurtükiväe-ohvitserina edelarindel 1915—17; Vabadussõjas Tartu kooliõpilaste vabatahtliku pataljoni ülem kuni Valga vallutamiseni ja raskepatarei ülem kevadeni 1919.— Keskkooliõpilasena oli tegev noorsoo-organisatsioonides, üliõpilasena — vabaharidustöö, eriti raamatukogunduse ja karskusliikumise alal; enamlise pöörde eel ja järel 1917—18 Tartu Maleva büroo esimees, miilitsa- ja omakaitseülem. — Eesti iseseisvuse mõtte õhutajaid ning põhjendajaid ja Eesti väeosade organiseerijaid 1917—18; Asutava Kogu ja I Riigikogu liige rahvaerakonna nimekirja järgi; II, III, IV ja V Riigikogu liige põllumeeste kogude rühmas; Riigikontrolör 1919—20; siseminister 1920—26 kõigis kabinettides peale

Eesti NSV Riiklik Ajaloomuseum

A. Piibu (1920—21) ja Fr. Akel'i (1924) oma; III Riigikogu esimees 1926—29, IV Riigikogu esimees 1929—32 ja V Riigikogu esimees 1932—34; riigivanem 1932; peaministri asetäitja ja siseminister 1934—38; peaminister 1938. a-st. — 1911. a. viibis Eesti asundustes Venemaal; Samaara Eesti asunduse 50-a. juubelil delegaat; külastanud Venemaa eesti asundusi korduvalt kõnereisidel; Välis-Eesti Ühingu liige 1928. a-st; esinenud kõnega 3. ülemaailmsel Välis-Eesti kongressil; välis-eestlaste organiseerimise toetajaid. — Ajakirjanduse alal „Postimehe" kaastööline juba keskkooli-põlvest; üliõpilasena ja ülikooli lõpetamise järel „Postimehe" toimetuse liige; „Postimehe" toimetaja 1917—18; „Tallinna Teataja" peatoimetaja 1920—21; „Kaja" peatoimetaja 1924. — Avaldanud populaarteose „Õiguslik riik" (1918), „Vaba iseseisev Eesti", brošüüre raamatukogude korralduse, Eesti iseseisvuse mõtte j. m. kohta. — Alal. elukoht Rae vald, Harjumaal.

EICHNA, Jacob, Juhani pg., käsitööline, sünd. 1878. a. Tarvastus. — Abielus Minna Pettai'ga 1905. a-st. — Õppis V.-Suislepa vallakoolis, kihelkonnakoolis ja mõni aasta Tallinna linna õhtukoolis. — Õppis ametit Valgas tislermeister Markuse juures, töötas Tallinnas Dvigateli tehases ning 1903 asutas G. Pihlaka kaasabil oma raamatu- ja kirjutusmaterjali kaupluse Tallinnas, mida pidas 10 aastat. — Siirdus oma perekonnaga 1913. a. Ühendriikidesse, asudes elama Baltimore'i ja 1917 Philadelphiasse. — Oli Philadelphia Sotsialistliku Partei Eesti osakonna liige, 1918. a. kirjatoimetaja ja „Uue Ilma" kirjasaatjaks; Ameerika Sotsialistliku Partei Eesti Liidu keskkomitee liige; „Uue Ilma" toimetuse kolleegiumi liige ja 1925/26 Eesti Kommunistliku Liidu keskkomitee poolt valitud Ülemandrilise Eesti Liidu organiseerijaks; oma reisudel P.-Ameerikas õppis tundma eestlaste elu-olu ja nende maailmavaateid: avaldanud artikleid „Uues Ilmas" ja „Meie Tees" ning Tallinna ajalehtedes. — Oli Tallinna Eesti Käsitööliste Seltsi liikmeks, „Estonia" s-i liikmeks, o/ü. „Estonia" liikmeks ja Tallinna Eesti Laenu- ja Hoiuühisuse liikmeks ning Vastastikuse Krediitühisuse liikmeks asutamisest saadik, kuni Eestist lahkumiseni; võttis osa sotsialistlikust ja radikaalsest liikumisest 1904. a-st peale. — Alal. asuk. Philadelphia, Pa., U.S.A.

EINSAAR, Gustav, kooliõpetaja, sünd. Krimmis. — Abielus. — Oli Mustal merel purjelaeva kapteniks; abiellus Krimmis eesti asuniku tütrega; rändas Austraaliasse, kus ostis farmi, kasvatades viinamarju ja tegeldes karjandusega. — Esimesi Austraalia eestlaste organiseerijaid; esimese Austraalia eesti seltsi „Lõunamaa" asutajaid, abiesimees ja esimees 1912. — Alal. asuk. Austraalias, NSW.

ELEVANT, Oskar, kooliõpetaja, sünd. 15. X 1884 Raadil, Tartumaal. — Abielus Elvina Kask'iga 1917. a-st. — Lõpetas Tartu linnakooli 1902, õppis Jansoni kaubanduskoolis Peterburis 1903 ning sooritas kooliõpetajaeksami Valgas 1904. — Elanud Pariisis 1906—07, Helsingis töötanud Soome Kirjameeste Seltsis 1908—09 ning viibinud Rootsis 1910—36, mil asus elama Tallinna, tegeldes kindlustuse alal. — Pariisi Eesti Seltsi asutajaid ja seltsi tegevusest osa võtnud 1906—07; Stokholmi Eesti Seltsi asutajaid ja esimees 1915—18 ning juhatusliige 1934—35; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Alal. asuk. Tallinn.

ELLER, Minna, Peetri tr., neiuna Mets, sünd. 14. VI 1891 Hiiumaal. — Õppinud kodumajanduskoolis Tallinnas ja Pärnus. — Abielus. — Elanud Hiiumaal oma vanematekodus, hiljem Pärnus ja Tallinnas; pikemat aega viibinud Venemaal, kus oli kassapidaja ja lastekodujuhataja; elab 1920. a-st Riias, kus omab äri. — Võttis osa Arhangelski Eesti Seltsi ja Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi tegevusest; Riia Eesti Naisseltsi juhatusliige

1935. a-st; tegev Eesti Organisatsioonide Liidus Lätis. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

† **ELLERMANN, Kustas, Jüri pg.,** mehaanik, sünd. 18. V 1866 Läänemaal, surn. 10. V 1938 Harbiinis. — Oli abielus Lydia Simon'iga 1892. a-st. — Omandas alghariduse. — Teenis Tallinnas ärimüüjana ja raudteel lukusepana; õppis isalt kellasepaameti. — Siirdus 1899 Mandžuuriasse, kus teenis kellasepana ja mehaanikuna Ida-Hiina raudteel ning Harbiini observatooriumis 1892—1930; hiljem pensionär ja majaomanik Harbiinis. — Harbiini Eesti Seltsi asutajaid ja liige 1917. a-st, olles korduvalt juhatusliige; kauaaegne s-i raamatukogu hooldaja; oli Harbiini eesti ev.-lut. kiriku nõukogu liige.

ENDE, Arnold, Kaarli pg., maamõõtja, üliõpilane, sünd. 30. VIII 1902 Peetris, Järvamaal. — Abielus Irene Uusõue'ga 1936. a-st. — Õppis Koeru kõrgemas algkoolis 1913—17, Tallinna kolledžis 1923, Rio de Janeiro Guanabara gümnaasiumis 1932—33, Rio de Janeiro ülikoolis „Universidade Capital Federal" ehitusklassis 1934—37; sai 1936 sama ülikooli poolt pärast 3. klassi lõpetamist maamõõtja-diplomi ning jätkab õppimist sama ülikooli viimases klassis. — Siirdus 1926 Brasiiliasse, töötades alul lihttöölisena, hiljem joonestajana inglise raudteeseltsis „Sao Paulo Railway" 1927; „Leopoldina Railway" maamõõtja ja loodija 1928—29; Empresas Electricas Brasileiras, Bahias Jerry O'Connell Dam veetammi ehitusel tsemendi ja betooni katsetajana „Field Laboratory" 1929—31; Companhia Nacional de Immoveis, Rio de Janeiros maamõõtjana 1932—38. — Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" Rio osakonna asutajaid, juhatusliige 1934 ja sekretär 1938; Brasiilia Eesti Ühingu asutava toimkonna abiesimees 1937. — Alal. asuk. Rio de Janeiro, Brasil.

ENGELBRECHT, Kusta, Juhani pg., juurelõikaja, sünd. 1. I 1890 Helme vallas, Valgamaal. — Abielus Marie Valentin'iga 1924. a-st. — Õppis Helme algkoolis ja ministeeriumikoolis 1899—1903 ning ametit Riias. Rändas 1907 Lõuna-Venesse, sealt Põhja-Venesse; elas 1910 Soomes ja Rootsis, 1912 Saksas ja 1913—22 Inglismaal; maailmasõja ajal teenis Inglise sõjaväes Prantsuse rindel; tuli 1922 tagasi kodumaale, elas 1924—35 Riias ja 1935. a-st Nõmmel. — Võttis osa Londonis eesti seltskonnategevusest maailmasõja lõpul; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi ja selle osakonna juhatusliige 1926—28 ja 1933—35 ning revisjonikomisjoni liige 1931, tegev ühtlasi näitetrupis ja laulukooris; delegaat teisel ülemaailmsel Välis-Eesti kongressil 1933; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi liige 1934—35 ning Ühingu liige 1935. a-st. — Alal. asuk. Tallinn.

ERNITS, Villem, Joosepi pg., teadlane, karskus- ja hõimutegelane, sünd. 16. VII 1891 Pala vallas, Tartumaal. — Vallaline. — Õppis Nõva külakoolis 1901—03, Kodavere kihelkonnakoolis 1903—06, Tartu gümnaasiumis 1906—11, Tartu ülikoolis 1911—18, Varssavi ülikoolis 1930. a-st; slaavi filoloogia doktorand 1927. a-st. — Õpetaja E.N.K.S-i tütarlastegümnaasiumis Tartus 1917—19, lühemat aega ka H. Treffner'i eragümnaasiumis, reaal-kommertskoolis j. m.; „Sotsiaaldemokraadi" toimetuses Tallinnas 1919 alul; Tartu ülikooli eradotsent 1919—22, 1926—1937, dotsent sealsamas 1937. a-st; eesti ja soome keele lektor Varssavi ülikoolis 1930 a-st. — Reisinud mitukümmend korda Soomes, Lätis, Leedus, mitu korda Rootsis, Norras, Taanis, Saksas, Prantsusmaal, Inglismaal, Ungaris, kaks korda P.-A. Ühendriikides, kord Šveitsis, Tšehhoslovakkias, läbisõidul Hollandis, Belgias, Kanadas. — Välis-Eesti ajakirja „Väliseestlase" („Eesti Hõimu" lisa) asutaja ja toimetaja 1928—30; esimese väliseest-

laste kongressi tegelik korraldaja 1928; referent väliseesti küsimustes teisel väliseestlaste kongressil 1933, kolmandal kongressil 1938 ja Soome-Ugri kongressidel Helsingis ja Tallinnas; esinenud kõnedega väliseestlastele Riias, Helsingis, Berliinis, Varssavis, Antverpenis, Londonis, New Yorgis, Peterburis j.m.; Ameerika ja Läti eestlaste keskorganisatsioonide loomise mõtte algatajaid; Välis-Eesti Ühingu liige 1930. a-st; ajakirja „Välis-Eesti Almanaki" toimetusliige 1929—34 ja kaastöölisi 1928. a-st. — Asutava Kogu liige 1919—20; I Riigikogu liige 1920—22; Ülemaailmliku Karskusliidu esindaja Balti riikides 1923—30; Fenno-Ugria teaduslik sekretär 1927—30; 1919. a-st Eesti karskustöö juht; tegev hõimutöö arendamise alal Soome ja Ungariga; algatanud suhteid Venemaal asuvate hõimlastega; noorsooajakirja „Uudismaa" algataja ja vastutav toimetaja 1919—22, „Karske Nooruse" toimetaja 1919, „Tuleva Eesti" asutaja ja vastutav toimetaja 1920—22. — Toimetas „Sirvilaudu" 1914—15, Eesti Üliõpilaste Seltsi albumit IX, Soome-Eesti hõimualbumit 1926, XII põhjamaade karskuskongressi ülevaate rootsi ja saksa keeles j. m.; — Avaldanud artikleid „Postimehes", „Päevalehes", „Vaba Maas"; teiste lehtede ja ajakirjade kaastööline, m. s. ka välismail kümnes keeles. — Eriraamatuna ilmunud „Vabaõhumuuseumid" (1912), „Изъ исторіи борьбы противъ алкоголизма у эстовъ" (1913), „Kausaalsest ja normatiivsest maailmavaatest" (1917), „The Temperance work in Estonia (1926), „The Abstinence work in Estonia" (1927) j.m. — Alal. asuk. Warszawa.

ERNITS, Mihkel, Johani pg., rätsep, sünd. 30. IX 1884 Valgjärves, Võrumaal. — Abielus Marta Mühlenberg'iga 1914. a-st. — Lõpetas algkooli ning õppis ametit Tartus. — Lahkus Eestist juba noorena, asudes 1905 elama Peterburi; mõne aasta pärast asutas Peterburis rätsepaäri; 1918 pöördus tagasi kodumaale; siirdus 1930 Brasiiliasse; elas lühemat aega Sao Paulos ja Porto Alegres; asutas Rio de Janeiros rätsepatöökoja, kus töötab senini. — „Uus Kodu" Rio osak. asutajaid 1934 ja juhatusliige; Brasiilia Eesti Ühingu asutajaid; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Alal. asuk. Rio de Janeiro, Brasil.

ERMAN, August, Leopold, masinist, sünd. 26. III 1878 Tallinnas. — Lõpetas Raving'i algkooli Tallinnas. — Siirdus 1904 Ühendriikidesse Baltimore linna; 1905. a-st New Yorgis. — „Uue Ilma" asutajaid ja toetajaid, pidude organiseerija, tegev muusika alal, — kuni „Uue Ilma" muutumiseni käremeelseks. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

ESTER, Madis, Tõnise pg., maksu- ja tolliinspektor, sünd. 1. III 1878 Vigala vallas, Läänemaal. — Abielus Helene Bassyner'iga 1912. a-st. — Õppinud Vigala vallakoolis, Uduvere vene-õigeusu kihelkonnakoolis ja Eesti Aleksandri linnakoolis Põltsamaal 1888—97; Pärnu Eesti Kooliseltsi keskkooli õhtukursustel; lõpetas 1930 Pärnu poeglaste-gümnaasiumi juures eksternina gümnaasiumikursuse; astus samal aastal Tartu ülikooli õigusteaduskonda. — Oli vallakirjutaja abiks Kaisma ja Enge valdades Pärnumaal 1897; Pärnu 1. jsk. talurahvaasjade komissari kirjatoimetaja 1898, kus arvati riigiteenistusse 1899; paigutati 1903 ümber Lomža kameraalkotta Poolasse, kus teenis kuni maailmasõjani; oli mobiliseeritud XV armeekorpuse juures moodustatud sõjaväe-rentei raamatupidajaks 1914; sattus samal aastal sõjavangi Saksamaale, kus viibis 1917. a-ni, mil interneeriti Norrasse, kus elas 8 kuud Gudbrandstalen'i orus; jõudis kodumaale 1918; määrati riigimaksuameti ülemaks Viljandi; paigutati 1924 ümber Pärnu, kus teenis 1. jsk. maksuinspektorina, hiljem Pärnu maksu- ja tolliinspektorina; viidi 1935 üle Võru maksuinspektoriks ja 1936. a-st Valga maksu- ja tolliinspektoriks. — Välis-Eesti Ühingu Valga osakonna juhatusliige 1936. a-st. — Võttis osa Pärnu karskusseltsi „Valguse" ja laulu- ning mänguseltsi „Endla" tegevusest laulukoorides, olles „Valguse" seltsi juhatusliikmeks; Viljandi Jaani koguduse, Vigastatud Sõjameeste Ühingu, Üürnikkude Ühingu ja Punase Risti Viljandi osakonna juhatuse

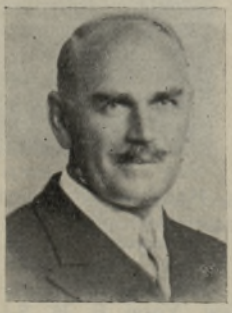
ja revisjonikomisjoni liige ja liige teistes Viljandi organisatsioonides; oli Pärnu Riigi- ja Omavalitsusteenijate Ühingu revisjonikomisjoni ja Pärnu Eliisabeti kiriku nõukogu liige; Võru „Kandle" seltsi liige; Aleksandri Kooli Kasvandikkude Ühingu ja Skautsõprade Seltsi liige ja tegev olnud teistes organisatsioonides. — Alal. asuk. Valga.

F

FELSBERG, John, Juhani pg., baptisti kog. õpetaja, sünd. 6. IV 1879 Tallinnas. — Abielus. — Elukutselt trükitööline, rändas P.-Ameerikasse 1913, kus töötas alul palgalisena, kuni hiljem asutas oma trükikoja, mis mitmekordsete suurenduste ja täienduste tõttu on praegu moodsamaid New Yorgis ja kus teenistust on leidnud eestlasigi. Siin trükiti 1925 nädalalehte „Ameerika Eestlane", alates 1931. a-st trükitakse J. F. trükikojas Põhja-Ameerika eestlaste kuukirja „Meie Tee". — Eestis oli J. F. endise Felsberg ja Tettermani (praeguse „Ühiselu") trükikoja omanikuks. — Asutas 1915 New Yorgis usulise ühingu nime all „Eesti Evangeeliumi Selts", kelle väljaandel ilmus 1918—25 usuline kuukiri „Ameerika Teekäija". J. F. on silmapaistvamaid kujusid New Yorgi eestlaste seas, kes on toetanud paljusid Ameerikasse saabunud eestlasi. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

FLINK, Konstantin, kaugesõidu-kapten, abielus. — Hakkas merel sõitma 16-aastaselt; tuli vahepeal tagasi kodumaale ning õppis Paldiski merekoolis. — Sõitis 1916 Ühendriikidesse; käis 1921 Eesti tegelaste komitee liikmena Washingtonis Ühendriikide presidendi juures Eesti iseseisvuse tunnustamist nõutamas. — Ta on neid meremehi, kes laenasid esimese Eesti välisdelegatsiooni juhile prof. A. Piibule Inglismaal raha delegatsiooni kulude katteks. — Viimased kümme aastat on ta vahetpidamata viibinud merel ja seetõttu pidanud eemal seisma seltskondlikust tegevusest; majaomanik Grant Citys, Staten Islandis; 23-me rahvuse pidukomitee abipresident New Yorgis. — Alal. asuk. Grant City, U. S. A.

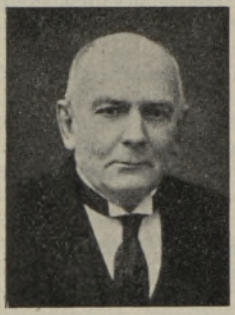
FLOSS, Karl, Juhani pg., aednik, sünd. 1888 Sangastes, Valgamaal. — Vallaline. — Õppis Puka algkoolis ja 1905—08 Peterburi aianduskoolis. — Kooli lõpetamise järele asus Tomski ülikooli botaanikaaias tööle, kus töötas kuni 1921. a-ni; samal aastal opteerus Eestisse, kus töötab tegeliku aednikuna Tartus. — Oli Tomski Eesti Seltsi „Ühenduse" laekuriks 1917. a-st, võttes osa esimesest Tomski kubermangu eesti asunduste kongressist Tomskis 1918, samuti ka teisest ülesiberilisest eesti kongressist 1918. — Alal. asuk. Tartu.

FRIDOLIN, Liisa, Ado tr., neiuna Põlde, sünd. 24. V 1873 Sindis, Pärnumaal. — Abielus Reinhold Fridolin'iga († 1897—1938.— Õppis Sindi algkoolis 1881—86; käsitöökursustel 1905—11 ja täiendanud end iseõppimise teel. — Siirdus oma vanematega 1886 Sindist Hallikukivile ning sealt Riiga 1894; elas 1915—18 Kostromas ning 1918. a-st Riias. — Riia Eesti Karskuse Seltsi liige 1902—08; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi asutajaid, seltsi karskuse- ja naisosakonna juhatusliige 1908—15; Riia Eesti Naisseltsi „Dairo" asutajaid, juhatusliige 1924 ja 1925—27 ning 1928—35; revisjonikomisjoni liige 1935—36. Hallikukivi Karskuse Seltsi asutajaid ja tegevliige 1893—94. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

† **FRIDOLIN, Reinhold, Jakobi pg.,** kangur, sünd. 3. VI 1872 Hallikukivil, surn. 26. VI 1938 Tallinnas.

— Oli abielus Liisa Põlde'ga 1897. a-st. — Õppis Hallikukivi vabriku algkoolis 1880—87; õpingud katkestas majanduslikel põhjusil. — Sõitis 1894 Hallikukivilt Riiga, evakueeriti 1915 Venemaale Kostroma linna; asus uuesti Riiga 1918, töötades Lenta vabrikus. — Tegev olnud Riia eesti kiriklikus elus õpetaja Rudolf Zink'i ja õpetaja Teras'e ajal 1895—1907, ristides 49 last ja mattes üle 60 eestlase; Riia eesti lauluseltsi „Imanta" kooritegelane 1894—1898; tegev Riia Eesti Karskuse Seltsi laulukooris 1901—08; Riia Eesti Tarvitajateühisuse asutajaid ja tegevliige 1903—14; Riia eesti kiriku nõukoguliige 1920. a-st; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi asutajaid ja juhatusliige 1908—34, olles vahepeal abiesimeheks ja kassapidajaks ning vahetpidamata tegev Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi laulukooris seltsi asutamisest saadik, võttes selle aja jooksul osa kõigist Eesti üldlaulupidudest. — Oli Hallikukivi laulukoori liige; Hallikukivi Karskuse Seltsi asutajaid ja tegevliige 1893—94.

G

GRÜNBERG, Voldemar, kokk, sünd. 28. XII 1901 Tartus. — Vallaline. — Lahkus kodumaalt meremehena 1927, sõites eesti, taani ja inglise laevadel ning sooritades reisi ümber maailma; 1931. a-st asus elama Belgiasse. — Belgia Eesti Seltsi liige 1935. a-st; Belgia Eesti Rahvusliku Seltsi kirjatoimetaja 1937—38 ja laekur 1938. a-st. — Tallinna Filmiklubi liige 1926—27; Noorte Meeste Kristliku Ühingu tööstusosakonna näiteklubi liige 1926—27. — Alal. asuk. Bruxelles, Belgique.

† **GRÜNBAUM, Alfred, Peetri pg.,** ärimees, sünd. 28. VIII 1870 Tallinnas, surnud 11. XII 1919 Moskvas. — Oli abielus Aliide Luding'iga 1900—19. — Lõpetanud Tallinna kreiskooli. — Tegutses ärialal Eestis 1900. a-ni, mil siirdus Moskvasse, kus asutas 1908 iseseisva äri; revolutsiooni tagajärjel kaotas oma varanduse, vangistati kui Eesti komitee liige tšeka poolt ja suri Moskva Butõrka vanglas nälja ja tüüfuse tagajärjel. — Moskva Eesti Seltsi liige 1908. a-st, olles korduvalt seltsi esimeheks; võttis pidevalt osa ka teiste Moskva eesti organisatsioonide tegevusest, toetades neid aineliselt; tema algatusel ja toetusel organiseeriti Moskvas eesti laatsaret eesti sõduritele; Moskva eesti sõjapõgenikkude komitee loojaid; Moskva „Eesti Lehe" väljaandja; külastanud eesti asundusi Volga ääres, Kaukaasias ja mujal, olles nende nõuandjaks; aitas eestlasil revolutsiooni ajal pääseda kodumaale; osutanud suuri teeneid Moskva eestlaste organiseerimisel. —

GLESER, Filitsata, Aleksandri tr., Eesti konsulaadi ametnik, sünd. 5. XII 1916 Tallinnas. — Õppis H. Kubu gümnaasiumis, viibinud täiendavatel kursustel New Yorgi Y. W. C. A. ja Columbia ülikooli juures. — Siirdus 1934 Ühendriikidesse. — New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige; ajakirja „Meie Tee" talitusjuhi abi ja New Yorgi Eesti Haridusseltsi noorte osakonna juhataja; New Yorgi E. H. S-i laulupeo ekskursioonikomitee sekretär 1938. — Eestis olles oli tegev Kristliku Noorte Naiste Ühingu juures, Tallinna Keskkoolide Spordiringide Ühingus ja Ülemaalise Eesti Noorsoo Ühenduse Tallinna osakonna kirjandusklubis. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

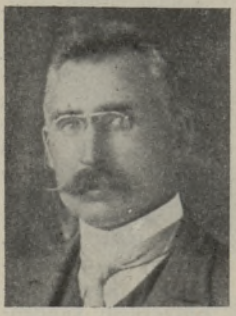
GROSS, Elmar, Friedrichi pg., arst, sünd. 11. VIII 1895 Laatres, Valgamaal. — Abielus Olga Anissimov'iga 1918—1926 (†) ja Rutt Torro'ga 1934. a-st. — Õppis Valga linna algkoolis 1903—07, Valga reaalkoolis 1903—13, Tartu ülikooli arstiteaduskonnas 1913—17 ja Tomski ülikoolis 1917—19, mil lõpetas selle. — Viibis 1917—20 Siberis (Tomskis ja mujal) üliõpilasena ja arstina, Tšehhoslovakkia sõjaväes 1920; samal aastal opteerus Eestisse; oli eraarst Otepääl 1920—21; Karula jaoskonnaarst 1921—24; eraarst Tallinnas ja Tsirgulinnas 1924—26; 1926. a-st Valga linna kooliarst. — 1918—20 Siberi eesti asunikkude organiseerijaid ja Ülesiberilise Eesti Asunikkude Keskkomitee liige; 1918—19 „Siberi Asuniku" toimetusliige; 1919—20 Eesti Rahvusliku Nõukogu esimees, kuni selle asutise sulgemiseni. — Kaitseliidu Valga Maleva juhatusliige 1925. a-st; Valga „Säde" seltsi, Valga Eesti Arstide Seltsi juhatusliige ja liige paljudes teistes organisatsioonides. Alal. asuk. Valga.

GOETZ, Voldemar, väiketööstur, sünd. 10. VIII 1906 Rakveres. — Abielus Meeta Lundt'iga 1930. a-st. — Õppinud Eestis algkoolis. — Maailmasõja ajal evakueeriti Venemaale; Eestisse tagasi tulnud, töötas Port-Kundas ja mujal mitmesugustel aladel. — Rändas 1925 Brasiiliasse, kus alul töötas mullatöölisena, hiljem asutas käsikohvrite tööstuse. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Haridusseltsi „Uus Kodu" koorijuht 1930—36; Brasiilia presbüterlaste kiriku koorijuht 1937; komponeerinud mõned laulud, nimekam „Uus kodumaa" segakoorile. — Tegutses Port-Kunda Noorsoo Seltsi kooris. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

GOODBERG (Kudeberg), Adolf, sünd. 1864 Väike-Maarjas. — Abielus. — Rändas Austraaliasse noormehena, matkates läbi terve Euroopa; tegutses Austraalias algul põllusulasena, lambapügajana, jänestekütina ja puutöölisena; hiljem rändkaupmehena, kuni asutas oma süldi- ja vorstitehase Sydneysse; müüs maailmasõja ajal oma tööstuse ja kinnisvarad ning asus elama Canberrasse; hiljem läks tagasi Sydneysse, kus veedab oma vanadusepäevi. Esimesi Austraalia eestlaste organiseerijaid; esimese Austraalia eesti seltsi „Lõunamaa" asutajaid ja laekur 1912; Sydney eesti seltsi „Eesti Kodu" asutajaid 1925. — Alal. asuk. Sydney, Austraalia.

GUTMAN, Olga, Otto tr., E. V. konsulaadi sekretär, sünd. 28. VIII 1908 Järvamaal. — Vallaline. — Lõpetanud 1927 H. Kubu eragümnaasiumi Tallinnas, praegu Brüsseli kõrgema kaubanduskooli konsulaarala üliõpilane. — 1929. a-st kaasa aidanud Belgia eestlaste organiseerimisele; Belgia Eesti Seltsi juhatusliige 1933; seltsi esinda- ja Antverpenis 1934—35 ja seltsi revisjonikomisjoni liige 1935; Belgia Eesti Rahvusliku Seltsi revisjonikomisjoni liige 1937. a-st; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st. — Alal. asuk. Bruxelles, Belgique.

H

HALJASPÕLD, Herbert, Peetri pg. (1921. a-ni **Grünfeldt**), kaubandusteadlane, ajakirjanik ja leksikograaf, sünd. 7. II 1896 Valgas. — Abielus Irene Illisson'iga 1938. a-st. Õppis Tartu ja Tallinna algkoolides, Tallinna Hansakoolis 1906—1913, Tallinna reaalkoolis 1913—1915, Riia polütehnikumi kaubandusteaduskonnas Moskvas 1915—17, Balti tehnikaülikoolis Riias 1918, Berliini kaubandusülikoolis 1920, Tartu ülikooli kaubandusteaduskonnas 1924—25, Antverpeni kaubandusinstituudis 1925—27. — Võttis osa soomusrongil nr. 1 Vabadussõjast 1918, ametnik merejõudude juhataja staabis 1919, välisministeeriumi sekretariaadi juhataja 1920, E. V. asekonsul Riias 1920, „Tallinna Teataja" toimetusliige ja „Laevanduse" tegevtoimetaja 1921, kirjastuse „Areng" asutajaid ja juht 1922. a-st, hiljem mitmel korral o.-ü. „Arengu" juhatusliige, „Postimehe" raamatukaupluse juhataja Tartus 1924—25, Eesti lehtede korrespondent Antverpenis ja Brüsselis 1925—28, pangakorrespondent Belgradis 1928, „Päevalehe" toimetusliige 1928—29, Tallinna börsikomitee abisekretär 1929—32, a/s. Drommeter & Ko direktor 1930—31; 1932—33 eesti lehtede korrespondent Hollandis, Belgias, Luksemburgis; ajakirja „Kõigile" toimetaja alates 1936. a-st. — Olnud 1920. a. Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi abiesimees; avaldanud 1928. a. „Väliseestlase kalender-käsiraamatu 1929"; Välis-Eesti Ühingu liige 1930. a-st ja „Välis-Eesti" kaastööline 1929.-ast; Välis-Eesti Ühingu korraldava toimkonna liige 1936—37; algatanud ja teostanud „Eesti lugemislaua" Antverpenis 1925—27; algatanud Välis-Eesti päevade mõtte 1930. a. — Olnud tegev paljudes seltsides ja ühingutes; Üleriikliku Kaupmeeste Seltside Keskliidu kirjavahetaja-liige 1932. a-st. — Teinud kaastööd peagu kogu eesti ajakirjandusele, m. s. „Eesti Kirjandusele", „Odamehele", „Olionile", „Kaubandus-Tööstuskoja Teatajale", „Eesti Majandusele", „Üleriikliku Kaupmeeste Seltside Liidu Teadetele", „Laevandusele ja Kalandusele", jne. — Avaldanud raamatuina m. s. „Ühe vana üliõpilase mälestused I ja II" (1928), „Võõrsõnade leksikoni" (1929—30), „Tudengi sõnastiku" (1933), „Ärielu manuaali" (1934), „Suure võõrsõnade leksikoni" (1937), varjunime Vidrik Viherväli all „Inglise-eesti ja eesti-inglise sõnaraamat" kahes köites ja lisaks rida teisi leksikograafilisi töid. — Alal. asuk. Nõmme.

HABLITZ, Karl, Juhani pg., raamatupidaja, sünd. 13. X 1874 Tartus. — Abielus Ida Visnapuu'ga 1900. a-st. — Õppis Tartu linnakoolis, mille lõpetas 1892. — Peale kooli lõpetamist olnud 3 aastat Tartus talurahvakomissari juures kirjatoimetaja, siis teeninud Tartu renteis; siirdus 1900 Peterburi Robert Goetz'i rauavalamis- ja masinavabrikusse raamatupidajaks-korrespondendiks. Astus raamatuäri „Kultura i Dejatel" teenistusse 1907, kus teenis 1 aasta peakontoris ja oli hiljem sama firma osakonnajuhataja (1908—11 Rostovis, 1911—14 Samaras ja 1914 maailmasõja alguseni Omskis); teenis maailmasõja ajal polgukantseleis kuni revolutsioonini; oli Omski Eesti Majandusühisuse ärijuht ja juhatusliige 1919—20; opteerus 1921 Eestisse, kus teenis mitmes kohas; oli Tartus a.-s. Räpina paberivabriku peakontoris pearaamatupidaja 1924—29 ja raamatupidaja 1929. a-st R. Kaltenberg & Ko. nahavabrikus Tartus. — Oli Omski Eesti Seltsi juhatusliige, laulukoorijuhataja ja muusikajuht 1917—19. — „Vanemuise" muusikaosakonna rev.-kom. liige Tartus, olles ühtlasi „Vanemuise" laulukoori teeneline liige. — Alal. asuk. Tartu.

HANSON, Anton, Hansu pg., kunstnik, farmer, sünd. VII 1879 Tarvastu-Suislepas, Viljandimaal.—Abielus Alide Johanson'iga. — Õppis Tarvastu kihelkonnakoolis ja Tartu gümnaasiumis ning isa juures maal põllundust, hiljem Viljandis Romantsovi kaupluses äritegevust ja Peterburis keiserlikus metsakoolis ja mujal metsateadust ning aednikuametit. — Oli Kaukaasias maade- ja istanduste valitsejaks

ning istanduse omanik; Tartus poisikesena kirjutas esimese luuletise, mis kanti ette Dr. M. Veske matusel. — Võttis osa Peterburi eesti seltside tegevusest ja Sotsiaaldemokraatliku Mustamere Ranniku Partei tegevusest; siirdus 1906 P.-Ameerikasse, asudes elama New Yorki; oli 1907 kaastegev „Uue Ilma" väljaandmisel; saatnud kirjeldusi ja luuletusi kodumaa ajalehtedele; esinenud 1909 Seattle'i maailmanäitusel arhitektina, saades grand prix osaliseks, San Francisco maailmanäitusel 1915 ja San Diego näitusel 1916. — Alal. asuk. Fork Lake, Alberta, Canada.

HENDRIKSON, Aleksander, Jaagu pg., mehaanik, sünd. 6. VIII 1897 Viljandis. — Abielus Alice Koomann'iga 1921. a-st. — Õppis Viljandi linnakoolis. — Siirdus Ühendriikidesse 1926.—Oli Ameerika Eesti Jõustiku Klubi liige kuni seltside ühinemiseni; New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige 1937. a-st; praegu New Yorgi Eesti Vabadussõjalaste Ühingu juhatusliige; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

HART, Joseph, Tõnise pg., päevapiltnik, sünd. 15. XI 1882 Kuksemaa vallas, Järvamaal. — Abielus Olga Albinson'iga 1932. a-st. — Õppis Tallinna algkoolis 1890—97, mil lõpetas selle; täiendas end Tallinna linna õhtukoolis 1905—1907. — Töötanud päevapiltnikuna Tallinnas 1903—07 ja Helsingis 1907—1910. Rännanud Taanis, Inglismaal, Prantsusmaal, Itaalias, Aafrikas ja Tseilonis; töötanud päevapiltnikuna Melbourne'is ja Bendigos 1911—13; Soome tagasi tulles ostis 1913 Helsingis fotoäri, kus töötab senini. — Helsingi Eesti Abiandmise Seltsi laekur 1908—09; võttis osa Melbourne'i eestlaste organiseerimisest 1911—1913; Helsingi Eesti Haridusseltsi abiesimees 1917 ja kuus korda esimees 1922 ning 1934 vahel; Helsingi Eesti Seltsi auliige; Välis-Eesti Ühingu liige 1928. a-st, Ühingu usaldusesindaja Helsingis 1933—36; kuukirja „Välis-Eesti" kaastööline; teenete eest 1937 Riigihoidja poolt määratud IV klassi teenetemärk. — Alal. asuk. Helsinki, Suomi.

HÄUSLER, Arnold, Peetri pg., kirikuõpetaja, sünd. 9. IV 1871 Lätis. — Abielus Marie Jantson'iga 1905. a-st. — Sooritas algkooliõpetaja eksami ja Riias ev.-lut. usu kirikuõpetaja eksami. — Oli kolm aastat Eestis ja neli aastat Venemaal kooliõpetajaks; pidas eesti-, saksa- ja lätikeelseid jumalateenistusi; 1899 siirdus Riia linna misjonitööle, olles Riia läti ja saksa koguduste diakoniks; 1923 ordineeriti Läti peapiiskopi Irbe poolt Läti ülikooli usuteaduse-professorite assisteerimisel Riia eesti kirikus eesti koguduse õpetajaks, kus kohal seni on püsinud. — Oli Irbenis liivi koguduse hooldajaks-õpetajaks. — Ilmutanud esimesed liivikeelsed laululehed jõululauludega; Riia eesti algkooli usuõpetajaks kooli asutamisest saadik; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi tegevusest osa võtnud, olles vahepeal seltsi esimees. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

HÕBEMÄGI, Edgar-Johannes, Eduardi pg., õigusteadlane, saatkonnanõunik, sünd. 31. XII 1901. — Abielus Olga Dorožinska'ga 1926. a-st. — Õppinud Tallinna linnakoolis 1913—17, Tallinna õhtukeskkoolis 1920—22 ja Tartu ülikoolis 1922—26, mil selle lõpetas. — Tallinna linnavalitsuse teenistuses 1917—20, võttis vahepeal 1918—19 vabatahtlikuna osa Vabadussõjast Kalevlaste Malevas; välisministeeriumi teenistuses 1920. a-st, olles 1924—27 Moskva saatkonna sekretäriks, 1927—34 büroojuhataja välisministeeriumis, 1934—38 saatkonna esimene sekretär ja nõunik Helsingis ja 1938. a-st saatkonna nõunik ja Eesti esindaja Tšehhoslovakkias.— Välis-Eesti Ühingu liige 1934. a-st; Helsingi Eesti Seltsi liige ja 1934—38 seltsi revisjonikomisjoni esimees. — Tallinna Kalevi liige 1918—19, Kalevlaste Ühingu asutajaid ja juhatusliige 1927—34; Eesti-Poola, Eesti-

Rootsi jne. sõprusühingute liige; Eesti Kirjanduse Seltsi liige 1921. a-st ja paljude teiste organisatsioonide liige. — Alal. asuk. Praha, Československa.

HIOB, Aleksander, Antoni pg., puutööstur, sünd. 27. IX 1898 Paides. — Vallaline. — Õppinud Paide kirikukoolis. — Võttis osa Maailma- ja Eesti Vabadussõjast; 1924 siirdus Pariisi, kus seni pidevalt elanud. — Olnud Pariisi Eesti Seltsi juhatus-, revisjonikomisjoni liige ja sama seltsi abiesimees 1937. a-st. — Alal. asuk. Paris, France.

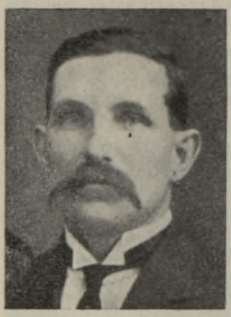
† **HOLSMANN, Johan, Villemi pg.,** ärijuhataja, sünd. 16. VII 1887 Pärnus, surn. 20. VII 1938 Riias. — Oli vallaline.— Lõpetas Pärnu keskkooli. — Peale kooli lõpetamist astus äriteenistusse; töötas Peterburis 1912. a-st; võttis osa Maailma- ja Vabadussõjast, kus sai haavata. Asus Kaunasesse 1923, kus töötas ettevõtte direktorina. — Kaunase Eesti Seltsi asutajaid ja esimees 1928—38; Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st, usaldusesindaja 1933. a-st. — Omas II järgu Vabadusristi ja II astme Eesti Punase Risti aumärgi.

HENDRIKSON, Alice, Jaani tr., neiuna Koomann, majavalitseja, sünd. 6. IX 1900 Sindis. — Abielus Aleksander Hendriksoniga 1921. a-st. — Õppis Pärnu kaubanduskoolis. — Rändas Ühendriikidesse 1927. — Tegev New Yorgi Eesti Haridusseltsi laulukooris; esinenud Ameerika eestlaste pidudel ja operettides; olnud tegev Tallinna Noorte Naiste Kristlikus Ühingus, Sindi segakooris, K. Leinuse laulukooris Tallinnas, Evangeeliumi Seltsi naiskooris ja mujal. — Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

HERMAN, Oskar, Andrese pg., põllumees, sünd. 22. I 1877 Häädemeestel, Pärnumaal. — Abielus Marie Koks'iga 9. IV 1909. a-st. — Siirdus 1905 oma isa vennapoja juure New Yorki, kus elas 8 aastat; 1913 läks Pennsylvania osariiki, kus töötas laevaehituse alal kaks aastat; hiljem asus elama Oregoni osariiki. — Grange'i eestlaskonna organiseerijaid. — Alal. asuk. Rose Lodge, Oregon, U. S. A.

HIMBERG, Anton, vaata Imberg, Anton.

HEINRICHSON, Leander, Augusti pg., äriteenija, sünd. 10. VIII 1905 Riias. — Abielus 1933. a-st. — Õppinud Riia eesti algkoolis. — Viibinud 1918 Narvas. — Võttis osa Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi tegevusest segakoori liikmena, varem ka revisjonikomisjoni liige; Riia ev.-lut. kiriku nõukogu liige. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

HORST, Johannes, äriteenija, sünd. 1902 Tallinnas. — Vallaline. — Siirdus Brasiiliasse 1925, elas Sao Paulos ning 1931. a-st elab Rio de Janeiros. — Võttis osa „Uus Kodu" Rio osakonna asutava komisjoni tegevusest ning valiti ajutise juhatuse liikmeks; Brasiilia Eesti Ühingu asutava toimkonna liige 1938. — Alal. asuk. Rio de Janeiro, Brasil.

HEINRICHSON, Aleksander, Augusti pg., trükiladuja, sünd. 27. IV 1913 Riias. — Abielus Hilja Romanov'iga 1937. a-st. — Lõpetas Riia eesti algkooli; õppis erateel ja ametit a/s. Valter & Rapa trükikojas Riias 1929—34, mis ajast töötab trükiladujana samas. — Tegutsenud Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi laulukooris,- näite ja rahvatantsutruppides; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi juhatusliige 1936. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

I

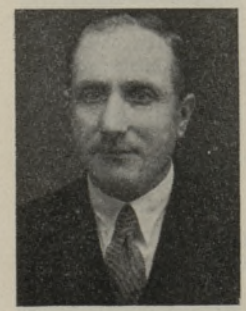
IMBERG, Helene, Antoni tr., sünd. 10. IV 1914 Ukrainas. — Vallaline. — Opteerus 1922 Eestisse, õppis Tallinna koolides 1925. a-ni. Samal aastal sõitis Brasiiliasse, kus täiendas end kooli-hariduses ja õppis ametit.— Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" tegevliige näitetrupis ja naisosakonnas. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

IBRUS, Aleksander, Jaani pg., äri- ja majaomanik, sünd. 6. I 1894 Kõos, Viljandimaal. — Abielus Loviise Illisson'iga 1934. a-st. — Lõpetas Narva linnakooli 1910; õppis juuksuriks ning töötas oma isa äris Narvas. — Võttis osa Maailmasõjast 1915—17 ning Vabadussõjast 1918—20. — Siirdus Ühendriikidesse 1923. — Oli tegev „Edu" seltsis näitlejana ja näitejuhina, New Yorgi Eesti Haridusseltsis mitmel alal 1923—33. — Asjaarmastaja-näitlejana tegev olnud Narva Eesti Seltsis, Narva Karskusseltsis „Võitleja", Narva Haridus- ja Heategevas Seltsis „Saron" 1912—15; Ü. E. N. Ü. Tallinna osak. tegev. osa võtnud 1921—22; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st. — Alal. asuk. Tallinn.

IVASK, Vidrik, Vidriku pg., ärimees, sünd. 19. X 1892 Rõngus, Tartumaal. — Õppis ja töötas Tartus 1912. a-ni, siirdudes sealt Peterburi, kus juhatas reklaami- ja ajakirjandusbürood 1918. a-ni; tegutseb samal alal Riias 1918. a-st; „Pain Normal" äripidaja Tartus 1920. a-st.— Oli Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi osakonna kauaaegne juhatusliige; Eesti Organisatsioonide Liidu revisjonikomisjoni liige; Välis-Eesti Ühingu liige 1928. a-st; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi asutajaid ja esimees 1932—38; kolmanda ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938; Läti-Eesti Ühingu juhatusliige 1930. a-st ja sama ühingu kuukirja talitusjuht; Riia Rotary Klubi asutajaid ja juhatusliige 1932. a-st; kuukirja „Välis-Eesti" kaastööline; avaldanud kirjutisi ajalehtedes ja ajakirjades. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

IMBERG (Himberg), Anton, Jaani pg., mehaanik ja viiliraiuja, sünd. 3. VIII 1886 Peterburi kubermangus. — Abielus Alma Steinpest'iga 1909. a-st. — Elas noorena Tallinnas, kus õppis ametit ja käis Tallinna õhtukoolis, 1907 siirdus Peterburi, kus viibis üks aasta; oli 1910 Riias ning järgmisel aastal L.-Venemaal: alul Harkovis, siis Nikolajevskis laevaehitustehases; 1916—17 teenis Vene sõjaväes Krimmis; 1918 vabastati sõjaväeteenistusest ning asus elama Moskvasse; 1922 opteerus Eestisse, kus töötas sõjaväe-arsenalis kuni 1925. a-ni. — Siirdus 1925 Brasiiliasse. — Olnud Doni kubermangu E. Rahvusliku Komitee asutaja-liige, abiesimees ja esimees; Sao Paulo E. A. ja H. S-i endine juhatusliige. — Kodumaal olnud Kopli algkooli lastevanemate-kogu liige; Kopli algkooli hoolekogu kontrollkomisjoni esimees. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

ISE, Rudolf, Eduardi pg., insener-mehaanik, sünd. 24. I 1892 Peterburis. — Abielus Niina Harnak'iga 1922. a-st. — Lõpetas Peterburi Peeter Suure nimelise polütehnikumi mehaanikaosakonna 1917. — Opteerus Eestisse 1920 lõpul, teenis 1921 sõjaministeeriumi varustusvalitsuse tehnikaosakonna ülema abina, olles 1921 lõpul komandeeritud Saksasse ja Belgiasse, kus viibis 7 kuud; välisministeeriumi teenistuses 1924. a-st, Eesti

saatkonna sekretär Helsingis 1925—26, Rio de Janeiro aukonsulaadi sekretär 1926. a-st, E. V. aukonsul Rio de Janeiros 1929—35; majandusministeeriumi vanem tööstusinspektor Tallinnas 1935. a-st. — Aluse loonud aukonsulaatide võrgule Brasiilias ja Argentiinas; organiseerinud 1934 Rio de Janeiros Sao Paulo Eesti Seltsi „Uus Kodu" osakonna; Välis-Eesti Ühingu liige 1931. a-st, Ühingu revideeriva toimkonna kandidaat 1936—38 ja toimkonna liige 1938. a-st. — Tegev paljudes organisatsioonides kodumaal. — Omab Punase Risti 2. liigi 2. järgu teenetemärgi. — Alal. asuk. Tallinn.

J

JAAKSON, Laine, Jaani tr., sünd. 26. I 1909 Pärnus. — Vallaline. — Lõpetas 1929 Tallinna tütarlaste gümnaasiumi. — Rändas 1931 Ühendriigesse edasiõppimise eesmärgiga kodumajanduse alal; asus elama New Yorki. — New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige; tegev näituste ja basaaride korraldamisel; N. Y. E. H. S-i noorteringi asutajaid 1937; ringi juhatusliige; N. Y. E. H. S-i laulukoori liige. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

JAAKSON, Jüri, Ado pg., poliitika- ja pangategelane, sünd. 16. I 1870 Uue-Võidu vallas, Viljandimaal. — Abielus Meeri-Olga-Vilhelmine Behrens'iga 1915. a-st. — Õppinud Uue-Võidu Turbamäe vallakoolis 1879—81, Viljandi kihelkonnakoolis 1881—85, H. Treffneri gümnaasiumis Tartus 1886—92, Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1892—96, mil lõpetas selle I järgu diplomiga. — Advokaadiabi Viljandis 1897—1901, vandeadvokaat 1901—14; Tallinna Linnapanga direktor 1915—19; Vene ajut. valitsuse komissari abi Põhja-Eestis 1917—18, ühtlasi Eesti Maanõukogu abiesimees; kohtuminister Ajut. Valitsuses, O. Strandmani ja J. Tõnissoni kabinetis 1918—20; riigivanem 1924—25; Eesti Panga president 1926. a-st. — Riia Eesti Seltsi „Imanta" esimees 1902—05; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi asutajaid ja esimees 1906—14; Välis-Eesti Ühingu liige 1928. a-st; Ühingu juhatusliige 1938. a-st. — Viljandi Põllumeeste Seltsi ja Viljandi seltsi „Koidu" esimees 1898—1901; Eesti Aleksandri-kooli kuratooriumi liige, esimees 1904—20; Põhja-Eesti Põllumeeste Keskseltsi esimees 1915—19; Asutava Kogu, I, II, III ja IV Riigikogu liige; Riiginõukogu liige 1938. a-st. — Alal. asuk. Tallinn.

JAAKSON, Madis, Hansu pg., majandustegelane, sünd. 10. II 1875 Halinga vallas, Pärnumaal. — Abielus Charlotte Ockelbergiga 1899. a-st. — Õppis Parasmaa vallakoolis 1882—84, Vigala kihelkonnakoolis 1885—88, Pärnu linnakoolis 1889—93, mil lõpetas selle; Peterburis kaub.- ja raamatupidamiskursustel 1897—98, mil need lõpetas. — Vallakirjutaja abi Vee ja Vigala vallas 1893—94, postijaama kirjutaja Jädiveres 1895—96, advokaadi asjaajaja Peterburis 1896—99, Peterburi börsinotari kirjutaja 1897—1904, sama notari abi 1905—12, Põhja Vastast. Kred.-Ühisuse juhatusliige ja direktor Peterburis 1912—18, E. V. riigivaranduste ülevõtmise komisjoni esimees 1919, Harju Panga direktor 1919—25. — Tegev Peterburi eesti seltsides 1896—1918; Peterburi Eesti Heategeva Seltsi juhatusliige ja esimees 1900, Peterburi Eesti Kooli Seltsi esimees 1904—05, mil ühinesid Kooli Selts ja Heategev Selts „Peterburi Eesti Hariduse Seltsiks"; Peterburi eesti Jaani koguduse nõukogu liige 1905—15, Peterburi Eesti Laenu ja Hoiu Ühisuse (1908) ja Põhja Vastast. Krediit-Ühisuse (1911) asutajaid, esimese nõukogu esimees 1911—17 ja teise nõukogu juhatusliige 1912—18; organiseeris Peterburi Eesti Harid. Seltsis „Asunduste Jaoskonna" ja oli selle juhatuses; 1909—13 Asunduste Jaoskond korrastas ja instrueeris seltskondlikku tegevust kõigis eesti asundustes Venemaal, pidas kaks asundustepäeva (kongressi) 1910

Peterburis ja 1912 Narvas, viimase koos asunduste laulupeoga; selles Asunduste Jaoskonnas oli registreeritud üle 200 eesti asunduse Venemaal; „Peterburi Teataja" asutajaid 1909; Peterburi Kubermangu Põllumeeste Kekseltsi juhatusliige 1912—17; Peterburi eesti seltskondlike organisatsioonide liidu esimees 1917; „Peterburi Päevalehe" asutajaid 1918; Peterburi eesti raamatukaupluse ja kirjastusäri „Ühiselu" asutaja. — Harju Panga, „Eesti Lloydi", „Ilmarise", „Eesti Klaasitööstuse" j. t. ettevõtete algatajaid; osa võtnud o.-ü. „Seltskondliku Maja", „Sanatoorium Kloostrimetsa" ja klubi „Centumi" asutamisest; Tallinna börsikomitee esimees 1922—25; olnud pankade nõukogu abiesimees. — Avaldanud artikleid Peterburi eesti ajakirjanduses ja ka Eestis; koostanud raamatu „Aktsiaseltside ja äriliste ühisuste seadused" (1928). Alal. asuk. Tallinn.

JAANSON, Artur, Jüri pg., ametnik, sünd. 23. I 1866 Lihulas. — Abielus Placida-Vanda Vilkaite'ga 1909. a-st. — Omandas Tartu ülikoolis apteekriõpilase diplomi 1884. Pärast lühikest apteegi- ja sõjaväeteenistust hakkas raamatupidajaks, töötades sel alal kaubanduslikes ja tööstuslikes ettevõtteis Peterburis, Moskvas ning Siberis ja Leedus 1920. a-st. — Peterburi Eesti Heategeva Seltsi liige ja näitejuht 1890; Kaunase Eesti Seltsi asutajaid; Leedu-Eesti Ühingu liige. — Alal. asuk. Kaunas, Leedu.

JAAKSON, Ernst, Jaani pg., Vabariigi peakonsulaadi ametnik, sünd. 11. VIII 1905 Riias. — Abielus Claire Langenbacher'iga 1934. a-st. — Lahkus Eestist 1929. — Lõpetas New Yorgi Columbia ülikooli majandusteaduskonna Bachelor of Science'i kraadiga. — Teeninud Riia Eesti saatkonnas, välisministeeriumis, San Francisco Eesti aukonsulaadis ja alates 1932. a-st New Yorgi Eesti peakonsulaadis. — Olnud Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi liige; San Francisco Eesti Seltsi asutaja-liige; New Yorgi Eesti Haridusseltsi kirjanduse- ja kunstiosak. end. esimees; praegu sama seltsi revisjonikomisjoni liige ja „Meie Tee" toimetusliige; Ameerika eestlaste laulupeo-ekskursiooni keskkomitee liige 1938. a. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

JAKOBSON, Elmar, Aleksandri pg., ehitusmeister, sünd. 27. II 1910 Alatskivil, Tartumaal. — Vallaline. — Tegev Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi laulukooris 1929. a-st, näitetrupis 1931. a-st ja juhatusliige 1935 ja 1937; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi näitetrupi vanem 1936. a-st. — Külastanud korduvalt kodumaad. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

JALAK, Liisi, Hansu tr., neiuna Treiberg, seltskonnategelane, sünd. 24. I 1881 Voltvetis, Pärnumaal. — Abielus Hans Jalak'aga 1919. a-st.— Õppis prl. Hansen'i käsitöökoolis. Asus Riiga elama 1894. — Tegev olnud Riia eesti lauluseltsis „Imanta" 1903. a-st; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsis ja selle osakonnas 1909. a-st, muuseas näitetrupis ja laulukooris. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

JALAK, Hans, Juhani pg., kaupmees, sünd. 22. III 1871 Tuhalaanes, Viljandimaal. — Abielus Liisi Pusch'iga (sünd. Treiberg) 1919. a-st. — Lõpetas Viljandi linnakooli 1887. — Jalanõudetööstuse ja -kaupluse omanik Riias 1896. a-st. — Riia Eesti Jõukarastuse Seltsi „Abergi" asutajaid ja esimees 1907—09; Riia eesti lauluseltsi „Imanta" juhatusliige ja pidutoimkonna esimees 1896—1916, selle seltsi

juure asutatud laenu-hoiukassa asutajaid 1911 ja nõukoguliige 1911—16; Riia Eesti Karskuse Seltsi spordiosakonna liige 1897—1902; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi spordiosakonna abiesimees 1912—16; seltsi kirjatoimetaja abi ja laulukoori vanem 1926—28; seltsi osakonna asutajaid ja juhatusliige 1925. a-st; tegutsenud nende seltside näitetruppides ja laulukooris 1897. a-st; Riia eesti algkooli asutajaid 1922; Riia eesti Peeter-Pauli kiriku nõukoguliige 1919—28; Eesti Organisatsioonide Liidu asutajaid Lätis ja esindaja liidus 1933; liidu laekur 1937; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi liige 1932. a-st; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

JANSON, Lydia, neiuna Potsepp, äri kaasomanik, sünd. 26. II 1899 Pärnus. — Abielus Charles Janson'iga 1928. a-st. — Õppis Mõisaküla algkoolis 1907—11. — Rändas P.-Ameerika Ühendriikidesse 1928; peab koos oma mehega puuviljafarmi ja -äri. — Kauaaegne Lõuna-Kalifornia Eesti Seltsi esinaine ja juhatusliige; Los Angeles'e X olümpiamängude Eesti komitee liige 1932; Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st; korraldanud koosviibimisi väliseestlastele; ajakirja „Välis-Eesti" kaastööline. — Alal. asuk. San Fernando, Cal., U. S. A.

JAKOBSON, Ludvig, Gustavi pg., viiulikunstnik, sünd. 7. V 1904 Riias. — Vallaline. Lõpetas 1915 Riia E. Hariduse- ja Abiandmisseltsi algkooli; viibis 1915—18 sõjapõgenikuna Venemaal; tagasi tulles Riiga omandas üldhariduse ja lõpetas Riia helikunsti-koolis Ed. Siebert'i klassi ning täiendas end prantsuse viiulikunstniku prof. Henry Marteau juures; tegutseb Riias muusikaõpetajana ja viiulikunstnikuna. — 1934. a-st Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi koorijuht; kooriga osa võtnud suurematest eesti laulupidudest; olnud REHAS-i juhatusliige ja praegu sekretär; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Ümber töötanud viiulile eesti heliloojate töid ning komponeerinud paar helindit. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

JANSON, Charles, Kirilli pg., farmer, ärimees, sünd. 23. V 1893 Leisi vallas, Saaremaal. — Abielus Lydia Potsepp-Lemet'iga 1928. a-st. — Õppis Leisi vallakoolis ja Kuressaares seminaris; siirdus 17-aastaselt merele ja hiljem P.-Ameerika Ühendriikidesse, kus täiendas oma haridust keemia alal; asutas oma puuviljaäri San Fernandosse 1926; hiljem omandas maad ja laiendas äritegevust. — Lõuna-Kalifornia Eesti Seltsi asutajaid ja juhatusliige, olles vahepeal seltsi esimeheks; Los Angeles'e X olümpiamängude Eesti komitee liige 1932; Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st; Ameerika eestlaste kongressi delegaat ja juhatajaid 1933; Ameerika Eesti Liidu juhatusliige; teise ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1933. — Alal. asuk. San Fernando, Cal., U. S. A.

JASK, August Karl, Tõnise pg., kütjamajahoidja, sünd. 1. VIII 1878 Tallinnas. — Abielus 1906. a-st. — Astus 1891 Tallinnas sõjaväkke muusikaõpilaseks, koos pataljoni määramisega uude asupaika Hämeenlinna siirdus Soome, kus lõpetas õpi- ja sundteenistuse-aja; vabanes 1903 väeteenistusest ja asus elama Helsingi; pärast katset kodumaal leiba teenida asunud Helsingi vene teatri teenistusse, hoonesse, mida kasutab praegu Soome ooper; tagavaraväelasena osa võtnud Maailmasõjast Ida-Preisis, Karpaatides ja Galiitsias; saanud Georgi, Anna ja Stanislause medalid; vabanenud 1917 vanema allohvitserina väeteenistusest ja siirdunud uuesti Soome oma endi-

sele töökohale. — Helsingi Eesti Hariduse Seltsi asutajaid 1913, korduvalt seltsi kirjatoimetaja; Eesti ekskursioonide juht ligi kümme aastat; kuukirja „Välis-Eesti" ja eesti ajakirjanduse kaastöölisi; saanud Vabariigi Valitsuselt teenetemärgi; Helsingi Eesti S-i auliige 1938. a-st. — Alal. asuk. Helsinki, Suomi.

† **JANSON, August,** majandusteadlane, sünd. Räpinas, surn. Berliinis. — Oli abielus Saima Rokkanen'iga 1912. a-st. — Läks noormehena Peterburisse, kus teenis ametnikuna ja kooliõpetajana; hiljem asutas Peterburis kaubanduskooli ja raamatupidamisekursused. — Peterburi Põhja Krediitühisuse kauaaegne juhatusliige; Peterburi Eesti Hariduse- ja Heategeva Seltsi juhatusliige; Peterburi eesti seltside pidude ja basaaride korraldajaid; Peterburi linnanõunik ja rahandusosakonna juhataja. — Opteerus kodumaale 1918 ning elas hiljem Berliinis, kus suri.

JUHT, Ludvig Aleksander, Kaarli pg., helikunstnik-kontrabassist, sünd. 24. VII 1894 Vesneris, Tartumaal. — Abielus Amanda Lamp'iga 1925. a-st. — Sündinud põllumehe pojana, sai alghariduse Väägvere külakoolis; 1905—09 õppis Tartu linnakoolis; muusikalise algõpetuse sai D. O. Virkhaus'ilt 8 a. vanuselt; õppis kontrabassi-vabakunstniku Adolf Helder'i juures ja kompositsiooni Berliini muusika-akadeemia prof. Paul Juon'i juures 1921—28. — Lapsepõlvest saadik mänginud orkestrites; Helsingi linnaorkestri kontrabassist 1916—18; samas ametis „Estonias" 1928—29 ja Londonis 1930—32; kontrabassi õppejõuks Tallinna ja Riia konservatooriumides; kontserteerinud kodumaal, Lätis, Soomes, Saksamaal, Inglismaal, Prantsusmaal ja P.-Ameerikas; 1934. a-st Bostoni sümfooniaorkestri solist. — Kirjutanud kontrabassi kontserte ja mitmeid teisi helindeid; kaastööd teinud ajakirjadele ja ajalehtedele; „Välis-Eesti" kaastööline. — Organiseerinud Bostoni Eesti Seltsi; sama seltsi juhatusliige; väliseestlaste organiseerijaid ja Eesti tutvustajaid Ühendriiges; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st ning ühingu usaldusesindaja Bostonis 1937. a-st. — Alal. asuk. Boston, U.S.A.

† **JASKA, Andres,** velsker, sünd. 20. III 1849, surnud 15. IV 1906. — Oli abielus Margarete Saar'ega. — Riia eesti lauluseltsi „Imanta" asutajaid 1880 ja juhatusliige-laekur 1906. a-ni; seltsi matmiskassa asutajaid ja laekur; Riia Jakobi kiriku eesti koguduse juhatusliige; juhtiva tegelasena osa võtnud kõikidest eestlaste üritustest Riias. — Välis-Eesti tegelase Hans Jalaka hinnangu järgi olnud A. Jaska omaaegse Riia eesti seltskonna kandvamaid ja agaramaid tegelasi.

JUNG, Artur, Hansu pg., vandeadvokaat, sünd. 5. III 1877 Kabala vallas, Viljandimaal. — Abielus Berta-Antonie Bersin'iga 1903. a-st. — Õppinud Adavere-Sillaotsa algkoolis 1887—88, Pilistvere kihelkonnakoolis 1888—90, Eesti Aleksandri linnakoolis Põltsamaal 1890—93; sooritanud õpetaja kutseeksami 1895; lõpetanud eksternina Pärnu gümnaasiumi 1906; õppinud Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1906—10, mil selle lõpetas. — Olnud kooliõpetaja Risti kihelkonnas 1894—95, Abjas 1895—99, köster-organist Pärnus Eliisabeti koguduses 1900—07, vandeadvokaat Tartus 1910, Pärnus 1911—15, Novgorodis 1915—18, kus oli tegev ka kubermangu semstvos ja Tatjana komitees; alates 1918. a-st advokaat Viljandis. — Asutas 1917 Novgorodi Eesti Seltsi ja oli selle esimees; tegi Novgorodis tagavaraväepolkudes kihutustööd, et eestlased-sõdurid pöörduksid Eestisse kodumaad teenima, millisel tööl oli tagajärgi. — Olnud „Endla" seltsi eestseisuse liige ja koorijuht Pärnus, „Sakala" korporatsiooni asutajaid ja maja ehitajaid, Pärnu Eesti Kooliseltsi asutajaid ja kooli avaja, Eduerakonna asutajaid, „Postimehe" kaastöölisi jne. — Avaldanud „Emakeele õpetuse" ja seltside asutamise seadused ning teinud kaastööd ajakirjandusele. — Alal. asuk. Viljandi.

JENAS, Aleksander, Danieli pg., dipl. ehitus- ja teedeinsener, panga insener, sünd. 19. IX 1894 Tartus. — Abielus Vera Tsirentšikoviga 1920. a-st. — Omandas alghariduse Tartus Reiniku linnnakoolis, 1907. a-st Tartu Aleksandri gümnaasiumis, mille lõpetas 1914; astus samal a. Riia polütehnikumi ehitusosakonda. — Oli 1916—18 vene linnadeliidu teenistuses abiehitajana; õppis 1918 Moskva evakueeritud Riia polütehnikumis, elas 1919 Siberis ning 1920 Harbiinis, kus töötas ehituse alal; lõpetas 1926 Harbiini polütehnikumi kuldaurahaga. — 1927. a-st tegev insenerina Mukdenis suurematel ehitustöödel. — Pidanud teaduslikke referaate instituudis ja inseneride-ühingus. — Olnud tegev eestlaste organiseerimisel Omskis, Irkutskis, Šanghais, Harbiinis ja Mukdenis; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st; korp! Vironia liige; E. R. Muuseumi eluaegne liige. — Alal. asuk. Mukden, Manchudikuo.

JUNKUR, Jaan, Jaani pg., sõjaväelane, sünd. 24. II 1887 Holdres, Valgamaal. — Abielus Linda Märtik'uga 1919. a-st.— Lõpetanud Vilno sõjakooli 1912, pärast sõda erialalised kursused Poolas, Prantsusmaal ja Eestis. — Pärast Vilno sõjakooli lõpetamist teeninud ohvitserina Tartus; võtnud osa Maailmasõjast ja Eesti Vabadussõjast; olnud sideohvitser Leedus 1919, sõjaväeliseks esindajaks ja saatkonnasekretäriks Poolas 1919—23, sõjaväeliseks esindajaks Prantsusmaal ja Belgias 1924—29, praegu Tallinna linna komandant. — Reisinud mitmel pool Venemaal, Itaalias, Saksas, Austrias, Šveitsis ja Inglismaal, ning väljaspool Euroopat Marokos ja Alžiiris. — Leedus ja Poolas viibimise ajal korraldas sõja ja revolutsiooni tõttu võõrsile paisatud ja vangilaagritesse paigutatud eestlaste kodumaale saatmist; oli Pariisi Eesti Seltsi liikmeks, hiljem esimees ja pärast Pariisist lahkumist valiti auliikmeks. — Praegu Tallinnas Eesti-Poola Ühingu juhatusliige ja Eesti Draamateatri vanematekogu liige. — Alal. asuk. Tallinn.

† **JOAKIT, Juhan, Samu pg.,** kingsepp, sünd. 13. IX 1869 Vana-Antslas, Võrumaal, surnud 13. XI 1934 Apes. — Oli abielus Adele Luiska'ga 1909. a-st. — Õppinud Vana-Antsla vallakoolis. — Noorelt vaeslapseks jäänud, elas kasuisa juures; 15-aastasena läks Võrru, kus õppis kingsepatööd; avas kingsepatöökoja 1895 ja pidas 1912. a-ni; siirdus Apesse ja ehitas sinna maja. — Ape Eesti Haridusseltsi liige 1928. a-st, olles tegev esimehena; Ape E. Haridusseltsi majaehitamise algatajaid-teostajaid.

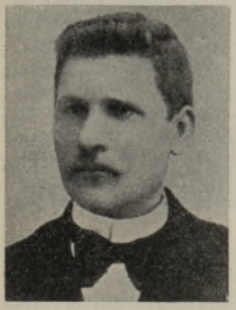

JÄRVMETS, Oskar, Jüri pg. (end. Jankovits), sünd. 27. III 1880 Paides. — Abielus Anette Stephan'iga 1906. a-st. — Lõpetanud Paide linnakooli 1896, õppis telegraafi tehnikaala Peterburis ja Riias ning täiendas üldharidust Kiievis. — Peale vastavate eksamite sooritamist 1898 oli telegraafi tehnikaala korraldaja Paides ning 1904. a-st Tallinna peatelegraafis, siis Žitomiris ja Kiievis 1906—14; oli Maailmasõjas 1914—17 edela-frondi peastaabi telefonivõrgu ülemaks VI ametiklassis ja sai teenete eest Stanislause ja Anna ordu märgid; Kiievi ringkonnavalitsuse telegraafi vanemtehnik 1918—20; Tallinna peapostkontori ülem 1921—25, postitalituse admin.-osak. juhataja 1925—27, postiosakonna ja üldbüroo juhataja 1927. a-st; teenete eest kodumaal saanud Valgetähe 4. kl. teenetemärgi. — Koos adv. H. Kuusneriga oli Kiievi Eesti Seltsi asutajaid ja seltsi esimees 1914. a-ni; osa võtnud pärast sõda Eesti rahvuskomitee asutamisest Kiievis, olles peale Ed. Ritsoni selle esimees kuni vangistuseni enam-

laste poolt. — Olnud Tallinna linnavolikogu liige ja osa võtnud linna esimese elektritrammi ehituskomisjoni töist; praegu juba 10 aastat Tallinna Pühavaimu koguduse esimees; E. ev.-lut. usu kiriku praostkonna nõukogu ja sinodi liige; o.-ü. „Estonia" ja „Estonia" seltsi liige; liige kaitseliidu Ida malevkonnas ja Tallinna Majaomanike Seltsis. — Alal. asuk. Tallinn.

JURS, Jakob, Jaani pg., põllumees, sünd. 7. XII 1875 Vana-Roosa vallas, Võrumaal. — Abielus Marie Karjus'ega 1916. a-st. — Õppis Vana-Roosa „Ritsingu" kihelkonnakoolis ning aednikuametit Vana-Roosa mõisas ja Riias. — Oli Peterburis aiaääris osakonnajuhataja 10 aastat; asus peale Maailmasõda elama oma tallu Ape lähedale. — Võttis osa Peterburi Eesti Haridusseltsi tegevusest; Ape Eesti Haridusseltsi asutajaid 1927 ning esimees; Ape eesti kooli küsimuse lahendajaid ja kooli hoolekogu liige. — Alal. asuk. Jaunroses, Latvija.

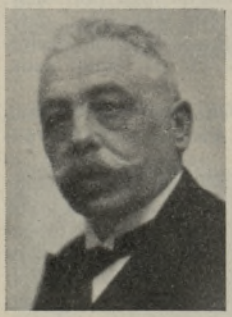
JÜRISSON, Jüri, Tiido pg., põllumees, sünd. 23. III 1885 Suure-Kõpus, Viljandimaal. — Abielus Linda Kalep'iga 1920. a-st. — Õppis Penuoja kihelkonnakoolis ning põllutööd Undla mõisas 1910—11 ja Ida-Preisimaal 1912—13. — Oli raudteejaama-ametnik 1905—10, mõisavalitseja 1914—18, mõisa- ja piiritusvabriku rentnik 1918—28, praegu tegelik põllumees Ipikis. — Rännanud Saksamaal, Venemaal ja Lätis. — Tegutsenud 1925 Ipiki eestlaste organiseerijana, annud ainelist abi Mõisaküla kiriku ehitamiseks 1936, olles koguduse nõukogu- ja juhatusliige. — Alal. asuk. Ipiki, Latvija.

JÄRATS, Maria, Jüri tr., neiuna Riis, sünd. 29. XI 1878 Sindis. — Abielus Aleksander Järats'iga 1903. a-st. — Õppinud Sindi vabrikualgkoolis ja majapidamist Riias. — Siirdunud 1898 Riiga; rännanud koos perekonnaga 1915 sõjapõgenikuna Venemaale Kostroma linna ja 1918 tagasi Riiga. — Võttis 1919 osa Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi tegevusest; Riia Eesti Naisseltsi asutajaid 1924, töötanud juhatuses laekahoidjana ja rev.-kom. liikmena; tegev olnud Riia ev.-lut.-usu Peetri-Pauluse koguduse vaestehoolekandeja naiskomitees. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

JÜRGENS, Ernst, Juhani pg., proviisor, sünd. 29. XI 1869 Häädemeestel, Pärnumaal. — Abielus Eugenie Kubesku'ga 1913. a-st. — Lõpetas Moskva ülikooli rohuteaduskonna. — Võttis osa Moskva Eesti Seltsi tegevusest esimehena; Venemaa Rohuteadlaste Ühingu esimees; keisrinna Maria sihtasutise juhatusliige Moskvas. — Opteerus Eestisse 1920. — Välis-Eesti Ühingu eluaegne liige ja 1931. a-st juhatusliige laekurina; Eesti Rohuteadlaste Koja nõukoguliige; Eesti Keemiatöösturite Ühingu esimees; aktiivselt osa võtnud seltskonnategevusest, olles liige paljudes organisatsioonides. — Alal. asuk. Tallinn.

K

KAISLA (end. Kalbas), Jakob, majaomanik, sünd. 8. X 1870 Viljandimaal, Kabalas vabadiku pojana. — Abielus Anna Rubort'iga 1895. a-st. — Õppis Kabala kreeka-õigeusu külakoolis; töötas 1901 Tallinna Dvigateli vabrikus; oli kuni 1907 Tallinna Puutöö-ametiühisuse laekuriks, pidi poliitikategelasena Eestist lahkuma; 1907—14 Soomes mööblivabrikus tööl; Sveaburgi kindluse puusepp 1914—18, viibis mõned kuud kodumaal, siis uuesti Soomes; 1920—36 Helsingi Eesti saatkonna teenistuses; 1936. a-st Eestis. — Helsingi Eesti Sots. Seltsis tegev 1907. a-st; hiljem Helsingi Eesti Haridusseltsi asutajaid ning 18 a. juhatusliige; 1917 Eesti Vabariiklikus Ühingus abilaekuriks, hiljem laekur Vene sots.-rev. erakonna Eesti osakonnas; Soome Veljesliidu laekur 1921—30; Helsingi Eesti Seltsi auliige; Välis-Eesti Ühingu liige 1931. a-st ja korraldava toimkonna liige 1937. a-st; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Oli Tallinna Käsitöö Avitamise Seltsi liige 1904—15. — Alal. asuk. Tallinn.

KALAMEES, Juhan, Marguse pg., õpetaja, sünd. 1892 Karksis. — Abielus Natalie Vellner'iga 1927. a-st. — Õppis Tartu õpetajate-seminaris 1908—12, õpetajate-instituudis Venemaal ja Tartu ülikoolis; omandas lipnikuastme Kiievi Konstantini-nimelises sõjakoolis. — Teenis Omskis siberi küttide polgus 1917 ning 1919 Vladivostokis; opteerus Eestisse 1920; kehalise kasvatuse nõunik haridusministeeriumi juures 1938. a-st. — Omski Eesti Seltsi laulukoori juht ja eestseisuse liige; Vladivostoki Eesti Seltsi laulukoori juhataja ja eestseisuse liige 1919; oli Vladivostoki Eesti esindaja korralduste edasitoimetajaks Siberi eesti asundustesse. — Eesti Rahvusliku Klubi, Reservohvitseride sektsiooni, Akadeemilise Meeskoori vilistlaskogu ja teiste organisatsioonide liige. — Alal. asuk. Tallinn.

KALJU, Valter, Eduardi pg., einelauapidaja, sünd. 2. V 1912 Tartus. — Vallaline. — Õppis Treffneri gümnaasiumis; töötas mitmel alal kodumaal; siirdus 1927 Brasiiliasse; oli 1927—29 „Light & Power Co." teenistuses, hiljem isatalus, Sao Paulo lähedal. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" juhatusliige 1933—35, praegu s-i einelauapidaja. — Alaline asukoht Sao Paulo, Brasil.

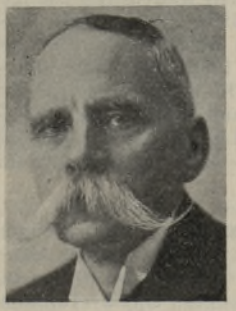

KALLAS, Aino Julia Maria, neiuna Krohn, kirjanik, sünd. 2. VIII 1878 Kiiskilä mõisas, Viiburi kihelkonnas Soomes. — Abielus dr. Oskar Kallas'ega 1900. a-st. — Lõpetas Helsingi soome tütarlastekooli 1895. — Esinenud kirjanduslikel õhtuil ja pidanud üle saja kõne Eesti üle Soomes, Eestis, Ungaris, Hollandis, Inglismaal, P.-Ameerika Ühendriikides ja Kanadas, Briti Naisliidu korraldusel Inglis- ja Šotimaal, Rahvasteliidu Ühingu korraldusel Inglismaal ja Hollandis. — Avaldanud soome ja osalt eesti keeles teoseid, mis pea kõik on tõlgitud eesti ja osalt inglise, prantsuse, saksa, rootsi, itaalia, taani, hollandi ja ungari keelde. — Teosed: „Meren takaa" (I 1904, II 1905), „Ants Raudjalg" (1907, II tr. 1929), „Lähtevien laivojen kaupunki" (1913), „Tähdenlento" (1915), „Nuori Viro" (1918), „Katinka Rabe" (1920), „Vieras veri" (1921), „Barbara von Tisenhusen" (1923), „Reigin pappi" (1926), „Suden morsian" (1918), „Langatonta Sähköä" (1928), „Kiirtepild" (1929), „Pyhän joen kosto" (1930), tõlkinud „Virolaisia kansansatuja" (1930), „Merentakaisia lauluja" (1910), Fr. Tuglase „Kohtalo" (1910); kirjutanud näidendeid soome ja eesti keeles: „Bathseba Saarenmaalla" (Patseba Saaremaal) 1932; „Mare ja hänen poikansa" (Mare ja ta poeg) 1935; „Talonpojan kunnia" (Bernhard Riives) 1936; „Su-

den morsian" 1937 (Hundimõrsja) 1938. — Saanud oma teoste eest korduvalt auhindu Soome valitsuselt, Soome Kirjandusseltsilt, Kordelin'i fondilt ja Lyceum-Club'ilt Londonis. — Alal. asuk. Tallinn.

KALLAS, Oskar Philipp, Mihkli pg., õpetlane ja diplomaat, sünd. 25. X 1868 Kaarmal, Saaremaal. — Abielus kirjaniku Aino Julia Maria Krohn'iga 1900. a-st. — Õppis Kaarma kihelkonnakoolis 1878. a-ni, Reutzi elementaarkoolis Kuressaares 1879, Kuressaare gümnaasiumis 1887. a-ni; lõpetas Tartu ülikooli cand. philol. astmega 1892; õppis soome rahvateadust Helsingi ülikoolis 1892—93; omandas dr. philos. astme Helsingi ülikoolis 1901; töötas Peterburi Aleksander III muuseumis 1901 ja Teaduste Akadeemia raamatukogu slaavi-osakonnas 1903; tegi õpireise välismaale 1895, 1898, 1909, 1912 j. t. — Narva poeglaste-gümnaasiumi õpetaja ja õpilaste ühiselumaja juhataja 1893—95; May gümnaasiumi kasvataja Peterburis, hiljemini seal ja Pavlovi instituudis õpetaja 1895—1903; võrdleva keeleteaduse eradotsent Peterburi ülikoolis 1902—03; Helsingi ülikooli slaavi raamatukogu ajutine hoidja 1903; Puškini, Treffneri ja kroonu poeglastegümnaasiumide õpetaja Tartus 1903—18, olles ühtlasi tegev „Postimehe" toimetuses; Eesti saadik Soomes 1918—22; Londonis ja Haagis 1922—34. — Töötanud Tartu Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsis, olles selle asutajaid ja selle tütarlastegümnaasiumi juhataja; Eesti Üliõpilaste Seltsis, Eesti Kirjanduse Seltsis, Eesti Rahva Muuseumis, olles selle ja arhiivraamatukogu algataja ja juhataja kuni 1918, Bergmann'i Abiraha juhatuses, esimestel üldhariduslikel tööliste kursustel Peterburis (1896) ja Tartus 1906 karskusseltsides; viibis uurimisteekondadel Lutsi (1893), Setumaa (1894) ja Kraasna (1901) eestlaste juures; olnud ülemaalise rahvaviiside korjamise üritaja ja korraldaja 1904. a-st; varustanud eesti kirjandusega Põhja-Ameerika eestlasi ja meremehi 1894. ning setusid 1908. a-st; valiti Keiserliku Vene Geograafia Seltsi (1905), Soome-Ugri Seltsi (1910), Soome Kirjandusseltsi (1911) ja Magyar Néprajzi Társaság'i (1911) kirjavahetajaks liikmeks; Eesti Kirjanduse Seltsi, Eesti Rahva Muuseumi, Õpetatud Eesti Seltsi, Akadeemilise Rahvaluule Seltsi, Akadeemilise Emakeele Seltsi, Eesti Karskusliidu, Akad. Hõimuklubi j. t. auliige; Tartu ülikooli audoktor 1929. a-st. — Töötanud „Petseri Postimehe" juures 1909/10; juhtinud õppijaid Soome alates 1900 ning Inglismaale 1922. a-st; töötanud Helsingis Eesti koguduses 1893; Soome-Ungari-Eesti klubis (1921) j. m.; Peterburi eesti seltsides 1895. a-st ja Londoni Eesti Seltsis 1922—34. — Pidanud väliseestlastele kõnesid Helsingis 1893, Peterburis 1895, Inglismaal 1922. a-st; Välis-Eesti Ühingu liige alates 1928. a-st, Ühingu usaldusesindaja Londonis 1932—34; Välis-Eesti Ühingu juhatusliige 1937. a-st; Välis-Eesti Ühingu teeneline liige 1938. a-st. Avaldanud teosed: „Lutsi Maarahvas" (1894), „Soomesugu paganaaegne jumalateenistus" (1895), „Pühal maal" (1895, III tr. 1898), „Kaheksakümmend Lutsi Maarahva muinasjuttu" ja „Achtzig Märchen der Ljutziner Esten" (1900), „Die Wiederholungslieder der estnischen Volkspoesie I" (1901, väitekiri), „Übersicht über das Sammeln estnischer Runen" (1902), „Kraasna Maarahvas" (1903), „Die Krasnyjer Esten" (1904), „120 uut ristinime („Sirvilauad" 1911, III tr. 1921), „Estonian Folklore (1932), „Religious life in Estonia" (1927), „Scandinavian Elements in Estonian Folklore" (1928) j. m.; koostanud Eesti bibliograafiat väljaandes „Finnisch-Ugrische Forschungen" (1902); peale selle avaldanud vähemaid kirjutisi „Sirvilaudades", Õpetatud Eesti Seltsi toimetistes, Eesti Üliõpilaste Seltsi albumites ja ajalehtedes. — Alal. asuk. Tallinn.

KALM, Alfred, Mihkli pg., agronoom, laevaomanik, sünd. 14. III 1883 Udeva vallas, Järvamaal. — Abielus Marie Univer'iga 1910. a-st. — Lõpetas 1909 Riia polütehnikumi. — Oli 1909—13 põllumajanduse ja ühistegevuse instruktoriks Lõuna-Eestis; 1913—14 Doni põllupanga maahindajaks; 1914—15 Põhja-Liivimaa Põllumeeste Keskseltsi esimeheks; 1915—17 Troitskis, Orenburgi kubermangus lihakonservi-vabriku omanikuks, töötades sõjaväele; 1917 lõpul siirdus Eestisse, omandas Keina mõisa Harjumaal, missugune võõrandati riigile 1919; pidas 1925—30 äriühendust välismaaga, eksportides peamiselt kartuleid Rootsi, Taani, Norrasse, Prantsus- ja Inglismaale ning Ameerikasse; 1928. a-st laevaomanik ning äritegelane. — Rännanud Aasias, Euroopas, Põhja-

ning L.-Aafrikas. — Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st, juhatusliige 1933—36. — Tegev paljudes ordanisatsioonides. — Alal. asuk. Tallinn.

KALM, Juhan, Juhani pg., agronoom, sünd. 31. III 1884 Saadjärve vallas, Tartumaal. — Abielus Helmi Reimann'iga 1923. a-st. — Õppis Voldi külakoolis 1893, Rakvere linnakoolis 1894—96, Tartu reaalkoolis 1897 — 1904, Riia polütehnikumis 1906—11, mille lõpetas I järgu diplomiga; täiendas end Taanis, Rootsis ja Saksas vastavates asutistes sookultuuri ja hüdrotehnika alal 1911. — Võttis vabatahtlikuna osa Vabadussõjast; oli Moskvas riigimaade valitsuses eriteadlasena maaparanduse ja sookultuuri alal 1912—14; Maaparanduse büroo juhataja Tallinnas 1915—16; Eesti Seemnevilja Ühisuse asutajaid ja juhatuse esimees 1919. a-st. — Moskva Eesti Seltsi juhatusliikme asetäitja ja seltsi ülesannete teostaja; Välis-Eesti Ühingu liige 1930. a-st. — Tallinna Eesti Majandusühisuse esimees 1915—26; Eesti Maapäeva liige põllumeeste saadikuna 1917; Eesti Põllumeeste Keskseltsi juhatuse esimees 1920—36; a/s. „Eesti Vosvoriit'i" asutajaid ja juhatusliige 1922. a-st; k/ü. „Agronoomi" asutajaid ja juhatusliige tänini. — Avaldanud kirjutisi põllutööajakirjades, eriti maaparanduse ja taimekasvatuse aladelt. — Alal. asuk. Tallinn.

KALME (end. Kalman), Elmar, Hansu pg., üliõpilane, sünd. 16. VI 1902 Võhmas. — Abielus Helma Sagar'iga 1933. a-st. — Lõpetas Viljandis A. Kamseni kaubanduskooli 1919 ja Tallinna kolledži 1926; õppis Tartu ja Brüsseli ülikoolides majandusteadust. — Võttis vabatahtlikuna osa Vabadussõjast Viljandi ja Tallinna keskkooliõpilaste-pataljonis, saades tasuks priikooli; teenis Eesti Pangas kuni 1929.—Reisis samal aastal Lätis, Poolas, Leedus, Tšehhoslovakkias, Saksas, Austrias,

Ungaris, Hollandis, Prantsusmaal ja asus elama Brüsseli; teenis alul S. A. B. C. A. lennukiteehituse tehases, siis maalrina, suurkaubamaja Vanden Bemdeni kontoris 1930, G. Cornet kaubamajas 1931—36 ja pidas oma fotolaboratooriumi Brüsselis; 1936 asus elama kodumaale. — Brüsseli Eesti Seltsi asutajaid, abiesimees 1929, esimees kuni 1931; Belgia Eesti Seltsi asutajaid, laekahoidja ja esimees 1933; Belgia Eesti Rahvusliku Ühingu asutajaid ja esimees 1934—35; seltside ühinemise õhutajaid ning Belgia Eesti Rahvusliku Seltsi abiesimees 1936; kuukirja „Välis-Eesti" kaastööline. — Oli 1922 Võhma spordiseltsi „Leola" asutajaid ja kauaaegne esimees; üliõpilasselts „Livika" tegelasi ja juhatusliige 1927—29. — Alal. asuk. Tallinn.

KALT, Johannes, Jaani pg., kondiiter, sünd. 16. I 1887 Tallinnas. Abielus Anna Granovsky'ga 1912. a-st. — Õppis Tallinna gümnaasiumis ja 1900—04 R. Pfaff'i kondiitriäris Tallinnas ametit. — Rändas Venemaal ning töötas Helsingis ja Abos, hiljem Poolas, Leedus ja Saksamaal; asus 1910 Riiga, kus töötas 1912. a-ni kondiitrina, mil asutas oma kondiitriäri ja kohviku, mida juhib tänini; majaomanik Riias. — Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi liige ja selle osakonna kauaaegne juhatusliige; Välis-Eesti Ühingu liige ja Riia klubi juhatusliige 1933. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

KANGUR, Aleksander, Jüri pg., äriomanik, sünd. 1894 Tallinnas. — Abielus. — Töötas Tallinnas Vene-Balti laevatehases; võttis osa Maailmasõjast, langes Saksamaale vangi; osa võtnud Vabadussõjast mereväedessandis „Kalevipojal". — Sydney E. Seltsi „Eesti Kodu Linda" juhatusliige 1935—37; võtnud osa s-i pidutoimkonna tegevusest. — Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st. — Alal. asuk. Cabramatta, Australia.

KANSMAN, Bernhard, Hansu pg., kontoriametnik, sünd. 7. VI 1897 Paldiskis. — Abielus Hilda Karu'ga 1919. a-st. — Kuni 1914. a-ni õppis Paldiski koolis. — Osa võtnud Maailmasõjast vene sõjaväes, E. Vabadussõjast miiniristlejal „Vambolal" veebr. 1919 — märtsini 1920. — Siirdus Detroit'i 1924. — New Yorgis „Edu" seltsi ja „Jõustiku Klubi" liige 1925; 1926 Detroidi Eesti Seltsi „Kodu" asutajaid ja tegev algusest peale seltsi näitetrupis ja laulukooris, seltsi sekretär kuus aastat; Väli-Eesti Ühingu liige 1934. a-st. — Kodumaal olnud 1918—23 Paldiski Tuletõrje Seltsi sekretär ja näitetrupi liige; Paldiski linnavolikogu poolt 1918 määratud linna rahvamiilitsa ülema abiks; NMKÜ Paldiski osakonna esimees 1921; Paldiski spordiseltsi „Nooruse" asutaja-liige ja esimees 1921—23; Paldiski seltsi „Kaljuvalla" asutajaid; tegev sama seltsi pasunakooris ja näitetrupis 1921—23; Piirivalve Haapsalu osak. van. kirjutaja 1923—24; samal ajal spordiseltsi „Läänepoegade" jalgpallimeesk. liige. — Alal. asuk. Detroit, Mich., U. S. A.

KARGAJA, Viktor-Andreas, Hansu pg., pangandustegelane, sünd. 6. X 1886 Karula taluperemehe pojana. — Omandas keskkoolihariduse Tartu gümnaasiumis, mille lõpetas 1906; õppis Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1906—09 ja 1909. a-st Moskva ülikoolis, mille lõpetas 1912. — Võttis osa Moskva Eesti Üliõpilaste Seltsi tegevusest, olles üksvahe esimeheks. — Peale ülikooli lõpetamist asus Tallinna, kus töötas advokatuuris; 1913 astus Tall. Vastastikuse Krediitühisuse teenistusse, nimetati panga prokuristiks ja 1919 valiti panga juhatusliikmeks; panga muutumisel aktsiapangaks Krediit-Panga nime all direktoriks 1932. a-ni; vahepeal kuni 1933 töötanud o/ü. „Mootori" juhatuse esimehena; 1933 nimetati Vabariigi Val. poolt Pikalaenu Panga direktoriks. — Elavalt osa võtnud seltskondlikust tegevusest; 1915—18 töötanud kaasa Ajutises Põhja-Balti Komitees sõjapõgenejatele abiandmise ja Tallinna toitlusbüroos; 1919—20 oli E. Punase Risti Peavalitsuse liikmeks; 1919—21 Tallinna linnavolinik, ühtlasi volikogu abijuhataja; 1919—23 E. ev.-lut. usu konsistooriumi ilmalik assessor. — Tegev olnud rohketes seltsides, muuseas „Estonia" juhatuses ja praegu Teatri o/ü. „Estonia" nõukoguliige; Tiisikuse Vastu Võitlemise S-i juhatusliige 1922. a-st; Väli-Eesti Ühingu asutajaid ning juhatusliige 1928. a-st ja eluaegne liige ning liige teistes org-ides; 3. ülemaailmse V.-E. kongressi delegaat. — Alal. asuk. Tallinn.

KANSMAN, Hilda, neiuna Karu, sünd. 17. VII 1899 Pagari mõisas, Virumaal. — Abielus Bernhard Kansman'iga 1919. a-st. — Lõpetanud kõrgema algkooli. — Kasvanud üles Iisakus, Virumaal, hiljem elanud Paldiskis. — Kohalikus tuletõrjeseltsis tegev näitetrupis 1915; Paldiski seltsi „Kaljuvalla" asutajaid, tegev näitetrupis 1921—23; 1926 asus Jõhvi, kus oli kohaliku naiskodukaitse liige kuni 1927; samal aastal siirdus oma mehe juurde Detroiti. — Detroidi Eesti Seltsi „Kodu" liige alates 1928, tegev olnud seltsi laulukooris, näitetrupis ja pidutoimkonnas; 1931 Detroidi Eesti Seltsi „Kodu" esinaine. — Alal. asuk. Detroit, Mich., U. S. A.

KASAK, Arnold, Karli pg., üliõpilane, sünd. 21. III 1910 Uue-Roosas, Valgamaal. — Abielus Meeta Ots'aga 1934. a-st. — Õppis Uue-Roosa ja Aluksne eesti algkoolides, Valga poeglaste-gümnaasiumis 1923—28; Läti ülikooli inseneriteaduskonnas 1928. a-st.; tegutses praktikandina Tartu-Petseri raudtee ehitusel 1929; Valga maavalitsuses tehnikuna 1930; Läti ülikooli geodeesia subassistendina 1931—35; töötanud van. tehnikuna Läti mereasjanduse-osakonnas mereuurimisel ja merekaartide koostamisel. — Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi liige ja juhatusliige

1927—37; Läti ülikooli eesti üliõpilasseltsi „Estia" juhatusliige 1936—37; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi liige 1937. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

KASAK, Artur, Peetri pg., riigiametnik, üliõpilane, sünd. 15. VI 1907 Uue-Roosa vallas, Lätis. — Vallaline. — Lõpetas läti algkooli Apes ja keskkooli Aluksnes ning õpib 1927. a-st Riia ülikooli inseneriteaduskonnas.— Oli Ape eesti algkooli õpetajaks-juhatajaks; Läti riigiametnik 1931. a-st; teenis sundaega Läti sõjaväes; töötab tehnikuna mereasjanduse-valitsuses hüdrograafia-osakonnas. — Ape Eesti Haridusseltsi asutajaid; Ape eesti seltsimaja ehitamise algataja ja nõuandja ehitamisel; Läti ülikooli eesti üliõpilasseltsi „Estia" asutajaid ja juhatusliige; oli Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi juhatusliige ning tegev laulukooris ja näitetrupis; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi osakonna kirjatoimetaja 1935. a-st; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi liige 1938. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

KASAK, Johannes, Peetri pg., kooliõpetaja, sünd. 19. XI 1896 Urvastes, Võrumaal. — Abielus Frieda Ermine Kerjan'iga 1929. a-st. — Õppis Vastse-Roosa vallakoolis, Mõniste apostliku-õigeusu kirikukoolis ja Tsooru ministeeriumikoolis; omandas algkooliõpetaja kutse 1922 Rakvere seminaris. — Oli õpetajaks Aluksne eesti algkoolis 1920—22 ning sama kooli juhatajaks 1922—24; Valga linna 3. algkooli õpetajaks 1924. a-st. — Rännanud Venemaal, Soomes ja Lätis. — Oli Aluksne Eesti Haridusseltsi sekretär 1920—24 ning tegelnud samas näitetrupi ja laulukooriga; Välis-Eesti Ühingu Valga osakonna abisekretär 1936. a-st. — Valga malevkonna orkestriliige 1928. a-st; Valga Majaomanikkude Ühingu juhatusliige, Valga linna Vabataht-liku Tuletõrje Ühingu liige-pealik, Valga Õpetajate Ühingu sekretär; Valga Noorte Kotkaste malevkonna „Lõvi" rühma vanakotkas 1936. a-st. — Alal. asuk. Valga.

† **KARP, Karl, Jaani pg.,** majade-omanik, sünd. 27. X 1864 Valga maakonnas, surnud 30. XI 34 Riias. — Oli abielus. — Oli korduvalt Riia eesti lauluseltsi „Imanta" esimeheks ning sama seltsi laenuja hoiukassa juhatusliige; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi algatajaid ja asutajaid ning tegev ka teistes Riia eestlaste organisatsioonides; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi asutaja-liige 1932.

KASAK, Meeta, Juliuse tr., neiuna Ots, sünd. 25. XI 1910 Riias. — Abielus Arnold Kasak'uga 1934. a-st. — Lõpetas Riia eesti algkooli 1927 ja õppis Läti Rahvaülikoolis 1929—30 ja 1932—34. — Võttis osa Riia eesti seltside tegevusest; Eesti Organisatsioonide Liidu sekretär Lätis 1935. a-st; Riia Eesti Naisseltsi kirjatoimetaja 1936. a-st; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi liige 1937. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

KASAK, Peeter, Gustavi pg., ärimees, sünd. 7. XII 1872 Krabi vallas, Võrumaal. — Abielus Anna Upser'iga 1896. a.-st. — Õppis Krabi vallakoolis. — Pidas renditalusid Eestis ja 1902. a-st Lätis; asus Apesse, kus tegutseb ärimehena.— Võttis osa Ape Eesti Haridusseltsi tegevusest 1927. a-st, olles seltsi juhatusliige ja kauaaegne kassapidaja; aitas kaasa seltsimaja ehitamisel. — Alal. asuk. Ape, Latvija.

KASBERG, Jacob, põllumees, sünd. 31. VIII 1873 Krimmis, Tavria kubermangus, Venemaal. — Abielus 1901. a-st. — Asus elama P.-Ameerikasse, NorthDakota osariiki 1903, tulles Tavria kubermangust Venemaalt ühes viie eesti perega. — Tubli töömehena on J. K. suutnud oma talu suurendada 960 aakrini, mida ta 6 poega on aidanud harida; talus on 16 hobust, 10 lehma, traktorid ja muud tarvilikud masinad; „Meie Tee" kaastööline. — Jõukamaid eesti farmereid Ameerikas. — Alal. asuk. New England, N.-Dakota, U.S.A.

KASEMETS, Anton, Jüri pg., helikunstnik, Inglise kolledži abijuhataja, sünd. 10. XII 1890 Raplas. — Abielus Adele Tamberg'iga 1916. a-st. — Üldhariduse omandanud Tallinna linnakoolis ja eksternina Peterburi konservatooriumi juures, tegutsenud reaalkoolis; muusikalise erihariduse omandas Peterburi konservatooriumis, kus 1908—14 õppis orelit ja kompositsiooni; täiendanud end koorijuhatamises ja muusika-pedagoogikas Berliinis ja Viinis; lõpetanud eksternina ka Tallinna konservatooriumi laulu- ja muusikaõpetaja erialal — Teeninud Tallinnas rahukohtuniku tõlgina 1907—08; tegelnud koorijuhina, organistina ja muusikaõpetajana Tallinnas alates 1914. a-st; oli Maailmasõjas 1915—17; üldjuhatajana VIII üldlaulupeol 1923, IX üldlaulupeol 1928, maakondlikel laulupidudel, laulupäevadel jne.; „Muusikalehe" toimetaja 1925. a-st; „Estonia" teatri direktor 1929—33. — Rännanud Soomes, Rootsis, Lätis, Leedus, Poolas, Saksas, Austrias, Ungaris, Šveitsis, Itaalias jne. — Juhatusliige Peterburi Eesti Haridusseltsis (2. ja 5. jsk.) 1909—14; koorijuhataja P.E.H.S-i 5. jsk. 1909—10, 2. jsk. 1910—14, keskseltsis 1911—14; esimese asunduste laulupeo korraldajaid ja juhte Narvas 1912; Peterburi Eesti Üliõpilaste Seltsi tegevliige 1908—14, praegu vilistlane. — Eesti Lauljate Liidu nõukogu ja juhatusliige 1922—29, olles pikemat aega abiesimees, praegu nõukogus; J. Vestholmi gümnaasiumi sihtasutise nõukogu liige 1935. a-st, lastevanemate komitee esimees 1932. a-st, õpilastele abiandmise seltsi esimees 1933. a-st; tegev õpetajate seltsides, „Estonias", Eesti Punases Ristis jne. — Avaldanud: „Muusika algõpetuse" (3 trükki), „Kontrapunkti, fuuga, kaanoni ja muusikaliste vormide õpetuse", „Eesti muusika arenemisloo"; tõlgetena: Rimski-Korsakovi „Tegeliku harmoonia õpetuse", Maltsevi „Hääleseadmise õpetuse" ja palju kirjutisi muusikalistel teemadel; komponeerinud koori- ja soololaule, milledest mõned ilmunud trükis. — Alal. asuk. Tallinn.

KENTS, Jakob, Kaarli pg., õpetaja, Tallinna linnanõunik, sünd. 3. II 1883 Lehtses, Järvamaal. — Abielus Adele Leontine Adler'iga 1907. a-st. — Õppis Läpi vallakoolis, Aruküla ap.-õigeusu kihelkonnakoolis ja Aaspere pedagoogilises klassis 1901—02; täiendas end hiljem iseõppimise teel ja kursustel, õiendas algkooliõpetaja kutseeksami Narvas 1904, kreiskooliõpetaja kutseeksami Ufas 1909, kinnitatud keskkooli- ja gümnaasiumiõpetaja kutses 1932; võttis osa Tartu ülikooli juures korraldatud keskkooliõpetajate kursustest 1919—20; õiendas küpsuseksami Tartus 1924; õppis Tallinna tehnikumis 1924, Tartu ülikoolis matemaatika-loodusteaduskonnas 1925—30, mille lõpetas maateaduse alal magistri aukraadiga. — Oli õpetajaks Järvamaal 1902—06; köster-kooliõpetaja Krõmski eesti asunduses Ufa kubermangus 1906—09; linnakooli õpetaja Beloretskis Orenburgi kubermangus 1909—11; Kadrina Haridusseltsi kooli juhataja 1911—15; Narva-Jõesuu Kooliseltsi kooli juhataja 1915—17; Tallinna XIII algkooli õpetaja 1917—19; võttis osa Vabadussõjast 1919; maateaduse õpetaja Tallinna seminaris, hiljemini pedagoogiumis 1919—31, ühtlasi J. Vestholmi gümnaasiumis 1920—25, Tallinna Rahvaülikoolide Seltsi erakolledžis 1920. a-st; lühemat aega Tallinna poeglaste humanitaargümnaasiumis, Tallinna pedagoogilistel kursustel 1922—27, Tallinna tehnikagümnaasiumis ja Tehnikumis 1926—34, kaitseväe ühendatud õppeasutistes 1926—27, Tallinna poeglaste kommertsgümnaasiumis ja kaubanduskoolis 1930—34; Tallinna linna haridusosakonna juhataja 1934. a st. — Reisi-

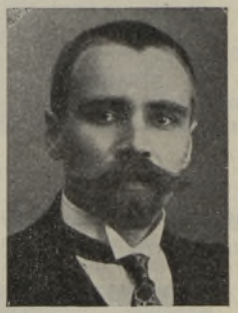

nud Lõuna- ja Kesk-Uuralimaal, Soomes, Rootsis, Norras, Ungaris, Lätis, Leedus, Põhja-Itaalias, L.-Saksas j. m. — Oli Ufa kubermangus Krõmski-Hutori ja Linda eesti asunduste köster-kooliõpetaja ja laulu-, muusikakoori- ning näitejuht; Ufa kubermangu eesti asunduste raamatukogu asutaja ja juht; Linda eesti asunduse kooli asutaja; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st. — Kaasa töötanud karskusseltsis „Sõudja" j. t. Ambla seltsides; tegutsenud Kadrina ja Narva-Jõesuu seltsides; võtnud osa Tallinna Õpetajateseltsi ja Eesti Õpetajate Liidu tegevusest 1919—34; korteriomanikkude ühingu „Oma Maja" juhatusliige 1922 ja esimees 1931. a-st; Tallinna Rahvaülikooli Seltsi juhatusliige 1920. a-st; Eesti Õpetajate Ühispanga juhatusliige 1926. a-st; tarvitajateühisuse „Oma" revisjonikomisjoni liige 1927. a-st ja kirjastusühisuse „Töökooli" juhatusliige 1930. ja rev.-kom. liige 1931. a-st. — Kaastööd teinud paljudele eesti ajalehtedele ja ajakirjadele: „Eesti Kirjandusele", „Kasvatusele ja Haridusele", „Kasvatusele", „Loodusele" ja „Loodusvaatlejale"; avaldanud maateaduse õpperaamatud: „Eesti" (1921, II trükk 1928, III tr. 1936, IV tr. 1937, V tr. 1938); „Euroopa" (1925 koos J. Rumma'ga, II tr. 1931, III tr. 1936, IV tr. 1938); „Välismaailmajaod" (1927, II tr. 1930, III tr. 1933, IV tr. 1935, V tr. 1936, VI tr. 1938); „Üldmaateadus" (1933); „Kooligeograafia — olemus, sisu ja meetodid" (1936); „Euroopa — kooliseinakaart" (1933); „Aasia — kooliseinakaart" (1935), teinud kaastööd koguteostele; koostanud kooli-seinakaarte. — Alal. asuk. Tallinn.

KAUBA, Johannes, Jaani pg., ärimees, sünd. 28. IX 1886 Rakveres. — Abielus Pauline Arak'iga 1915. a-st. — Keskhariduse omandanud eksternina Peterburis ja õppinud ühe semestri Peterburi ülikoolis. — Tegev olnud 1906—20 Peterburis: Eesti Haridusseltsis, põllumajanduslikus ühisuses „Produkt" rev.-komisjoni esimehena ja juhatuse esimehena, põllumajanduslikus ühisuses „Novator" rev.-kom-i esimehena, Laenu- ja Hoiu-Ühisuses, Sergievo Eesti Kooperatiivis abiesimehena, Krediit Pangas nõukogu esimehena, tuletõrjeseltsides juhatusliikmena, Eesti Noorsooseltsi spordiosakonnas esimehena, Peterburi Eesti Spordiseltsis „Kalevi" esimehena; oli Moskva Eesti Komitee liige; Eesti sõjavangide abistaja ja nende kodumaale saatja Moskvas; areteeriti 1920 Moskvas, viibis Lubjanka vanglas, vabastati Eesti Vabariigi Valitsuse nõudmisel ja saadeti Eestisse 1920; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st. — Kaitseliidu Kopli malevkonna pealik, Tallinna maleva spordipealik, Kopli Tuletõrje auliige, liige spordiliitudes jne. — Avaldanud spordisisulisi artikleid eesti, vene ja saksa ajakirjanduses, olnud vene ajakirja „Stadion" toimetaja. — Alal. asuk. Tallinn.

KEPPI, Peeter, Jakobi pg., postiametnik, sünd. 7. IV 1890 Audrus. — Abielus Julie Lossmann'iga 1914. a-st. — Õppis Audru valla Malda külakoolis 1897—1900, Audru kihelkonnakoolis 1900—04 ja Pärnu linnakoolis 1904—07. — Teenis Kilingi-Nõmme postkontoris 1908, hiljem Tapa postkontoris ja Riia postkontoris 1911—15; Maailmasõja ajal Peterburis, Valgas j. m.; evakueeriti Tomskisse 1918, kuhu jäi 1921. a-ni, mil opteerus Eestisse, asudes elama Pärnu. — Tegev Riia eesti seltsides; Siberi eestlaste organiseerija ning tegev juhatusliikmena Siberi eesti organisatsioonides; „Siberi Asuniku" asutajaid ning vastutav toimetaja ja ekspediitor kuni selle sulgemiseni enamlaste poolt; Eesti opteerimiskomisjoni liige Tomskis 1920 ja kodumaale siirduva esimese eestlaste-ešeloni vanem. — Postiteenijate Kutseühingu Pärnu osakonna juhatusliige. — Alal. asuk. Pärnu.

KESA, August, Augusti pg., kindlustusmatemaatik, Ühistegevuskoja 2. sekts. sekretär, sünd. 7. VI 1907 Võisiku vallas, Viljandimaal.—Abielus Leida Türner'iga 1937. a-st.— Õppis Tartu ülikoolis 1926—28 ja Brno saksa tehnikaülikoolis 1930—33, mil selle lõpetas. — Töötanud 1934—36 Eesti ühistegelises kindlustuskeskseltsis; Ühistegevuskoja 2. (kindlustus-sektsiooni) sekretär 1937. a-st. — Rännanud Kesk- ja Lõuna-Euroopas. — Välis-Eesti korp! „Väinla" liige 1930. a-st;

korp!-i esimees 1931—32 ning vilistlaskogu kirjatoimetaja 1935. a-st; konvendi vanem 1938. a-st; aktiivliige mitmes akadeemilises ühingus ja kaitseliidus; Tallinna tehnikaülikooli vanematekogu liige. — Alal. asuk. Tallinn.

KIRSCH, Ernst, Jaagu pg., ärimees, sünd. 16. II 1889 Tohisoo mõisas, Harjumaal. — Abielus 1929. a-st. — Lõpetas Põltsamaa Aleksandri kooli ja Moskva tehnikumi. — Oli 1918. a-ni Moskvas mehaanik-montöör; Siberis piiritusevabriku juhataja 1918—1924; Kaunases keskpiimaühisuses vanemaks tehniliseks instruktoriks 1924—28; Leedus piiritusevabrikute ehitajaks 1928—30; ehitas Kaunases silikaatbituumenivabriku 1930—31; omab Kaunases paekivikaevandusi ja lubjapõletamiseahjusid 1932. a-st. — Tegev olnud Moskva Eesti Seltsis ja Kaunase Eesti Seltsis; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st. — Alal. asuk. Kaunas, Lietuva.

KITSAPEA, Amalie, Jüri tr., õmbleja, sünd. 24. VIII 1898 Raikülas, Harjumaal. — Vallaline. — Õppis Raiküla ministeeriumikoolis 1909—14; Paide, Tallinna Beljajevi ja Tallinna I tütarlaste gümnaasiumis 1914—20, Tartu ülikooli majandusteaduskonnas 1920—25, Sydneys moeakadeemias juurdelõikust 1930, mille lõpetanud diplomiga, ja õhtukolledžis raamatupidamist ja inglise keelt 1934—36. — Siirdunud 1926 Sydneysse. — Töötas Tartu ülikooli keskraamatukogus, usuteaduskonna raamatukogus ja Riigi Keskarhiivis Tartus 1920—25; Sydneys mitmesugustel õmblusaladel; a-st 1932 modell-õmbleja ja mannekeen suurimas Sydney firmas. — Sydney „Linda" seltsi kirjatoim. 1926, esimehe noorem abi 1927; Sydney Eesti Seltsi „Eesti Kodu Linda" haridustoimkonna kirjatoim. 1935, juhataja 1936—38; Kodu-Eestis osa võtnud Tartu üliõpilaskoori tegevusest. — Alal. asuk. Sydney, Australia.

KIMBERG, August, ärimees ja tööstur, sünd. 2. XII 1883. — Abielus Marie Gorbašev'iga 1911. a-st. — Lõpetas 1899 Haapsalu linnakooli, peale selle kursused võõrkeelte ja kaubanduse alal. — Teenis 1902—04 a/s. „Dvigatel'is" ja 1904—07 a/s. E. J. Johanson'i paberivabrikus korrespondendina; 1907—18 töötas Permi linnas iseseisva esindajana rauakaubanduse alal; 1918 tegutses Eestis samal alal; 1928. a-st direktor a/s. Vennad Kimberg'i ettevõttes. — Välis-Eesti Ühingu asutajaid, juhatusliige 1932. a-st ja eluaegne liige 1932. a-st; liige Eesti Vabrikantide Ühisuses, Tallinna Kaupmeeste Seltsis, Eesti Töösturite Ühingus; Haapsalu linna aukodanik 1937. a-st, Haapsalu Vabatahtliku Tuletõrjujate Ühingu ja Haapsalu Jahtklubi auliige; Haapsalu Laenu- ja Hoiukassa juhatuse esimees ning liige paljudes organisatsioonides. — Alal. asuk.-Tallinn.

KIISEL, Otto Johan, Juhani pg., koolitegelane, sünd. 20. X 1886 Tallinnas. — Abielus Alma Polsky'ga 1911. a-st. — Õppis Tallinna linnakoolis; omandas algkooliõpetaja kutse 1904; lõpetas Tiflisi Aleksandrinimelise õpetajateinstituudi 1910, õppinud Tiflisi polütehnikumis ja Tartu ülikoolis. — Olnud õpetaja Aaspere ministeeriumikoolis 1904—06, õpetaja Tiflisis 1910—18, mil tagasi tulnud kodumaale; osa võtnud Vabadussõjast ja olnud õpetajaks ning hiljem direktoriks Tallinna linna poeglaste kaubanduskoolis, kommertsgümnaasiumis, kommertskoolis ja kaubanduslikel õhtukursustel. — Asutanud Tiflisi Eesti Vastastikku Abiandmise Seltsi 1910, kus oli esimeheks; asutanud Tiflisi Eesti Sõjaväelaste Komitee 1917 ja kaasa aidanud eesti roodu loomisele Tiflisis; olnud 1917—18 vähemusrahvuste komitee liikmeks Kaukaasias ning Kaukaasia eesti asunike volinikuks Kaukaasia õpperingkonna juures; organiseerinud Eesti Komitee esimehena eestlaste tagasitulekut kodumaale 1918; Välis-Eesti Ühingu

liige 1932. a-st; esinenud 3. ülemaailmsel Väli-Eesti kongressil referaadiga „Noor Väli-Eesti". — Olnud Tallinna linnavolinik, Tallinna Õpetajate Seltsi esimees, Eesti Keskkooliõpetajate Kogu esimees, Eesti Kaubandusliku Hariduse Edendamise Seltsi esimees, liige paljudes seltsides. — 1936—37 haridusministeeriumi koolivalitsuse direktor ja Rahvuskogus Riigivanema ja Vabariigi Valitsuse esindaja haridusküsimuste alal. — Avaldanud raamatud „Kaubateadus I" (1921), „Katseline keemia koolidele" (1921, III tr. 1924); kirjutanud ajakirjanduses pedagoogiliste küsimuste üle; kaastööd teinud „Virulasele', „Rahva Lõbulehele", „Postimehele", „Päevalehele", „Vaba Maale", „Kasvatusele" jne. — Alal. asuk. Tallinn.

KLASEPP, Aleksander, Danieli pg., põllumees, sünd. 9. IV 1897 Marienhauseni vallas, Lutsi maakonnas, Lätis. — Abielus Alide Nestor'iga 1921. a-st. — Õppis Aluksne ap.-õigeusu kirikukoolis. — Võttis osa Maailmasõjast ning oli Eesti Vabadussõjas tõlgiks; tegutseb iseseisva põllumehena isatalus. — Aluksne Eesti Haridusseltsi juhatusliige 1926 ja kassapidaja 1928. — Aluksne eesti ap.-õigeusu koguduse nõukogu liige 1927. a-st ja Beja vallavolikogu liige 1934. a-st; läti põllumeeste partei juhatusliige ja kassapidaja 1925—34. Alal. asuk. Beja vald, Latvija.

KIPPASTO, August, Juhani pg., kullasepp-graveerija, sünd. 15. I 1881 Tartus. — Abielus Justine Blumenfeldt'iga 1901. a-st. — Õppis endises Org'i ja Tartu seminaris; ametit õppis kullasepp Kolk'i juures Tartus ning töötas hiljem mõne aasta Eschholtz'i juures; omandas meistrikutse Moskvas 1914. a. — Töötas iseseisvalt Tartus, Tallinnas ja Moskvas; oli 1919—21 Moskva opteerimiskomisjonis ja 1922 Eesti Panga eksperdiks Tallinnas; asus Berliini elama 1926, omades seal kinnisvara juba 1922. a-st. — Moskva Eesti Seltsi juhatusliige 1916—17; Berliini Eesti Seltsi esimees 1928—31 ja juhatusliige tänini; Väli-Eesti Ühingu liige 1928. a-st, Ühingu Berliini usaldusesindaja 1932. a-st. — Tartu Eesti Käsitööliste Seltsi juhatusliige 1903—05; võttis osa „Vanemuise" ehitamisest; oli tegev Tartu Eesti Põllumeeste Seltsis; a/s. „Eesti Reisibüroo" asutajaid; liige Tallinna Meestelaulu Seltsis. — Alal. asuk. Berlin, Deutschland.

KIVI, Johannes, Tooma pg., juurdelõikajarätsepmeister, sünd. 26. I 1890 Pihtlas, Saaremaal. — Vallaline. — Õppis Sagariste külakoolis ja Valjala kihelkonnakoolis 1898—1904, Kuressaare Eesti Seltsi ja Liibavi linna õhtukoolis 1908—11, Berliini rahvaülikoolides 1913—14 ja 1918—38; rätsepaametit Jürgensoni juures 1907—10, lõpetas Berliini Hirschi ja Maureri rätsepaakadeemia 1913—15; õppis prof. Haas-Heye juures maalimist 1915, oli Reimanni kõrgema kunstkäsitöö- ja dekoratsioonikooli õpilane 1918—19. — Reisinud Venes ja Saksas. — Töötanud endise keisrikoja rätsepana; iseseisev ärimees 1917—38, sellest ajast kinoomanik 1920—22. — Berliini Eesti Seltsi juhatusliige ja mitmekordne esimees 1913—38, praegune abiesimees. — Eriraamatuina avaldanud „Die XIV neuen Friedenspunkte" (1934) ja „Mein Friedenskampf" (1935). — Alal. asuk. Berlin, Deutschland.

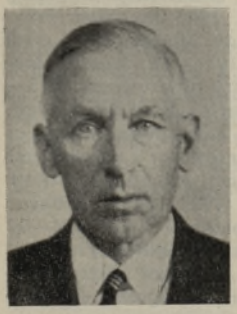

KLEMMER, Conrad, kirikuõpetaja, sünd. 29. VI 1882 Juurus, kus sai ka algharidus. — Abielus Frieda Schudel'iga 1911. aastast. — Sõitis 1906 P.-Ameerikasse, astus samal ajal Ameerika East Oakland College'i, kus õppimise kõrval oli sunnitud endale ülespidamist teenima; astus 1908 Springfieldis Missouri sinodi luteri usuteaduse kolledžisse, mille lõpetas 1911; sai sinodi poolt kutse tulla Bisbee linna, Arizona osar., et koguda sealseid soom-

lasi ja asutada kogudust; õnnistati 1911 San Franciscos õpetajaametisse; jäi mõneks kuuks eestlastele jumalateenistusi pidama; asus Bisbee linna, kus tema nõuandel ja kaasabil soomlased ehitasid väikese kiriku; kuna sel ajal suri Bostoni ja New Yorgi eestlaste õpetaja Rebane, sai C. K. kutse pikemaks misjonireisiks; pidas jumalateenistusi eestlastele Gleasonis, New Yorgis, Philadelphias, Bostonis, Camdenis, New Jerseys ning organiseeris Bostoni ja New Yorgi kogudused. — Asus 1913 New Yorki, pidades jumalateenistusi eestlastele ja soomlastele; 1914 ehitas Gleasoni eesti asunikkude ja leerilaste abiga väikese kiriku; 1924. a-st on ta St. Matthew' koguduses New Yorgis pidanud eestikeelseid jumalateenistusi, tehes seda palgata. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

KOLKA, Rein, puusepp ja taluomanik, sünd. 4. XI 1882 Saarde kihelkonnas, Pärnumaal. — Abielus Katharina Saul'iga 1913. a-st. — Siirdus Ameerikasse 1900, kus teenis puusepana; täiendas oma teadmisi Mt. Hermon Boy School'is Bostonis; taluomanik 1916. a-st. — Bostoni eesti luteri koguduse asutajaliige ja alaline tegelane 1901—38, olles samaaegselt ka koguduse ettelugejaks; Bostoni Eesti Seltsi asutajaid 1936, hiljem juhatusliige ja abiesimees. — Alal. asuk. Boston, U. S. A.

† **KOOVITS, Arno, Villemi pg.,** laborant, sünd. 21. III 1904 Amblas, surnud 2. III 1933 New Yorgis. — Õppinud Ambla algkoolis ja Tallinna keskkooolis. — Siirdus P.-Ameerikasse 1926, töötades Mt. Sinai haigla laboratooriumis. — Toimetas ajalehte „New Yorgi Eestlane"; New Yorgi Eesti Haridusseltsis tegevliige ja abiesimees; ajakirja „Meie Tee" asutajaid ja tegelik toimetaja; kadunu sulest on ilmunud mitu suuremat teost, erilist tähelepanu väärivad romaan „Nights Astray" ja draama „Leiba, leiba"; Eesti kultuuri ja rahvuslike ideede levitaja Ameerikas.

KLAAS, Gustav, Peetri pg., insener, sünd. 1882 Peterburis. — Lõpetas 1899 Sevastopoli reaalkooli ja astus Harkovi tehnoloogiainstituuti, mille lõpetas insener-mehaaniku diplomiga; õppis kaks aastat elektriinseneriteadust Saksamaal Hannoveri tehnikaülikoolis; teenis insenerina Duisburgis, Riias, Peterburis, Tuulas, Manchesteris, New Yorgis; teenistuses praegu Californias Alhambras õlilahutamisvabriku ehitamise alal. — Võtnud osa California eesti seltside tegevusest. — Alal. asuk. Temple City, Cal., U.S.A.

KODIL, Charles Edward, Pritsu pg., elektriinsener, sünd. 17. XI 1893 Loodis, Viljandimaal. — Abielus Elisabeth Jürisson'iga 1933. a-st. — Elanud 1909—13 Peterburis; siirdus 1913 Ühendriikidesse, asudes elama Los Angeles'i, kus õppis ülikoolis. — Võttis osa Maailmasõjast, Ameerika sõjaväes veltveeblina, raadiotelegrafistina; töötab insenerina Los Angeles'i elektrijaamas. — Asutas 1928 koos Peeter Tobiga ja teiste eestlastega Lõuna-Kalifornia Eesti Seltsi, kus vahetpidamata on olnud juhatusliige; oli Los Angeles'i olümpiamängude ajal Eesti atašeeks; Välis-Eesti Ühingu liige ja usaldusesindaja Los Angeles'is 1933. a-st; Ameerika Eesti Liidu juhatusliige. — Alal. eluk. Los Angeles, Cal., U. S. A.

KOPPEL, Jakob, Reediku pg., ärimees, sünd. 25. VII 1882 Pihtla vallas, Saaremaal. — Vallaline. — Lõpetas kihelkonnakooli ja õppis kaubandust Riias; avas 1911 koos oma venna Riido'ga koloniaaläri Riias, mida juhatab tänini. — Lõpetas Maailmasõja ajal velskeritekursuse ning oli sõjaväevelskeriks Orellis; majaomanik Riias. — Oli Riia eesti lauluseltsi „Imanta" liige 1907. a-st; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi kassapidaja 1922—25 ning selle osakonna asutajaid 1926, olles vahepeal kassahoidjaks; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi

liige 1932. ja revisjonikomisjoni liige 1934. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

KONDOR, Leo, Johannese pg., külmutusmasinate tehnik, sünd. 17. XI 1905 Viljandis.

— Abielus Alide Vilu'ga 1935. a-st. — Lõpetas Viljandi maakonnagümnaasiumi, õppis Tartu, Grenoble'i ja Brüsseli ülikoolides. — 1929. a-st Belgias, kus tegutseb külmutusmasinate installatsiooni ning lennuasjanduse alal. — Belgia eesti org-ide asutajaid ja Belgia Eesti Seltsi abiesimees 1933—34; Belgia Eesti Rahvusliku Seltsi juhatusliige 1935—36 ja abiesimees 1936—37; Välis-Eesti Ühingu liige ja usaldusesindaja Belgias 1932. a-st. — Alal. asuk. Bruxelles, Belgique.

KOPELMANN, Jüri, Hendriku pg., v. Copelman, Jüri. *

KOPPEL, Riido, Reediku pg., äriomanik, sünd. 13. X 1879 Püha kihelkonnas, Saaremaal.

— Abielus Emilie-Elisabet Anderson'iga 1914. a-st. — Saanud alg- ja kihelkonnakooli hariduse Saaremaal, Varssavis väeteenistuses olles sooritanud eksami klassiametniku õigustele. — Õpetaja Ilplas Saaremaal 1897—1901; sõjaväeteenistuses ja sõjaväeametnik 1902—06; osa võtnud Vene-Jaapani sõjast asjaajajaametnikuna; 1907 asus Riiga politseiteenistusse, kuid siirdus peagi eraettevõtteisse; asutas 1911 koos vennaga koloniaalkaupluse, mida juhib firma all „Vennad Koppel", olles vahepeal osa võtnud Maailmasõjast alul Vilno, siis Moskva intendantuuri lauaülemana ja käsutusametnikuna. — Olnud Riia eesti lauluseltsi „Imanta" liige Riiga asumisest saadik; pärast Maailmasõda Riia E. Haridus- ja Abiandmisseltsi liige, olles korduvalt juhatusliige ja esimees (seltsi 20. ja 25. a. juubeli puhul); praegu R. E. H. A. S-i rev.-kom. esimees; Riia eesti koguduse juhatusliige-laekur; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi liige 1932. a-st ja rev.-kom. liige; R. E. H. ja A. S-i esindaja Eesti Organisatsioonide Liidus Lätis, olles mainitud liidu asutajaid. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

KOKAMÄGI, August, Märdi pg., põllumees, sünd. 27. VI 1888 Taageperas. — Abielus Riina Jaakson'iga 1915. a-st.

— Lõpetas 1904 Marienburgi 2-kl. elementaarkooli. — Asus vanematega Läti - Valga maakonda, Beja valda 1892; siirdus enne Maailmasõda Riiga, kus töötas vabrikutes; peale isa surma asus juhtima vanemate talu. — Marienburgi Eesti Haridusseltsi asutajaid 1907 ja seltsi juhatusliige 1909—11; tegev olnud Riia eesti lauluseltsis „Imantas" 1911—13; Riia E. Haridus- ja Abiandmisseltsi juhatusliige 1913—15; töötas 1915—18 Sarmovis Nižni-Novgorodis sõjapõgenejate abistamise komitees Sarmovi tehaste eestlaste esindajana; Aluksne eesti ev.-lut. usu koguduse asutaja ja koguduse esimees 1922. a-st; Aluksne eesti 6-kl. algkooli hoolekogu liige 1924—37 ning 10 aastat hoolekogu esimees; Aluksne Eesti Haridusseltsi alaline juhatusliige; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Beja vallanõukogu liige ja valla kohtumees 1934. a-st. — Alal. asuk. Beja vald, Latvija.

KOSHEMÄKIN, Edgar, Aleksandri pg., arst, sünd. 14. VII 1894 Kuressaares. — Vallaline. — Lõpetas H. Treffneri gümnaasiumi Tartus 1917, õppis Tomski ülikoolis arstiteadust 1918—20 ja Tartu ülikoolis arstiteadust 1925. a-ni, mil lõpetas selle. — Oli Viljandimaal jaoskonnaarstiks, praktiseeriv-arst Pärnus 7 aastat ja Tallinnas 1932. a-st, töötab 1933. a-st linna II haiglas ja 1937. a-st Tallinna ühishaigekassas. — Viibinud Soomes, Inglismaal, Rootsis, Lätis, Leedus, Vladivostokis, Kamtšatkas ja Jaapanis. — Ülesiberilise eesti rahvusliku nõukogu asutajaid ja liige; võttis osa

eesti sõjaväelaste Vene sõjaväest vabastamise aktsioonist; Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st. — Eesti Arstide Seltsi, H. Treffneri gümnaasiumi vilistlaskogu, Eesti Pimedate Seltsi liige. — Alal. asuk. Tallinn.

KORNEL, Eduard, Juhani pg., kokk, sünd. 8. V 1895 Vana-Antslas. — Abielus Anna Nõmm'ega 1919. a-st. — Elas Valgas ja sõitis ametit õppima Riiga „Rooma" võõrastemajasse; Maailmasõja ajal teenis kokana Krasnoje-Selos 1922. a-ni. — Opteerus Eestisse ning töötas Tallinnas „Mustas Kassis", „Kontsertaias", „Mustapeade-Klubis" ja Kirsteini kohvikus kokana, olles Restoraniteenijate Klubi juhatusliige kuni 1927. a-ni; samal aastal siirdus Austraaliasse, kus asutas oma kohviku. — Sydney Eesti Seltsi „Eesti Kodu Linda" juhatusliige 1935—36 ja abiesimees 1937; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st. — Alal. asuk. Sydney, Australia.

KRISTELSTEIN, Jakob, Juhani pg., sünd. 16. V 1889 Kadrinas, Virumaal. — Abielus Elsa Eller'iga. — Peale algkooli lõpetamist õppinud Tallinna raudtee-tehnikakoolis 1903—05; H. Treffneri eragümnaasiumis 1907 kuni 1909; Tartu ülikoolis mat.-loodusteaduskonnas 1909—11; õigusteaduskonnas 1911—16; õiendanud õigusteadusl. riigieksamid Moskva ülikooli juures 1916. — Vandeadv. abi Tartus 1916—17; Tartu linna rahvamiilitsa ülema abi 1917, Tartu omakaitse asutajaid ja esimesi liikmeid 1917; Tartu linna-sekretär 1917—19, olles Tartus 1917/18 aasta vahetusel Aj. Val. Lõuna-Eesti voliniku kantseleiülemaks, kus tegev olnud tolleaegse lõunarinde varustamisel; notar Tartus 1919—22, Tallinnas 1922. a-st; Notarite Ühingu juhatusliige ja Tallinna Kolleegiumi vanem; varem Tartu ja nüüd Tallinna Õigusteadlaste Seltsi sekretär; Väliseesti keskorg-i Välis-Eesti Ühingu asutamise mõtte algatajaid ja ühingu asutajaid; Välis-Eesti Ühingu esimees alates 1929, samuti eluaegne liige; II ja III ülemaailmse Välis-Eesti kongressi juhatajaid; Tall. Rotary klubi peasekr. 1931. a-st; Seltskondliku maja juhatusliige; Centum klubi van.-kogu liige; Toomkoguduse nõukoguliige; E. E. L. K. ülema kirikukohtu liige; Rahvuskogu liige ja I abiesimees. — Alal. asuk. Tallinn.

KUHI, John, Mihaili pg., farmer, sünd. 25. VII 1903 Leisis, Saaremaal, talumehe pojana. — Abielus Sinaida Roose'ga 1935. a-st. — Alghariduse saanud Leisi kihelkonnakoolis; õppinud Tallinnas õhtukoolis; lõpetanud sõjakooli, põllumajanduslikkude masinistide kursuse ja autokursuse. — Olnud seltskonnategelane Leisis; karskusseltsi „Püüe" asutaja, esimees, näitetegelane ja -juht. — Kaitseliidu instruktor Tallinnas; Leisi kompanii pealik ja malevkonna pealiku aj. asetäitja; pidas paar aastat isatalu; siirdus 1928 Kanadasse; töötas viljaväljadel traktorimasinistina; hiljem metsatöödel, kaevandustes j. m., kuni peatuma jäi suurfarmi Hamiltoni lähedal, kus 8 a. töötanud, olles praegu farmijuhataja. — Hamiltoni rahvusvahelise „Sõpruse-Ühingu" liige; esinenud kõnedega Eesti üle. Oli Eesti Statistika Keskbüroo põllumajanduslik korrespondent; „Meie Tee" kirjasaatja. — Alal. asuk. Aldershot, Ontario, Canada.

KUHI, Sinaida, neiuna Roose, sünd. 10. IX 1910 Leisis, Saaremaal. — Abielus John Kuhi'ga 1935. a-st. — Õppis Leisi algkoolis, hiljem töötas isatalus. — Oli Leisi haridusseltsi „Püüe" esperantoringi juhatusliige, Leisi naiskodukaitse asutajaid ja liige. — Lahkus Eestist 1935 Kanadasse. — Eesti käsitöödega esinenud Torontos peetud Kanada rahvusvahelisel näitusel ja Hamiltonis rahvusvahelises „Sõprusühingus", äratades seal tähelepanu. — Alal. asuk. Aldershot, Ontario, Canada.

KUKK, Hendrik, Tõnise pg., raamatupidaja, sünd. 15. V 1879 Lõve vallas, Valgamaal. — Abielus Tamara Koževnikov'iga 1933. a-st.— Õppinud Lõve vallakoolis 1888—91 ja Helme kihelkonnakoolis 1891—94. — Maakonna jaoskonna politseikirjutaja 1896—98, Leebiku vallakirjutaja 1898—1901, sõjaväeteenistuses Varssavis 1901—04, Kastre-Võnnu vallakirjutaja abi 1904—05, politseikordnik Roelas 1905—10, Võnnu kaubatarvitajate-ühisuse ärijuht Mehikoormas 1911—12, raamatuäri „Kultura i Dejatel'i" juures Peterburis, Samaaras ja Omskis 1912—16, väljarändajate-valitsuse ametnik Omskis 1916, ametnik Omski raudteevalitsuses 1916—20, ametnik E. V. kontroll-opteerimiskomisjonis Omskis 1920—21, ametnik Räpina paberivabriku Tartu kontoris 1921—28 ja seebivabriku „Veronika" raamatupidaja 1928. a-st. — Kõikjal võtnud osa eesti seltside tegevusest, peamiselt laulu alal; oli Omski Eesti Seltsi asutajaid ja juhatusliige — kirjatoimetaja 1917—19; Omski Eesti Majanduse Ühisuse asutajaid ja juhatusliige 1919—20. — Eestis olnud tegev mitmes laulukooris ja praegu pikemat aega Vanemuise kooris; ühtlasi Vanemuise muusikaosakonna juhatusliige-kassapidaja ja Vanemuise laulukoori teeneline liige. — Alal. asuk. Tartu.

KUKK, Hans, Tooma pg., arst, sünd. 1. VIII 1874 Kavastu vallas, Tartumaal. — Abielus Margarete Dsirne'ga 1905. a-st. — Õppis Treffneri eragümnaasiumis 1884—92, Tallinna Nikolai (praeguse GustavAdolfi) gümnaasiumis 1893—95; lõpetas Tartu ülikooli arstiteaduskonna 1900. — Asus 1901 eraarstina praktiseerima Põhja-Kaukaasiasse 1901; määrati Maailmasõja ajal evakuatsioonikomisjoni Pjätigorski linna, kust viidi üle Vladikavkaasi raudtee Kavkaskaja jaama juures asuva evakuatsiooni punkti ja sealt 1915 Kaukaasia mineraalvete piirkonna arstliku evakuatsiooni komisjoni esimeheks, asukohaga Kislovodskis; mobiliseeriti Jekaterinodaris ja määrati 1919. algul Denikin'i poolt vabatahtlikkude armee evakuatsiooni juhtivaks arstiks; oli sama aasta dets. Kubani kasakateväe sanitaarinspektori k.-t.; tegutses 1920 P.-Kaukaasia Eesti Rahvusliku Komitee esimehena E. V. esindaja õigustes, kaitstes kohalike eestlaste huvisid; põgenes enne mahalaskmist 1920 Moskvasse ja sealt diplomaatliku kullerina Eestisse; asus Tapa raudtee III jsk. arstina teenistusse; Tallinnas 1. jsk. arst 1925. a-st.— Kislovodski Eesti Seltsi asutajaid 1915 ning esimees 1919. a-ni; Lõuna-Venemaa eesti asunikkude kongressi juhatajaid 1917; korraldas 1920 Jekaterinodari Eesti Rahvusliku Komitee esimehena eestlaste opteerimist kodumaale, varustades neid dokumentidega; teostas eestlaste ja nende varanduste kaitset kohaliku Tšeka ees. — Raudteelaste Hoolekande Ühingu asutaja ja juhatusliige asutamisest saadik; Kaarepere Raudteelaste Kodu esimesi korraldajaid; ÜENÜ keskjuhatuses ja selle Tallinna osakonna sporditoimkonna juhataja 1926—34; võttis osa Eesti Mängude ettevalmistamisest ja korraldamisest Eesti Võimlejate Instituudi asutamise ja instruktorite ettevalmistamise kaudu; spordi üldliikumise korraldamisest osa võtnud pikemat aega EKRAVE-liidu arstina ja praegu Võimlejate Liidu arstina. — Alal. asuk. Tallinn.

KUKKEPUU, Olly, Aleksandri tr., neiuna Luts, laulja, sünd. 11. IV 1900 Järvamaal. — Abielus Georg Kukepuuga 1923. a-st. — Õppinud Uudeküla ministeeriumikoolis ja Tallinna konservatooriumis. — Siirdus New Yorki 1924; õppis 1926—29 stipendiaadina New Yorgi kõrgemas muusikakoolis. — Ameerika Eesti Muusikaklubi asutajaid 1925, laulukoori hääleseadja, abijuht ja laulja 1928. a-ni; Ühendatud Eesti Seltsi juhatusliige; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st; esinenud kontsertidega New Yorgis ja mujal Ühendriikides; New Yorgi Eesti Haridusseltsi segakoori juht algusest peale; omab teeneid eesti laulu tutvustamisel Ühendriikides; esinenud 1936 New Yorgi linna poolt korraldatud kontsertidel koolides ning kõnedega Eesti üle; Masters Institute prantsuse ooperiühingu solist 1938. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

KUKEPUU, Georg, Jaani pg., töökoja omanik, sünd. 13. IX 1892 Läänemaal. — Abielus Olly Luts'uga 1933. a-st. — Võttis Vabadussõjast osa vabatahtlikuna 1918—20 4. polgu kooliõpilaste-rühmas, 8. polgu adjutandi kohustetäitjana ja 2. inseneriväe tööpataljoni majandusülemana; siirdus P.-Ameerika Ühendriikidesse 1923, asudes elama New Yorki, kus omab mööblitöökoda. — New Yorgi eesti lut. koguduse vanem ja kirjatoimetaja 1924. a-st; New Yorgi Ühendatud Eesti Seltsi asutajaid; New Yorgi Eesti Haridusseltsi revisjonikomisjoni esimees 1931—32; New Yorgi Eesti Vabadussõjalaste Ühingu juhatusliige 1937—38; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Tallinna Rahvaülikooli asutajaid ja pidutoimkonna juhataja 1917; Eesti maavalitsuse teedeosakonna sekretär ja ametnikkude nõukogu abiesimees 1917—18 — Alal. asuk. New York, U. S. A.

KUKS, August, Antsu pg., koolitegelane, sünd. 6. X 1882 Laanemetsa vallas, Valgamaal. — Abielus Linda Kargaja'ga 1912. a-st. — Õppis Karula kihelkonnakoolis 1892—94, Riia vaimulikus seminaris 1894—1904, Moskva vaimulikus akadeemias 1904—06, Moskva ülikoolis 1906—10; töötas Moskva psühholoogia-instituudis 1908—14; õppis Šelaputini õpetajate-instituudis Moskvas 1912—14, omandades vanade keelte õpetaja kutse; õiendas Tartu ülikooli filosoofiateaduskonnas doktorieksami pedagoogikas 1936; tegi õppereisi Põhjariikidesse, õppides tundma kooliolusid Rootsis, Norras ja Taanis. — Õpetaja Kaluuga reaalkoolis ja tütarlaste-gümnaasiumis 1910—12, Pihkva poeglaste- ja tütarlaste-gümnaasiumis 1914—18, Võru tütarlaste-gümnaasiumis 1918, Tallinna poeglastegümnaasiumis 1918—20; Tallinna linna koolinõunik 1920—25, ühtlasi linnanõunik ja koolivalitsuse juhataja 1922—24; Tallinna õpetajate-seminari ning pedagoogiumi dir. ja pedagoog. kursuste juh. 1925. a-st; Tall. ja Nõmme koolide inspektor 1937. a-st. — Moskva Eesti Üliõpilaste Seltsi asutajaid ja esimene esimees, Pihkva Eesti Seltsi „Side" organiseerijaid, Kaluuga Kunstiringi asutajaid ja esimees. — Tallinna Rahvaülikooli tegelasi ja esimees, Tallinna Filosoofilise Ühingu asutajaid ja esimees tänini, Koolinõunikkude Ühingu asutajaid ja esimene esimees ja tegev paljudes teistes organisatsioonides. — Teinud kaastööd ajalehtedele ja ajakirjadele; avaldanud raamatud „Ladina keele grammatika" (1919), „Nietzsche eetika põhjendus" (1920), „Muljeid välismaa koolioludest" (1928), „Sissejuhatus didaktikasse" (1930), „Eesti koolinoorsoo ideaalid" (1934) ja tõlkinud teoseid. — Alal. asuk. Tallinn.

KUKS, Nikolai, Gustavi pg., Isamaaliidu sekretär, sünd. 19. XII 1911 Ilmjärves, Tartumaal. — Vallaline. — Õppis Valga linna algkoolides 1920—26, Valga poeglaste-gümnaasiumis 1926—31 ja Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1932. a-st. — Isamaaliidu Valgamaa os. sekretär 1935. a-st. — Välis-Eesti Ühingu Valga osakonna liige 1936. a-st ja juhatusliige 1937. a-st. — Tegev mitmes noorsoo-organisatsioonis. — Alal. asuk. Valga.

KULL, Ferdinand, Jaani pg., kirjanik-kirjastaja, sünd. 15. XI 1884 Arukülas, Küti vallas, Virumaal. — Oli abielus Hilda Truberg'iga 1914—27. — Õppis Rakvere linnakoolis 1895—1901, H. Treffneri eragümnaasiumis 1903—06, Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1906—07, Pariisi ülikooli matemaatikateaduskonnas 1910—14, Pariisi avalike tööde erikoolis elektrotehnika-osakonna 1919—21. — Oli algkooliõpetajaks 1901—03, poliitiline vang Tartus ja Riias 1907—10, Eesti I välissaatkonna liige 1918—19, „Vaba Maa" välisosakonna juhataja 1921—22, keskkooliõpetaja matemaatika ja füüsika alal 1922—25, elektriäri

omanik Tallinnas 1925—27, Elliot-Fischer'i töökoja meister ja juhataja Pariisis 1928—31; autor-kirjastaja Tallinnas 1932. a-st. — Pariisi Eesti Seltsi esimees 1930—31. — Eesti-Prantsuse Ühingu asutajaid ja esimees Tallinnas 1923. a-st; omaaegse Tallinna Prantsuse Instituudi liige; Eesti Elektrotehnikute Liidu asutajaid 1925 ja juhatusliige 1927. a-ni. — Avaldanud memuaar-kirjanduslikke teoseid „Mässumehi ja Boheemlasi", „Esimesi Eesti Diplomaate"; teoksil suurteos „Kultuurne Eesti" ja „Riiklikud keskasutised". — Alal. asuk. Tallinn.

KULP, Gustav, lukusepp-mehaanik, sünd. 1882 Saksi vallas, Virumaal. — Vallaline. — Lahkus kodumaalt 21-aastasena; töötanud mõned aastad Saksamaal ja Austraalias, kus omandas lukuseppmeistri kutse. — Siirdus Kanadasse, kus töötab praegugi meistrina; omab Toronto linnas maja, mis on kohapealsete eestlaste armastatud kooskäimiskohaks; kaasa aidanud kohalikkude eestlaste koondamisele. — Alal. asuk. Toronto, Ontario, Canada.

KULL, Raimund, Mardi pg., muusikajuht, sünd. 3. X 1882 Narvas. — Abielus Liina Reiman'iga (neiuna Põlde) 1916. a-st. — Lõpetas Narva Muusika Seltsi venekeelse algkooli 1895, Narva linnakooli 1899; õppis Peterburi konservatooriumis trombooniklassis 1900—06, mil lõpetas selle vabakunstniku diplomiga. — Mängis Narva orkestris 1893—1900, Peterburi orkestrites 1901. a-st; Keiserliku Muusika Seltsi Peterburi osakonna alalise sümfooniaorkestri algatajaid ja kaasamängija 1909. a-st; Kaukaasia suvituskohtades orkestrant ja juhataja suviti 1901—08; töötas Kaasanis, Rostovis D.-ä., Jaltas, Bakus; „Estonia" muusikajuht 1912. a-st, ühtlasi Eesti mereväeorkestri juht Vabadussõja algusest 1927. a-ni ja Tallinna konservatooriumi vanem õppejõud 1929. a-st; nimetati konservatooriumi kunstinõukogu ettepanekul haridusministri poolt professoriks 1937; täiendas end välismaal 1934; Riigi Ringhäälingu muusikadirektor 1934. a-st. — Oli tegev Peterburi Eesti Kooli Seltsis, Karskusseltsis „Ustavus" ja Noortemeeste Seltsis peamiselt muusika alal; juhatanud orkestreid Riias, Budapestis ja Varssavis; andnud kontserte Helsingis ja Stokholmis 1925. — Tegutses juba noores eas Narvas Karskusselts „Võitleja" laval; olnud tegev „Vanemuises"; pasunakooride üldjuhataja kahel Järvamaa laulupeol ja IX üldlaulupeol Tallinnas 1928. — Omab rida teenete- ja aumärke. — Komponeerinud helitöid. — Alal. asuk. Tallinn.

KURRO, Elsa, Hendriku tr., neiuna Oberschneider, sünd. 15. XI 1894 Viljandimaal. — Abielus John Kurro'ga 1918. a-st. — Tegev olnud Peterburi Eesti Haridusseltsis ja Peterburi spordiseltsis „Kalev". —Opteerus kodumaale 1920 ning siirdus Ühendriikidesse 1926. — Tegev olnud „Edu" seltsis; New Yorgi Eesti Haridusseltsi naisosakonna juhatusliige; osa võtnud kõikidest tähtsamatest N. Y. eestlaste üritustest; tegev seltsi basaaride ja näituste korraldamisel; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a.-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

† **KULPAS, Joosep, Joosepi pg.,** mudelitisler, sünd. 26. XI 1871 Tallinnas, surn. 3. X 1936 Sao Paulos. — Abielus Kristiine Levet'iga 1907. a-st. — Õppis Tallinnas ning reisis 1896 Krimmi, kus elas 5 aastat; oli 1901 Peterburi Eesti Haridusseltsi juhatusliige. — Opteerus Eestisse ühes perekonnaga 1920 ja lahkus 1925, asudes Brasiiliasse. — Oli Sao Paulo Eesti Seltsi „Uus Kodu" asutajaid ning korduvalt juhatusliige ja rev.-kom. liige; Välis-Eesti Ühingu liige 1934—36.

KUMETIS, Liidia, Mihkli tr., neiuna Michelson, sünd. 17. III 1898 Valgas. — Abielus Viucas Kumetis'ega 1918. a-st. — Õppinud Peterburis halastajaõdede kursustel. — Töötanud Maailmasõja ajal Punase Risti õena Peterburis, Riia liinil, Narvas, Kostromas ja Jaroslavis; elab Leedus 1921. a-st. Kaunase Eesti Seltsi liige 1928. a-st; seltsi juhatusliige 1930. a-st; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st. — Alal. asuk. Kaunas, Lietuva.

KURRO, John, Priidu pg., ettevõtja, sünd. 24. VIII 1894 Kasaris, Hiiumaal. — Abielus Elsa Oberschneider'iga 1918. a-st. — Lahkus Eestist 15-aastasena, teenides laevadel kuni 1920; oli Maailmasõja ajal Vene sõjaväes; opteerus Eestisse 1920; töötas Tallinnas maalrina; siirdus Ühendriigesse 1924. — Astus kohe „Edu" seltsi liikmeks, olles kaks aastat juhatusliige; New Yorgi Eesti Haridusseltsis tegev rahvatantsutrupis ning basaride ja näituste korraldamisel; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

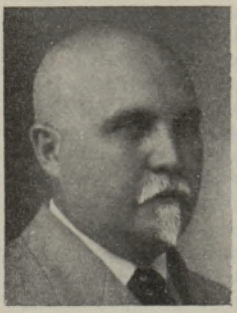
KUUSE, Harry, majaomanik, pärit Viljandimaalt. — Lahkus kodumaalt noorena, elas pikemat aega New Yorgis, vahepeal jälle kodumaal, siis 1929. a-st Kanadas. — Tema kodu on olnud Hamiltoni ümbruskonna eestlaste kooskäimiskohaks, kus peetud omavahelisi koosviibimisi ja pidusid; kaasa aidanud kohalikkude eestlaste seltskonnategevusele. — Alal. asuk. Hamilton, Ontario, Canada.

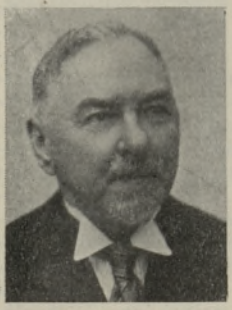
KULPAS, Arnold, Joosepi pg., optik, sünd. 10. IV 1912 Peterburis. — Vallaline. — Opteerus 1920 Eestisse, kus õppis koolis; sõitis 1926 Brasiiliasse, kus elas Sao Paulos ja Campinases. — Oli Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Haridusseltsi „Uus Kodu" juhatusliige; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

KUUSIK, Eduard, Jaak'i pg., ehitusinsener, sünd. 17. I 1887 Tartus. — Abielus Niina Vassilkovski'ga 1914. a-st. — Õppis Tartu reaalkoolis 1896—1907, Riia polütehnikumis ehitusosakonnas 1907—12, mil lõpetas selle. — Teenis sõjaväe ehituste alal Omskis 1919—20, olles ühtlasi linna ehituste juhataja ja inseneriks Omskis vabrikute ehitamisel; ehitusinsener Vene-Balti tehases Tallinnas 1921; ehitustööde ettevõtja Tallinnas 1922. a-st, viibides vahepeal Indias (1932). — Oli tegev Omski Eesti Rahvuslikus Komitees ja nõukogus 1919—20; olnud E. V. segakomisjoni liikmeks Moskvas. — Alal. asuk. Tallinn.

KUUSIK, Hans, Jaani pg., kunstnik-arheoloog, sünd. 18. VIII 1872 Paistus, Viljandimaal. — Abielus Emilie Tombach'iga 1902. a-st. — Lõpetas Viljandi kreiskooli 1890, parun Stieglitz'i kunstikooli Peterburis dekoratsiooni ja klaasimaali alal 1902 ja keiserliku arheoloogiainstituudi 1916; täiendas end klaasmaalitehnikas Pariisis ja Münchenis 1903, Darmstadtis 1904, kunstis ja kunstipedagoogikas Saksa-, Prantsusmaa ja Itaalia linnades; reisis Türgis, Kreekas, Egiptuses, Palestiinas ja Süürias 1906. — Stieglitz'i kooli klaasimaali-

mis-töökoja ja õhtukooli pedagoogikaosakonna juhataja 1902—13, ühtlasi õpetaja Aleksander II nimelises gümnaasiumis Peterhofis ja saksa Katariina koguduse reaalkoolis Peterburis kuni 1917; õpetaja Peterburi I reaalkoolis ja mujal, ühtlasi professor eesti töörahva ülikoolis 1918—20; Riigi kunsttööstuskooli õpetaja Tallinnas 1920—36, Tallinna tehnikumi õpetaja 1921. a-st, Tallinna konservatooriumi õpetaja 1923. a-st; Riigi kunstikoolide direktor 1936. a-st. — Võttis 1891—1920 osa Peterburi Eesti Heategeva Seltsi, Peterburi Eesti Kooliseltsi ja Peterburi Eesti Käsitööliste Seltsi tegevusest, esinenud samades seltsides muusikaliste ettekannetega ja näitelaval; korraldanud Peterburi eesti Jaani koguduse koolimajas käsitöö-joonistamiskursusi. — Tallinna Kunstimuuseumi juhataja 1925—28; asutise „Fenno-Ugria" abiesimees 1926—29; Eesti Kunstnikkude Liidu esimees 1925—28; Eesti Akadeemilise Kunstnike Koondise esimees 1937. a-st. — Esinenud kunstinäitustel, enamasti akvarellmaalidega; valmistanud sisedekoratsiooni Vene keisrikoja kirikule Darmstadtis ning altari-klaasimaalid Peetri-Pauli kindlusele ja Vladimiri katedraalile Peterburis; esinenud kunstitöödega Eesti kunstinäitustel. — Alal. asuk. Tallinn.

KUUSIK, Karl, Augusti pg., sünd. 17. X 1900 Jamburis. — Üles kasvanud Tallinnas, kus lõpetas Vestholmi gümnaasiumi. — Abielus Mary Jaakson'iga 1931. a-st. — Võttis vabatahtlikuna osa Vabadussõjast Narva kooliõpilaste roodus. — Sõitis Am. Ühendriikidesse edasiõppimise eesmärgiga 1921 sügisel ja õppis 1921—23 New Yorgi kolledžis, 1924—26 New Yorgi ülikoolis, mille lõpetas magistri kraadiga ja 1928—32 Columbia ülikoolis, valmistudes doktorikraadile majandusteaduses. Teadusliku töö eest valitud Ühendriikide Ülemaalise Sotsiaalteaduste Auühingu liikmeks. (National Social Science Honor Society.) — Teenistuses Eesti ametlikus esinduses alates 1923, alul ametnikuna, siis sekretärina ja asekonsulina, konsulina ja 1932. a-st peakonsulaadi juhina ja saatkonna asjaajajana. — Ameerika Eesti Üliõpilaste Seltsi asutajaid ja juhatusliige; nädalalehe „Ameerika Eestlane" asutajaid ja toimetusliige; New Yorgi Eesti Klubi asutajaid, juhtiv tegelane ja mitmekordne esimees; New Yorgi Vabadussõjalaste Liidu juhatusliige; Ühendatud Eesti Seltsi (nüüdse Eesti Haridusseltsi) asutajaliige ja esimese juhatuse abiesimees; ajakirja „Meie Tee" asutajaid ja toimetusliige. — Tegev olnud kõigis tähtsamais eesti seltskondlikes, kultuurilistes ja majanduslikes üritusis Ameerikas, nagu näituste, basaaride, raadioesinemiste jne. läbiviimisel. — 1928 Eesti üldlaulupeo ekskursioonikomitee esimees; esimese ameerika eestlaste kongressi algatajaid 1933 ja kongressi auesimees; 1933 Eesti üldlaulupeo ekskursioonikomitee ja 1938 Eesti üldlaulupeo ekskursiooni-keskkomitee auesimees; Ameerika-Eesti Kaubanduskoja asutaja ja auesimees; Välis-Eesti Ühingu liige 1929. a-st, usaldusesindaja New Yorgis 1932. a-st ja elueagne liige 1935. a-st. — Võttis esimesena ette laiaulatusliku uurimuse eestlaste kohta Põhja-Ameerikas, mille tagajärjel kahe-aastase töö järele saadi enam-vähem kindlad andmed umbes 2500 eesti soost perekonna kohta Ühendriikides; see töö andis väärtusliku andmete ja aadresside kogu, mis on olnud aluseks ajakirjade „Ameerika Eestlane", „New Yorgi Eestlane" ja „Meie Tee" väljaandmisel; kogutud andmed on olnud aluseks kõigile hilisematele uurimustele Ameerika eestlaste kohta; loonud tiheda ja sõbraliku koostöö Eesti ametliku esinduse ja organiseeritud Ameerika eestlaskonna vahel. — Tema sulest on ilmunud rida kirjutisi ajakirjanduses Ameerika eestlastega seotud ainetel ja majanduslikul alal; kuukirja „Välis-Eesti" kaastööline. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

KUUSIK, Mary, Jaani tr., neiuna Jaakson, sünd. 6. VII 1903 Tartus. — Abielus Karl Kuusik'uga 1931. a-st. — Lõpetas 1923 Tallinna keskkooli. — Siirdus samal aastal edasiõppimise eesmärgiga New Yorki, kus õppis Columbia ülikoolis kolm aastat inglise keelt ja kirjandust; 1926 astus New Yorgi Eesti peakonsulaadi teenistusse korrespondent-tõlgina, kust lahkus 1932. — Võtnud osa nädalalehe „Ameerika Eestlane" talitustöödest 1925—26; oli New Yorgi Eesti Klubi asutajaid, juhtivaid tegelasi ja mitmekordne juhatusliige 1926—30; alates 1931 New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige; on võtnud osa tähtsamatest eesti seltskondlikest ja kultuurilistest üritustest New Yorgis. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

KUUSNER, Hugo, Jakobi pg., advokaat, sünd. 7. III 1887 Pärnus. — Abielus Marta Kirschfeldt'iga 1909. a-st. — Õppis Pärnu gümnaasiumis 1908. a-ni, õigusteadust Peterburi ülikoolis 1908/09, Kiievi ülikoolis 1909—12, mil lõpetas selle. — Sõjaväljakohtu ees Valgas gümnaasiumi õpilasena 1905, enamlaste poolt vangistatud Tallinnas 1917/18, teiskordselt vangistatud okupatsioonivõimude poolt Pärnus 1918; töötas vandeadvokaat J. Jaakson'i juures Riias; vandeadvokaat Pärnus 1912. a-st. — Peterburi Eesti Seltsi „Ustavuse" tegevuse elustaja ja selle abiesimees 1908/09, samal ajal tegev Peterburi Eesti Üliõpilasseltsis; organiseerinud ühes dr. E. Ritson'i ja O. Järvmetsa'ga Kiievi Eesti Seltsi ja tegev selles kuni kodumaale sõitmiseni. — Tegutsenud karskuse alal „Valguse" seltsis Pärnus; tegev olnud Pärnu linnaomavalitsuses kauemat aega; Pärnu linnapea Eesti iseseisvuse alul; kuulutas Pärnus välja Eesti iseseisvuse 23. II 1918; olnud Eesti Ajutise Valitsuse volinik Pärnus ja Pärnumaal; Eesti Asutava Kogu liige; „Pärnu Postimehe" toimetaja 1923—28; Kaitseliidu Pärnu maleva juhatusliige; viimasel ajal loobunud seltskonnategevusest. — Alal. asuk. Pärnu.

KUUSKMAA (end. Kuuskmann), Rudolf, Jaani pg., vandeadvokaat, sünd. 1. X 1888 Anijas, Harjumaal, — Abielus Anna-Marie Lauba'ga 1922. a-st. — Alghariduse sai Anija vallakoolis 1897—1901, mil selle lõpetas, ja Tallinna linnakoolis, mille lõpetas 1906; täiendas end Tallinna õhtustel keskkoolikursustel 1910—14; lõpetas Tallinna Aleksandri gümnaasiumi eksternina 1915; õppis Peterburi ülikooli õigusteaduskonnas 1915—17 ja Tomski ülikooli õigusteaduskonnas 1917—20, mil selle lõpetas. — Tallinna-Haapsalu rahukogu 5. jaoskonna rahukohtuniku kirjatoimetaja ning tõlk 1906—11, Tallinna-Haapsalu rahukogu abisekretär 1911—14; määrati välisministeeriumi poolt Siberi kontrollopteerimise-komisjoni sekretäriks Omskisse 1920—21; vandeadvokaadi abi 1921. a-st, vandeadvokaat 1927. a-st. — Reisis 1931 Põhja-Ameerika Ühendriikides ja Kanadas, kus võttis osa ülemaailmsest Noortemeeste Kristlikkude Ühingute esindajate konverentsist; 1934 Tšehhoslovakkias, võttes osa Euroopa NMKÜ-te esindajate konverentsist; 1936 viibis Eesti NMKÜ ja ev.-lut. usu kiriku tegelasena Taanis; reisinud veel Soomes ning Põhja-Euroopas.—Tomski Eesti Seltsi „Ühenduse", Siberi Eesti Üliõpilaste Seltsi „Eesti", Tomski kubermangu Eesti Asunduste Keskkomitee ja esimese ülesiberilise Eesti asunduste Komitee asutajaid; toimetanud 1918/1919 Siberi eestlaste häälekandjat, ajalehte „Siberi Asunik"; Siberi Eesti Üliõpilasseltsi „Eesti" esimees 1919; Tomski kubermangu eesti asunduste esindajate kongressi kokkukutsujaid ja juhataja 1918; Siberi oblastiduuma liige Tomski kubermangu eesti asunduste komitee esindajana 1918. — Välis-Eesti Ühingu liige 1931. a-st; Tallinna Noortemeeste Kristliku Ühingu juhatusliige 1928. a-st; Pirita Kaunistamise Seltsi juhatusliige 1925. a-st; Majaomanikkude Koja ja selle juriidilise komisjoni liige 1937. a-st; Sanatooriumi Kloostrimetsa kuratooriumi liige; Eesti evangeeliumi lut.-usu kiriku ülema kirikukohtu esimees 1928—37; Tallinna Jaani koguduse juhatuse ja nõukogu esimees 1924—37; Ülemaalise Kiriku Noorsootöö Keskuse juhatusliige; Eesti Noortemeeste Kristlikkude Ühingute Liidu esimees 1928—37; Kaitseliidu Kalevi malevkonna juhatusliige 1934—37; Tallinna linnavolikogu juhataja ning juriidilise komisjoni liige 1929—37. — Alal. asuk. Tallinn.

KUUSNER, Reinhold, Jakobi pg., ärimees, sünd. 3. I 1884 Pärnus. — Abielus Ottilie Taalmann'iga 1906. a-st. — Õppis Pärnu poeglaste gümnaasiumis 1893—98. — Töötanud iseseisvalt ärialal 1906. a-st ja Siberis 1914—21. — Rännanud Jaapanis, Hiinas, Indias, Tseilonil, Inglismaal, Saksas, Rootsis, Soomes, Poolas, Lätis, Leedus ja Tšehhis. —Oli tegev Omski ja Harbiini eesti seltsides; E. V. Siberi Kontroll-opteerimise Komisjoni esimees 1920 ja 1921; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st. — Liige o.-ü. „Estonias", Tallinna Eesti Laulumeeste Seltsis, Suurkaupmeeste Ühingus,

Riiklik Ajaloomuseum

„Estonia“ seltsis, Välisesindajate Ühingus j. m.; Abja-Paluoja Tuletõrjeseltsi auliige. — Alal. asuk. Tallinn.

KÖÖGARDAL, Ado, Jaani pg., kirikuõpetaja, sünd. 9. I 1891 Uue-Võidus, Viljandimaal. — Abielus Adele Hilda Kuusik'uga 1915. a-st. — Õppis Uue-Võidu Saarepeedi vallakoolis 1899—1902, Viljandi linnakoolis 1902—04, H. Treffneri eragümnaasiumis Tartus 1904—10, Tartu ülikooli ajaloo-keeleteaduskonnas 1910—11, usuteaduskonnas 1912—16; õiendas konsistooriumieksamid 1916.— Õpetaja Valga kommertskoolis ja tütarlaste gümnaasiumis 1916—18; pidas ühtlasi prooviaastat Valga eesti Peetri koguduses 1916; sama koguduse abiõpetaja 1917; Oudova linna ja kreisi eesti koguduse õpetaja 1918—19; Kanepi kirikuõpetaja 1919—21; Keila koguduse õpetaja 1921. a-st; usuõpetaja Tallinna koolides 1926. a-st; Lääne-Harju praost 1934. a-st. — Oudova kiriku õpetajana pidanud kõnesid ja olnud tegev Oudova eesti koolis; koostanud Oudova eesti koguduse ajaloo. — Osa võtnud seltskondlikust tegevusest; oli üliõpilasena Tartu Eesti Noortemeeste Seltsi toimkonnaesimees; kaitseliidu vaimulik. — Avaldanud raamatu „Keila kihelkonnaloost“ (1924), „Algkooli usuõpetuse metoodika“ (1935); teinud kaastööd „Viljandi Teatajale“, „Päevalehele“, „Postimehele“, „Nädalale“, „Aole“, „Odamehele“, „Meie Kirikule“, „Eesti Kirikule“, „Laste Rõõmule“, „Laste Sõbrale“ j. t. — Alal. asuk. Keila.

KÜBERMAN, Olaf, Oskari pg., tantsumeister, sünd. 6. I 1906 Tallinnas. Õppinud Tallinna reaalkoolis. — Siirdus P.-Ameerikasse 1924 ja astus „Edu“ seltsi liikmeks, kus oli tegev näitlemise alal; õppis Fokine Studio's balletti; on olnud tööl mitmes ooperi- ja balletiühingus ja esinenud nende gruppidega terves P.-Ameerikas; Alviene School of Arts'i instruktor kolm aastat; vahetpidamata võtnud osa eesti seltside tegevusest tantsu ja revüü alal; praegu instruktoriks New Yorgi Eesti Haridusseltsis. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

KÕIV, Friedrich, Andrei pg., käsitööline, sünd. 28. VIII 1882 Võrus. — Abielus Ida Kiidron'iga 1927. a-st. — Õppis vene algkoolis Võrus ja hiljem rätsepaametit; täiendas oma haridust õhtukoolis. — Asus elama Riiga 1901; teenis 1916—17 Vene sõjaväes Krasnoje Selos ja võttis osa Vene revolutsioonist; asutas hiljem oma rätsepatöökoja Riiga. — Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi liige 1908. a-st; seltsi lipukandja 1928. a-st ja seltsi korrapidaja pikemat aega; Riia eesti ev.-lut. kiriku nõukogu liige 1923; ajakirja „Väls-Eesti“ levitamisele kaasa aidanud. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

KÄRNER, Aleksander, Juhani pg., põllumees, sünd. 8. II 1880 Maasi vallas, Saaremaal. — Abielus Hedvig Kongsi'ga 1918. a-st. — Õppis Maasi valla „Võhma“ algkoolis 1888—89, samas ap.-õigeusu kihelkonnakoolis 1889/92, Kuressaare kihelkonnakoolis 1892—95; õiendas kreiskooli lõpueksami Peterburis 1911; riigiametniku kutse omandanud Peterburis 1913. — Külakooliõpetaja Pärsamaa vallas 1895—99; Õeste kooli õpetaja Leisi vallas 1899—1901; sõjaväeteenistuses Peterburis 1901—05; Tagavere kooli õpetaja Maasi vallas 1906—08; metsa- ja raudteetööliseks Kanadas 1908; kontoriteenija j. m. New Yorgis ja Filadelfias 1909—10; sõjaväeametnik Peterburis 1912—18; Maasi vallavanem 1918—19; Saaremaa maavalitsuse abiesimees 1919—20 ja 1921—22, esimees 1920—21; riigikontrolli ametnik 1922—23; II, III, IV ja V Riigikogu liige 1923—38; Kuressaare linnanõunik 1934—37, mil määrati pensionile. — Koorilaulja Peterburi Käsitööliste ja Kooli seltside koorides; Peterburi Narva rajooni linnavolikogu liige 1917; töötanud

Dr. P. Speek'i poolt New Yorgis asutatud „Eesti Kirjastuse" kontoris 1909—10; võtnud osa eesti seltside elust New Yorgis ja Peterburis. — Kuressaare Eesti Seltsi liige 1919. a-st, Maasi vallavolikogu liige 1934. a-st, Pöide põllumeeste-konvendi juhatusliige 1936. a-st, Kareda veeühisuse esimees 1938. a-st. — Avaldanud kirjutisi ajalehtedes. — Alal. asuk. Maasi vald, Saaremaa.

KÕIV, August, Jaani pg., koolitegelane, sünd. 18. IX 1886 Mõnistes, Võrumaal. — Vallaline. — Õppinud Mõniste vallakoolis 1897—1901, Ritsiku kirikukoolis 1901—02, Tsooru ministeeriumikoolis 1902—03, Valga linnakoolis 1904—06, samas pedagoogilistel kursustel 1906—07, Tiflisi õpetajateinstituudis 1910—14, Tiflisi polütehnikumis 1917—18, Tartu ülikooli täiendusõpetajate kursustel 1919—20. — Olnud õpetaja Taheva vallakoolis 1903—04; kösterkooliõpetaja Maruhha eesti asunduses Kaukaasias 1907—10, gümnaasiumiõpetaja Tiflisis 1914—18, õpetaja Valgas 1918—20, Valgamaa koolinõunik 1920—34, Petserimaa koolinõunik 1934—36, Valgamaa koolide inspektor 1936. a-st. — Tiflisi esimese eesti seltsi asutajaid ja tegelane 1910—18; avaldanud „Peterburi Teatajas" kirjeldusi Kaukaasia eestlaste elust 1908—10; osa võtnud

Lätis asuvate eestlaste kooliküsimuste lahendamisest. — Välis-Eesti Ühingu Valga osakonna liige 1937. a-st. — Olnud Valga Rahvahariduse Seltsi esimees, Petserimaa Muuseumi Ühingu asutajaid ja esimees, Valga esimese maavolikogu esimees jne. — Alal. asuk. Valga.

KÕIVUMÄGI, Julius-Elmar, Jaani pg., omavalitsustegelane, sünd. 19. V 1901 Tahevas. — Abielus Marie Uik'iga 1934. a-st. — Õppis Mõniste valla-, Hargla kihelkonna- ja Hopa ministeeriumikoolis; lõpetas Valga poeglaste-gümnaasiumi 1923 ja Tartu ülikooli õigusteaduskonna 1933. — Töötanud õpetajana algkoolides: Vastse-Roosa vallas 1919/20 ja Uniküla algkoolis 1923—28; Valga maakonnavalitsuse teenistuses 1928. a-st, maakoolivalitsuse sekretärina 1929. a-st. — Välis-Eesti Ühingu Valga osakonna liige 1937. a-st; ajakirja „Välis-Eesti" kaastööline 1936. a-st; korraldas Välis-Eesti Ühingu ülesandel 1937 Lutsi eestlastele jõulupuu. — Valga linnavolikogu liige kahes volikogu koosseisus E. S. T. P. esindajana; Valga vaestelastekohtu abiesimees nimetatud asutise ümberkorraldamisest saadik; E. Ü. S. „Ühenduse" vil. — Teinud kaastööd ajalehtedele ja ajakirjadele. — Alal. asuk. Valga.

L

LAJA, Ferdinand, Jaani pg., loomaarstiteadlane, sünd. 17. IV 1889 Mehikoorma vallas, Võrumaal. — Abielus Hilda Reinberg'iga 1923. a-st. — Õppinud Tartu linna 1. algkoolis 1899—1900, Tartu linnakoolis 1900—05, H. Treffneri gümnaasiumis 1906—11, Tartu veterinaarinstituudis 1911—17, mil selle lõpetas; omandas Tartus 1929 dr. med. vet. astme. — Elanud lapsepõlves viis aastat koos vanematega Oudova maakonnas, olnud 1913 viis kuud Tomski kubermangus Kajaka külas; viibinud loomaarstina Maailmasõjas 1916—18, punaväes 1918—19, Doni kasakate I plastuni-brigaadi loomaarst 1919—20, Kaasani veterinaarinstituudi assistent 1920—21, Tartu ülikooli loomaarstiteaduskonna bakterioloogiajaama assistent 1921—29, ühtlasi põllutööministeeriumi loomatervishoiu-peavalitsuse diagnostilise laboratooriumi juhataja: Tartu loomaarstiteaduskonna eribakterioloogia, epizootoloogia ja politseilise loomaarstiteaduse dotsent 1929. a-st, professor 1932. a-st. — Reisis 1916—21 Venemaal sõjaväelasena; oli Dvinski (Daugavpilsi) ümbruses 5. armee Eesti komitee liige ja kirjatoimetaja; oli 1918 Kiievis, tõi sealt eestlaste protestkirja Peterburi Eesti liitmise vastu Saksamaa külge;

võttis osa Novotšerkaski Eesti Seltsi tegevusest; korraldas 1920 Vjätka ja Permi eestlaste opteerimist Eesti kodakondsusse; sama tegevus 1920 lõpul Kaasanis. — Hiljem reisinud Saksas, Ungaris ja Rootsis. — Eesti Loomaarstide Ühingu liige; Tartu linnavolinik 1924—26 ja linna tervishoiukomisjoni liige praeguseni; Treffneri gümnaasiumi vanematekomitee esimees 1936/37 ja 1937/38, H. Treffneri gümn. vilistlaskogu liige; Tartu Ühispanga revisjonikomisjoni liige. — Avaldanud teaduslikke töid „Eesti Loomaarstlikus Ringvaates" ja artikleid ajakirjanduses. — Alal. asuk. Tartu.

LAAN, Aleksander, Juhani pg., õpetaja, sünd. 28. VII 1887 Selistes, Pärnumaal. — Lõpetanud gümnaasiumi. — Abielus Siina Masso'ga 1908. a-st. — Õpetajaks olnud Selistе vallas, Aluksnes, Lätis, Tartu linna alg- ja kutsekoolides ning gümnaasiumides; praegu Tartu VII algkooli juhataja. — Õppinud Tartu ülikooli filosoofiateaduskonnas. — Tegev Õpetajate Seltsis, Akadeemilises Emakeele Seltsis, Lastekaitse Ühingus, Lauljate Liidus, Tartu Meestelaulu Seltsis ja mujal. Kaastööd teinud ajalehtedele ja ajakirjadele. — Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Marienburi Haruseltsis olnud koori-, orkestri- ja näitejuht, juhatusliige ja esimees 1908—17.— Alal. asuk. Tartu.

LACHT, Jacob, Vassili pg., klaverimeister, sünd. 16. VII 1871 Lahetaguse vallas, Saaremaal. — Abielus Miina Vahter'iga 1900. a-st. — Õppis külakoolis. hiljem kingsepa-, lukusepa- ja kullasepaametit. — Töötas laevaehituse alal Saaremaal, Liibavis ja Riias; masinatetehases Peterburis ja Paldiskis; klaveriehituse alal Strohder'i, Maieri ja Dietrichi tehastes. New Yorgis töötab Steinway & Sons klaveritehases. Oli maja- ja farmiomanik. — Tegutses Peterburi Eesti Hariduse ja Karskuse Seltsis; Peterburi Eesti Vennaste Seltsi asutaja-liige; tegev olnud paljudes koorides ning organiseerinud Peterburis ja selle ümbruses eesti koolisid ja õhutanud koolimajade ehitamist; võttis osa New Yorgi eesti seltside tegevusest, olles liige ja juhatusliige vanemates eesti organisatsioonides; New Yorgi Eesti Seltsi raamatukogu ja laulukoori korraldaja; Ameerika Eesti Ühisuse asutajaid; Ameerika Eesti Klubi laekur; New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st. — Alal. asuk. Long Island City, N. J., U. S. A.

LASMAN, Sofia, Jaani tr., üliõpilane, sünd. 1. XII 1911 Riias. — Vallaline. — Lõpetas V. Olavi kommertskooli Riias 1930 ja astus 1933 Läti ülikooli filoloogia-filosoofia teadusk. germaani keelte jaoskonda. — Reisinud Eestis ja Rootsis. — Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi, Riia Eesti Naisseltsi, Läti ülikooli eesti üliõpilasseltsi „Estia" ja Riia ülikooli naiskorporatsiooni „Dzintra" liige ning 1937. a-st korp. mag! lit! subst!; Riia Eesti Naisseltsi kassahoidja 1934—36; rev.-kom. liige 1936. a-st; üliõpilasseltsi „Estia" kirjatoimetaja 1934—36, kassahoidja 1936—37 ja esinaine; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi liige 1937. a-st; akadeemilise ajalehe „Universitas" kaastööline. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

LAMP, Karl-Leopold, Johani pg., helikunstnik, tšellist, sünd. 25. IX 1907 Aakres, Tartumaal. — Vallaline. — Omandas üldhariduse Põhu algkoolis ja Tartus H. Treffneri gümnaasiumis; muusikalist haridust sai dr. Paul Perkovitzi juures 1925, hiljem sama õpetaja juures Tartu kõrgemas muusikakoolis; 1928 Tallinna konservatooriumis, kus lõpetas prof. Raimund Bööcke tšelloklassi. — Muusikalist tegevust algas Tartus õpilasena „Vanemuise" orkestris 1927, hiljem paljudes teistes orkestrites;

1931. a-st annud iseseisvaid kontserte. — On palju esinenud solistina; kirjutanud artikleid ajalehtedele ja ajakirjadele ning mõned kompositsioonid tšellole ja segakoorile. Siirdus Ühendriikidesse 1936, kus õpib praegu New Englandi konservatooriumis kompositsiooni ja tšellot. — Bostoni Eesti Seltsi laulukoori asutaja ja praegune juht; esimese Ameerika eestlaste laulupeo üldjuhataja 1937; Väli-Eesti Ühingu liige 1937. a-st; Bostoni Eesti Seltsi liige. — Alal. asuk. Boston, Mass., U. S. A.

LAUR, Hugo, Tõnu pg., näitleja, sünd. 20. III 1893 Salla vallas, Virumaal. — Vallaline. — Õppis Käru vallakoolis 1903—05, Laiuse kihelkonnakoolis 1905—07, H. Treffneri eragümnaasiumis Tartus 1907—11, tehnilistel kursustel Riias 1911—13, eratehnikumis 1913/14. — Oli praktikandiks ehitusmeistri juures Riias 1911—14; arhitekt A. Petaši ehitusbüroo teenistuses Riias 1915; Tallinna merekindluse ehitusvalitsuse teenistuses tehnikuna 1915—18; „Estonia" teatri näitleja 1918. a-st. — Tegev olnud Riia eesti lauluseltsis „Imanta" näitlejana ja täitejuhina 1911—15; esinenud Väli-Eesti päevadel retsitaatorina Tallinnas. — Suvevaheaegadel tegutsenud näitejuhina Laiusel, Puhjas ja Simuna-Kärus; esinenud paljudes kodumaa seltsides retsitaatorina. — Alal. asuk. Tallinn.

LEETBERG, Kaarel, keeleteadlane, sünd. 26. XI 1867 Vihula vallas, Virumaal. — Õppis Rakvere algkoolis 1879—81 ja kreiskoolis 1881—84, Anna gümnaasiumis Peterburis 1885—89, võrdlevat keeleteadust Tartu ülikoolis 1889—93, mil lõpetas selle. — Kooliõpetaja Peterburis 1897—1915, eesti keele õpetaja poeglaste-gümnaasiumis Rakveres 1917. a-st ja sama kooli juhataja 1922—33, mil pensioneeriti. — Tegev Peterburi Eesti Seltsi 1897—1907, sama seltsi Heategevas Seltsis esimees 1902—06; pühapäevakursuste juhataja j. m. — Olnud Eesti Kirjanduse Seltsi tegelasi W. Reimani ajal. — Avaldanud trükis raamatud: „Kui pikalt on Kalevipoeg rahva luuletus?" (1901), „Eesti keele grammatika" (1921), „Eesti sõnade tuletus" (1921), „Eesti lauseõpetus keskkoolidele" (1925), „Äpardunud keeleuuendus" (1927); toimetanud trükki Koidula ja Kreutzwaldi kirjavahetuse (1910—11); avaldanud „Koidula kurb saatus" (1935), „Uue piibli keelelikud puudused" (1936), „Mõned vastuseletused Aaviku ‚Õpiku' vastu" (1937), „Rõõmukuulutus püha Matteuse kirjutud" (1938); avaldanud rea kirjutisi eesti kirjakeele korraldamise ja seletamise alalt „Eesti Postimehe" lisas, „Eesti Kirjanduses" ja ajalehtedes. — Alal. asuk. Rakvere.

LAUER, Mart, Mardi pg., majahoidja, sünd. 20. VIII 1872 Tahkurannas. — Abielus Alma Kasfeldt'iga († 1913—37. — Õppis Tahkuranna vallakoolis. — Sõitis laevadel meremehena ning siirdus Ühendriikidesse 1905; 1928 külastas kodumaad ning 1932 tuli kodumaale, astudes osanikuks piimaärisse „Farmer" Tallinnas, kus äri laostumisel kaotas oma kogutud raha; 1933 siirdus uuesti New Yorki, kus elab senini. — American Estonian League'i asutaja-liige; võttis osa 1919 rahvaste-pidustustest Ameerikas; 1922 oli „Edu" seltsi asutaja- ja toetaja-liige, töötades mõned aastad ka juhatuses. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

LEISMAN, Nikolai, Andrese pg., kirikuloolane ja ülempiiskop, sünd. 5. X 1862 Lustivere vallas, Viljandimaal. — Abielus Lydia Poletajev'iga († 1887—1930. — Õppis Põltsamaa ap.-õigeusu kihelkonnakoolis 1871—73, Riia vaimulikus koolis 1873—77, Riia vaimulikus seminaris 1877—83, Peterburi vaimulikus akadeemias 1883—87, mil lõpetas selle usuteaduse magistrandi astmega; pühitsetud preestriks Tallinnas 1887, ülempreestriks Riias 1901, piiskopiks 1933. — Preester Paadremaal 1888, Haapsalus 1888—96, olles ühtlasi Läänemaa praostiks ja usuõpetajaks Haapsalu koolides; preester ja varahoidja Riia peakirikus 1896—1914, ühtlasi vaimulik tsensor; gümnaasiumi usuõpetaja Riias 1914—17, Ukrainas 1917—21; preester

Kilingi-Nõmmel 1921—33; Pärnu maavolikogu abiesimees 1930—34; Pärnumaa praost 1926—33; Petseri kloostri ülem 1933. a-st ja Petseri vaimuliku seminari juhataja. — Riia eesti lauluseltsi „Imanta" asutajaid ja tegelasi 1881—83; Peterburi eesti üliõpilaskonna „Kodumaalaste Kogu" (pärastise üliõpilasseltsi „Põhjala") asutajaid ja tegelasi 1883—87. — Olnud tegev kodumaa eesti seltsides; Haapsalu linnavolinik 1894—96 jne.; tegev mitmes kiriklikus organisatsioonis, Eesti ap.-õigeusu sinodi liige; kõrgema vaimuliku kohtu esimees 1922—26. — Avaldanud vene ja eesti keeles kirikuloolise sisuga teoseid ja muid raamatuid ning ajaloo- ja usuteaduslikke kirjutisi vene ja eesti ajakirjanduses. — Alal. asuk. Petseri.

LEOKE, Peter, ärimees-dekoraator, sünd. 21. V 1892 Viljandis. — Lõpetas Tallinna linna poeglaste-gümnaasiumi ja õppis Riia polütehnikumis arhitektuuri; võttis osa lipnikuna Vabadussõjast suurtükiväes; 1920—23 teeninud Eesti esindustes Moskvas, Riias ja Helsingis. — Sõitis 1924 Ühendriikidesse ja asus elama New Yorki. — Tegev olnud nädalalehe „Ameerika Eestlane" asutamisel, hiljem selle tegevtoimetaja; oli New Yorgi Eesti Seltsi „Edu" juhatusliikmeks ja 1926 esimeheks; New Yorgi Eesti Klubi asutajaid ja mitmekordne esimees; New Yorgi Vabadussõjalaste Liidu ja praeguse Vabadussõjalaste Ühingu juhatusliige; kuukirja „Meie Tee" toimetusliige ja New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

LEPP, Edward-Friedrich, Peetri pg., kaevandustööline, sünd. 10. VIII 1897 V.-Kuuste v., Tartumaal. — Abielus sakslannaga 1933. a-st. — Alghariduse saanud Tartu kõrgemas algkoolis; õppis Harkovi gümnaasiumis ja Kostroma maamõõdukoolis. — Võttis vabatahtl. osa Maailmasõjast velskerina, oli Vabadussõjas ja teenis hiljem kaitseliidus; peale sõda olnud Narva kirjasaatjaks Tartu ja Tallinna suurematele ajalehtedele; võttis osa mitme org-i tegevusest Narvas, eriti tuletõrje alal, olles Narva tuletõrje üldjuhi adjutandiks; valiti teenete eest Narva-Peetri Vabat. Tuletõrjes-i auliikmeks. — Siirdus Austraaliasse, kus Põhja-Queenslandis tutvustas Eestit ja organiseeris sealseid väheseid eestlasi; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st ja „Välis-Eesti" kaastööline. — Praegune asuk. Mount Isa, Qld., Australia.

LEOKE, Hans, Hansu pg., farmer, sünd. 5. XI 1888 Viljandis. — Õppis kursustel Tallinnas ja Peterburis. — Töötas isa kirjutustarveteäris Viljandis; reisis enne Maailmasõda ja sõjaaegsetel aastatel Hiinas, Jaapanis, Indias ja Jaavas, kus elas mitu aastat; tuli vabariigi algaastatel tagasi Eestisse, kus lõpetas sõjakooli Tallinnas; siirdus Ühendriikidesse 1920 ja õppis New Yorgi ülikoolis; astus teenistusse New Yorgis vastasutatud Eesti konsulaadi sekretärina (1921—24), olles viimastel aastatel konsuli k.-t.; sõitis Eestisse 1924, mil lahkus riigiteenistusest; läks Ühendriikidesse tagasi 1925, ning ostis omale apelsiniistanduse Floridas, mille hävitas tornaado 1926. — Võttis osa Ameerika Eesti Üliõpilasseltsi asutamisest ja tegevusest, New Yorgi Eesti Klubi asutamisest ja tegevusest 1926. — Avaldanud kirjatöö „Republica of Estonia". — Alal. asuk. Los Angeles, Cal., U. S. A.

LEIUR, Hendrik, Aino pg., panga- ja kindlustustegelane, sünd. 14. IV 1889 Jõgeveste vallas, Valgamaal. — Abielus Leontine Vister'iga 1928. a-st — Õppis Jõgeveste vallakoolis 1899—1901, Helme kihelkonnakoolis 1901—04, Valga õpetajateseminaris 1904—08, mil lõpetas selle. — Oli õpetajaks Marienburi kroonu algkoolis 1908—13; Puka vallakooli juhataja 1914—20; võttis osa Maailma- ja Vabadussõjast, kus sai haavata, tõustes kapteniks; Valga rentei kassapidaja 1920; kindlustusseltsi „Eesti" Valga osakonna asjaajaja 1921. a-st ning hiljem juhataja. Võttis osa Eesti Noorsoo Kasvatusseltsi Marienburi Haruseltsi tegevusest juhatusliikmena ning laulukoori, näitetrupi ja muusikakoori organiseerimisest; 1917 suvel — olles Maailmasõjas saadud haiguse tagajärjel ter-

viseparanduslikul puhkusel Kaukaasias, võtnud osa Kislovodski Eesti Seltsi tegevusest, juhatades laulukoori ja aidates kaasa pidude korraldamisel. — Valga linnapea 1928—30; Valga Ühispanga nõukogu liige 1927—29, esimees 1929, juhatusliige 1930. a-st; Kaitseliidus Valga malevapealiku abina; Valga linnaomavalitsuses linnavolikogu ja revisjonikomisjoni liige. — Alal. asuk. Valga.

LEOPAS, Karl, Mardi pg., muusikakirjastaja ja ärimees, sünd. 12. I 1854 Tallinnas. — Abielus Elfriede Aleksandra Lau'ga 1885. a-st. — Lõpetas algkooli ja Tallinna kreiskooli 1871. — Oli õpetaja A. H. Neusi kirjutaja eesti rahvalaulude väljaandmisel; muusikääri õpilane, hiljem abiline J. Jürgenson'i muusikääris Peterburis 1871—80; eesti raamatukaupluse ja noodiäri pidaja Tallinnas 1880—81; muusikakirjastuse, noodi- ja klaveriäri pidaja Peterburis 1881—1919; sõjapõgenejana asus Tallinna 1919, kus peab muusikääri. — Peterburi „Palme" seltsi eesti osakonna, pärastise Peterburi Eesti Heategeva Seltsi asutaja ja tegelasi 1879. a-st kuni viimase liitumiseni Peterburi Eesti kooliseltsiga Peterburi Eesti Hariduse Seltsiks; Peterburi Jaani kiriku nõukogu liige 36 aastat, sellest 6 aastat nõukogu esimees; Vene Muusikakirjastajate ja -kaupmeeste Seltsi asutaja ja eestseisuse liige ning esimees Peterburis. — Kaastööd teinud „Eesti Postimehele", „Sakalale", „Päevalehele" jne. — Alal. asuk. Tallinn.

LEPP, Paul, Peetri pg., ärimees, sünd. 12. II 1887 Orajõe vallas, Pärnumaal. — Õppis 1894—98 vallakoolis, 1901—03 Heinastes kihelkonnakoolis, 1909—11 Portlandi kaubanduskoolis. — Meremehena sõitnud Vene, Inglise ja Soti sadamate vahel, Lõuna-Ameerika rannikul ja Lääne-India saartel. Asunud 1907 Põhja-Ameerika Ühendriikidesse, kus elanud mitmes osariigis; 1913 sõitnud kodumaale; tegutsenud Orajõe Kaubatarvitajate Ühisuses ärijuhina; siirdunud Venesse, kus töötanud mehaanikuna Ameerika firmas; võtnud osa Vabadussõjast; siirdunud peale sõda uuesti Ameerikasse, kus elas kümme aastat. Tegutseb kodumaal ärimehena. — Portlandi esimese eesti seltsi asutajaid Oregonis, New Yorgi Eesti Haridusseltsi asutajaid ja tegelasi, New Yorgi eesti seltsi „Edu" tegelasi; Välis Eesti Ühingu liige 1932. a-st; „Välis-Eesti" kaastöölisi; oli Välis-Eesti Ühingu usaldusesindaja abi New Yorgis 1933—37. — Alal. asuk. Pärnu.

LESPA, Hans, Madise pg., helikunstnik, sünd. 22. IX 1905 Riias. — Vallaline. — Lõpetas 1925 Riia vene gümnaasiumi ning 1931 Läti riigi konservatooriumi organistina ja dirigendina; õppis Läti ülikooli õigusteaduskonnas 1929—38, mil lõpetas selle. — Elas 1915—20 Moskvas ja Roslavlis ning elab 1920. a-st Riias, tegutsedes advokaadi abina 1938. a-st. — Riia eesti kiriku organist 1925. a-st; Riia eesti koguduse koorijuht 1925—31 ja sekretär 1937. a-st, Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi ning selle osakonna kooride juht 1925—31; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi juhatusliige 1924; Riia eesti ev. lut.-usu koguduse nõukoguliige ja revisjonikomisjoni esimees 1931. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

LELLEP, Otto, Jüri pg., dr.-insener, leidur, sünd. 29. IX 1884 Vana-Võidus, Viljandimaal. — Abielus Frieda Brandt'iga 1929 a-st. — Lõpetas Tall. linna reaalkooli 1905 ning astus Riia polütehnikumi, kus õppis ehitusteadust; lõpetas 1910 Clausthalis (Harz) Preisi mäeakadeemia inseneridiplomiga. — Teenis Vene sõjaväes Moskvas kuni 1912. a-ni; oli 1914. a-ni Vennad Lellep saeveski juht Narvas; ohvitser Vene sõjaväes poola liinil, kus sai haavata; autoasjanduse lektor Petrogradis ohvitseride autokoolis

kuni 1917. — Leiutas vahendi metallnikli valmistamise alal, mis kõigis kultuurriiges patenteeritud. — Reisis Ühendriikidesse Vene valitsuse soovil; insener tööstuslike ahjude ja soojuse kasutamise alal Ühendriikides 1926. a-ni; töötas oma leiutise kallal suurimas Ameerika tehases; reisis kodumaale ja Saksamaale 1927; leiutas uuenduse tsementtööstuse alal, mis 24 riigis patenteeritud ja mille järele ehitati 60 vabrikut; avaldanud töid turba ja tsemendi alalt „Tallinna Teatajas" 1913—15. — Doktori-dissertatsioon tsemendipõletamise-ahju üle tehnilises ülikoolis Braunschweigis 1930. — Tema leiutise järele ehitatud ahjud on tuntud nime all Lepol (Lellep-Polysius) ja neid esindab f-ma G. Polysius A. G. Dessau's. — Oli 1919—20 Ajutise Valitsuse usaldusmees New Yorgis enne konsulaadi asutamist. — Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st. — Alal. asuk. Hösel bei Düsseldorf, Deutschland.

LIBA, Erna, Juhani tr., fotograaf, sünd. 20. XII 1916 Venemaal. — Vallaline. — Asus 1922 Eestisse ja rändas 1927 Brasiiliasse, kus õppis fotovärvimist; 1934. a-st töötab sel alal iseseisvalt. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" tegevusest osa võtnud 1930. a-st, olles näitetrupi ja naisosakonna tegevliige; praegu s-i näitetrupi grimeerija. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

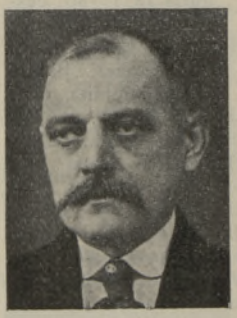
LIIV, Elisabeth, Juhani tr., neiuna Rikko, kooliõpetaja, sünd. Nissi kihelkonnas, Riisipere vallas, Harjumaal. — Oli abielus August Liiv'iga (†). Õppis prl. Eberhardi erakoolis Tallinnas; omandas kooliõpetaja kutse Peterburis. — Oli kooliõpetajaks Moskvas 5 aastat ja Simferopolis 4 aastat, võttes osa Moskva ja Simferopoli eesti seltside tegevusest näitetrupis; asutas Simferopolis eesti kooli; 1920 opteerus kodumaale; siirdus 1928 Austraaliasse. — Tegev Sydney Eesti Seltsi „Eesti Kodu Linda" näitetrupis ja peotoimkonnas; Sydney eesti kooli õpetaja 1934. a-st ja praegune kooli juhataja. — Alal asuk. Sydney, Australia.

LIBA, Alma, Juhani tr., modist, sünd. 9. III 1919 Venemaal. — Vallaline. — Asus 1922 Eestisse ja siirdus 1927 Brasiiliasse. — Koolitöö kõrval õppis õmblustööd ja päevapildi-värvimist. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" tegevusest osa võtnud 1932. a-st, olles näitetrupi ja laulukoori liige. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

† **LILLENURM, Peeter, Matto pg.,** käsitööline, sünd. 20. II 1872 Koorkülas, surnud 1. V 1931 Riias. — Oli abielus Anna Roomet'iga 1904. a-st. — Olnud korduvalt Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi juhatuse ja revisjonikomisjoni liige ning seltsi korrapidajaks 1928. a-st; võtnud osa Riia eesti organisatsioonide tegevusest 1909. a-st.

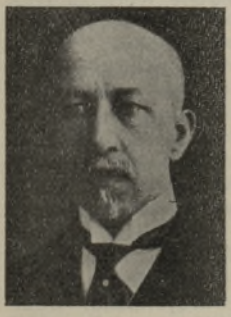

LINDE, Bernhard, Jüri pg., slaavi kirjandusteadlane, kirjanik-arvustaja, sündinud 4. IV 1886 Järvakandis, Harjumaal. — Õppis Pärnu gümnaasiumis 1902, H. Treffneri gümnaasiumis Tartus 1903—08, Tartu ülikooli õigus- ja ajaloo-keeleteaduskonnas 1908—16, filosoofiateaduskonnas 1925—27, millal lõpetas selle slaavi filoloogia alal. — Rännanud juba üliõpilasena Soomes, Rootsis, Norras, Taanis, Inglismaal, Venes ja Saksas; hiljem: Jaapanis, Hiinas, Indias, Lääne- ja Kesk-Euroopa riikides ning Balkanil korduvalt. — Peale ülikoolikursuse lõpetamist astunud vabatahtli-

kult Maailmasõja algaastail sõjaväeametnikuna vene väkke, kus teeninud alul sõjaväe teedetööde ametkonnas raamatupidajana, laduülemana ja teistes ametites kuni määrati V klassi ametnikuna Läänerinde teedetööde varustusülemaks Mohilevis; elanud eraisikuna Samaras 1918, Omskis 1918—19, jõudnud kodumaale Jaapani, Hiina, India ja Egiptuse kaudu 1919; kirjastus-o.-ü. „Varak" asutajaid, juhatuse esimees ja asjaajaja-direktor 1920—24; Tallinna õpet.-seminari eesti keele õpetaja 1925—27; praegu kirjastuse „Varak" omanik. — 1918 Samara Eesti Seltsi esimees, 1918 Eesti Rahvuskomitee esimees Samaras, II eesti ülesiberliku kongressi juhataja (7.—12. XII 1918); 1919 Eesti Rahvuskomitee esimehena viibinud Omskis, Tomskis, Vladivostokis ja Šanghais, kus esinenud kõnedega. — Kesk- ja ülikooliaastail „Noor-Eesti" kauaaegne sekr. ja „Noor-Eesti Kirjastuse" juh. esimees. Tegev olnud Draamastuudio s-is ja o.-ü. „Draamateatris" esimehena. — Avaldanud 1907—38 kokku 58 tähelepandavat teost, neist algupärandeid 12 (m. s. „Tõusva päikese mailt" — reisivested Siberist, Jaapanist, Hiinast ja Indiast — a. 1925; „Loova Kesk-Euroopa poole" — kirjanduslikke ja teatrilisi reisimuljeid Lätist, Poolast, Tšehhoslovakkiast ja Ungarist — a. 1930; „Rännakuid keeristes" — matkamälestusi Saksast, Rootsist ja Venest Maailmasõja eel ja ajal — a. 1936); toimetusel 20 (m. s. koguteosed Poola 1930, Taani 1934, Läti 1934, Rootsi 1935, Ungari 1936) ja tõlkeid 26 (soome, saksa, tšehhi, poola, serbia, kroaadi, sloveeni, prantsuse ja inglise keelest). — Alal. asuk. Tallinn.

LOHK, Hans, Jaani pg., arst ja diplomaat, sünd. 13. IX 1867 Viljandi vallas. — Abielus Johanna Kasvandik'uga 1898. a-st. — Õppis Kabila külakoolis 1877—79, Suure-Jaani kihelkonnakoolis 1879—84, H. Treffneri eragümnaasiumis Tartus 1884—86, Tartu Aleksandri gümnaasiumis 1886—89, Tartu ülikooli arstiteaduskonnas 1890—95. — Arst Viljandis 1896—97; tutvus marutõvega eksperimentaal-arstiteaduslikus instituudis Peterburis 1897; organiseeris ja juhatas Pasteur'i-asutist Vladivostokis 1898—1923, olles ühtlasi sadamakaranteeni ja kommertskooli arst, keskvangla hospidali juhataja; kauemat aega Vladivostoki linna tervishoiuarst; E. V. esindaja Kaugeidas ja Hiinas 1919—23, olles ühtlasi Soome asekonsuliks; tuli Eestisse 1923; sekretärkonsul, hiljem saadiku k.t. Leedus 1923—26; E. V. peakonsul Leningradis 1926—33. — Vladivostoki Eesti Seltsi asutajaid ja esimees 1917—20; Kauge-Ida eesti organisatsioonide keskbüroo esimees 1917—20; Kauge-Ida eesti organisatsioonide esindajate kongressi algatajaid ning organiseerijaid ja kongressi esimees Vladivostokis 1917. — Viljandi Eesti Põllumeeste Seltsi abiesimees 1897; paljude organisatsioonide eluaegne liige; elab 1933. a-st Tartus; Bergmanni Abiraha valitsuse liige ja asjaajaja 1936. a-st. — Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st; Välis Eesti Ühingu usaldusesindaja Leningradis 1932—33; Ühingu Tartu osakonna asutajaid ja esimees 1938; Välis-Eesti Ühingu teeneline liige 1938. a-st; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — On avaldanud trükis uurimuse pidalitõve leviku kohta Saaremaal (1894). — Alal. asuk. Tartu.

LINKHORST, Aksel, Eduardi pg., riigiametnik, sünd. 1. II 1912 Albu vallas. — Vallaline. — Lõpetanud Tallinna reaalkooli 1929 ja Tartu ülikooli majandusteaduskonna 1936 ning õpib 1937. a-st Pariisi poliitiliste teaduste koolis. — Välisministeeriumi teenistuses 1935. a-st, Pariisi saatkonnas 1937. a-st. — Pariisi Eesti Seltsi esim. 1937. a-st. Al. asuk. Paris, France.

LIND, Valter, Johannes, autojuht, sünd. 17. VI 1888 Orgmetsa mõisas, Järvamaal. — Vallaline. — Lõpetas Paide linnakooli. — Oli kolm aastat meremees, siirdus Ameerikasse 1908. — Tegutses kaks aastat kaubanduse alal ning oli kolm aastat Ühendriikide sõjaväeteenistuses. — Töötas kolm aastat Motorman-raudteel; 1910. a-st automehaanik ja autojuht New Yorgis. — „Edu" seltsi kirjatoimetaja 1925; New Yorgi Eesti Haridusseltsi mitmekordne juhatusliige ja seltsi laekur 1938; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

LINNART, Anna, Priidu tr., sünd. 15. IV 1892 Vasalemmas. — Abielus Johannes Linnart'iga 1912. a-st.

Õppis Vasalemma valla- ja Harju-Madise kihelkonnakoolis. — Siirdus Brasiiliasse 1925, töötades 3 a. Brasiilia kohviistandustes ja hiljem Sao Paulos õmblustöödel. — Tegev Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" laulukooris 1926. a-st, näitemängude alal 1931. a-st ja naisosakonna liige ning esinaine 1936. a-st; rahvatantsutrupi juht. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

LUHT, Ivan, puutööline ja ehitusmeister, sünd. 3. II 1896 Muhu saarel. — Abielus Clara Kzibovsky'ga 1917. a-st. — Meremehena Eestist lahkunud 1912, sõitnud vene, norra ja inglise laevadel. — Siirdus Ühendriikidesse 1917, kus õppis ehitustööd. — Baltimore'i Eesti Seltsi esimees ja kohalikkude eestlaste organiseerija. — Alal. asuk. Baltimore, Md., U. S. A.

LORENS, Jaan, Jaani pg., insener-tehnoloog, sünd. 24. X 1888. — Lõpetanud Tallinna reaalkooli ja Riia polütehnikumi mehaanikaosakonna 1914. — Teeninud Peterburis insenerina 1915—18 Siegel'i, San-Gally' ja Olgino puutööstusevabrikus; 1918—21 raudtee - peatehaste ülem Tallinnas; 1921 — 24 o / ü. „Tubaka" direktor; 1924—27 a/s. „Eesti Kaubanduse" volinik ja Hoppe ja Ko. vildivabriku rentnik Tartus; 1927. a-st a/s. „Odor'i" peaosanik ja direktor. — Peterburi Eesti Tehnikaseltsi asutajaid; Välis-Eesti Ühingu liige 1929. a-st ja revisjonikomisjoni esimees 1931. a-st; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Tegev paljudes organisatsioonides. — Avaldanud artikleid tehnilistes ajakirjades. — Alal. asuk. Tallinn.

† **LOSSMANN, Edmund,** H. D. Schmidt'i äriosanik Riias, sünd. 11. III 1881 Pärnus, surnud 27. V 1935 Riias. — Oli abielus. — Välis-Eesti Ühingu Riia klubi liige 1932. a-st ja kauaaegne laekur; korraldas Riia eestlastele koosviibimisi oma laevadel; Riia Rotary Klubi asutajaid.

LUST, Jaak, Johani pg., talupidaja, sünd. 29. XI 1872 Hallistes. — Abielus Emma Liepin'iga 1901. a-st.—

Oli Rõuge kihelkonna Viitina valla Järve kooli abiõpetaja 1890-93; Rõuge valla kooliõpetajaks 1893—97; pidas oma talu 1897—1905; Peterburi maakonnas Volkovitsa mõisa abivalitseja 1905—06; Tuula kubermangus Tatevo mõisa valitseja 1906—07; Tuula kubermangus Volohovo mõisa valitseja 1907—17; mitme mõisa ülemvalitseja 1918—20; Tuula kubermangus põllutööjaoskonna sekretär ning seemne- ja aiatööjaoskonna esimees; tuli 1920 Eestisse ning asus hiljem Apesse, kus peab oma talu. — Ape Eesti Haridusseltsi nõuandja ja juhatusliige; annetanud seltsimaja ehitamiseks ehitusmaterjali. — Alal. asuk. Jaunroses pag., Latvija.

LOOR, Alfred, Jaani pg., tõlk, sünd. 21. VII 1876 Tartus. — Abielus Julie Wörk'iga 1925.

a-st. — Õppis täheladujaks H. Laakmanni trükikojas ja töötas seal seitse aastat, olles vahepeal ühe aasta K. Matieseni trükikojas. — Sõitis 1900 Peterburi, kus töötas saksakeelse ajalehe „Heroldi" juures ning oli A. Weyermanni trükikojas raamatupidajaks. — Siirdus 1903 Nürnbergi saksa võimlemispeole ning jäi peatuma Saksamaal, õppides masinaladumist tüpograafil, töötades ka tuntud ajakirjaniku dr. Helphand-Parvuse juures Münchenis. — Ametivenna Otsepa kutsel siirdus Pariisi, kuhu jäi kolmeks aastaks, tehes tööd

Peeter Struve lehe „Osvoboždenie“ juures ja prantsuse trükikodades. Seal ladus ta ka kadunud Ado Dido poolt siidpaberil väljaantavat „Õigust“.— Pariisis kohtas ta kaasmaalasi Ed. Virgot, H. Pöögelmanni, M. Martnat jne. — Saksamaale tagasi tulles sai ta ladumasinavabriku „Typographi“ instruktoriks, missugune amet viis teda jälle Prantsusmaale, sealt Hispaaniasse ja viimati Brasiiliasse, kuhu jäi 1913. aastani. Samal aastal New Yorki tulles, hakkas töötama Mergenthaler Linotype tehases mehaanikuna. 1917 saadeti teda Porto Ricosse ja Santo Domingosse Linotype'i masinaid üles seadma; sealt tagasi tulles on ta nimetatud äri välismaa jaoskonda püsima jäänud tõlgina. — New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige selle asutamisest saadik, maleosakonna tegevliige ja „Meie Tee“ kasatööline; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

LUKATS, Jakob, Hendriku pg., maateadlane, maailmarändur, sünd. 21. V 1878 Trohvi talus, Kiiuma vallas, Võrumaal. — Abielus Anastasia Tagajev'iga (†) 1902. a-st, Anna Berkovitsch'iga 1912. a-st mõnda aega ja Alma-Johanna Muskat'iga 1934. a-st. — Õppis Kiuma vallakoolis 1886—87, Hüko ap.-õigeusu kihelkonnakoolis 1887—90, Petjesi ministeeriumikoolis 1890—94, Pihkva semin. 1895—97, Ufa maamõõtjatekoolis 1899—1902, Moskva maamõõtjate instituudis 1908—11, ühtlasi Moskva kommertsinstituudis 1908—11, pagulasena vabakuulaja Berni ja Genfi ülikoolides 1906; tehnikakolledžis Melbourne'is 1912—13, rahvusvahelises ülikoolis Londonis 1915—17, Tiflisi ülikoolis 1918—19, Tartu ülikooli matemaatika-loodusteaduskonnas 1922—23 ja 1926—29, mil lõpetas selle maateaduse alal; mag. geogr. astme omandas sealsamas 1931. — Õpetaja Laius-Tähkvere vallas 1898—99; joonestaja, päevapiltnik j. m. 1899—1902; maamõõtja Tšita linnas 1903—04; sõjaväe maamõõtja Taga-Baikalis 1904—06; pagulane Saksas, Austrias, Helveetsias 1906—07; maamõõtja Venemaal mitmel pool 1907—10; Tallinna linna maamõõtja 1910—11, samal ajal ajakirja „Asunik“ väljaandja ja toimetaja; reisul Lääne-Euroopas ja Aafrikas 1912; tehniline joonestaja ja maamõõtja Melbourne'is 1912—13; reisul Austraalias, Indias, Hiinas, Jaapanis, Mongoolias 1913—14; Vladivostokis ja Blagoveštšenskis 1914; maadevõõranduse juhataja raudtee-ehitusel Pärsias 1914—17; istandike omanik Suhhumis 1917—18; maadevõõranduse agent Tiflisis ja Bakus 1918—19; ametnik Inglise okupatsiooni ajal Batumi maakonnas 1920; E. V. raudteevalitsuse teenistuses, ühtlasi keskkooliõpetaja Tallinnas 1921—24; teiskordsel reisul ümber maailma 1924—26; kinnisvarade hindamise kontrolör põllutööministeeriumis 1926—29; katastriameti teenistuses 1929—33 ja 34—37; teostas 1933 pikema uurimisteekonna Inglismaale, Kanadasse ja Ühendriikidesse; 1938 siirdus Uuele-Meremaale. Kõikjal osa võtnud eestlaste organiseerimistöist, juhtinud ja asutanud seltse, pidanud loenguid jne. Tšita Eesti Ühingu asutajaid 1903, Šveitsi Eesti Seltsi asutajaid 1906, Ülevenemaalise Eesti Põllutööametnike Seltsi asutajaid Moskvas ja juhatusliige. Ülevenemaalise Eesti Maamõõtjate Seltsi asutajaid ja selle esimees 1908—12; Ülevenemaalise eesti maamõõtjate kongressi kokkukutsujaid ja juhataja 1909; võttis osa Moskva E. Seltsi ja Moskva E. Üliõpilasseltsi tegevusest; andis välja ja toimetas ajakirju: „Välis-Eesti“ Tartus ja „Peipsitaguste eestlaste albumi“ Moskvas; esimese Austraalia eesti seltsi „Lõunamaa“ asutajaid ja esimees 1912; Melbourne'i E. S. asutajaid ja esimees 1913; Batumi E. Rahvanõukogu asutajaid ja esimees 1920. Võttis teisest ülemaailmsest Välis-Eesti kongressist osa Ida-Kanada eestlaste esindajana; Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st; ajakirja „Välis-Eesti Almanaki“ ja „Välis-Eesti“ kaastöölisi. — Kodumaalgi esinenud rohkesti loengutega oma reisimuljeist ja avaldanud neid muljeid artiklitena ajakirjanduses ja raamatutena. Tema töö „Fidži“ saarte üle tunnistati väärivaks mag.-geogr. astet. — Alal. asuk. Auckland, New Zealand.

LUTS, Karl, Jakobi pg., keemik, sünd. 15. XI 1883 Peterburis. — Abielus Amanda Nieländer'iga 1929. a-st. — Õppis Peterburi Jaani kirikukoolis, keiserliku tehnikaseltsi käsitöökoolis 1896—99; õiendas küpsuseksami eksternina 1905; õppis Peterburi tehnoloogiainstituudis 1905—06; Peterburi ülikoolis 1907—12, mil lõpetas selle keemikuna. — Joonestaja Peterburi tehastes; õpetaja Peterburi keskkoolides ja assistent psühhoneuroloogilises instituudis 1912—18; eesti keskkooli juhataja Peterburis 1918; pantvang 1918—19; ha-

ridusminister Eesti Ajutises Valitsuses 1918—19; keemialaboratooriumi ja õlivabriku juhataja Riigi Põlevkivitööstuse (praeguse I Eesti Põlevkivitööstuse) Kohtla-Järve kaevanduses 1920. a-st, ning sama tööstuse juhatusliige. — Osa võtnud seltside tegevusest 1899. a-st Peterburis; oli Peterburi Eesti Üliõpilaste Seltsi esimees; Peterburi Eesti Haridusseltsi keskkooliosakonna juhatusliige; võttis osa Peterburi eestikeelse keskkooli asutamisest 1918; oli Eesti esindaja demokraatlikul nõupidamisel Peterburis 1917 ja Vene eelparlamendis. — Kohtla-Järve Haridusseltsi esimees. — Avaldanud rohkesti kirjutisi ajakirjanduses põlevkivi ja -õlide üle; kirjutanud raamatu „Galileo Galilei" (1920), auhinnatud raamatu „Der estländische Brennschiefer" (1935) ja mõned brošüürid rahvusküsimusest. — Alal. asuk. Kohtla-Järve.

LÕHMUS, Jaan, Hansu pg., ametnik, sünd. 11. X 1894 Tõlliste vallas, Valgamaal. — Abielus Melitta-Marlise Hergauk'iga 1931. a-st. — Õppis Sooru vallakoolis 1904—08, Valga linnakoolis 1908—12, mil selle lõpetas; õiendas keskkooli lõpueksami 1927; õpib Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1928. a-st. — Hummuli vallasekretäri abi 1912; rahukohtuniku ja notari asjaajaja-tõlk Marienburgis 1913—17; Valga miilitsavalitsuse sekretär 1917—18; Sooru valla sekretär 1918—19; Valga maavalitsuse sekretär 1919—24, ühtlasi E. V. konsulaaragentuuri sekretär Läti-Valgas 1921—24; Valgamaa riigimaade ülema sekretär 1924—25; Valga tööstuskooli asjaajaja ja tunniandja 1926—29; Valga linnavalitsuse üldosakonna asjaajaja ja arhivaar 1929—35; Valga linna perekonnaseisuametnik 1936. a-st. — Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Marienburi Haruseltsi tegev- ja juhatusliige 1914—17; Eesti-Läti Ühingu Valga osakonna juhatusliige 1932. a-st. — Ülemaalise Riigi- ja Omavalitsusteenijate Ühingu Valga osakonna juhatusliige 1920—28; Valga Eesti Kirjastuse Ühisuse juhatusliige 1919—20; Valga seltskondl. organisatsioonide liidu „Valga Liit" juhatusliige 1920—22; Valga Kunsti Seltsi asutaja ja revisjonikomisjoni liige 1922—29; Valga „Säde" seltsi liige 1922. a-st; Valga Linna- ja Maavalitsuse Teenijate Ühingu asutaja-, juhatus- ja revisjonikomisjoni-liige 1919. a-st; tegev paljudes teistes organisatsioonides. — Alal. asuk. Valga.

LUIK, Alfons, Johannese pg., ärijuht, sünd. 28. XI 1892 Tallinnas. — Abielus Käthe Lowe'ga 1920. a-st. — Õppinud Tallinna Nikolai gümnaasiumis ja hiljem Narusbeck'i kaubanduskoolis 1898—1909. — Peale kooli lõpetamist sõitnud Argentiinasse, kus töötanud 1922. a-ni äri alal, siis tagasi sõitnud Tallinna, olles ametis Argentiina peakonsulaadis sekretärina ja Eesti Tarvitajate Keskühisuse tubakajaoskonna juhatajana 1923—25; siirdus uuesti Argentiinasse 1926, kus astus tegevusse äri alal, töötades praegusel kohal kümme aastat. — Olnud liige Buenos Airese Eesti Seltsis „Ühendus" 1932. a-ni, esimeheks 1929—32; teostas 1933 koos Otto Meikop'iga kahe kohaliku eesti seltsi („Ühenduse" ja Ü. E. N. Ü.) ühendamise „Estoniaks"; selle viimase seltsi esimees 1936. a-ni; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st. — Tallinnas olnud 1905—09 „Pandorini" ja „Kalevi" liige. — Alal. asuk. Buenos Aires, Argentina.

LUIGA, August, Mihkli pg., haridus- ja äritegelane, sünd. 27. III 1870 Valgjärve vallas, Võrumaal. — Abielus Miina Imatov'iga 1902. a-st. — Esimese haridu-se saanud oma isalt Valgjärve koolimajas, siis käinud Kanepi kihelkonnakoolis ja täiendanud hiljem oma haridust iseõppimise teel ja kursustel. — Hariduspõllul alanud tööd 1889 Valgjärvel oma isa abilisena; 1902 rännanud Lääne-Siberisse, oli Omkoloonia eesti asunduse köster-kooliõpetajaks, kus m. s. 1904 sõitis Stepi-Siberis üle 3000 versta hobustega ringi, külastades 22 eesti küla ligi 2000 perekonnaga; 1906 külastas Tobolski ja Tomski kubermangus ning Semipalatinski ja Akmolinski oblastides 4000-verstalisel teekonnal 2500 eesti perekonda;

loobunud köster-kooliõpetaja kutsest 1907 ja siirdunud taani võiäri „Siberi Kompanii" ärijuhiks. — Organiseerinud 1908 Siberi Eesti-Soome sõprusühingu, mille sihiks oli kahe vennasrahva hulka kuuluvaid asunikke kultuuriliselt lähendada; asutanud 1911. eesti kooli Tobolski kubermangu, Ivanovi külla, kus elas eestlasi 80%, soomlasi 15% ja lätlasi 5%; Siberi Eesti Põllumeeste Seltsi asutajaid 1911 ja juhatuse esimees; Lääne-Siberi luteri eesti koguduse nõukogu esimees 1913. a-st kuni kodumaale tulekuni 1921; teostas 1917 koos pastor A. Nigoliga oma kolmanda reisi Siberi eesti asunike juure; samal aastal asutas Koloonia Eesti-Vene Haridusseltsi ja oli selle esimees, näiteringi juht ja näitleja; oli Lääne-Siberi eestlaste I kongressi organiseerija ja juhataja; korraldas 1919 ülesiberilise peo pärisorjuse kaotamise 100-dal aastapäeval, kus tema juhatusel ja kaastegevusel ette kanti A. Trilljärve „Tasuja"; mõisteti eesti kommunistide tribunaalis tagaselja surma, ta varandus võõrandati, kuid ta ise suutis end varjata; hiljem vangistati siiski, kuid vabanes pärast pikki vintsutusi tšeka küüsist 1920; teeninud Omskis Siberi opteerimiskomisjonis 1920—21. — Valgjärve Põllumeeste Seltsi asutajaid 1901 ja auliige 1922. a-st, Ü.E.N.Ü. Valgjärve osakonna auliige 1930. a-st; Nõmme Majaomanike Seltsi liige; Nõmme Autoomanike Seltsi asutajaid ja juhatusliige. — Alal. asuk. Nõmme.

LÕHMUS, Aleksander, Mihkli pg., ärimees, E. V. aukonsul, sünd. 23. XII 1897 Laatres, Tartumaal. — Vallaline. — Õppinud Tallinnas; lõpetanud tehnikakooli. — 1914—17 teenistuses Loode-raudteedel; 1917—24 Taga-Baikali raudteel Mandžuurias; 1924. a.-st tänaseni tegevuses äri alal, omades elektriseadeldiste-äri Harbiinis. — Eesti seltskonnategevusest osa võtnud Harbiinis 1926. a-st; eesti koloonia esindaja; 1932—33 Harbiini eesti ev.-lut. kiriku ajutise valitsuse esimees; E. V. aukonsul 1934. aastast; Harbiini eesti ev.-lut. koguduse nõukogu esimees 1935—36 ja nõukogu liige 1936/37; Harbiini Eesti Seltsi abiesimees 1934. aastast; Harbiini Balti Liidu asutamismõtte algataja ja praegu juhtiva komitee auliige; Välis-Eesti Ühingu usaldusesindaja Harbiinis 1935. a-st. — Alal. asuk. Harbin, Manchudikuo.

M

MARAND (end. Martinson), Anton, Kaarli pg., pangaametnik, sünd. 11. III 1871 Uulu vallas, Pärnumaal. — Abielus Anna Rükel'iga 1892. a-st. — Õppis Uulu-Silla vallakoolis 1882—84, Tahkuranna kihelkonnakoolis 1885—87, mil lõpetas selle; täiendunud eraviisil. — Vallakirjutaja abi Uulus, Surjus ja Reius 1890—91, Lelles ja Taalis 1891; vallakirjutaja Kihnus 1891—93, Enges 1893—1909; mõisavalitseja Priluga mõisas 1910—16; kanalisatsioonitarvete-tehase valitseja Kaukaasias 1917—18; mõisavalitseja sealsamas 1919—21; Põllumeeste Keskühisuse „Estonia" asjaajaja 1921—23; Eesti Maakondade Liidu sekretär 1923—24; Harju maavalitsuse sekretär ja majandusosakonna juhataja 1924—27, ehitus-teedeosakonna asjaajaja, hiljem tehn. järelevalve ametnik 1928; Pärnu maavalitsuse teedeosakonna asjaajaja-tehnik 1929—33; Nõmme Majaomanike Panga kassapidaja 1937. a-st. — Oli Kislovodski Eesti Seltsi liige, sama seltsi ja pärast valitsuse poolt asutatud sõjapõgenejate abistamise komitee esimees 1918—19; „Kaukaasia Eesti Asunduste Teataja" abitalituse juh. Pjatigorskis 1918. — Enge Põllumeeste Seltsi, Laenu-Hoiuühisuse, Tarvitajate Ühisuse asutajaid; Liivimaa Põllumeeste Seltside Keskkomitee asutajaid ja sekretär 1908—09; olnud tegev paljudes organisatsioonides; Nõmme Majaomanike Seltsi juhatusliige, Nõmme Kindlustusseltsi, kaitseliidu Nõmme malevkonna, Isamaaliidu, Tarvitajateühisuse „Tulu" j. t. organisatsioonide liige; Nõmme linna muuseumi juhataja ja korraldaja. — Toimetanud põllumehe käsiraamatu „Severo-Kavkaski Seljsko-Hosjäistvennii kalendar" 1920, toimetanud ajakirja „Maaomavalitsus" 1923 ja „Harju Maavalitsuse Teataja" 1927; teinud kaastööd „Virulasele", „Olevikule", „Sakalale", „Põllumehele". — Alal. asuk. Nõmme.

MAASIK, Alfred, Mihkli pg., sportlane, sünd. 26. I 1897 Tallinnas. — Abielus. — Õppis Tallinna kolledžis ning 1926. a-st New Yorgis elektriinseneri-teadust. — Oli 1917 revolutsiooni alul Tallinna 6. jsk. miilitsakomissariks; teenis Tallinna peatolliametis 1921—26; siirdus Põhja-Ameerika Ühendriikidesse 1926; Eestis 1933/34; rännanud perekonnaga Egiptuses, Indias, Uus-Meremaal, Austraalias, Lõunamere saartel; 1936. a-st jälle Ühendriikides. — Ameerika Eesti Jõustiku Klubi sekretär 1927; Eesti Olümpiakomitee Ameerika osakonna sekretär 1932; võttis osa Los Angelese olümpiaadi 50 km käimisvõistlusest, tulles 10. kohale; New Yorgi maailmanäituse Eesti komitee liige 1938; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Beckeri laevatehaste jalgpallimeeskonna kapten 1915; Tallinna Eesti Muusikat Edendava Seltsi pidutoimkonna esimees 1916; Riigiteenijate Spordiklubi asutajaid ja esimees 1924; samal ajal Eesti Jalgpalliliidu juhatusliige ning Riigi- ja Omavalitsusteenijate Asemikkudekogu liige ja abiesimees 1925; oli Eesti rekordi omanik 10.000 m jooksus. — Ajalehe „New Yorgi Eestlane" kaastööline 1928; „Eesti Spordilehe" kaastööline. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

MAIDRE (end. Rebane), Villem, Ludvig-Augusti pg., Valga abimaavanem, sünd. 15. III 1903 Laatre vallas, Valgamaal. — Abielus Rosalie Mägi'ga 1928. a-st. Õppis 1911—14 Tõlliste Uru vallakoolis, 1914—16 Sangaste kihelkonnakoolis, 1917 Valga linna poeglaste algkoolis, 1918 Tartu õpetajate instituudi juures asuvas kõrgemas algkoolis, poeglaste-keskkoolis, 1918/19 Tartu linna rahvakoolis, 1919—24 Valga poegl.-reaalgümnaasiumis, mille lõpetas; 1924—28 ja 1935—37 õppis Tartu ülikooli õigusteaduskonnas. — Oli 1924—27 Karula valla Iigaste algkooli juhatajaks, 1927—30 Valga maavalitsuse sekretär; 1930—38 Valga maavalitsuse abiesimees ja 1938. aastast Valga abimaavanem; 1927—34 Valga maavolikogu liige, 1930. a-st Valga linnavolikogu liige, 1932—34 ja 1938. a-st Valga linnavolikogu juhataja, 1934. a-st Valga linna revisjonikomisjoni esimees. — Välis-Eesti Ühingu Valga osakonna revisjonikomisjoni liige 1937. a-st. — Võtnud osa paljude organisatsioonide tegevusest liikmena ja juhatusliikmena. — Alal. asuk. Valga.

MARGEVITCH, Alma, Jaani tr., neiuna Vellman, sünd. Tallinnas 27. XII 1891. — Abielus Adolf Margevitch'iga (†) 1919—38. — Lõpetanud Tall. kroonugümnaasiumi 1911, astunud Peterburi kõrgematele Bestuževi kursustele, lõpetanud filoloogiafakulteedi 1918. — Bestuževi kursustel olles elatus Peterburis tundide andmisega; oli koduõpetajaks vürst P. Lieveni perekonnas 1916—17, Peterburi Rootsi saatkonna teenistuses 1917—19, hiljem Eestis välisministeeriumi teenistuses; sõitis New Yorki 1924, kus viibis 1931. a-ni. — Peterburis elades võtnud osa sealsete eesti seltside tegevusest, olles üliõpilasseltsi „Põhjala" liige, kaasa aidanud pidude, basaaride jne. korraldamisel; samuti tegev olnud New Yorgi Eesti Haridusseltsi pidude korraldamisel ja seltsielu arendamisel; Välis-Eesti Ühingu kontsert-balli korraldajaid 1933. — Tallinna Naisklubi liige, tegev laulukooris. — Alal. asuk. Tallinn.

† **MARKUS, Aleksander, Endriku pg.,** linnaametnik, sünd. 2. XI 1877 Pärnus, surnud 11. XI 1937 Riias. — Oli abielus Anna Feldman'iga 1903. a-st. — Õppis Pärnu linna algkoolis. — Siirdus 1896 Riiga, kus töötas 1905. a-ni linna pandimajas; ametnik Riia Krediitpangas 1905—15 ja 1920—28, teenis vahepeal sõjaväes; uuesti Riia pandimaja ametnik 1928—37. — Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi juhatusliige 1929—31, majavalitseja 1920—21, revisjonikomisjoni liige 1932 ja kirjatoimetaja 1919—20, 1923—24 ja 1929—30.

MATSON, Jan, Peetri pg., puutööline, sünd. 4. II 1897 Paistus. — Sai hariduse keskkoolis. — Võttis osa Vabadussõjast, Vabadusristi kavaler. — Siirdus Ühendriikidesse 1923. — Tegev olnud „Edu" seltsis ja New Yorgi Eesti Haridusseltsis, kus oli mitmekordne juhatusliige ja alaline laulukoori liige; praegune New Yorgi Eesti Vabadussõjalaste Ühingu juhatusliige ja endine esimees; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

MILLER (Villman), August, Juhani pg., äriomanik, sünd. Keina vallas, Hiiumaal. — Abielus inglannaga. — Meremees alates 1912. a-st. — Siirdus Ühendriikidesse 1916, kus töötas alul ehituspuusepana, hiljem asutas oma põrandaparketiäri. — Baltimore'i Eesti Seltsi laekur. — Alal. asuk. Baltimore, Md., U.S.A.

MAURITZ, Konrad, Jaani pg., tööstustegelane, sünd. 5. II 1881 Vastse-Pranglis, Tartumaal. — Vallaline. — Õppis Otepää vallakoolis 1890—93, Tartu linnakoolis 1893—97, Tartu reaalkoolis 1897—1900, Riia polütehnikumis 1900—06, mille lõpetas insener-tehnoloogi astmes. — Tallinna „Dvigateli" vagunitehases lukusepatöökoja meistri abi, hiljemini konstruktor tehnilises büroos 1906—07; Tallinna gaasivabriku ja veevarustuse juhataja 1907—17; Eesti Vabrikantide Ühisue sekretär 1917. aastast; Kaubandus-Tööstuskoja nõunik suurtööstuse alal 1926. a-st. — Reisinud Krimmis, Kaukaasias, Poolas, Saksas, Austrias, Šveitsis, Prantsusmaal, Hollandis, Belgias, Taanis ja Rootsis. — Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st ja Ühingu juhatusliige 1936. a-st. — Võtnud osa Tallinna Laevaühisuse, Tallinna Krediitühisuse ning kindlustusselts „Polarise" asutamisest ja 1917 Balti Päästeseltsi omandamisest; „Estonia" seltsi juhatusliige 1909—11, majaehituse-komitee esimees; o/ü. „Estonia teatrimaja" nõukogu esimees, sihtasutise „Sanatoorium Kloostrimets" ja „Eesti Kunsti Muuseumi" juhatusliige, o/ü. „Näituse" nõukoguliige, „Eesti Jõukomitee" juhatusliige; tegev paljudes teistes organisatsioonides. — Alal. asuk. Tallinn.

MAURING, Ervin, Jaagupi pg., helikunstnik, sünd. 7. I 1896 Pornuse vallas, Viljandimaal. — Omandas üldhariduse Karksi valla- ja kihelkonnakoolis ning Kurvitši gümnaasiumis Peterburis; muusikalise hariduse sai Riia muusikakoolis, Peterburis ning Tall. konservatooriumi viiuliklassis. — Võttis osa Maailmasõjast ja Eesti Vabadussõjast Viljandi-Pärnu kooliõpil. patalj. orkestrijuhina. — Siirdus 1924 Ühendriikidesse, elas lühemat aega New Yorgis ja hiljem Detroitis, kus tegutseb muusikaõpetajana; mänginud Detroiti sümfooniaorkestris ja esinenud Detroiti raadios; esinenud paljudes eesti ja ameerika seltsides solistina; „Väliseestlaste laulu" autor ja paljude teiste laulude komponist. — Detroiti Eesti Seltsi „Kodu" liige ja laulukoori juhataja; eesti pidude muusikalise kava korraldaja; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st. — Alal. asuk. Detroit, Mich., U. S. A.

MERI, Georg, Otto pg., välisministeeriumi direktor, sünd. 8. X 1900 Peterburi kubermangus. — Abielus Alice-Brigitta Engman'iga. — Lõpetas 1917 Tallinna reaalkooli; 1917—18 võttis osa omakaitse tegevusest, 1919 Vabadussõjast; 1920 määrati välisministeeriumi ajakirjandusebüroo toimetajaks; õppis 1920—23 Tartu ülikoolis filosoofiateaduskonnas; oli 1924—26 Eesti Telegraafi Agentuuri toimetaja; 1927—31 välisministeeriumi informatsioonibüroo juhataja; 1931—33 Pariisi poliitiliste teaduste koolis; 1934 E. V. saatkonnanõunik Berliinis ja 1938 E. V. saatkonnanõunik Pariisis; 1938. a-st välisministeeriumi väliskaubanduse-osakonna direktor. — Aval-

danud artikleid eesti ja välismaa ajalehtedes ja ajakirjades poliitika- ja majandusalal. — Oli 1929—30 Välis-Eesti Ühingu revisjonikomisjoni liige ja 1931 juhatusliige; hiljem ühingu usaldusesindaja Berliinis ja Pariisis; võttis osa Berliini ja Pariisi eesti seltside tegevusest. — Alal. asuk. Tallinn.

MONSO, Mihkel, Mihkli pg., elektromontöör, sünd. 12. IV 1893 Pärnus. — Abielus 1917. a-st. — Maailmasõjast võttis osa Vene sõjaväes ja 1918 Vabadussõjast; 1923 asus Saksamaale õppima elektromontööriks; 1924 elas lühikest aega Soomes ja samal aastal asus Eestisse; rändas 1925 Brasiiliasse, kus tegutseb Sao Paulos elektromontöörina ja kinomehaanikuna. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" liige asutamisest saadik, seltsi lavavalgustaja ja korraldaja. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

MUTT, Eugenie, neiuna Parts, haridustegelane, sünd. 14. XI 1892 Hellamaal, Muhus. — Abielus Victor Mutt'iga 1917. a-st. Õppis Kuressaare kõrgemas tütarlastekoolis 1908. a-ni, M. A. Holodnjak'i tütarlaste-gümnaasiumis Peterburis 1908—11, mil lõpetas selle; Peterburi pedagoogilise naisinstituudi ajaloo-keeleteaduse-osakonnas 1911—17, mil lõpetas selle keskkooliõpetaja kutsega; täiendas end New Yorgi Columbia ülikoolis ja selle Teachers College'is ajaloo, pedagoogika ja sotsioloogia alal 1924—26; teinud pikemaid ringreise Ühendriikide koolides haridusoludega tutvumise otstarbel; 1929. a-st elab oma mehege Eestis. — Oli Tartu tütarlaste-gümnaasiumi ajalooõpetajaks 1919—23. — Pidanud loenguid ja kõnesid Ühendriikides Eesti tutvustamiseks; ajalehe „Ameerika Eestlane" asutajaid ja kaastööline 1925; esines loenguga Ameerika eestlaste üle I väliseestlaste kongressil Tallinnas 1928. — Avaldanud eesti muinasjuttude kogu „Fairy Tales from Baltic Shores" (1930) ja kirjutisi ameerika ja eesti lehtedes. — Alal. asuk. Kaagjärve, Tartumaal.

METSALO, John, Georgi pg., mehaanik, sünd. 16. IX 1878 Muhus. — Lahkus 1892 Eestist; siirdus Riiga, kus elas 3 aastat, õppides vaimulikus seminaris; seejärel elas Peterburis ja Tuulas 5 aastat, olles meistriks püssivabrikus; kolm aastat veetis Riia merekoolis ja laevadel; rändas 1914 New Yorki ja on elanud peaasjalikult New Yorgi ümbruses. — Võttis osa „Lootuse" seltsi asutamisest 1905 New Yorgis; oli viimases juhatusliikmeks; „Edu" seltsi abiesimees ja esimees; New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st. Külastas 1936. a. kodumaad. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

MILVERE (end. Maurer), Georg, Jüri pg., ajakirjanik, sünd. 16. XI 1888 Valtu mõisas, Harjumaal. — Abielus Anna Piiskop'iga 1924. a-st. — Õppis Vändra valla- ja kihelkonnakoolis, Pärnu linnakoolis, Uumani põllutöö- ja aianduskoolis, Vladimiri sõjakoolis ja Tomskis ühistegevuse koolis. — Oli kooliõpetajaks Pärnu-Jaagupis, hiljem Pajuses ja Enges, kust mobiliseeriti Maailmasõtta; Petrogradis teenides organiseeris Vladimiri sõjakoolis eestlastest kadettide ühingu; kooli lõpetades teenis Tomskis, kus alustas eestlaste kogumist, millest kujunes Tomski eestlaste selts „Ühendus", hiljem Tomski kubermangu eesti asunike komitee ja ülesiberline eesti asunike keskkomitee; oli neis organisatsioonides juhatusliikmeks ja eestlaste saadikuks Oblasti Dumas. — Kodumaale tagasi tulles olnud Pärnu maavalitsuse liikmeks ja 1928. a-st töötanud „Kaja" ning „Uus Eesti" juures. — Pärnu-Jaagupi Hariduse Seltsi juhatusliige ja esimees; Enge Põllumeeste Seltsi, Pärnu Haridusseltsi, Kooliseltsi ja Rahvaülikoolide juhatusliige; Pärnumaa Põllumees-

te Panga esimees; tegev Tallinna NMKÜ-s, kaitseliidus j. m. — Alal. asuk. Tallinn.

MUNA, Clara, Jaani tr., neiuna Pikma, õmbleja, sünd. 2. III 1907 Simbirskis, Venemaal. — Abielus Victor Muna'ga 1931. a-st. — Õppis 2 aastat Kunda alevi algkoolis. — Opteerus 1921 Venemaalt Eestisse ning rändas 1923 Brasiiliasse, kus õppis õmblemist; 1927. a-st teenistuses brasiilia perekonnas. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Haridusseltsi „Uus Kodu" tegelane näitetrupis ja laulukooris 1928. a-st. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

MULK, Jenny, Aleksandri tr., neiuna Kalkman, sünd. 16. III 1899 Narvas. — Abielus August Mulk'iga 1927. a-st. — Asus elama Petrogradi 1916, kus teenis Kuznetsov'i kaubanduskontoris arveametnikuna; opteerus kodumaale 1920 ning rändas Põhja-Ameerika Ühendriikidesse 1924. — Tegev olnud eesti seltsides Venemaal ja New Yorgis näitlejana „Edu" seltsis; New Yorgi Eesti Haridusseltsi laulukoori ja näitetrupi liige ning naisosakonna end. juhatusliige. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

MULK, August, Juhani pg., dekoraator, sünd. 23. V 1891 Emmaste vallas, **Hiiumaal.** — Abielus Jenny Kalkman'iga 1927. a-st. — Õppis Mänspää algkoolis. — Lahkus kodumaalt 1912 meremehena; Maailmasõja ajal teenis inglise transportlaevadel; siirdus Ühendriikidesse 1921, kus sõitis lühikest aega merel ja asus 1922 elama New Yorki, töötades maalrina ja dekoraatorina. — New Yorgi eesti seltsi „Edu" juhatusliige 1925—26 ning tegev pidutoimkonnas. — Maailmasõja ajal vahvuse eest saanud kaks inglise aumärki. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

MORO, Karl, Henri pg., põllumees, sünd. 4. IV 1870 Sõmerpalus, Võrumaal. — Abielus Maria Tähe'ga (†) 1899—1925. — Õppis Sõmerpalu algkoolis 7 aastat; teenis viis aastat Vene sõjaväes ning 1897 hakkas vanemate talu pidama. — Rändas 1904 Kanadasse, töötas Medicine Orus põllumehena kuni 1921. a-ni, hiljem jahuveski omanikuna Eckville'is; 1927, jättes veski oma poegadele, siirdus Peace River'isse elama, kus alul töötas oma saeveskis, hiljem iseseisva aednikuna. — Võttis osa kohalikkude eestlaste-põllupidajate seltskonnategevusest; Medicine Oru Eesti Seltsi asutajaid 1910 ja seltsimaja ehitajaid. — Kuukirja „Välis-Eesti" ja „Meie Tee" kaastööline. — Alal. asuk. Peace River, Alberta, Canada.

MÄELO, Helmi, neiuna Pett, karskus- ja naisliikumistegelane, ajakirjanik-kirjanik. — Sünd. 13. IV 1898 Udernas,Tartumaal. — Abielus Bernhard Mäelo'ga 1923. a-st. — Õppis Uderna ministeeriumikoolis, Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlaste Gümnaasiumis Tartus ja Tartu ülikooli õigusteaduskonnas. Viibis 1937 Ameerika Ühendriikides ülemaailmsel karskete naiste kongressil Eesti esindajana; eestlaste ühingu asutajaid Washingtonis 1937. a. suvel; esinenud kõnedega eestlastele New Yorgis, Bostonis, Washingtonis, Chicagos ja Detroitis; Washingtoni eestlaste ühingu auliige; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st; Ühingu Tartu osak. asutajaid ja juhatusliige 1938. a-st; 3. ülemaailmse V.-E. kongressi delegaat 1938. — Tegev olnud Eesti Karskusseltside Kesktoimk., hiljemini Karskusliidus 1919. a-st; osa võtnud Eesti esindajana mitmest Soome nais- ja karskuskongressist, osa võtnud Õppiva Noorsoo Karskusühingu ja Üli-

õpilaste Karskusühenduse asutamisest; algatanud naiste karskusliikumise 1922; Naiste Karskusliidu asutajaid 1923 ja selle sekretär 1924. a-st; osa võtnud Eesti ja Läti esindajana IX ülemaailmsest naiste karskusliidu kongressist Edinburghis 1925; viibinud peagu kõikides Euroopa riikides sotsiaalse töö tundmaõppimise otstarbel; „Naiste töö ja elu" toimetaja 1923—24; „Eesti Naise" peatoimetaja 1924. a-st; Tartu linnavolikogu liige 1929—33. — Avaldanud romaanid „Isata", „Tänapäeva lapsed", „Vallaslaps" ja „Eevi Altma abielu" ja raamatu „Alkoholivaba kultuuri poole", noorsooraamatusest: „Pärt on minu sõber", „Teras" ja „Salme astub ellu" (1937) ning artikleid ajakirjanduses. — Alal. asuk. Tartu.

MÄGAR, Gustav, majaomanik, sünd. 24. XI 1876. — Vallaline. — Töötas enne Maailmasõda Peterburis kontoriametnikuna ja raamatupidajana; jõudis 1919 kodumaale, kus oli mõnda aega välisministeeriumi ja teiste asutiste teenistuses; siirdus hiljem Berliini, kus omandas kinnisvara ning tegutseb teiste eestlaste majade valitsejana. — Oli 17 a. tegev keskjuhatuse liikmena Peterburi Eesti Seltsis; Berliini Eesti Seltsi kauaaegne esimees ja juhatusliige; Välis-Eesti Ühingu liige 1931. a-st; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Alal. asuk. Berlin, Deutschland.

MÄGI, Georg, Jaagu pg., mehaanik, sünd. 4. III 1864 Kütti vallas, Virumaal. — Abielus Elisabeth Lasberg'iga 1895. a-st. — Õppis Viru-Jaagupi kihelkonna- ja Rakvere kreiskoolis 1874—81 ning ametit Peterburis. — Asutas oma mehaanikatööstuse Peterburis 1893; siirdus kodumaale 1919; oli ametis o/ü. „Viru" tärklise- ja siirupivabrikus ehitajana ja juhatajana 1919—35; mehaanik Rakveres 1936. a-st. — Peterburi Eesti Hariduse Seltsi juhatusliige palju aastaid, tegev majaehituse juures ja hiljem majavalitseja; seltsi basaaride ja loteriide korraldajaid. — Kadrina Tuletõrje Ühingu asutajaid ja auliige; Kadrina Hariduse Seltsi liige. — Alal asuk. Rakvere.

MURLEY, Charles (end. Ernst Pärnamäe), sünd. 28. VIII 1881 Tallinnas. — Õppis Tallinna linnakoolis. — Rändas Ühendriigesse 1906. — Oli tegev Ameerika Sotsiaaldemokraatliku Eesti Ühisuse asutamisel 1906 ja juhtimisel; 1909 oli Ameerika Eesti Kirjanduse Osaühisuse asutajaid, kelle väljaandel hakkas ilmuma „Uus Ilm" 1910; Ameerika Eesti Heategeva Seltsi ja „Lootuse" s-i ühinemise mõtte algatajaid ja juhtiv tegelane; 1919 Ameerika Eesti Ühisuse asutajaid; 1922 eesti seltsi „Edu" asutajaid ja mitmekordne esimees kuni s-ide ühinemiseni 1929; viimastel aastatel seltskonnategevusest eemale jäänud; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st. — Kodumaal tegev olnud karskusseltsis „Valvaja". — Alal. asuk. New York, U. S. A.

† **MÄGI, Otto, Otto pg.,** rahvaharidus- ja pangandustegelane, sünd. 18. II 1868 Uue-Kariste vallas, Viljandimaal; surn. 5. VIII 1919 Staraja Russa vangilaagris. — Oli abielus Olympia Kann'iga 1913—19. — Õppis Halliste kihelkonnakoolis, Viljandi, Võru ja Pärnu kreiskoolis, milledest viimase lõpetas 1885; õppis eramuusikakoolis Peterburis flöödimängu ja Peterburi Kaubandusseltsi kursustel 1896—98. — Oli Võru maakonna-laulupeol muusikakooride juhatajaks; lühikest aega rahukohtuniku juures tõlgiks ja kirjutajaks; teenis Peterburis kaardiväerügemendi orkestris 1893. a-ni; oli Peterburi Diskontopanga raamatupidaja; Peterburi Eesti Laenu- ja Hoiu Ühisuse asutajaid ja direktor 1909—18, millal ta enamlaste poolt vangistati; viibis Peterburi, Luuga ja Staraja Russa vanglates, kus viimases nälja tagajärjel suri. — Peterburi Eesti Haridusseltsi liige 1888. a-st, seltsi laulukoori asutaja ja juhataja; raamatukogu korraldaja ning kirjatoimetaja 10 a.;

Peterburi Eesti Haridusseltsi pidutoimkonna esimees, näidendite ja ooperite lavastaja; oli Peterburi Eesti Haridusseltsi juhatusliige 25 aastat; teenete eest rahvahariduse alal saanud Vene haridusministeeriumilt aukodaniku astme. — Tõlkinud palju näidendeid autoritelt: Ostrovski, Gogol, Ibsen, Sudermann, Shakespeare, Heijermans, ning ooperi „Carmen"; komponeerinud laulu „Poisid, pange torud hüüdma" ja tõlkinud laulu „Hele täht" ning palju teisi laule.

MURU, Hugo, Jaani pg., teedeehitustööde juhataja, sünd. 11. VI 1908 Pärnumaal. — Abielus Dagmar Leetsman'iga 1936. a-st. — Lõpetas Tallinna poeglaste reaalgümnaasiumi 1927; õppis Brno tehnikaülikoolis Tšehhoslovakkias 1928—35. — Teedeehitustööde juhataja a.-s. Esimene Eesti Põlevkivitööstuses 1935. a-st. — Reisinud Poolas, Tšehhis, Austrias, Saksas ja Ungaris. — Kuulub Välis-Eesti korp! „Väinla" perre; olnud alaliselt 1928. a-st selle organisatsiooni juhatusliige ja korduvalt esimees; võttis osa 2. ülemaailmsest Välis-Eesti kongressist 1933 Tšehhi, Austria, Poola, Saksa ja Ungari eestlaste esindajana. Alal. asuk. Tallinn.

MÖLDER, Jaan, Maksimi pg., dipl. insener, sünd. 31. X 1880 Tallinnas. — Abielus. Lõpetas Tallinna Nikolai I gümnaasiumi 1900; õppis Peterburi ülikoolis; lõpetas Peterburi tehnoloogiainstituudi cum laude 1908. — Töötanud insenerina Peterburi tehastes, tulekindlustuseseltsides ja patendikontoris; juhatanud elektrijaama ja tööko-dasid Peterburis; oli S.-Tokmaki vabriku direktoriks 1915—17; kuni 1921. a-ni töötanud õppejõuna kõrgemas tehnikakoolis, konsultandina tehastes ja tehniliste tööde alal Peterburis; opteerus Eestisse 1921 ja astus välisministeeriumi teenistusse, olles kaubandus-tööstusnõunikuks Moskva Eesti saatkonna juures 1921—24, Peterburi peakonsuliks 1924—26, Riia saatkonna sekretäriks ja konsuliks 1927—34, Berliini saatkonna nõunikuks 1934, välisministeeriumi administratiiv-osakonna direktoriks 1934—36; majandusministeeriumi teenistuses 1936. a-st ja a/s. „Eesti Dvigatel'i" direktor 1937. a-st.— Peterburi Eesti Üliõpilaste Seltsi liige 1900. a-st, kirjatoimetaja, laekur ja 1904—05 esimees. Diplomaatlikus teenistuses toetanud ja organiseerinud eestlasi Venemaal, Lätis ja Berliinis; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi osakonna esimees 1927—34; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi asutajaid ja juhatusliige 1932—34; Välis-Eesti Ühingu juhatusliige 1936. a-st; 3. ülemaailmse V.-E. kongressi delegaat 1938. — Juhatusliige mitmes organisatsioonis: Eesti üliõpilasseltsi „Põhjala" vilistlaskogus, Eesti-Läti Ühingus jm. — Avaldanud teaduslikke artikleid ja tõlkeid. — Alal. asuk. Tallinn.

MUTTIK, Eduard, Peetri pg., värvimistööde ettevõtja, sünd. 1884 Tartus. — Abielus Julie Lampman'iga 1916. a-st. — Õppinud Pelbergi algkoolis 1894—97, siis tisleri- ja maalritööd. — Töötas Tartus voorimehena 1926. a-ni, mil siirdus Brasiiliasse, kus algas maalri-päevatöölisena ja lõpuks tõusis ettevõtjaks värvimistööde alal. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus-Kodu" Rio osakonna rev.-kom. liige 1934—36, seltsi abilaekur 1937. a-st. — Kodumaal tegev olnud Tartu Voorimeeste Seltsi rev.-kom. liikmena. — Alal. asuk. Rio de Janeiro, Brasil.

MÄNNIKU (end. Jürgens), Karl, Jüri pg., kaugesõidukapten, sünd. 24. X 1897 Orajõel, Pärnumaal. — Vallaline. — Õppis Heinastes ja Tallinna merekoolis.— Teenis Maailmasõja ajal vene laevastikus ning Vabadussõja ajal eesti kaubalaevastikus tüürimehena ja kaptenina; sõitis inglise, belgia, norra ning ameerika laevadel tüürimehena; võttis ameerika ekspeditsioonlaeva matkadest osa; tegutsenud New Yorgis ja teistes Ameerika linnades mitmel

alal, sõitnud eesti aurikutel kaptenina. — Oli New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige; Väli-Eesti Ühingu liige 1935. a-st; „Välis-Eesti" kaastööline. — Alal. asuk. Tallinn.

MÜHLBERG (end. Veskimägi), Alexander, kinnisvarade-omanik, sünd. 17. XII 1868 Tallinnas. — Oli abielus Betty Pipar'iga (†) 1900—37. — Õppis Tallinna koolides ja San Francisco merekoolis, kus 1894 omandas kaptenidiplomi. — Siirdus 1886 Peterburi, kus töötas kingsepana; sõitis 1887 meremehena Kroonlinnast Belgiasse, sealt 1888 P.-Ameerika Ühendriikidesse, asudes 1891 elama San Franciscosse, kus elas 1895. a-ni kinnisvarade-omanikuna; tegutses vahepeal kullaotsijana Alaskas; hiljem siirdus jälle Kaliforniasse, omandades kinnisvara; külastas kodumaad 1894, 1910 ja 1938. — Oli Lõuna-Kalifornia Eesti Seltsi liige ja esimees; Kalifornia Sotsialistliku Partei sekretär San Pedros; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Alal. asuk. San Pedro, California.

† **MÜHLMANN, Vilhelm,** pangaametnik, sünd. 1868 Eestis, surn. 1935 Riias. — Oli tegev Riia eesti lauluseltsis „Imanta", selle laenu-hoiukassas, Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsis ning teistes Riia eesti organisatsioonides; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi juhatusliige 1932—35.

MÖLDER, Jaan, Hansu pg., rätsep ja laulja, sünd. 29. VII 1889 Viljandis. — Abielus Aliide Lootsman'iga 1933. a-st. — Siirdus Brasiiliasse 1930, tegutsedes peamiselt rätsepatööga ja lauljana; Brasiiliasse jõudnud, jatkas lauluõppimist L. Ivanoffi juures; esines 1931 Sao Paulo raadios ja pidudel, muuseas ka eesti lauludega; 1936 Sao Paulo linnavalitsuse poolt korraldatud lauluõksamil pääsis linna laulukoori; 1936 sõitis Doni kasakate kooriga ringreisule L.-Brasiilias ja Uruguays; praegu Sao Paulo linna haridusosakonna teenistuses lauljana. — Esinenud korduvalt iseseisvate kontsertidega Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsis „Uus Kodu"; seltsi end. juhatusliige. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

MUTTIK, Johannes, Eduardi pg., maaler, sünd. 1918 Tartus.— Vallaline.— Õppinud Brasiilias „Tiradentes'i" algkoolis 1927—31, „Belles Artes'i" keskkoolis 1932—36 ja sama kooli kaubandusosakonnas ning 1931. a-st õhtukoolis. — Õppis maalri- ja dekoratsioonitöid saksa maalermeistri Hermann Hofstetteri juures, kust lahkudes asus tööle koos isaga. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" Rio osakonna kirjatoimetaja 1937—38, kirjatoimetaja abi 1938. a-st. — Alal. asuk. Rio de Janeiro, Brasil.

MÖLDER, Johan, Jaani pg., ärimees, sünd. 27. IV 1890 Taageperas, Valgamaal. — Abielus Adelheid Piirimäe'ga 1935. a-st. — Õppis Taagepera valla- ja Helme kihelkonnakoolis; hiljem täiendas end Valga kaubanduskoolis ja Moskva Schanjavski ülikoolis. — Siirdus Venemaale 1911, kus töötas raamatupidajana Moskvas; hiljem oli Venemaal Rahvusvahelise Magamisvagunite Seltsi teenistuses, reisides läbi terve Euroopa ja Aasia; Maailmasõja ajal ärimees Kislovodskis; töötas 1920 Eesti Vabariigi ülesandel Põhja-Kaukaasia eestlaste opteerimise alal; siirdus 1924 Põhja-Ameerika Ühendriikidesse, töötades seal ärimehena ja ettevõtjana 1935. a-ni, külastades vahepeal kodumaad; asus 1935 elama Eestisse, asutades koos J. Zimmermann'iga äri Tallinnas. — Võttis osa Moskva Eesti Seltsi tegevusest liikmena; Kislovodski Eesti Seltsi asutajaid ja juhatusliige; tegev New Yorgi E. Haridusseltsi tantsutrupis ja pidukomiteedes; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st, korraldava toimkonna liige 1936. a-st; 3. ülemaailmse V.-E. kongressi delegaat 1938.—Teinud kaastööd ajalehtedele. — Alal. asuk. Nõmme.

MÜLLER, Paul, Jaani pg., kunstnik, sünd. 9. VI 1895. — Abielus Renate Pungert'iga 1930. a-st. — Õppis Tartu linnakoolis, Peterburis muusikat 1911—12, Praha kunstiakadeemias maalikunsti 1918—20 ja Pallas'e kunstikoolis Tartus 1921—22. — Töötas „Päevalehe" juures joonistajana 1923—26; rändas 1926 Ühendriikidesse, et end täiendada kunsti alal; on elanud peamiselt New Yorgis ning reisinud Kuubas ja mujal. — Silmapaistev kunstnik Ameerika eestlaste seas; esinenud oma maalidega paljudel näitustel Ameerikas ja ka New Yorgi Eesti Haridusseltsi kunstinäitusel; loonud N. Y. E. H. S-i lavadekoratsioone ja olnud nõuandvaks kunstnikuks eesti näituste korraldamisel Ameerikas. — Tähtsamad tööd akvarellid „Rasputin", „Ristijad", „Patutunnistus" ja „Keisri, isamaa ja usu eest". — Alal. asuk. New York, U. S. A.

MÕRU, Endel, õigusteadlane, sünd. 5. XI 1905 Virumaal. — Vallaline. — Lõpetas Tallinna reaalkooli 1924; õppis Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1924—29, millal lõpetas selle. — Praktiseerinud advokaadiabina Tallinnas 1930—31; Tallinna Krediitpanga teenistuses 1925—30, teenides vahepeal sõjaväes; siirdus Ühendriikidesse 1931; teinud autol pikema huviretke läbi Ameerika 1936/37. — Ajakirja „Meie Tee" kaastööline ja toimetusliige; avaldanud artikleid „Postimehes". — Alal. asuk. New York, U. S. A.

N

† **NIGOL, August,** kirikuõpetaja, sünd. 1. VIII 1877 Kambja kihelkonnas, Tartumaal; surn. 15. VIII 1918 Permi linnas, Venemaal. — Kehva perekonna lapsena püüdis oma haridust täiendada, katsetades mitme elukutsega: oli algkooliõpetajaks, proviisoriks, õppejõuks gümnaasiumis, kuni viimaks jõudis Tartu ülikooli, mille lõpetas kirikuõpetaja-kutsega. — Viibis 1911 Helsingis, olles Eesti Püha-Pauluse koguduse asutajaks ja hingekarjaseks ning saksa keele ja usuteaduse õpetajaks sealses vene gümnaasiumis. — Koondas eestlasi Helsingi Eesti Hariduse Seltsi ja koguduse ümber; kasutas suvevaheaegadel oma puhkeaega Venemaale eesti asundustesse sõitmiseks, kus tegi edukat organiseerimistööd, pidades kõnesid ja jumalateenistusi; sooritas üldse viis suurt asundusringreisu Venemaale, kus korraldas ka eesti kooli- ja seltsimajade ehitamist; tapeti punaste võimude poolt 1918. aastal Permis. — Avaldanud raamatu „Eesti asundused ja asupaigad Venemaal" (1918) ning vaimuliku ja teadusliku sisuga teoseid: „200 palvet nooresoo jaoks kodus ja koolis", „Nooresoo vaimulik lauluraamat", „Nooresoo kasvatuse ajalugu", „Kornelius ja Pestalozzi", „Kodumaa kirikukorra uuendusest" jt.

NIPPAK, Axel Edmund, Augusti pg., majandustegelane, sünd. 10. I 1905 Peterburis.— Abielus Mara Murakas'ega 1936. a-st. — Õppis keskkoolis Peterburis kuni 1921. a-ni; opteerus samal aastal Eestisse, kus lõpetas Tallinnas Gustav-Adolfi gümnaasiumi 1925; õppis lühemat aega Tartu ülikooli õigusteaduskonnas; siirdus P.-Ameerika Ühendriikidesse, kus õppis Columbia ülikooli majandusteaduskonnas New Yorgis 1926—29. — Reisinud Venemaal, Skandinaavias, L.-Euroopas, P.-Ameerikas j. m. — Välis-Eesti Ühingu sekretär ja ajakirja „Välis-Eesti Almanaki" tegevtoimetaja 1931—33; 2. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi peasekretär 1933; Välis-Eesti Ühingu eluaegne liige 1933. a-st; 3. ülemaailmse V.-E. kongressi delegaat 1938; osutanud suuri teeneid Välis-Eesti Ühingule selle algaastail; 10. valimisringkonna juhtiv tegelane Rahvuskogu ja Riigivolikogu valimiste korraldamisel 1936—38. Pelguranna Heakorra-

ja Kaunistamisseltsi asutajaid ja juhatusliige; tegev eesti koolinoorte inglise keele oskuse arendamisel; Eesti-Inglise Kultuurühingu mõtte algataja ja asutajaid; Isamaaliidu täiskogu liige; olnud Eesti Majandusteadlaste Seltsi juhatusliige, sekretär ja paljude org-ide juhatusliige. — Alal. asuk. Tallinn.

NURMSEN, Hardy, Bernhardi pg., sünd. 27. III 1906 Tallinnas. — Vallaline. — Lõpetanud Tallinnas Gustav-Adolfi gümnaasiumi. — Siirdus 1929 Ühendriikidesse. — New Yorgi Eesti Haridusseltsi asutajaid ja organiseerijaid, kauaaegne juhatusliige ja näiteosakonna juhataja; seltsi võimlemisala juhataja ja tegev teistes seltsides. — Sõitis omal algatusel ja kulul 1936 süstaga ümber Ühendriikide Eesti tutvustamise otstarbel; Balti-Ameerika Seltsi esimees 1937/38. — Oli Tallinnas keskkooliõpilasena tegev karskusseltsi „Idee" spordiosakonnas; Harju Noorseppade mereosakonna juhataja; tegutses kaitseliidu Tallinna Kalevi malevkonnas ja teistes org-ides. — Kirjutanud raamatu „Süstaga läbi Ameerika". — Alal. asuk. New York City, U. S. A.

NORMAK, Artur, Mardi pg., sõjaväelane, sünd. 5. IX 1895 Püssi vallas, Virumaal. — Abielus Ksenia Kasutin'iga 1922. a-st. — Lõpetas Nikolai gümnaasiumi Tallinnas 1915; oli Kiievi polütehnikumi üliõpilane 1918—19; lõpetas inseneriväe sõjakooli 1916, kõrgema sõjakooli 1926 ja Pariisi kõrgema sõjakooli 1932. — Teenis Vene sõjaväes 1915—17; Maailmasõjas 12. armee rindel; alates 1917. a-st Eesti I diviisi insener; oli 1920 Krimmi Eesti konsulaadi teenistuses ning 1920. a-st uuesti Eesti sõjaväes; teeninud lennuväes ja kindralstaabis; 1929—34 Eesti sõjaväe esindaja Pariisis; alates 1934 sõjaväe sideülem; 1934—36 sidepataljoni ülem; 1936. a-st sõjaväe-tehnikakooli ülem; ülendatud koloneliks 24. II 1938. — Olnud Sevastopoli Eesti Seltsi liige 1917 ja 1920; Kiievi Eesti Seltsi liige ja abiesimees 1918—19; Kiievi Eesti Üliõpilaste Seltsi esimees 1918—19; Välis-Eesti Ühingu liige 1931—34; Pariisi Eesti Seltsi esimees 1931—33. — Kõrgema Sõjakooli Lõpetanud Ohvitseride Ühingu liige. — Omab Kotkaristi III kl., Punase Risti III kl. risti ja mitme riigi teeneteristid. — Teinud kaastööd sõjaasjanduse ajakirjale „Sõdur" ja avaldanud trükis „Šifri käsiraamatu" (1935). — Alal. asuk. Tallinn.

NORTOTS, Artur, Peetri pg., posti- ja telegraafiametnik, sünd. 21. IV 1880 Võrus. — Abielus 1930. a-st. — Õppinud Võru linnakoolis 1897. a-ni, siis Peterburis ja põllumajanduslikul kaheaastasel kursusel Soljonõi Gorodokis. — Postiametnik Riias 1899. a-ni. Petrograadis 1901—17; ärijuht Siberis ja Jaapanis 1917—19 ning Šanghais „Estica's" 1920—24; Eesti konsulaadi teenistuses Šanghais; Austraalias kanafarmer, autojuht, kohvikuomanik ja äriteenija 1924—29; kaheksa aastat Mandžuurias äriosanik, kooliõpetaja, äriteenija ja võimeister 1929. a-st; praegu rändur Mandžuurias. — Seltskonnategevusest osa võtnud: Peterburi Eesti Hariduse Seltsis 1901—17, selle seltsi 2. jaoskonna esimees viis aastat; Tjumeni Eesti Seltsi esimees; Harbiinis Eesti Rahvusliku Komitee asjaajaja 1919; Šanghai Eesti Seltsi esimees, Sydney E. S. „Linda" juhatusliige; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st; kuukirja „Välis-Eesti" kaastööline. — Kodumaal osa võtnud Võru „Kandle" tegevusest. — Alal. asuk. Harbin, Manchudikuo.

NURMSEN, Bernhard, Bernhardi pg., sündinud 19. IX 1907 Tallinnas. — Vallaline. — Lõpetas Tallinna poeglastegümnaasiumi. — Töötanud Eesti ja Pikalaenu Pangas; rännanud Soomes, Rootsis, Lätis ja Venemaal; lahkus Eestist 1930, elades vahetpidamata New Yorgis. — Ajakirja „Meie Tee" ja Ameerika Eesti Liidu asutajaid; Ameerika Eesti Liidu juhatusliige ja esimehe kohustetäitja; New Yorgi

Eesti Haridusseltsi mitmekordne juhatusliige ja praegune sekretär ning seltsi juhatuse esindaja „Meie Tee" toimetuses 1937. a-st; tegev seltsi noorteosakonnas; Ameerika eestlaste 1938. a. laulupeo ekskursiooni keskkomitee liige; Balti-Ameerika Seltsi end. juhatusliige. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

NÕU, Gustav, Gustavi pg., mehaanik, sünd. 3. IX 1885 Viimsis, Harjumaal — Abielus Hedvig Tarning'iga 1919. a-st. — Õppis Paldiski algkoolis, hiljem sepa- ja lukusepaametit; täiendas oma haridust Inglismaal; lõpetas „Pelman Institute of America" New Yorgis. — Sõitis 25 aastat mehaanikuna laevadel. — Oli Arhangelski Eesti Seltsi liige ning tegev laulukooris; Eesti kongressi liige Liverpoolis 1918, nõutades eestlastele Eesti passid; siirdus Ameerikasse 1928 ja astus „Edu" seltsi liikmeks; praegu New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige ja tegev laulukooris; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st. — Kaastööd teinud „Meie Teele". — Oli noores eas tegev Paldiski Tuletõrjujate Ühingu muusikakooris. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

NORRAK, Louis Albert, Hermani pg., rohuteadlane, sünd. 26. X 1910 Tallinnas. — Vallaline. — Lõpetas Tallinna algkooli ning õppis Tallinna kommertsgümnaasiumis; lõpetas Sydney tehnikakeskkooli elektrotehnika-kursuse 1935. — Siirdus 1925 Brasiiliasse, kus elas peamiselt Sao Paulos ning lühemat aega Santoses ja Rio de Janeiros; sõitis 1928 Austraaliasse, kus asus elama Sydneysse. — Brasiilias viibides töötas apteekides noorema proviisorina; Austraalias tegutses algul raadiotööstuses, hiljem elektriahjude ja -soendajate käitises; viimastel aastatel osanikuna Wentworth Boot Rep. Co. ja vennad Norrak'i kinnisvaradeagentuuris. — Tegev Sydney Eesti Seltsis „Eesti Kodu Linda" 1929. a-st; haridustoimkonna liige 1929, toimkonna juhataja 1930—33; tegev peotoimkonnas 1929—30 ja 1931—33; revisjonikomisjoni esimees 1932—35; seltsi juhatuses kirjatoimetajana 1929—30, esimehena 1936. a-st; tegutsenud noorte- ja spordiringis ning näitetrupis; New South Wales Folklore Association'i juhatusliige eestlaste esindajana; Sydney eestlaste kooperatiivühingu „Eesti Maja" ajutise juhatuse liige ja juhatuse sekretär; Välis-Eesti Ühingu liige 1934. a-st, Ühingu usaldusesindaja Sydneys 1935. a-st; kuukirja „Välis-Eesti" kaastööline, ning kaastööd teinud ajalehtedele. — Kodumaal osa võtnud KNMÜ tegevusest. — Alal. asuk. Sydney, Australia.

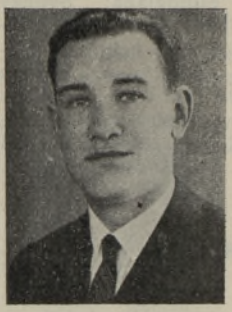
NÕMTAK-BORGSTRÖM, Melanie (Milly), Kristjani tr., näitleja, sünd. 2. II 1907 Kundas. — Abielus Ernst Borgström'iga 1931. a-st. — Õppis Kunda algkoolis ning Rakvere seminaris 1921—27. — Oli Kunda algkooli õpetajaks 1928; näitlejanna „Endla" teatris Pärnus 1928—30 ja Narva „Võitlejas" 1930; siirdus 1931 Taani, kus töötab Kopenhaageni revüüteatrites; esinenud mitmes Taani linnas. — Reisinud Saksamaal, Poolas, Austrias, Itaalias, Soomes, Rootsis ja Norras. — Kopenhaageni Eesti Seltsi „Eesti Kodu" organiseerimise töödest osa võtnud 1935—36. — Alal. asuk. Köbenhavn, Danmark.

NÄPP, Elmar, Jaani pg., maaler-dekoraator, sünd. 14. III 1910 Tartus. — Vallaline. — Lõpetas 6-kl. algkooli. — Töötas Tartu telefonivabrikus. — Ränd as 1927 Brasiiliasse, kus tegutses mehaaniku abilisena ja hiljem maalrina ning dekoraatorina; otsinud Brasiilias kulda ja kalliskive. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Haridusseltsis „Uus Kodu" tegev olnud laval ja toimkondades, näitejuhina ja koomikuna. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

O

OINAS, Alfons, Aleksandri pg., vineerimeister, sünd. 23. V 1905 Tallinnas. — Abielus Helmi Romanov'iga 1925. a-st. — Õppis Tallinna algkoolis. — Siirdus 1922 vanematega Riiga, kus õppis ametit; teenis 1926—27 Narvas sõjaväes; siirdus tagasi Riiga, kus töötas vineerivabrikus ja 1931. a-st omal alal iseseisvalt. — Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi liige, tegev näitlejana ja spordiosak. vanem; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi liige 1937. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

OJAVESKI (end. Mühlbach), Ludvig, Gustavi pg., omavalitsustegelane, sünd. 26. IV 1892 Kõnnu vallas, Harjumaal. — Abielus Pauline Korsten'iga 1916. a-st. — Õppis Loksa ministeeriumikoolis 1902—08, mil selle lõpetas; üldhariduslikel ja kõrgematel kaubanduskursustel Peterburis 1909—16. — Gatšina Eesti Laenu- ja Hoiuühisuse raamatupidaja 1911—12; põllutööriistade kaubamajas Gatšinas 1912—15; kindlustusseltside teenistuses Peterburis 1915—16; Putilovi vabrikus Peterburis 1916—18; põllumeheks isatalus, samal ajal Kõnnu vallavanema abiks 1918—20; Eesti Vastutavate Ametnikkude Ühingu asjaajajaks 1921—22, esimeheks 1922. a-st; Nõmme abilinnapeaks 1927—33, linnapeaks 1934. a-st; Rahvuskogu I koja liige 1937. — Simititsa Eesti Karskusseltsi juhatusliige 1909; Gatšina Eesti Haridusseltsi juhatusl. 1911—13; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st. — Nõmme Majaomanike Panga juhatuse esimeheks 1935. a-st; kindlustusseltsi „Nõmme" abiesimeheks 1936. a-st; Üleriikliku Eesti Raadioühingu esimeheks 1934. a-st; Eesti Linnadeliidu abiesimeheks 1934. a-st; kaitseliidu Nõmme malevkonna propagandapealik 1934. a-st ja raadiosaatejaama „Nõmme K.L.S." saatekavajuhataja 1936. a-st. — Omab V klassi Kotkaristi ja Punase Risti III klassi teenetemärgi. — Alal. asuk. Nõmme.

OLBERG, Juuli, Juhani tr., neiuna Jakobson, pensionär, sünd. 23. VIII 1874 Voltvetis. — Abielus August Olberg'iga 1892. a-st. — Lõpetas Voltveti vabrikukooli 1886. — Siirdus vanematega Riiga 1888, kus töötas „Lenta" tehases 1915. a-ni; elas Maailmasõja ajal Kostroma linnas, Venes; oli Läti põllutööministeeriumi teenistuses 1918—37, mil pensioneeriti. — Riia Eesti Karskusseltsi liige 1903. a-st; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi asutajaid 1908 ja tegev naisosakonnas, hiljem naisosakonna esinaine; Riia Eesti Naisseltsi „Dajro" asutajaid 1924 ja juhatusliige. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

OJANSOON (end. Ojanson), Voldemar, Kristjani pg., riigiametnik, sünd. 20. VIII 1897 Pataste mõisas, Tartumaal. — Abielus Margit Peterson'iga 1923. a-st. — Õppis Vesneri mõisakoolis 1905—06, Tartu Aleksandri gümnaasiumis 1907—17, Tartu ülikooli arsti- ja hiljem õigusteaduskonnas 1917—22, mil lõpetas selle. — Välisministeeriumi teenistuses 1923. a-st; Berliini saatkonna atašee 1923; saatkonna sekretär Stokholmis 1923—26; konsul Kopenhaagenis 1926; saatkonna sekretär Londonis 1926—34; välisministeeriumi poliitilise büroo juhataja 1934—38; praegu saatkonnanõunik Moskvas. — Võttis osa eesti organisatsioonide tegevusest Londonis, Kopenhaagenis ja Berliinis; Kopenhaageni Eesti Seltsi „Eesti Kodu" auliige, Eesti-Briti Kultuurühingu nõukogu liige; Eesti-Läti Sõprusühingu sekretär; Eesti-Taani Sõprusühingu juhatusliige; Rootsi-Eesti Ühingu asutajaid ja juhatusliige 1925—26; Eesti Turistide Ühingu abiesimees; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st, olles 1937—38 Ühingu revideeriva toimk. kandi-

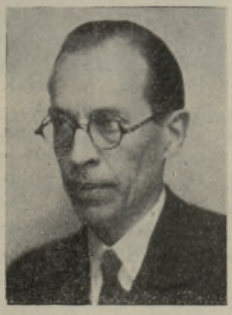

daat ja 1936 korraldava toimkonna liige. — Praegune asuk. Moskva, S. S. S. R.

ORAV, Hans, Tõnise pg., tööstuse juhataja, sünd. 27. VII 1882 Voltvetis, Pärnumaal. — Abielus Helma Feldmann'iga 1911. a-st. — Õppis Puiatu vallakoolis ning Riia tööstuskoolis 1907. a-ni; täiendas end mitmes tööstuskoolis Saksas, Šveitsis ja Soomes. — Asus Riiga 1900, kus töötas üle 10 a., algul töölisena, hiljem tööjuhatajana ehituse- ja metallitööstuses, viibis 1905 pagulasena Saksas, Šveitsis, Rootsis ja Soomes; reisinud Euroopa riikides ja Venemaal; 1917. a-st Eestis tegutsenud tööstturina ja tööstuste juhatajana; 1936. a-st Eesti Tarvitajateühisuste Keskjuhatuse Kopli metallitehase juhataja. — Riia Eesti Karskusseltsi ja hiljem Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi juhatusliige; pagulasena välismaal organiseerinud mitmeid eestlaste koondisi. — Tööstturite Keskorganisatsiooni, Kaitseliidu ja Asutava Kogu liige ja liige veel paljudes organisatsioonides. — Välis-Eesti Ühingu asutajaid ja liige 1928. a-st; revideeriva toimkonna kandidaat 1936. — Kaastööd teinud mitmele ajakirjale. — Alal. asuk. Tallinn.

ORMUS, Adolf, Jüri pg., hambatehnik, sünd. 12. IX 1890. — Abielus Olga Feldman'iga 1931. a-st. — Õppinud enne Maailmasõda Saksas, Vismari inseneriakadeemias 1914. a-ni. Teeninud Vene sõjaväes ja kodusõjas Koltšaki väes ohvitserina; Pariisi siirdunud 1928, kus töötas oma erialal; saabus kodumaale tagasi 1938. — Pariisi Eesti Seltsi liige 1932. a-st, juhatusliige 1933. a-st, esimees 1934—35. — Alal. asuk. Tartu.

OTS, Eduard, Jüri pg., autokerede ehitaja, sünd. 22. IV 1885 Kuusalus. — Abielus Meta Fink'iga 1909. a-st. — Käis vallakoolis, siirdus 1906 P.-Ameerikasse; oli New Yorgi eesti seltsi „Lootus" liige, hiljem sots.-dem. seltsis; näitlejana osa võtnud New Yorgi eesti seltside tegevusest; kodumaal tegev olnud „Valvajas" ja Nehatu Karskusseltsis; 1911. a-st teenistuses Buffalos autotehases. — Alal. asuk. Buffalo, N. Y., U. S. A.

OTSING, Daniel, Fritsi pg., pangaametnik, sünd. 20. II 1874 Räpina kihelkonnas, Võrumaal. — Abielus Julia Tinn'iga 1914. a-st. — Õppis Tartu seminaris ja täiendas end mitmesugustel kursustel Peterburis. — Kooliõpetaja Vastseliinas 1893—1900, Toolamaa vallakoolis 1900—01, Peterburi Eesti Hariduse Seltsi koolis 1901—12, alguses koolijuhataja teises, hiljem kolmandas seltsi koolis; Peterburi Põhja Krediitseltsi teenistuses 1912—19; Eesti Panga teenistuses 1919. a-st. — Peterburi Eesti Hariduse Seltsi juhatusliige ning abiesimees, viimastel aastatel sama seltsi näitejuht 1910—18; õpetaja Peterburi E. H. S-i õhtukursustel; esinenud teiste Peterburi eesti organisatsioonide pidudel näitemängus, laulukooris jne.; Maailmasõja ajal Peterburi eesti Jaani koguduse nõukoguliige. — Peterburi „Eestlaste Kodu" asutajaid ja juhatusliige; Piirimaade Seltsi juhatusliige; „Estonia" teatri juhatusliige ja teatrivalitsuse esimees; liige paljudes teistes organisatsioonides ja klubides. — Alal. asuk. Tallinn.

ORGUSSAAR, Dionissi, Dionissi pg., õpetaja ja koorijuht, sünd. 6. I 1887 Võisiku vallas, Viljandimaal. — Abielus Raissa Üksti'ga 1921. a-st. — Õppis Kaavere külakoolis 1893—95, Kolga-Jaani kihelkonnakoolis 1895—98, Riia vaimulikus seminaris 1899—1907, Riia kõrgemas muusikakoolis 1907—11; täiendunud muusika alal Peterburis 1911—13, koorijuhtimise alal sealsamas 1914—16; õppis Peterburi kommertsinstituudis 1914—16; lõpetas Tallinna konservatooriumi eksternina 1930, Tartu ülikooli õigusteaduskonna 1937. —

Lauluõpetaja Riias 1907—11; solist „Estonia" teatris ja lauluõpetaja E. Lenderi gümnaasiumis Tallinnas; ametnikuna Vene sõjaväes 1916—18; Eesti kaitseväes 1918—20; laulu- ja muusikaõpetaja Tallinnas Gustav-Adolfi gümnaasiumis 1920. a-st, ühtlasi Tallinna rahvaülikooli lektor 1924—26. — 1903. a-st töötanud Riia eesti lauluseltsi „Imanta" laulukooris, hiljem ka näitetrupis; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi asutajaid ja põhikirja vene keelde tõlkija; sama seltsi laulukoori juht 1913. a-ni, ka opereti- ja näitetrupijuht. — Koolitöö kõrval juhatanud mitmeid laulukoore kodu- ja välismaal. Koos teistega asutanud Eesti Lauljate Liidu ja Eesti Koorijuhtide Ühingu. — Komponeerinud ka vaimulikke ja ilmalikke laule ja teinud kaastööd muusikaajakirjandusele. — Alal. asuk. Tallinn.

P

PACHTER, Ralph, Karli pg., treial, sünd. 16. VIII 1903 Tallinnas. — Õppis Tallinna õhtukeskkoolis. — Abielus Alma Lohvart'iga 1936. a-st.— Teeninud autotankide divisjonis velskerina. Rändas P.-Ameerikasse 1927.— New Yorgi Eesti Muusika-Klubi liige, varahoidja ja laulukoori liige 1928, klubi ühinemisest senini New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige, kooritegelane ja tegev „Meie Tee" talituses. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

PART, Johannes, Andruse pg., mehaanik, sünd. 24. VII 1905 Lümanda vallas, Saaremaal. — Abielus Ella Jaakson'iga 1935. a-st. — Õppis Kuressaare tööstuskoolis 1922—26. — Tegutsenud Eestis ehituskümnikuna; siirdus Belgiasse 1929, kus töötas mehaanikuna; asus tagasi kodumaale 1938. — Oli Belgia Eesti Rahvusliku Ühingu juhatusliige 1935—37; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Alal. asuk. Pärnu.

PAJU, Jaan, Peetri pg., ärimees, sünd. 8. III 1879 Pärnumaal. — Abielus Emilie Õunapuu'ga 1922. a-st. — Õppis valla- ja ministeeriumikoolis, pidas tisleriametit Valgas. — Sõitis 1897 Riiga, kus õppis fotograafiametit; töötas sel alal oma fotoäris 22 aastat; koloniaalkaupluse ja majaomanik Riias. — Oli Riia Eesti Karskuse Seltsi spordiosakonna liige 1897—1912; Riia Eesti Jõustiku Seltsi „Aberg" asutajaid 1907; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi juhatusliige ja lipukandja 1935. a-st; Riia ev.-lut. Peeter-Pauli koguduse nõukoguliige ja eestseisuse liige 1930. a-st; Riia eesti algkooli nõukoguliige 1920. a-st; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

PADVA, Vladimir, klaverikunstnik, sünd. 8. II 1900 Moskva kubermangus, Venemaal. — Abielus Aleksandra Nidas'ega 1927. a-st. — Õppis eraalgkoolis Tallinnas 1905—08, A. Segali muusikakoolis 1907—16 ja Tallinna reaalkoolis 1908—16, Peterburi polütehnikumis ja Peterburi konservatooriumis 1916/17; klaverit, orelit, kompositsiooni ja dirigeerimist Berliini kõrgemas muusikakoolis 1921—24; lõpetas eksternina Leipzigi konservatooriumi helikunstniku diplomiga 1924. — Tallinna konservatooriumi klaveriklassi õp. 1919—21; Saksamaal 1921—27; eramuusikaõpetaja Tallinnas 1927—30, Londonis 1930. — Asus Ühendriigesse 1931, kus oli tegev Eesti muusika tutvustamisel ameeriklastele; korralda-

nud muusikaõhtuid New Yorgi Eesti Haridusseltsis ja esinenud kontsertidega Ameerika eestlastele; tuntud muusikapedagoog New Yorgi eesti noorte seas. Viimastel aastatel kontserteerinud koos viiuldaja Miša Elman'iga peagu kõikides maailmariikides. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

PART, John, Mihkli pg., sünd. 4. IV 1897 Avinurme vallas, Tartumaal. — Abielus Ella Kross'iga 1937. a-st. — Asus P.-Ameerika Ühendriikidesse 1922 ning võttis osa New Yorgi Eesti Spordiseltsi tegevusest esimehena; New Yorgi Eesti Haridusseltsi asutajaliige ja tegelane spordiosakonnas ja rahvatantsutrupis; New Yorgi Eesti Haridusseltsi juhatusliige 1937. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

PARIKAS, Peeter, Peedi pg., meisterfotograaf ja kirjastaja, sünd. 16. IV 1889 Kabala vallas, Viljandimaal.— Abielus näitekunstniku Marje P-ga (n. Sauna) 1930. a-st. — Õppis Põltsamaa kihelkonnakoolis, Eesti Aleksandri-koolis, Berliini fotograafiakutsekoolis, hiljemini Lette-ühisuse fotograafiaõppeasutuses ja meistrikursustel Münchenis; tutvus saksa ja austria kunstfotograafide tööviisi ja sisseseadetega ning filmiasjandusega Berliinis, Dresdenis, Viinis jm. — Avas 1910 Tallinnas koos vennaga fotoateljee ja fotokirjastuse, olles Eesti fotograafiakirjanduse loojaid ja ainuke fotoõpperaamatute koostaja, tegeldes vahepeal ka filmiasjandusega. — Reisinud Kesk-Euroopa riikides. — Välis-Eesti Ühingu asutajaid ja liige 1928. a-st. — Juhatusliige Tallinna Omakaitses 1916—17, Eesti Kunsti Seltsis 1912—18, „Estonia" seltsis 1913. a-st ja Eesti Muuseumi Ühingu Tallinna osakonnas 1914—22; Eesti Fotoklubi esimees 1921—30; o/ü. „Estonia Film" asutajaid ja juhatuse esimees 1919—32; Eesti Meisterfotograafide Ühingu asutajaid ja esimees, Eesti Turistide Ühingu abiesimees, o/ü. „Estonia" nõukogu liige üle 20 aasta, Tööoskuse Ameti eksamikomisjoni liige, Eesti Kirjanduse Seltsi eluaegne liige ning liige paljudes teistes organisatsioonides. — Avaldanud „Fotograafia õpperaamatu" (1911, IV tr. 1936), „Fotoamatööri" (1924, II tr. 1929), koguteose „Eesti pildis ja sõnas" (1923, II tr. 1930), „Ühe tunniga fotograafiks" ja rohkesti väiksemaid raamatuid Eesti tutvustamiseks mitmes keeles; ajakirja „Filmileht" asutaja 1926; avaldanud ajakirjanduses artikleid foto- ja kinoasjanduse üle. — Alal. asuk. Tallinn.

PEDAI, Elsa Ottilie, Andrese tr., neiuna Karnit, kontoriametnik, sünd. 2. XI 1893 Valgas. — Abielus Gustav Pedai'ga 1917. a-st. Kasvas üles Lätis, kus vanematel oli talukoht; sõitis 18-aastasena Mandžuuriasse, astudes teenistusse kontoriametnikuna; tegutsenud äri alal 1936. a-ni. — Harbiini Eesti Seltsi liige 1917. a-st, mitmekordne rev.-komisjoni liige, laulukoori liige; 1935. a-st seltsi naiskomitee liige. — Alal. asuk. Harbin, Manchudikuo.

PEDAI (Pettai), Gustav, Peetri pg., mehaanik, sünd. 30. VIII 1878 Võrumaal. — Abielus Elsa Karnit'iga 1917. a-st. — Omandas alghariduse. — Siirdus 1893 Peterburi, kus õppis ametit; 1900—05 sõjaväeteenistuses Nikolsk-Ussuriiski raudteepat.; 1903—30 oli Ida-Hiinas raudteeteenistuses; 1930. a-st pensionär ja majaomanik Harbiinis. — Peterburi Eesti Noortemeeste Seltsi liige 1895—1898 ja tegev laulukooris, töötades ka Eesti Kooliseltsis; 1906—25 Ida-Hiina Raudtee Töömeeste ja Teenijate Seltsi juhatusliige; 1917 ühes L. Murs'iga Harbiini Eesti Seltsi asutamise mõtte algataja; Harbiini E. S-i auliige; s-i alaline juhatusliige; s-i laulukoori liige 1909. a-st ja viimase hooldaja; üks energilisematest eesti ev. lut.-usu koguduse liikmetest, 1934. a-st kog. nõukogu esimees ja eesti, läti ning saksa üldkoguduse juh.-

liige; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st. — Alal. asuk. Harbin, Manchudikuo.

PEETS, Rudolf, Kaarli pg., arst, E. V. aukonsul, sünd. 27. III 1893 Kautjala mõisa metsavahi pojana Harjumaal. — Abielus Leonora Ehrbak'iga 1922. a-st.— Lõpetanud Tartu ülikooli arstiteaduskonna 1922, kuulub üliõpilasselts „Raimla" vilistlaskonda. — Teeninud Maailmasõja ajal linnadeliidus, osa võtnud Vabadussõjast. — Olnud üliõpilasena Varbla jsk.-arsti kohustetäitja Läänemaal ja peale ülikooli lõpetamist Vigala jsk.-arst; praktiseerinud Tallinnas, olles ühtlasi Tallinna linna kooliarst. — Tallinna Eesti Erakliiniku asutajaid, osa võtnud Lastekaitse Ühingu tegevusest Tallinnas juhatusliikmena. — Tervislikel põhjusil siirdunud 1928 Alžiiri, kust järgmisel aastal asus praktiseeriva arstina Marokosse, Marrakeši linna. Asutas Marokos E. V. aukonsulaadi, kus senini tegutsenud aukonsulina. — Omab teenete eest Valgetähe IV klassi teenetemärgi. — Välis-Eesti Ühingu usaldusesindaja Marokos 1932. a-st; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Kaastööline kodumaa ja prantsuse ajalehtedele; „Välis-Eesti" kaastööline. — Alal. asuk. Marrakech, Maroc.

† **PEIL, Hugo,Eduardi pg.,** maaler-dekoraator, sünd. 23. X 1903 Rakveres, surn. 29. XI 1938 New Yorgis. — Oli abielus Marie Nellis'ega 1932. a-st. — Õppis Rakvere keskkoolis. — Siirdus Ühendriigesse 1926. — Asus kohe Ameerika Eesti Jõustiku Klubi liikmeks, olles seal ka juhatusliige; võttis osa New Yorgi eesti jalgpallimeeskonna tegevusest; seltside ühinemise mõtte algatajaid; New Yorgi Eesti Haridusseltsis 6 aastat juhatusliige; tegev seltsi pidutoimkonnas ja rahvatantsutrupis; Ameerika eestlaste kongressi mõtte algatajaid ja delegaat; Balti-Ameerika Seltsi asutajaid ja juhatusliige; oli tegev Ameerika eestlaste olümpiakomiteedes 1928 ja 1932; New Yorgi Eesti Haridusseltsi rahvatantsutrupi esindaja Ameerika rahvuspidustuste nõukogus (Folks Festival Council); suvemaja rentimise mõtte algataja N. Y. E. H. S-ile; praegu N. Y. E. H. S-i abiesimees; „Meie Tee" asutajaid ja N. Y. E. H. S-i esindaja toimetuses; Eesti üldlaulupeo ekskursiooni juhatusliige 1938; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st. — Oli Tallinnas spordiseltsi „Kalev" liige; organiseeris sportlikku liikumist Tartus. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

PEIL, Marie, Aleksei tr., neiuna Nellis, sünd. 16. XI 1901 Tallinnas. — Abielus Hugo Peil'iga 1932. a-st. — Võttis osa „Põhjala" seltsi tegevusest Tallinnas. — Siirdus Ameerikasse 1930 ja astus kohe New Yorgi Eesti Haridusseltsi tegevliikmeks, olles kaks viimast aastat naisosakonna esinaiseks; New Yorgi Eesti Haridusseltsi basaaride, näituste ja väljapanekute korraldajaid; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st; 3. ülemaailmse V.-E. kongressi delegaat 1938. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

PENNA, Peetrus (Peeter), Andrease pg., muusikaõpetaja ja vabakunstnik, sünd. 2. I 1873 Narva-Joala külas, Virumaal. — Abielus Olga-Maria Treimann'iga 1907. a-st. — Õppis Joala vallakoolis, kõrgemas Narva linnakoolis 1887—91, Peterburi konservatooriumis 1900—10, millal selle lõpetas oreli alal; hiljem jatkas sealsamas õppimist teooria ja kompositsiooni alal ning kapellmeistri-klassis. — Narva vaeslaste kasvatusmaja teenistuses 1891—92; raudteeametnik Narvas 1892—94; Joaoru Aleksandri koguduse algkooli õpetaja 1894—99; Narva D. Zinovievi tehase ametnik 1899—1900; Vene siseministeeriumi ajakirjanduse-referent Peterburis 1910—17; Peterburi Vene-Balti tehase kontoriametnik 1917—18; muusikaõpetaja Peterburi reaalgümnaasiumis 1918; Narva koolivalitsuse sekretär 1919; laulu- ja muusikaõpetaja Narva koolides; Narva Peetri koguduse organist1929. a-st, ühtlasi ka Rooma-katoliku ko-

guduse organist. — Juhatas Peterburi meeskoori, Peterburi Käsitööliste Seltsi segakoori, Peterburi noortemeeste laulukoori, Peterburi eesti üliõpilaste laulukoori, Peterburi Hariduse Seltsi ja selle VII osakonna laulukoori; esines Peterburis ka ühendatud kooride juhina; juhatas asunduste laulupeo üldkoori Narvas 1912; Peterburi Hariduse Seltsi VII osak. esimees; osa võtnud eesti rahvaviiside üleskirjutamisest eesti asundustes Venemaal. — Võtnud osa kõigist laulupidudest; Narva rahvaülikooli laulukoori juhataja; Narva „Võitleja" juhatusliige; Narva rahvaülikooli lektor; Narva musikakooli asutajaid ja õpetajaid 1922. a-st. — Viisistanud hulga laule segakooridele, soolohäälele j. t.; teinud kaastööd „Postimehele", „Meie Elule", „Peterburi Teatajale" j. t. — Alal. asuk. Narva.

PELMAS, Helmi, Jakobi tr., sünd. 30. XI 1903 Gatšinas, Venemaal. — Abielus Alfred Pelmas'ega 1921. a-st. — Õppis Gatšina kaubanduskoolis. — Asus 1913 koos vanematega Eestisse, kus jatkas õppimist Tallinnas, täiendades oma haridust erateel. — Siirdus 1931 Belgiasse; Belgia Eesti Seltsi laekur 1934—35, kirjatoimetaja ja laekur 1935. a-st kuni seltside liitumiseni, olles liitumiskomisjoni liige; Belgia Eesti Rahvusliku Seltsi esimehe abi 1936 ja revisjonikomisjoni liige 1938; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st; 3. ülemaailmse V.-E. kongressi delegaat 1938. — Oli Naiskodukaitse Lõuna jsk. liige Tallinnas 1931. a-ni. — Alal. asuk. Bruxelles, Belgique.

PENSA, Emma Emilie, neiuna Kõva, õmbleja, sünd. 18. IX 1888 Vaivaras. — Abielus A. Kruusement'iga 1905. a-st ning Rudolf Pensa'ga 1920. a-st. — Õppis Narva Peetri kiriku algkoolis ja hiljem ametit. — Töötas Peterburis 1913—19 ja Tartus 1919—25, millal siirdus Brasiiliasse, kus töötas kohviistandustes, majateenijana ja hiljem õmblejana. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" naisosakonna liige; näiteosakonna kauaaegne tegelane ja revisjonikomisjoni liige. — Oli Narva Eesti Seltsi ja Narva Peetri koguduse naisosakonna juhatusliige.— Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

PENT, Oskar, Mihkli pg., ehitusinsener, sünd. 15. X 1902 Paides. — Vallaline. — Lõpetas Paide poeglaste-gümnaasiumi 1924; õppis Tallinna tehnikumis 1925—28 ja Varssavi polütehnikumis 1933—37, millal selle lõpetas dipl. ehitusinsenerina. — Kasvas üles taluperemehe pojana Mäo vallas; reisinud Soomes, Lätis, Leedus, Poolas, Saksas, Ungaris, Austrias, Tšehhoslovakkias ja Rumeenias. — Oli Varssavi Eesti Üliõpilaste Koondise juhatusliikmeks; Eesti-õhtute ja Vabariigi aastapäeva korraldajaid Varssavis; tegev olnud Poola P.A.Z.Z.M. „Liga" Eesti sektsioonis; Eesti üliõpilas-praktikantide asjade korraldaja ning eestkostja Poola ametiasutistes; üliõpilaskorp. „Leola" liige. — Tegev olnud kaitseliidus Tallinna tehnilises malevkonnas. — Alal. asuk. Tallinn.

PIERCE, Augustus, sünd. 22. I 1885 Jõgeval. — Abielus Anette Marie Wassmann'iga 1907. a-st. — Õppis Rakvere linnakoolis; teenis juba 14-aastaselt Jõgeva vallavalitsuses vallakirjutaja abina; 1899 asus Tallinnas äriteenistusse, kus viibis 1907. a-ni; siirdus samal aastal P.-Ameerikasse, kus oli tegev kuni 1914. a-ni New Yorgi Sotsiaaldemokraatlikus Eesti Ühisuses; omaaegne „Uus Ilma" kaastööline; 1922. a-st eesti seltsi „Edu" tegevamaid liikmeid, olles näite- ja peotoimkonna esimeheks ning 1924 seltsi esimeheks; Eesti laulupeo ekskursioonide keskkomitee esimees 1933 ja 1938; Ameerika vanema ja noorema eesti generatsiooni lähendajaid; eesti seltsimaja soetamise mõtte algatajaid ja õhutaja; toetanud New Yorgi Eesti Haridusseltsi majanduslikult; pidevalt tegev New Yorgi Eesti Haridusseltsis, näitelaval ja laulukooris; 1932.

a-st N. Y. E. H. S-i esimeheks; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

PIIRVALD, Ludvig, Davidi pg., metallitööde meister, sünd. 14. II 1869 Maarja-Magdaleena kihelkonnas, Tartumaal. — Abielus Aliide Veitmann'iga 1897. a-st. — Õppis kihelkonnakoolis 1882—84 ja Peterburi õhtustel tehnilistel kursustel 1892. — Asus 1885 elama Peterburi, tegutsedes omal ametialal kuni opteerumiseni kodumaale 1920 ja Eestis kuni 1930. a-ni. — Peterburi Eesti Karskuse Seltsi „Ustavus" asutajaid 1893 ja esimene esimees; tegev Peterburi Eesti Kooli- ja Hariduseseltsis ning selle osakondades juhatusliikmena, laulukooris ja näitetrupis, kus oli juhatajaks; töötanud aastaid juhtiva jõuna Peterburi eesti Jaani koguduses ja Vabariiklaste Liidus. — Kodumaal tegev olnud Pärnu laulukoorides ja üle 15 aasta Tallinna Meestelaulu Seltsis. — Olnud „Postimehe" kaastööliseks 1893—1918 ning avaldanud kirjutisi „Vaba Maas" ja „Päevalehes"; koostanud memuaaridekogu oma elust ja Peterburi eestlaste tegevusest. — Alal. asuk. Tallinn.

PIKNER, Valentin, Ado pg., majandusteadlane, sünd. 18. V 1899 Tallinnas. — Abielus Erika Berkhahn'iga 1937. a-st. — Õppis Tartu ülikoolis 1920; lõpetas Frankfurt a/M-i ülikooli 1925 dr. rer. pol. kraadiga; täiendas end statistika ja majandusteaduse alal Columbia ülikoolis New Yorgis 1928. — Võttis osa Vabadussõjast kooliõpilasena - vabatahtlikuna; töötas Eesti Tarvitajate Keskühisuses teadusliku sekretärina 1925—27; Irving Trust Co. pangas New Yorgis, Economic Research & Statistical Department'is 1928—34; samal aastal saabus kodumaale; töötab Lorup'i klaasivabrikus Tallinnas müügiosakonna juhatajana, olles ühtlasi ka iseseisev töövõtur. — New Yorgi Eesti Klubi liige 1928—34; New Yorgi Eesti Haridusseltsi asutajaid ja seltsi pidutoimkonna liige; Välis-Eesti korp! „Väinla" vilistlane; Välis-Eesti Ühingu liige 1934. a-st. — Eesti Majandusteadlaste Seltsi liige, Eesti-Inglise Klubi liige ja liige paljudes teistes org-des. — Avaldanud majanduslikke kirjutusi „Irving Trust Co. Midmonth Review's", „Konjunktuuris", „Kaubandus-Tööstuskoja Teatajas" ja teistes ajakirjades. — Alal. asuk. Tallinn.

POELLHUBER, Aleksandra, Aleksandri tr., neiuna Kütt, sünd. 12. XII 1912 Peterburis. — Abielus Walter Franz Poellhuber'iga 1936. a-st. — Õppis Pärnu linna algkoolis ja Pärnu linna tütarlastegümnaasiumis. — Rändas Kanadasse 1930 — Rahvusvahelise Sõpruse Ühingu (Council of Friendship) liige Hamiltonis, kus esinenud oma käsitööde-koguga; tutvustanud Eestit välismaal. Kaasa aidanud Kanada eestlaste organiseerimisele 1938; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Pärnu Kristliku Noorte Naiste Ühingu liige. — Alal. asuk. Hamilton, Ont., Canada.

PRANSPILL, Andres, puusepp ja ajakirjanik, sünd. 9. IX 1887 Helmes, Valgamaal. — Abielus Liisa Kopelman'iga 1916. a-st. — Õppis Kärstna ja Hummuli vallakoolis 1896—99, Helme kihelkonnakoolis 1899—1902, Kroonlinna velskeritekursustel 1903—06; sooritas keskkooli lõppeksami New Yorgis 1913; õppis Columbia ülikoolis 1914—16, New Yorgi ülikoolis 1920/21, Columbia ülikooli õhtukursustel 1921—23; õiendas kaugesõidu-tüürimehe eksami New Yorgis 1919. — Oli Kroonlinna merehospidalis ja Vene sõjalaevadel velskeriks 1906—09; madrus inglise laevadel 1910; haigetalitaja New Yorgi hospidalides 1910—15; madrus, tüürimees ja puusepp peaasjalikult New Yorgis 1916—30; elukindlustusseltsi „Equitable Life Assurance Society" usaldusmeheks New Yorgis 1930. a-st. — Tegev olnud sots. liikumises ja tööliste organisatsioo-

nides 1916. a-st, New Yorgi „Edu" seltsis kuni 1929, hiljem Ühendatud Eesti Seltsis, Long Island City Puutööliste Ühisuse sekretär 1922. a-st; New Yorgi Eesti Haridusseltsi ja „Meie Tee" toimetusliige. — Avaldanud raamatud „Välis-Eesti" 1926, „Ameerika antoloogia" 1928, kirjutisi ajalehtedes „Uus Ilm", „Vaba Maa", „Päevaleht", „Postimees", „The New York Call", ajakirjades „Välis-Eesti Almanak" ja „Välis-Eesti" ning paljudes ameerika ajakirjades. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

PRANSPILL, Liisa, neiuna Kopelman, sünd. 17. VIII 1892 Peterburis. — Abielus Andres Pranspill'iga 1916. a-st. — Asus 1905 Kroonlinna, sealt 1912 New Yorki. — Tegev Kroonlinna eesti laulukoori liikmena, New Yorgi Eesti Haridusseltsi ja „Edu" seltsi laulukoorides, New Yorgi Sots. E. Ühisuses ja Bristoli Sots. S-is tantsugruppide juhataja 1915—18; tegev näitlejana Ameerika Eesti Kirjastusühisuses, Eesti Seltsis, „Edu" seltsis ja pidevalt tegev olnud New Yorgi Eesti Haridusseltsis. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

POSKA, Jaan, Jaani pg., vandeadvokaat, sünd. 27. VI 1902 Tallinnas. — Abielus Mercedes Kamp'iga 1938. a-st. — Õppinud Tallinna Gustav Adolfi gümnaasiumis 1917—20 ja Tartu ülikooli õigusteaduskonnas, mille lõpetas 1929. — Teeninud Eesti saatkonnas Londonis 1918—19, Eesti Vabadussõjas vabatahtlikuna 2. laiaroopalisel soomusrongil I kuulipildurite komandos. — Eesti üliõpilaskonna esindaja ülemaailmsel üliõpilaskongressil Oxfordis 1924; Välis-Eesti Ühingu liige 1931. a-st ja ühingu juriskonsult; välisministeeriumi juriskonsult. — 24-da Veebruari Klubi vanem 1920. a-st; „Üliõpilaslehe" majanduslik hooldaja 1923; „Estonia" teatrivalitsuse abiesimees 1934. a-st; tegev kaitseliidus 1917. a-st. — Alal. asuk. Tallinn.

PUKK, Karl Johannes, Aleksandri pg., kaupmees, sünd. 30. XI 1879 Tartus. — Abielus Juuli Tomasson'iga († 1911—15, Anette Jõekallas'ega, neiuna Paadik († 1928—34. — Õppis H. Treffneri gümnaasiumis Tartus 1891—93, Berliini vabaülikoolis, Berliini käsitöökoolis ja Humboldt'i akadeemias 1908—11. — Teenis Tartus K. E. Sööt'i trükikojas 1895—1900 ja „Postimehe" trükikojas 1901—07, Soome Kirjanduse Seltsi Kirjastusühisuse trükikojas Helsingis 1907—08, Berliinis 1908—11 täheladujana; trükitööline Tallinnas 1911—16; kaupmees sealsamas 1916. a-st. — Helsingi Eesti Heategeva Seltsi laulukoori liige 1907—08; Helsingi Trükitööliste Ühisuse tegelasi 1908; Berliini Eesti Seltsi asutajaid ja abiesimees 1910—11. — Oli Tartus „Vanemuise" Seltsi tegelasi ja Tartu Ev. Noortemeeste Seltsi asutajaid liikmeid, juhatusliige ja kassahoidja 1898—1907; võttis saadikuna osa ülemaalisest koosolekust Tartu „Bürgermusses" 1905; Balti Trükitööliste Ühingu asutajaid; Tallinna Kaupmeeste Seltsi revisjonikomisjoni liige ja Üleriikliku Kaupmeeste Seltside Keskliidu revisjonikomisjoni liige. — Alal. asuk. Tallinn.

PREAST, Johannes, käsitööline, majaomanik, sünd. 23. VII 1873 Raasikul, Harjumaal ehitusmeistri pojana. — Abielus. — Õppis Harju-Jaani kihelkonnakoolis, tisleriametit isa juures ja mudelitööd Wiegandi vabrikus Tallinnas. — Oli tantsuõpetaja ja kaupmees; siirdus poliitilise pagulasena Põhja-Ameerikasse 1906; elas New Yorgis, Bostonis ja San Franciscos 1906—14, 1917—21 ja 1923—31, viibides vahepeal lühemat aega Eestis; oli tööstur ja leidur; omab kaht E. V. ja üht U. S. A. töökaitsepatenti; asus Eestisse 1931. — Oli Tallinnas „Estonia" seltsis ja Käsitööliste seltsis näitlejana, lauljana ja näitejuhina; võrsil viibides võttis agaralt osa sealsete eesti seltside tegevusest juhtiva jõu-

na, m. s. ka näitlejana ja näitejuhina; oli New Yorgis Ameerika Eesti Kirjanduse Ühisuse, Sotsiaaldem. Ühisuse ja nädalalehe „Uus Ilm" asutajaid; seltside killunemisel organiseeris ta „Kiire" seltsi kahe äärmise voolu kokkujuhtimiseks, olles seal esimeheks, kuni seltsid ühinesid New Yorgi Eesti Seltsiks, mis hiljem muudeti New Yorgi Eesti Haridusseltsiks; oli New Yorgi Eesti Haridusseltsi esimees ja New Yorgist lahkumisel valiti seltsi auesimeheks; Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st ja korraldava toimkonna esimees 1937. a-st; 3. ülemaailmse V.-E. kongr. delegaat 1938. — Pelguranna Heakorra- ja Kaunistamisseltsi asutajaid, juhatusliige ja ranna korralduskom. esimees; Eesti Majaomanikkude Seltsi majanduskom. esimees; laulnud ja mänginud 42 organisatsiooni näitelaval; laulnud 34 laulukooris ning tegelnud näitejuhina, lauljana ja liikmena 31 organisatsioonis. — Alal. asuk. Tallinn.

PREI, Jakob, Jaani pg., sõjaväelane ja geodeet, sünd. 14. III 1873 Ontika vallas, Virumaal. — Abielus Ellen Sophie Freymuth'iga 1919. a-st. — Õppis Valaste külakoolis, Jõhvi 2-kl. ministeeriumikoolis, Tartu õpetajate seminaris, Peterburi Nikolai kadetikorpuses, kus andis eksami eksternina, Vilno sõjakoolis 1894—97, ohvitseride topograafilistel kursustel sõjaväe topograafia-koolis Peterburis 1900—02, sapöörohvitseri-kursustel Kaasanis 1912; ülendati alampolkovnikuks 1915, kinnitati koloneliks Vene mereväes väljateenitud aja eest 1920, vanusega 1. veebr. 1917. — Teenis vabatahtlikuna 180. Vindavi jalaväepolgus Miitavis 1893—94, ohvitserina 179. jalaväe Ust-Dvinski polgus Ponevežis 1899—1900; oli sama polgu õppekomando-, hiljem rooduülemaks Liibavis 1906—10, Sõsranis 1910—12; vahepeal teenis sõjaväe topograafiakorpuses loode-topograafiaosakonnas Riias; võttis osa Vene-Jaapani sõjast 158. Kutaisi rüg. koosseisus 1904—06 Mongoolias, Sipingai positsioonidel ja Korea piiril Mandžuurias; viidi üle mereväkke hüdrograafiakorpusse ja määrati Baltimere hüdrograafiaekspeditsiooni ülema abiks 1912—16; oli Maailmasõja algul Soomes Tammisaare linna ja sadama komandandiks 1914; siis Liibavi sõjasadama hüdrograafiliste tööde juhataja 1914—15; Helsingi ja Hango vahelise strateegilise väila valmistamise salgas 1915—16, Mustamere hüdrograafiaekspeditsiooni ülema abiks 1916, töötades Anatoolia rannikul, hiljem hüdrograafiapeavalitsuses merekaartide koostajaid Peterburis 1916—17; Valge- ja Põhjajäämere hüdrograafilise ekspeditsiooni ülema abi Arhangelskis 1918—19, seistes Inglise ülemjuhataja käsutuses; jõudis üle Murmani, Norra, Rootsi ja Soome 1919 Tallinna, et osa võtta Vabadussõjast; Eesti hüdrograafiaosakonna organiseerija ja ülem 1919—20, topo-hüdrograafiaosakonna ülem 1920, ühtlasi lektor sõjaväe ühendatud õppeasutistes 1920—31; juhatanud geodeetilisi, topograafilisi, hüdrograafilisi ja kartograafilisi ning Eesti vete ja mandri maamagnetismi uurimise töid, topo-hüdrograafilise-osakonna kaartide ja üllituste väljaandmist j. m.; pani koos Soome Geodeetilise Instituudi direktori prof. Bonsdorff'iga aluse rahvusvahelistele geodeetilistele töödele; võttis Eesti esindajana osa geodeetilistest konverentsidest Helsingis, Stokholmis, Riias, Berliinis, Kopenhaagenis ja Varssavis; määratud erru 1934. — Osa võtnud Vilno, Dünaburgi, Miitavi, Liibavi, Riia, Peterburi, Helsingi ja Volga-äärsetes linnades eestlaste seltskondlikust elust; Põhja-Venemaa Eesti esinduse asutajaid Arhangelskis 1918, paludes välissaadikute poolt esinduse ametlikku tunnustust. — Teinud „Postimehele" kaastööd 1898. a-st kuni J. Tõnissoni lahkumiseni toimetusest. — Vabadusristi kavaler; sõjaliste ja kodanliste teenete eest saanud Vene, Eesti, Läti ja Soome aumärke ning normaaltalu Purtse mõisas, Virumaal, ja rahalist tasu. — Alal. asuk. Nõmme.

PULLERITS, Heinrich, Mihkli pg., riigiametnik, sünd. 5. VII 1902 Pärnus. — Abielus Irene Tombach'iga 1931. a-st. — Lõpetas Tartu ülikooli majandusteaduskonna esimese järgu diplomiga; lõpetas Tartu ülikooli õigusteaduskonna cum laude ja Pariisi poliitiliste teaduste kooli diplomaatiaosakonna. — Võttis vabatahtlikuna osa Vabadussõjast; astus 1926 välisministeeriumi teenistusse; töötanud Eesti saatkondades Stokholmis ja Pariisis; nimetatud välisministeeriumi juriidilise büroo juhatajaks 1935; sama ministeeriumi väliskaubanduse-büroo juhataja 1936. a-st. — Rännanud Venes, Saksas, Taanis, Lätis, Soomes, Inglismaal ja Belgias. — Pariisi Eesti

Seltsi liige 1927/28, seltsi esimees 1928—29 ning sama seltsi auliige. — Vene revolutsiooni ajal Eestis asutatud Omakaitse liige; kaitseliidu liige 1918; pärast 1924 mässukatset organiseerinud kaitseliidu Tartu maleva staabikompanii; Tallinna maleva eskadroni liige 1926. a-st. — Tartu ülikooli teaduslikkude tööde võistlustel auhinnatud; avaldanud majandusteaduslikke kirjutisi eriajakirjades ja ajalehtedes. — Alal. asuk. Tallinn.

PUSS, Hilda, Gustavi tr., sünd. 6. IV 1899 Jõhvi vallas, Virumaal. — Vallaline. — Õppis Jõhvi ministeeriumikoolis. — Rändas Ühendriigesse 1922. — Oli tegev „Edu" seltsis New Yorgis, hiljem Ameerika Eesti Muusikaklubi liige ja New Yorgi Eesti Haridusseltsis; tegelane N. Y. E. H. S-i rahvatantsutrupis ja näitelaval; N. Y. E. H. S-i tantsutrupi esindaja Folks Festifal Council'is; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st. — Võttis osa Sompa Haridusseltsi tegevusest juhatusliikmena; Vabadussõja ajal võttis osa Ühistöö tegevusest, mille eest sai aumärgi. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

† **PUŠ, Robert, Gustavi pg.,** stud. arch., sünd. 21. VII 1901 Riias, surn. 13. XI 1934 Riias. — Oli abielus Melinda Liiv'iga 1922. a-st. — Õppis Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi algkoolis, Olafi kommertskoolis ja lõpetas Riia linna reaalgümn.; õppis Riia ülikoolis mehaanikat ja arhitektuuri. — Elas majaomanikuna alaliselt Riias, töötas üliõpilasenapraktikandina sõjaväe-arsenalis Riias; tegi mõned reisud Eestisse ja Soome, võttis lauljana osa neljast Eesti laulupeost, millest kaks olid üldlaulupeod. — Tegutses Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi laulukooris, näitetrupis ja pidutoimkonnas; sama seltsi juhatusliige 1927—28; Läti ülikooli eesti üliõpilasseltsi „Estia" asutajaid; Eesti Organisatsioonide Liidu loomisel Lätis 1933 valitud liidu juhatusliikmeks, kellena tegutses surmani.

PUUSEP, Martin, Jaani pg., vandeadvokaat, sünd. 6. I 1895 Abjas, Pärnumaal. — Abielus Agnes Rudolph'iga 1924. a-st. — Õppis H. Treffneri eragümnaasiumis Tartus 1910-16 ja Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1916—21, millal lõpetas selle. — Võttis vabatahtlikuna osa Vabadussõjast 1918—20; reisinud Soomes, Venes, Lätis, Saksas, Belgias Prantsusmaal, Leedus ja Hollandis. — Välis-Eesti Ühingu asutajaid 1928; Ühingu revisjonikomisjoni esimees 1928—30 ja korraldava toimkonna liige 1929. — Liige mitmes ühistegilises ja seltskondlikus organisatsioonis. — Alal. asuk. Tallinn.

PÄRLI, Aleksandra, Jüri tr., neiuna Puurman, sünd. 6. V 1906 Peterburis. — Abielus Edgar Pärliga 1930. a-st. — Õppis Tartu ülikoolis ajalugu. — Oli 1931—35 Riia Eesti Naisseltsi esinaine; Eesti Organisatsioonide Liidu sekretär Lätis liidu asutamisest kuni 1935. a-ni; tegev olnud ka teistes eesti seltsides välismaal. — Alal. asuk. Tallinn.

PÄRLI, Edgar, Friedrichi pg., riigiametnik, sünd. 24. VII 1902 Tartus. — Abielus Aleksandra Puurman'iga 1930. a-st. — Lõpetas Treffneri gümnaasiumi 1921 ja Tartu ülikooli õigusteadusk. 1930. — Vabadussõja ajal olnud tegev Tartu kaitseliidus; astus 1923 välisministeeriumi teenistusse; oli 1927—29 ajalehe „Elu" toimetaja Võrus; 1930 nimetati saatkonna atašeeks Riiga, 1935 asekonsuliks Antverpeni ja 1937. a-st on välisministeeriumi I sekretäriks. — Tegev olnud mitmes Välis-Eesti organisat-

sioonis; peale Belgia eesti seltside liitumist, mille algatajaks ja läbiviijaks ta oli, Belgia Eesti Rahvusliku Seltsi esimees esimesel tegevusaastal. — Alal. asuk. Tallinn.

PÕLD, Oskar, Mardi pg., kirikuõpetaja, sünd. 1. VI 1894 Riias. — Vallaline. — Õppinud linna gümnaasiumis, Peterburi ülikoolis ning Riia Polütehnikumi õhtukursustel. — Mobiliseeriti 1916 Vene sõjaväkke; Vene revolutsiooni keerises töötas ohvitserina, insenerina ja jutlustajana; 1927 rändas Ühendriikidesse, et lõpetada Bostoni ülikoolis õpinguid ja 1929 lõpetas selle ülikooli usuteaduskonna; 1932 omandas usuteaduskonnas filosoofiamagistri astme ning on filosoofiadoktori kandidaat. — Avaldanud teaduslikke töid. — Väliseestlaste organiseerimisest elavalt osa võtnud; Bostoni Eesti Seltsi esimees ja Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Alal. asuk. Boston, Mass., U. S. A.

PÄRNAMÄE, Ernst, vt. Murley, Charles.

PÄTS, Konstantin, E. V. president, sünd. 23. II 1874 Tahkuranna vallas, Pärnumaal. — Abielus Helma Peedi'ga (†) 1902—10. — Õppis Riia vaimulikus seminaris 1887—93, Pärnu gümnaasiumis 1893/94, Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1894—98, millal lõpetas selle cand. jur. astmega. — Teenis vabatahtlikuna 96. Omski jalaväerüg. Pihkvas 1898—99, millal lahkus sõjaväeteenistusest tagavaraväe-lipnikuna; vandeadvokaat J. Poska abi Tallinnas 1900—01; ajalehe „Teataja" väljaandja ja toimetaja Tallinnas 1901—05; 1905. a. sündmuste tagajärjel maapaos Helveetsias, hiljem Soomes 1906—09, Peterburi töölistenõukogu manifesti „Teatajas" avaldamise pärast 1910—11 vangis Peterburi „Krestõi" vanglas; „Tallinna Teataja" toimetaja 1911—16; Vene sõjaväes Tallinnas ühe ins.-väeosa adjutandina, hiljemini kindluse ehitusvalitsuse juriskonsuldina ja kindluse staabi mobilisatsiooniosakonna juhataja abina 1916—17. — Edumeelse Eesti erakonna juhtivaid tegelasi võitluses sakslastega Tallinna linnavalitsuse pärast linnavalimistel 1904, mille tagajärjel Tallinna linnavalitsus läks eestlaste kätte; Tallinna linnanõunik 1904—05, linnapea abi 1905; Eesti rahvusväeosade loojaid, Tallinna sõjaväelaste büroo liige ja Eesti sõjaväelaste ülemkomitee esimees 1917; Tallinna miilitsaülem, hiljem Ajutise Maanõukogu liige Järvamaa esindajana, Ajutise Maavalitsuse esimees ja administratiivosakonna juhataja 1917; Maavalitsuses töötõrke õhutamise pärast enamlaste käes vangis, hiljem põranda all kuni enamlaste võimu lõpuni 1917/18; 1918 Eesti Ajutise Maanõukogu Vanematekogu poolt ellukutsutud Päästekomitee esimees; Päästekomitee kuulutas 24. II 1918 välja Eesti iseseisvuse ja moodustas Ajutise Valitsuse, milles K. Päts oli pea-, sise- ja kaubandus-tööstusminister; Saksa okupatsiooni ajal õhutas põranda alt okupatsioonivõimude vastu passiivset boikotti ja opositsiooniliikumist; koostas protestideklaratsiooni, mille Eesti vallavanemad 1918 Riia maakoosolekul ette kandsid. Viibis 1918 Saksa okupatsioonivõimude käes vangis Kura, hiljem Minski ja Grodno kubermangus; esimene Eesti pea- ja siseminister 1918; pea- ja sõjaminister 1918—19; riigivanem 1921—22, misajal tunnustati liitlaste poolt Eesti riik de jure ja järgnes vastuvõtt Rahvasteliitu. — Riigikogu esimees 1922—23; riigivanem 1923—24, 1931—32, 1932—33, 1933—34 ja 1934—37; riigihoidja 1937; E. V. president 1938. a-st. — Kui uue nn. vabadussõjalaste parandatud põhiseaduse kehtima hakkamisele järgnes ennenägematu poliitiline võitlus, kuulutas K. Pätsi valitsus 12. III 1934 välja kaitseseisukorra, sulges E. Vabadussõjalaste Liidud, lükkas 20. märtsil edasi riigivanema ja riigikogu valimiste eeltööd ja tühistas selle tulemused; katkestas 2. X samal aastal riigikogu tegevuse ja pani märtsis 1935 seisma poliitiliste erakondade tegevuse; 1936 K. Pätsi valitsus teostas rahvahääletusel saadud volituse põhjal Rahvuskogu valimised uue põhiseaduse väljatöötamiseks; 17. VIII 1937 kirjutas K. Päts alla uuele põhiseadusele ja selle elluviimise seadustele. — Asutava Kogu ja kõigi riigikogude liige. — Vabadusristi I liigi 1. järgu ja III liigi 1. järgu kavaler ja Tartu ülikooli audoktor 1928. a-st; omab loetlematu hulga välisriikide kõrgemaid aumärke. — Võttis osa I Venemaa eestlaste kongressi ettevalmistustöödest ja kongressist 1910, kus esines

kõnedega; oli „Peterburi Teataja" tegevtoimetaja 1908—10; Välis-Eesti-liikumise toetajaid; vabariigi 20-aastapäeval esines kõnega väliseestlastele. — Fenno-Ugria komitee nõukogu esimees; Harju Panga asutajaid ja esimees 1919; Tallinna Börsikomitee esimees 1920—21 ja 1924. a-st; Kaubandus-Tööstuskoja asutajaid, esimees ja kinnitus- ning pangasektsiooni liige 1925. a-st; Eesti-Vene Kaubanduskoja asutajaid ja esimees 1924. a-st. — Avaldanud raamatud „Maaküsimus" (1907) ja „Eestimaa talurahva seaduse arenemise ülevaade" (1911); tõlkinud: „Eestimaa talurahva seadus" (1901), A. Damaschke' „Kogukondlise omavalitsuse ülesanded" (1908), F. Lieber'i „Rahvavabadus ja omavalitsus" (1908), R. Diesel'i „Solidarism" (1910), Julianus'e „Vabameelsus uuenduste teel" (1909), Th. Hertzka' „Sotsiaaldemokraatia ja sotsiaalvabameelsus" (1909); kaastööd teinud ajalehele „Peterburi Teataja" jt. — Alal. asuk. Tallinn.

R

RAEVALD, Marie-Emilie, neiuna Josing, sünd. 24. X 1889 Peterburis. — Abielus Aleksei Raevalla'ga (end. Philatov) 1934. a-st. — Siirdus 1919 üle Venemaa Harbiini, kuhu jõudis 1921. a. — Tegev olnud 1922. a-st Harbiini Eesti Seltsis; kauaaegne Harbiini Eesti Seltsi naiskomitee juhatusliige ja laekur. — Alal. asuk. Harbin, Manchudikuo.

RAAMOT, Mari, Tõnise tr., neiuna Tamm, seltskonnategelane, sünd. 6. VIII 1872 Tarvastus, Viljandimaal. — Oli abielus dr. Jaan Raamot'iga († 1899—1927. — Õppis Lilli Suburg'i tütarlastekoolis Viljandis, hiljem Peterburis; täiendanud end kodumajanduse alal Königsbergis ja Leipzigis. — Töötas kodukooliõpetajana Peterburis 1891—99; tuli kodumaale tagasi 1905; asutas Tartu lähedale Raadi valda tütarlaste põllutöö- ja majapidamiskooli, mida juhatas 1911—18; korraldas majapidamise suvekursusi naisõpetajaile Tartus, Jänedal ja Sahkapuul; oli vangis saksa-vastase kihutustöö eest okupatsiooniajal 1918; töötab oma mälestuste kirjutamisel. — Võttis osa Peterburi eesti seltside tegevusest laulukoorides ja näitetruppides. — Punase Risti Peavalitsuse korjandusosakonna juhataja; Noorte Naiste Kristliku Ühingu asutajaid, juhatusliige ja esinaine 1926. a-ni; Naiskodukaitse keskjuhatuse esinaine 1927—36; Kodutütarde organisatsiooni ellukutsujaid; Soroptimistide Klubi esinaine; Eesti-Soome-Ungari Liidu juhatusliige. — Avaldanud mälestustekogu „Minu mälestused I" (1937). — Teenete eest saanud Eesti, Soome, Poola, Belgia ja Läti kaitseliidu ja Eesti Punase Risti aumärke. — Alal. asuk. Tallinn.

RAMMA (end. Grünberg), Rudolph-Johannes, Jüri pg., raamatupidaja-äritegelane, sünd. 1. VI 1889 Amblas, Järvamaal. — Abielus Olga Baurov'iga 1918. a-st. — Lõpetas Tallinna Katarina II linnakooli ja täiendas end H. Baueri õhtukursustel Tallinnas. — Teenis erasekretärina, siis 1911—13 Vene sõjaväes; 1913—15 kontoriametnikuna ja asjaajajana Vene-Balti tehases Tallinnas; 1915—18 võttis osa Maailmasõjast; kodumaale mitte pääsedes sõitis Siberisse; 1919—26 oli Vladivostokis ja Harbiinis „Youroveta" suuräris raamatupidajaks ja usaldusmeheks; 1926—37 Dunbiani söekaevanduse usaldusmeheks Harbiinis, olles ühtlasi 1932. a-st Harbiini ev.-lut. kiriku palgaliseks sekretäriks ja 1934. a-st E. V. konsulaadi mitteametlik sekretär. — 1920/21 ja 1921/22 Vladivostoki Eesti Seltsi esimees; 1922/23 Harbiini Eesti Seltsi juhatusliige ning 1923—34 s-i esimees; 1924—32 Harbiini ev. lut.-usu eesti, läti ja saksa üldkoguduse

juhatusliige, olles vaheldumisi sekretär, laekur ja abiesimees; 1934. a-st Harbiini E. S-i juh.-liige ja sekretär, Harbiini Balti Liidu juhtiva komitee liige; V.-Eesti Ühingu liige 1935. a-st; töötanud mitmesugustes komiteedes ja komisjonides eesti seltsk. esindajana Vladivostokis ja Harbiinis. — Tallinna lehtede ja „Välis-Eesti" kaastööline; kirjutanud teateid Eesti üle Kauge-Ida ajakirjandusele. — Alal. asuk. Harbin, Manchudikuo.

RAEVALD (end. Philatov), Aleksei, Feodori pg., raamatupidaja, sünd. 3. III 1894 Valgas. — Abielus Marie-Emilie Josing'uga 1934. a-st. — Lõpetas kommertskooli 1912 ning täiendas end oma erialal vastavatel kursustel. — Töötanud arvepidajana Pärnu-Tallinna raudteel Mõisakülas, Peeter Suure Merekindluse Peavalitsuses Tallinnas; 1917. a. lõpul siirdus üle Venemaa Hiinasse; 1923—36 teeninud arvejaoskonna ülemana „The International Savings Soc." Harbiinis. — Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st; osa võtnud seltskonnategevusest Eestis, Venemaal ja Hiinas; Harbiini Balti Liidu juhtiva komitee liige; Harbiini Eesti Seltsi esimees 1934. a-st. — Alal. asuk. Harbin, Manchudikuo.

RAIDNA, Aarne (end. Curt M. Freiberg), äritegelane, sünd. 31. I 1901 Väänas, Harjumaal. — Abielus Vilhelmine Stamberg'iga New Yorgis 1932. a-st — Õppis 8.—17. elua-ni Paides, siis Tallinna I reaalkoolis, mille lõpetas 1923; õppis Tartu ülikoolis majandusteadust 1924/25, Tallinna tehnikumis elektrotehnikat 1927/28, Columbia ülikoolis New Yorgis elektrotehnikat. — Sõitnud Ameerika Ühendriikidesse edasiõppimise eesmärgiga 1928; seal töötanud üle 3 aasta telefoni- ja telegraafikompaniis konstruktorinsenerina; saabus 1932 kodumaale tagasi; a/s. Tormoleni tehniliste osakondade juhataja 1933. a-st. — Osa võtnud New Yorgi Eesti Haridusseltsi asutamisest ja kaasa töötanud ajakirja „Meie Tee" toimetuses 2 aastat. — Osa võtnud Vabadussõjast vabatahtlikuna skauts-pataljonis 1919, hiljem komandeerituna Tallinna kooliõpilaste pataljonis; kaasa aidanud ringhäälingu levingule selle algupäevil (1924), korraldades kursusi, loenguid, välja andes raamatuid, ajakirju jne. — Alal. asuk. Tallinn.

RAIM, Adolf, Gustavi pg., raadio-operaator, sünd. 19. X 1895 Narvas. — Abielus Marie Nõmm'ega 1926. a-st. — Õppis Narva gümnaasiumis. — Peterburis töötanud kantseleiametnikuna, teeninud Vene sõjaväes; peale sõjaväeteenistust töötas Mih. Aleksandrovitši jahtlaeval vanema telegrafistina; siirdus Saksa okupatsiooni ajal Eestisse; võttis osa Vabadussõjast telegrafist-veltveeblina; sõitis 1927 Austraaliasse, kus tegutseb äri alal. — Sydney E. S. „Eesti Kodu Linda" laulukoori juht; Sydney Eesti Kaupmeeste Ühisuse juhatusliige, Austraalia eesti kanafarmerite ühinemise õhutaja. — Alal. asuk. Drummoyne, N. S. W. Austraalia.

RANNUS, Voldemar-Andres, Gustavi pg., kujur, sünd. 7. XI 1880 Ungru vallas, Läänemaal. — Abielus Hilda Põiklago'ga 1928. a-st. — Õppis Haapsalu kihelkonnakoolis, Stieglitz'i kunstikoolis Peterburis kujuraiumist ja -voolimist 1905. a-ni ja New Yorgis „National Academy of Design'is" vaheaegadega 1906—16; täiendas end Prantsusmaal, Itaalias, Saksamaal ja Šveitsis. — Töötas kiviraiumise alal Tallinnas ja Peterburis; siirdus poliitilise pagulasena 1905 Soome kaudu New Yorki. — Esinenud oma töödega kunstinäitustel New Yorgis „Waldorf Astoria" hotellis 1919, „Art Center'is" 1927, Brooklyni Muuseumis 1913, Philadelphias „Centennial International Exposition'is" 1926 ja New Yorgi Eesti Haridusseltsi kunstinäitustel. — Tema väljapaistvamad tööd: Moskva Läänemuuseumi poolt

omandatud puulõige „Neeger" (Brooklyni muuseumis), „Dr. Peeter Speek", „Kolonel Mutt", „Maa ema", „Hukkamõistetud", „Vaarao tütar", „Kevade" ja p. t. — Tegev olnud New Yorgi kunstiseltsides „The Society of Independent Artists", „Art Center" ja Washingtoni seltsis „American Federation of Arts". — Alal. asuk. New York, U. S. A.

RAMM, Gerhard, Karla pg., trükitööline, sünd. 24. VI 1914 Tartus. — Vallaline. — Õppis kodumaal algkoolis. — Siirdus 1927 noormehena Brasiiliasse, kus õppis trükitööliseks ning jatkas õppimist Sao Paulo õhtukoolis. — Võtnud osa Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" tegevusest, olles näitetrupi tegelane, etteütleja, näitleja ja rahvatantsutrupi tegelane 1931. a-st. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

RAUDSEPP, Aleksander, Mihkli pg., koolitegelane, sünd. 20. VIII 1884 Aru vallas, Tartumaal. — Abielus Elsa Johanna Jõks'iga 1915. a-st. — Lõpetas Aru 2-kl. ministeeriumikooli 1900, Tartu õpetajate seminari 1905; õiendas küpsuseksami Pärnu gümnaasiumi juures 1910; lõpetas Tartu ülikooli füüsika-matemaatikateaduskonna 1915, Peterburi inseneriväe lipnikkudekooli 1916.— Reisinud Rootsis, Saksas, Taanis, Venes ja Prantsusmaal. — Õpetaja Kodavere kihelkonnakoolis 1905/06, Kokora Torila ministeeriumikoolis 1906—09, Pärnu linnakoolis 1909—11; teenis Maailmasõjas ohvitserina põhjarindel 1916—18; õpetaja Viljandi Hariduse Seltsi poeglastegümnaasiumis 1918; Võru Rahvahariduse Seltsi gümnaasiumi direktor ja Võru linnavolikogu juhataja 1918—20, olles vahepeal Vabadussõjas pioneerohvitserina 8. polgus; Tartu Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi tütarlastegümnaasiumi direktor 1920/21, õpetajaks 1921—23, ühtlasi Tartu maavalitsuse haridusosakonna juhataja; Tartumaa koolinõunik 1923—28; kindlustusseltsi „Oma" asutajaid; Tartu tehnikagümn. direktor 1928—31; Tartu poeglaste-gümnaasiumi direktor 1931—34; Valga gümnaasiumi direktor 1934. a-st. — Välis-Eesti Ühingu Valga osakonna asutajaid 1936 ja osak. esimees samast aastast; 3. ülemaailmse V.-E. kongressi delegaat 1938. — Tegev olnud kindlustusseltsis „Oma", Tartum. Pangas, Tartu ja Valga laulu- ja karskusseltsides ja skautlikes organisatsioonides; Reservohvitseride Valga sektsiooni esimees; Eesti Kirjanduse Seltsi liige jne.; akadeemiliselt kuulub Eesti Üliõpilaste Seltsi. — Alal. asuk. Valga.

REA, Boris, Aleksei pg., juuksur, äriomanik, sünd. 7. X 1894 Pärnu-Jaagupis. — Abielus Helene Ventsel'iga 1921. a-st. — Õppis Riia vaimulikus seminaris. — Oli tegev Tartu „Abergi" spordiseltsis 1909, Tallinna „Valvaja" laulukooris 1911—13; vabatahtlikuna Vene sõjaväes 1913—20; tegutsenud K. Leinuse laulukooris 1920—28. — Siirdus Ühendriikidesse 1928 ja astus kohe N. Y. Eesti Muusika-Klubi laulukoori; New Yorgi Eesti Haridusseltsi laulukooris algusest peale, seltsi juhatusliige kaks aastat; tegev olnud muusikakoorides, spordi- ja rahvatantsu-truppides. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

REA, Helene, neiuna Ventsel, sünd. 10. VI 1904 Tallinnas. — Abielus Boris Rea'ga 1921. a-st. — Vabadussõja ajal teenis halastajaõena sõjaväehaiglas. — Siirdus noorena seltskonnategevusse, laulis K. Leinuse lastekooris, hiljem K. Leinuse segakooris ning L. M. Seltsis „Põhjala", samuti oli tegev ka Leinuse lastekooride vanemate-kogu pidutoimkonnas. — Asus P.-Ameerikasse 1928, New Yorgi Eesti Haridusseltsi laulukooris algusest saadik ning ühtlasi seltsi operetijõud; olnud tegev seltsi naisosakonnas 1934/35 esinaisena; tegev seltsi basaaride ja näituste korraldamisel; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

REBANE, Hans, Peetri pg., poliitikategelane, sünd. 24. II 1882 Vana-Kariste vallas, Pärnumaal. — Abielus Johanna Sild'iga 1916. a-st. — Õppis Halliste kihelkonnakoolis, lõpetas Pärnu gümnaasiumi 1903, õppis Tartu ülikooli arstiteaduskonnas, Berliini poliitiliste teaduste ülikoolis 1921. — Töötas „Postimehe" toimetuses Tartus lühemate vaheaegadega 1906—18, „Päevalehe" peatoimetaja Tallinnas 1918—27; III riigikogu liige; välisminister J. Tõnissoni kabinetis 1927—28; Eesti Vabariigi saadik Helsingis 1931—37; saadik Riias 1937. a-st. — Viibinud välisministrina ametisõitudel Rootsis, Soomes, Lätis, Saksas 1929 ja Eesti majandusdelegatsiooni esimehena Nõukogude Venes. — Helsingi Eesti Seltsi auliige 1937. a-st; Soome-Eesti Sõprusühingu auliige; Välis-Eesti Ühingu liige 1934. a-st; tegev Riia eesti org.-des. — Tartu „Vanemuise" teatrikomisjoni liige; olnud Eesti Telegraafi Agentuuri juhatuse esimees; klubi „Centum" asutajaliige ja vanematekogu liige 1931. a-ni. — Omab rida au- ja teenetemärke. — Avaldanud artikleid välismaa ajakirjanduses. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

REI, Mihkel, mudelitisler, sünd. 16. X 1886 Mustjala vallas, Saaremaal. — Asus 4-aastaselt isaga elama Tallinna. — Käis Tallinna linnakoolis, 16-aastaselt läks õppima tisleriks; 1904 astus Volta vabrikusse õppima mudelitisleriks. — Tegev olnud „Valvaja" ja Topmani laulukoorides; 1913 asus Peterburi töötama; opteerus kodumaale 1920. — Siirdus P.-Ameerikasse 1924, asudes algul Detroiti, kust mõne kuu pärast tuli New Yorki. — 1917 oli Moskva Eesti Seltsi asutava komisjoni liige ning hiljem sama seltsi juhatusliige; New Yorgis oli „Edu" seltsi liige, hiljem astus N. Y. Eesti Muusika-Klubi liikmeks, kus oli kuni selle tegevuse lõpuni; New Yorgi Eesti Haridusseltsi juhatusliige, osa võtnud seltsi laulukoori tegevusest, tegutsenud ka maleosakonnas. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

REIMAN, John, Madise pg., tööettevõtjamaaler, sünd. 7. VIII 1901 Pärnus. — Abielus Frieda Brigo'ga 1932. a-st. — Õppis Pärnu linnakoolis, hiljem Käsmu merekoolis, mis Maailmasõja tõttu jäi lõpetamata. — Olnud meremees ja asunud hiljem elama Baltimore'i, kus õppinud maalritööd.— Tegev olnud Baltimore'i Eesti Tööliste Klubis, kust lahkus vaadete lahkumineku pärast; Baltimore'i Eesti Seltsi asutaja ja kirjatoimetaja 1936. a-st. — Alal asuk. Baltimore, Md., U. S. A.

REINVALD, Paul, Gustavi pg., äriomanik, sünd. 31. X 1878 Tartus. — Abielus Vilhelmine Landsmann'iga 1916. a-st. — Õppis Hugo Treffner'i gümnaasiumis Tartus. — Asus 1898 elama Riiga, kus omab matusebüroo. — Tegev paljudes Riia eesti org-ides; oli korduvalt Välis-Eesti Ühingu Riia klubi juhatusliige 1932. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

REIGAS, Elmar, Augusti pg., graafik, trükiosakonna tehniline juhataja, sünd. 28. III 1906 Viljandis. — Abielus Alice Poltsunas'ega 1928. a-st. — Õppis Tallinna linna algkoolis 1914—20 ja Tallinna tööstusõpilaste täienduskoolis 1923—24. — Töötas õpilasena „Päevalehe" trükikojas 1920—25, mil siirdus Brasiiliasse, kus elas lühikest aega Paraná osariigis, hiljem Sao Paulos ja 1933. a-st Rio de Janeiros. — Brasiilia I eesti seltsi „Estonia" asu-

tajaid 1926 ja noorteosakonna näite- ja laulukoori tegelane; Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" laekahoidja 1931—32; „Uus Kodu" Rio osakonna liige asutamisest saadik, kirjandusringi asjaajaja 1934—37 ja raamatukogu juhataja 1935—38; sama osakonna propagandatoimkonna liige 1935—36, revisjonikomisjoni esimees 1935—36, peasekretär 1936—38 ja osakonna esimees 1938. a-st; kuukirja „Välis-Eesti" kaastööline. — Võttis osa Tallinna Trükitööliste Ühingu tegevusest, Noortemeeste Kristliku Ühingu spordi-, laulu-, näite- ja edasiõppimisharude tegevusest 1922—25 ja V. S. „Spordi" liige 1923. a-st. — Alal. asuk. Rio de Janeiro, Brasil.

REINTHAL, August, raamatuköitja, sünd. 31. VII 1896 Tartus. — Abielus. — Õppis Tartus koolis, hiljem ametit „Postimehe" köitekojas. Võttis osa Maailmasõjast ja Vabadussõjast sapöörina; töötas raamatuköitjana Tallinnas ja siirdus 1926 Austraaliasse. — Sydney Eesti Seltsi „Eesti Kodu Linda" mitmekordne peotoimkonna juhataja, näitemängude lavastaja ja laste lavategevuse organiseerija; seltsi auliige 1935. a-st; Sydney kooperatiivühingu „Eesti Maja" komitee liige. Alal. asuk. Sydney, Australia.

REIP, Villem, Aleksei pg., puusepp, sünd. 1893 Laimjala vallas, Saaremaal. — Abielus Anna Vägeva'ga 1926. aastast. — Õppis Laimjala vallakoolis, lõpetas Kaarma õp.-semin. 1910; õiendas tüürimehe-eksami 1918. Õpetajaks Kogula Võhksas ja Nurme vallakoolis 1913. a-ni; meremees inglise ja ameerika laevadel 1913—18, tüürimees kuni 1921. a-ni; siirdus New Yorki 1921; puusepp New Yorgis 1921. a-st. — N. Y. Eesti Spordiseltsi asutaja-liige ja esimees 1916; Ühend. Eesti Seltsi revident ja spordiosakonna juht. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

REKS, Arnold, Kaarli pg., kingsepp, sünd. 6. XII 1901. — Abielus. — Õppis algkoolis ning hiljem ametit. — Rändas Brasiiliasse 1928, kus töötab oma erialal. — Oli Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" juhatusliige ja tegev seltsi laulukooris ning näitetrupis. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

REMMERS (Rõmers), Amanda, Kaarli tr., kasvatajanna, sünd. 20. V 1892 Tallinnas. — Vallaline. — Õppis Tallinna kõrgemas tütarlaste-koolis. — Asus elama Soome 1914. — Helsingi Eesti Haridusseltsi, hiljem Helsingi Eesti Seltsi liige 1918. a-st, võttes vahetpidamatult osa seltsi tegevusest; seltsi auliige 1938. a-st; Välis-Eesti Ühingu liige 1934. a-st. — Alal. asuk. Helsinki, Suomi.

RENI, William, Johanni pg., arst, sünd. 7. X 1882 Tartus. — Abielus Marie Beckmann'iga (Bächmann) 1914. a-st. — Õppis Tartu Aleksandri gümnaasiumis 1890—1902; lõpetas Tartu ülikooli arstiteaduskonna 1908; omandas dr. med. astme Tartu ülikoolis 1913; täiendas end Berliinis prof. Retzlaff'i juures seedimishaiguste alal 1929. — Peterburi Aleksandri haigla assistent 1909—13; Harbiini Punase Risti hospidali arst 1914—29, ühtlasi Jaapani Punase Risti konsultant; idameditsiini referendiks Berliinis 1929; praktiseeriv arst Tallinnas 1930. a-st, postivalitsuse usaldusarst. — Olnud Harbiini Eesti Seltsi asutajaid ja esimees 1917—22 ning selle auliige; E. V. aukonsul Harbiinis mõnda aega; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi

delegaat 1938. — Eesti Punase Risti peavalitsuse liige ja samariitlaste kolonnide vanem; Eesti Arstide-Klinitsistide Ühingu erahaigla liige; Kodumajandusinstituudi lektor. — Avaldanud arstiteaduslikke artikleid ajakirjas „Eesti Arst" j. m. — Alal. asuk. Tallinn.

RENNING, Rudolf, Priidiku pg., kaubandus- ja ühistegelane, sünd. 16. IV 1878 Tallinnas. — Abielus Aleksandra Feldmann'iga 1904. a-st. — Õppis Suhhumi algkoolis Kaukaasias 1889—93, Umani põllutöö- ja aianduskoolis Kiievi kubermangus 1894—1900, millal selle lõpetas; õiendas kahurväelipniku eksami Berditševis 1901; õppis Uue-Aleksandri põllumajandus- ja metsandusinstituudis 1901—02 ja 1905—06, piimandust Mustjala põllumajandusinstituudis Soomes 1906 ja Zürichi polütehnikumis 1907. — Katsepõllu ja tubakakasvanduse abijuhataja, hiljemini majandusosakonna juhataja ja maakonna semstvo agronoom Lohvitsas, Poltava kubermangus 1902—05, ühtlasi talupoegade organiseerijaid ühinguisse 1905—06; venekeelse lehe toimetaja Ukrainas 1906; paos Soomes, hiljemini Helveetsias ja Ungaris 1906—07, olles ühtlasi Moskva vene lehtede kaastööline; tuli Venemaale tagasi 1907 ja mõisteti Harkovi kohtupalati poolt õigeks 1908; agronoom, ühtlasi semstvo väikelaenupanga asutajaid ja juhataja Volõnia kubermangus 1909—12; ühistegevuse korraldajaid ja semstvo väikekrediidipanga juhataja Podoolia kubermangus 1913—14; Moskva Rahvapanga nõukogu liige, hiljemini panga osakonna asutaja ja juh. Rostovis D. ä. 1914—17; Kagu-Venemaa Kooperatiivpanga asutajaid ja juhataja Rostovis 1918; E. V. põllutööministeeriumi laenude peavalitsuse juhataja 1920—21; kaubandus-tööstusministri abi 1921—23; põllumajandussaaduste väljaveo a/s. „Estoterra" juhataja; Eesti-Vene Kaubanduskoja asutajaid ja abiesimees 1923—25, direktor 1925. a-st; Eesti Rahvusliku Jõukomitee asutajaid ja peasekretär 1928. a-st. — Suhhumi Põllumajandusliku Seltsi sekretär 1900—02; Rostovi Eesti Seltsi abiesimees 1917, esimees 1918—20; Kagu-Venemaa ja Kaukaasia eesti asunike-kongressi korraldajaid Rostovis Doni ääres 1919 ja rahvuskomitee asutajaid ja esimees sealsamas 1920; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Kodumaal Asunike Liidu esimees 1920—21, Üleriikliku Kaupmeeste Liidu esimees 1923—24; praegu Aianduse-Mesinduse Seltsi nõukogu liige ja liige paljudes ühistegelistes ettevõtetes. — Kaastööd teinud paljudele vene ja eesti lehtedele ja ajakirjadele. — Alal. asuk. Tallinn.

RIIS, Jüri, Tõnise pg., maalikunstnik-kunstiõpetaja, sünd. 7. VI 1893 Tori Riisakülas. — Vallaline. — Õppis, töötas ja teenis sõjaväes 1910—17 Petrogradis; oli kunstiõpetajaks keskkoolides Pärnus, Paldiskis ja Rakvere õpetajate seminaris 1918—26; võttis osa Vabadussõjast sõjamuuseumi volinikuna. — Rändas Ühendriikidesse 1926, kus elanud senini. — Võttis osa Detroidi Eesti Seltsi „Kodu" asutamisest ja juhtimisest; viimased kaks aastat töötanud New Yorgis ning võtnud osa New Yorgi Eesti Haridusseltsi kirjandus-kunstiosakonna tegevusest esimehena; Välis-Eesti Ühingu liige 1931. a-st ja Detroidi usaldusesindaja; kuukirja „Välis-Eesti" kaastööline. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

RIISNA (end. Riisman), Eduard, artellijuhataja, sünd. 7. III 1898 Juuru v., Harjumaal. Abielus Olga Otsman'iga 1932. a-st. — Lõpetas 1912 Tall. 1. ja 2. linna algkooli, jatkas õppimist J. Westholmi eragümnaasiumis, kust võeti Maailmasõja ajal väeteenistusse. Teenis kirjutajana algul Petrogradi sõjaväeringkonna ülema juures ja hiljem 3. Eesti polgu staabis. Õppimist jatkas 1918 Tallinna keskkoolis, mille lõpetas 1920. Tartu ülikooli õigusteaduskonna lõpetas 1925. Võttis osa Vabadussõjast Tall. kooliõpil. pataljonis. — 1920—21 viibis endatäiendamise eesmärgiga New Yorgis ja Chicagos. 1926—28 oli maailmareisul, uurides tööstuslikke olusid ja sotsiaal-seadusandlust; viibis Ühendriikides, Uus-Meremaal, Austraalias, Jaava saarel, Malais ning Indias. Oma reisust avaldas rohkesti kirjeldusi ja, kodumaale tagasi jõudnud, esines arvukate loengutega. — 1923 astus töö-

ja hoolek.-ministeeriumi teenistusse töökaitsekomissarina, 1928 jatkas teenistust töö- ja kinnitusasjade assistendina. 1929 asus juhtima Tall. Börsi ja Sadama Artelli; asutas Tööühingute (artellide) Liidu; propageeris tööühingulist liikumist ja tööliste isetegevuse rakendamist artellide kaudu. Tööühingute Liidu esimees selle algusest. ÜENÜ asutajaid 1919, kauaaegne Keskjuhatuse liige, kirjatoimetaja, abiesimees, esimees jne. Peale selle tegutsenud asutajana ja juhtiva tegelasena veel paljudes org-ides. — Oma reisul organiseeris väliseestlasi; tegutses New Yorgis mitmes eesti seltsis ja õhutas nende koondamise mõtet; liitis Sydneys 1927 eesti seltsid „Eesti Kodu Linda" nime all ja oli selle esimeseks esimeheks; osa võtnud kõikidest ülemaailmsetest Välis-Eesti kongressidest referendina ja juhtiva tegelasena. Välis-Eesti Ühingu juhatusliige 1929. a-st ja abiesimees 1932. a-st; ajakirja „Välis-Eesti" (algul „Välis-Eesti Almanak") väljaandmise mõtte algataja 1928 ja selle toimetaja algusest peale. — Andis ühes E. Nerep'iga 1924 välja „Töökaitse seaduste käsiraamatu" ning reisikirjelduse „Dollarite jahil" (1930); kaasa töötanud paljudes ajalehtedes ja ajakirjades, peamiselt aga „Päevalehes", „Postimehes", ajakirjades „Kodu", „Töö ja Tervis", „Eesti Noorus" jne. — 1937 Rahvuskogu liige Tallinna saadikuna; 1938. a-st Riigivolikogu liige. — Alal. asuk. Tallinn.

RIKAND, Hindrek, Peetri pg., postiametnik ja esperantoõpetaja, sünd. 22. XII 1874 Väimelas, Võrumaal. — Abielus Juuli Jakobson'iga 1905. a-st. — Õppis Väimela Jaaska külakoolis 1883—85, Kanepi kihelkonnakoolis 1886—89 ja Võru linnakoolis 1889—92, millal lõpetas selle; posti-telegraafiametnikuks õppis Võru postkontoris 1892—93. — Postiametnik Võrus, hiljemini Riias posti-telegr. ringkonnavalitsuses 1893—1915 ja Tartus 1915—17; Tallinna peapostkontori ülem 1917—18; vahetalituskontori „Kosmos" teenistuses suvel 1918; posti-telegraafi-telefoni peavalitsuse ülem 1918—24; pensionil 1924. a-st. — 1930. a-st tegeleb esperanto õpetamisega kodu- ja välismail. Esperanto-õpetajana töötanud 1934—35 Lätis (Liibavis ja Riias) ning 1934/35, 35/36 ja 37/38 õppeaastail Taanis sealse esperanto-instituudi kutsel umbes paariteistkümnes linnas. — Käinud 1903 Samaara eesti asundustes, 1917 Moskvas ülevenemaalisel p.-t.-teenijate kongressil. Eesti iseseisvuse algusaastail käinud ametiasjus 4 korda Soomes ja 1922 Saksas ja Helveetsias. — Riia eesti lauluseltsi „Imanta" ja hiljem asutatud Karskuse ja Hariduse Seltsi liige; 1896—1915 „Imantas" olnud üle kümnekonna aasta näitejuht ja paaril korral juhatusliige; lühemat aega juhatanud ka „Imanta" ning Karskuse ja Hariduse Seltsi laulukoore. — Tallinnas tegelnud Noorseppade vanematekogu liikmena, „Espero's" ja ÜENÜ-TO's. — Riias viibides olnud „Postimehe" kaastööline, avaldanud artikleid, lookesi ja luuletisi; avaldanud „Looduse" lastekirjanduse võistlusel auhinnatud muinasjuttude kogu „Rahvavanema lapsed" (1935). — Alal. asuk. Tallinn.

ROGENBAUM, Heinrich, Andrei pg., käsitööline, sünd. 31. VII 1898 Vastse-Roosas, Võrumaal. — Abielus Anna Põder'iga 1928. a-st. — Õppis kirikukoolis. — Teenis sundaega Vene sõjaväes Narvas sanitarina. — Opteerus 1923 Eestisse ning asus sealt Lätti oma vanemate juure. — Ape Eesti Haridusseltsi juhatusliige 1930. a-st.— Alal. asuk. Ape, Latvija.

† **RIEMER, Eduard, Theodori pg.,** metsatööstur, sünd. 29. I 1875 Uue-Vändras, Pärnumaal, surn. 14. XI 1936 Berliinis. — Oli abielus Vilhelmine Seevald'iga 1905—36. — Õppis Steini algkoolis Tallinnas, hiljem Tallinna kaubanduskoolis ning trükikunsti Lindforsi trükikojas Tallinnas. — Teenis Grigori metsatööstuses ja asutas 1907 koos Siegel'i ja Rannatšok'iga auruveski ja praeguse „Võiekspordi" külmutushoone Tallinnas; mõne aasta pärast müüs oma ettevõtted ja siirdus jälle metsakaubanduse alale; Maailmasõja algul viibis väljasaadetuna Permi kubermangus, Venemaal, kust pöördus Tallinna tagasi sõja lõpul; oli tegev Põhja Paberi- ja Puupapivabrikus ja Kreenholmi vabrikus metsaosakonna juhatajana; asus 1926 elama Ber-

liini. — Oli Berliini Eesti Seltsi esimees 1927—31, laekahoidja ja kauaaegne juhatusliige; Välis-Eesti Ühingu liige 1929—36. — Kaitseliidu Tallinna malevkonna liige 1924. a-st; teenete eest valiti Ida-malevkonna auliikmeks ning annetati Valgerist.

ROMBERG, Harald, Jaani pg., elektrik, sünd. 29. V 1901 Vajangul, Järvamaal. — Abielus Pauline Prasser'iga 1929. a-st. — Õppis Tapa algkoolis ja Bogorodski keskkoolis. — Elas 1915—20 Bogorodskis, Venes; opteerus Eestisse 1920, asudes Tallinnas ametit õppima ja täiendades end hariduslikult; teenis sundaega Järvamaa rahvaväe ülema asutises ja Kalevi pataljonis Tallinnas 1923—24; siirdus Brasiiliasse 1930, elas kolm aastat Sao Paulos ja Paraná osariigis; hiljem asus Rio de Janeirosse, astudes teenistusse General Electric Co. elektri-osakonna juhatajana. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Haridusseltsi „Uus Kodu" Rio osakonna asutajaid ja juhatusliige 1934—35; Brasiilia Eesti Ühingu asutava toimkonna sekretär 1937; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st; kuukirja „Välis-Eesti" kaastööline. — Alal. asuk. Rio de Janeiro, Brasil.

ROOPERE (end. Rooberg), Aleksander, Aleksandri pg., talupidaja, sünd. 7. IV 1894 Kurnas, Harjumaal. — Abielus Hilda Loik'iga 1926. a-st. — Õppis 1903—05 Sausti külakoolis, 1905—10 Aruküla kihelkonnakoolis, 1910—12 Tallinna linnakoolis, mille lõpetas. — Võttis osa Maailmasõjast ohvitserina; lahkus Eestist Saksa okupatsioonivõimude eest Siberisse, teenis 1918—20 ohvitserina Koltšaki väes Siberis; opteerus Eestisse 1921, asudes põllumehena Kurna valda. — Võttis osa eesti seltside tegevusest Tomskis 1918—20; „Siberi Asuniku" kaastööline 1919. — Kurna Haridusseltsi asutajaid ja juhatusliige 1918—38; liige põllumajanduslikes ühingutes ja seltsides; Kurna vallavolikogu liige. — Alal. asuk. Kurna vald, Harjumaal.

ROSENBERG, John, mehaanik, sünd. 1888 Õisu vallas, Viljandimaal. — Abielus soomlannaga 1925. a-st. — Kodumaal töötanud mitmel erialal. — Siirdus noorena Kanadasse, kus lõpetas Toronto tööstuskooli, omandades mehaaniku-kutse; töötab pikemat aega mehaanikuna Toronto kummivabrikus „Good-Year". — Toronto eestlaste koondajaid ja koosviibimiste korraldajaid. — Alal. asuk. Toronto, Ontario, Canada.

RONNIMOIS, Johan, Johani pg., dipl. insener, sünd. 27. III 1889 Tarvastus, Viljandimaal. — Abielus Emmi Eiste'ga 1920. a-st. — Lõpetas Tartu gümnaasiumi 1907 ja Riia polütehnikumi 1914. — Teenis 1914—15 Riia Katlavalve Ühingus; Venemaal P.-Raudtee veojaoskonna ülema abi ja ülem 1915—19; Läti raudtee peavalitsuses 1919—23, avas siis oma äri Riias, esindades ka Eesti suurettevõtteid. — Välis-Eesti Ühingu Riia klubi liige 1932. a-st ja kauaaegne laekur; liige ka teistes Riia eesti organisatsioonides. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

ROOSMAN, John, Kristjani pg., ehitusettevõtja, puusepp, sünd. 18. XI 1891 Pärnumaal. — Vallaline. — Lõpetas Saarde kihelkonnakooli 1908 ja Heinaste merekooli 1915; tegi kaugesõidu-kapteni eksami 1917 Arhangelskis. — Lahkus Eestist 1915 Põhja-Venemaale, teenides transportlaevadel 1918. a-ni. — Võttis laeva-ohvitserina osa hüdrograafia-ekspeditsioonist Obi ja Jenissei jõedelta uurimiseks;

lahkus Venemaalt 1919, siirdudes Ühendriikidesse; asus 1920 Baltimore'i. — Arhangelski Eesti Seltsi liige ja Eesti Rahva Muuseumi maja ehitamiseks raha korjaja 1917 Arhangelskis; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st; osa võtnud Baltimore'i Tööliste Klubi tegevusest; Baltimore'i Eesti Seltsi asutajaid. Alal. asuk. Baltimore, Md., U. S. A.

ROSENFELDT, Herbert, Friedrichi pg., insener-keemik, E. V. peakonsul, sünd. 7. III 1880 Kuressaares. — Abielus Niina Suvorin'iga 1918. aastast. — Lõpetas Kuressaares keskkooli 1900 ja astus samal aastal Riia polütehnikumi keemiateaduskonda, mille lõpetas 1906; täiendas end välismaal keemia alal. — Asus elama Riiga, töötas keemiatööstustes ja 1912. a.-st Vildenbergi nahavabriku direktorina; Maailmasõja ajal viibis Venemaal; Eestisse saabus iseseisvuse ajal, oli kolm aastat Vene-Balti tehase abijuhataja, mille likvideerimisel siirdus uuesti Riiga; Vildenbergi nahavabriku peadirektor. — Välis-Eesti Ühingu Riia klubi abiesimees asutamisest saadik, esimees 1938. a-st; 3. ülemaailmse V.-E. kongressi delegaat 1938; Läti-Eesti Sõprusühingu juhatusliige ning tegevliige kõigis eesti org-ides Riias. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

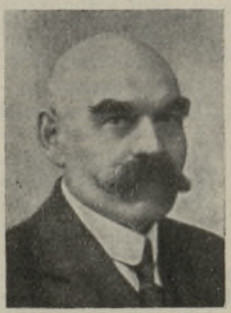
ROST, Aleksander, Andrese pg., kohtunik, sünd. 12. IV 1892 Talli vallas, Pärnumaal. — Abielus Tamara Paulus'ega 1926. a-st. — Õppis Tomski ülikoolis 1917—19 ja Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1921—23, millal selle lõpetas. — Õpetaja Tallinna linna algkoolides 1914—17; tegev kohtu alal 1921. a-st rahukohtu sekretärina, riigikohtu sekretärina 1922. a-st ja kohtunikuna Tallinnas 1923. a-st. — Reisinud Rootsis, Taanis ja Inglismaal. — Tomski Eesti Seltsi „Ühenduse" ja Siberi Eesti Üliõpilaste Seltsi „Eesti" asutajaid; Siberi eestlaste häälekandja „Siberi Asunik" vastutav toimetaja 1919; Eesti kontroll-opteerimise abikomitee sekretär Novo-Nikolajevskis 1920. — Alal. asuk. Tallinn.

RULL, Hermann, Andrese pg., kooliõpetaja, sünd. 17. IV 1894 Tarvastus, Viljandimaal. — Abielus Ebba Armipaik'iga 1931. a-st. — Omandas kooliõpetajakutse eksternina. — Peterburi St. Maria-Magdaleena koguduse köster-kooliõpetaja 1913—18; algkoolide juhataja Eestis 1918—24; Riia eesti algkooli õpetaja 1924—27. — Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi koori juhataja ja näitetrupi näitejuht; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi juhatusliige kirjatoimetajana ja raamatupidajana 1924—27. — Organist-asjaajaja ev. luteri-usu konsistooriumi Pärnu-Jaagupi koguduse juures; juhatab kohaliku haridusseltsi laulukoori ja kaitseliidu orkestrit; Pärnu-Jaagupi rahvusliku laulupäeva organiseerijaid 1936; Pärnu-Jaagupi I vaimuliku laulupäeva organiseerijaid ja ühendatud laulukooride juhataja 1937. — Alal. asuk. Pärnu-Jaagupi.

RUMBERG, Johan, Reinu pg., tööstur, ärimees, sünd. 19. V 1874 Undla vallas, Virumaal. — Abielus Emilie Petree'ga 1903—28 ja Ida-Ellinor Tõnts'uga 1929. a-st. — Õppis Arbavere ja Imastu vallakoolides 1883—88. — Tegutses kodumaal äri alal 1890—99; asutanud oma äri Peterburis f-ma „Laus-Rumbergi" nime all 1900, mida pidas 1918. a-ni; Tallinnas a/s. Rumberg, Tuberg & Ko. asutaja 1919 ning juhataja tänini; asutanud o/ü. „Viru" 1910 ja a/s. „Extraktori" 1921; Krediitpanga nõukoguliige ja juhatusliige mitmes asutises. — Võttis osa Peterburi eesti seltside tegevusest; Välis-Eesti Ühingu liige 1928. a-st, eluaegne liige 1932. a-st, revideeriva toimkonna liige 1936. a-st; toetanud Välis-Eesti Ühingu tegevust rahaliselt. — Klubi „Centum", „Rotary-Klubi", Loodus-

varade Instituudi, Sadamate Nõukogu, NMKÜ ja ÜENÜ finantsnõukogu liige, Kaubandus-Tööstuskoja juhatusliige ja 2. sektsiooni esimees, Eesti Kartulikasvatajate Ühingu juhatusliige, Eesti Friisikarja Seltsi juhatusliige jne. — Alal. asuk. Tallinn.

RÜMESSEN, Johannes, piimaasjanduse-eriteadlane, sünd. 29. XII 1888 Vohnja vallas, Virumaal. — Abielus 1916. a-st. — Õppis Vohnja algkoolis ning välismaal keskkoolikursustel; piimandust õppis Taanis, Hollandis ja Inglismaal; elab Kopenhaagenis 1909. a-st, viibinud vahepeal Eestis. — Võttis osa Kopenhaageni Eesti Sotsialistliku Grupi asutamisest 1917/18; Kopenhaageni Eesti Seltsi „Eesti Kodu" asutajaid 1922 ja esimees 1922—27 ning abiesimees 1935. — Avaldanud kirjutisi piimanduse alalt kodu- ja välismaa ajakirjades; „Välis-Eesti" kaastööline. — Alal. asuk. Köbenhavn, Danmark.

RUUBEL, Märt, Jaagu pg., Tallinna peapostkontori ülem, sünd. 17. I 1877 Paistus, Viljandimaal. — Abielus Cäcilie Põder'iga 1904. a-st. — Lõpetas Paistu kihelkonnakooli ja sooritas Peterburi 5. gümnaasiumi 4. klassi eksami. — Juhatas Peterburi 3. linna postkontorit; Tallinna peapostkontori ülem 1924. a-st. — Oli tegev Peterburi Eesti Hariduse Seltsis sekretärina, lauljana ja näitlejana 1896—1920; Peterburi Eesti Hariduse Seltsi meeskvarteti liige; Välis-Eesti Ühingu liige 1934. a-st. — Oli Tallinna Meestelaulu Seltsi esimees; korraldas kontserte Helsingis, Riias, Varssavis, Prahas, Viinis ja Budapestis; Lauljate Liidu juhatusliige, Eesti-Leedu Ühingu juhatusliige, Eesti-Tšehhoslovakkia Ühingu liige; Postiteenijate Laulukoori asutaja ja esimees. — Koostanud „Posti abiasutuste juhtnöörid" ja raamatu „Tallinna postimaja koolidele"; „Postisarve" asutaja ja kaastööline; avaldanud artikleid ja luuletusi „Postisarves". —Omab Punase Risti 2. järgu I astme teenetemärgi, Valgetähe ordeni, Masaryk'i medali ja Tšehhoslovakkia Valge Lõvi ordeni. — Alal. asuk. Tallinn.

RUBBE, Marie, Matsi tr., neiuna Ariva, õmbleja, sünd. 12. VII 1886 Pärnus. — Abielus Vilhelm Rubbe'ga 1907. a-st. — Õppis Pärnu linnakoolis. — Siirdus 1903 Riiga, kus töötab õmblustöökodades. — Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi kooriliige 1920. a-st; seltsi naiskomitee liige 1936. a-st; Riia Eesti Naisseltsi asutajaid ja juhatusliige 1924. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

RUUBEL, Peeter, Jaagu pg., õigusteadlane, sünd. 13. X 1885 Kaarli vallas, Viljandimaal. — Abielus Maria Soots'iga 1920. a-st. — Õppis Paistu kihelkonnakoolis 1895—99, Tartu reaalkoolis 1899—1905, Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1906/07, Moskva ülikooli õigusteaduskonnas 1907—11, millal selle lõpetas. — Advokaat Narvas 1911—12, Tallinnas 1912—15 ja 1918. a-st, olles ühtlasi välisministeeriumi juriskonsult 1921—30; vahepeal sõjaväeametnik Peterburis 1915—18; Eesti Ajutise Valitsuse kantseleiülem 1918—19 ja Asutava Kogu liige; „Riigi Teataja" vastutav toimetaja 1918—19; Eesti Ajutise Valitsuse juriidilise komisjoni esimees; Venemaaga vangide vahetamise konverentsi liige Tartus 1919; võttis osa Eesti-Vene rahukonverentsi eelnõupidamisest; käsutati välisministeeriumi poolt eriülesandega Vene välisasjade komissari Litvinov'i juure Kopenhaagenisse Tartu rahuläbirääkimiste ajal 1919; võttis osa Balti riikide konverentsist Tallinnas 1922, majanduskonverentsist Haagis 1922. — Võttis osa Moskva Eesti Üliõpilaste Seltsi asutamisest ja organiseerimisest ja Moskva Eesti Seltsi tegevusest; oli ühes A. Piibuga Vene Asutava Kogu valimisseaduse väljatöötamise komisjoni liige Eesti Maanõukogu esindajana

ja tegutses Eesti autonoomia-seaduse läbiviimisel Vene võimude juures; oli tegev Eesti väliskomisjonis Peterburis 1918. — Eriraamatuina avaldanud „Meie noorsoo vaimlisest murrangust" (1913), „Poliitilised ja ühiskondlikud voolud Eestis" (1920); tõlkinud G. Šeršenevitš'i raamatu „Ühiskonna teadus, I—II" (1921—28); oli „Päevalehe" juriidilise lisa toimetaja 1913—14; kaastööd teinud „Postimehele" ja „Vaba Maale". — Alal. asuk. Tallinn.

RUMBERG, Paul, Jüri pg., E. V. aukonsul, sünd. 24. X 1883 Undla vallas, Virumaal. — Abielus Amalia Grosch'iga 1918. a-st. — Omandas keskhariduse Eupatorias, Krimmis, muusikalise hariduse Odessas. — Klaveritehase omanik enne Maailmasõda Odessas, hiljem siirdus Hiinasse; E. V. aukonsul Šanghais 1924. a-st. — Korraldanud Šanghai eestlastele Eesti aastapäevade koosviibimisi; Välis-Eesti Ühingu liige 1929. a-st; Ühingu usaldusesindaja Šanghais 1932. a-st; Ühingu eluaegne liige 1935. a-st. — Alal. asuk. Shanghai, China.

RÄNK, Victor, Mihkli pg., lukusepp-mehaanik, sünd. 10. XII 1877 Pärsamaa vallas, Saaremaal. — Abielus Anette Bachfeld'iga 1913. a-st. — Õppis vallakoolis ning lõpetas Kroonlinnas tööjuhtide ja joonestajate kursuse. — 1895 õppis Riias mehaanikuks; 1899 teenis Vene sõjaväes; vabanemisel elas Kroonlinnas ja Peterburis, kus töötas laevatehastes mehaanikuna ja tööjuhatajana; 1918—23 töötas Tallinna laevatehastes mehaanikuna; 1923 asus elama New Yorki, kus töötab mehaanikuna Arma Engineering Co's. — Oli Kroonlinna Eesti Seltsi liige; „Edu" seltsi liige ja rev.-kom. liige New Yorgis; New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

† **RUPSKY, Rudolf,** maalermeister, sünd. 18. VII 1888 Tartus, surnud 27. VI 1934 Sao Paulos. — Oli abielus eestlannaga, kes lastega elab Brasiilias. — Elanud Venemaal; siirdus 1929 Brasiiliasse, kus avas esimese vihtlemissauna, mida peab praegu P. Veltson. Oli 1934 Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" esimees; tema juhtimisel leidis selts omale uued ajakohased ruumid; esimehe kohalt lahkus 1934 haiguse pärast.

ROSENLILL, Aleksandra, Aleksandri tr., neiuna Markus, filmide kontrolör, sünd. 5. III 1904 Riias. — Abielus Voldemar Rosenlill'iga 1930. a-st. — Alghariduse omandanud Šenfeldi algkoolis Riias, lõpetas Riia eesti kooli ja õppis kaks aastat Riia linna kutsekoolis.— Töötanud 1922. a-st Riias filmide kontrolörina. — Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi naiskomitee liige, kooriliige 1922. a-st; Riia Eesti Naisseltsis tegev 1924. a-st, seltsi esinaine 1926. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

RÄTSEP, Hilda, Karli tr., neiuna Nyman, kunstnik, sünd. 2. IX 1898 Noarootsis. — Abielus Rudolf Rätsep'aga 1922. a-st. — Omandas kunstilise hariduse National Academy of Art'is New Yorgis. — Töötas 1920. a-st „Päevalehe" kontoris ning siirdus 1924 Ühendriikidesse. — Tegev olnud New Yorgi Eesti Haridusseltsis kunstinäituste korraldamisel. — Külastas 1936 Eestit, kus korraldas oma näituse; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st; 3. ülemaailmse V.-E. kongressi delegaat 1938. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

RÜÜTEL, Eduard, Jaani pg., sõjaväelane, sünd. 21. III 1884 Tartus. — Abielus Elise Vermal'iga 1924. a-st. — Õppis Tartus algkoolis 1894—97, Tartu linnakoolis 1897—1902, Odessa sõjakoolis 1903—06, Nikolai sõjaakadeemias 1916—17, E. V. kõrgemas sõjakoolis 1931—33. — Teeninud ohvitserina Soomes — 3. Soome kütipolgus, polguga läinud Maailmasõtta (Preisimaale, Karpaatidesse, Galiitsiasse); enamlaste vangina viibinud Peterburi Krestõi vanglas, olnud siis Jekaterinburgis sõjaväeakadeemias ja põgenenud sealt tšehhide korpuse staapi; 1920 lõpul asunud eraisikuna Harbiini ja töötanud seal „American Atlas Film Co." teenistuses 1922 lõpuni; siirdus kodumaale mereteed kaudu üle Marseille'; teeninud E. V. kaitseväes 1923. a-st 1934. a-ni, millal määratud reservi. — Võtnud osa Harbiini Eesti Seltsi tegevusest 1920—22, olles m. s. selle sõudemeeskonna liige. — Eesti Majaomanike Seltsi juhatusliige-sekretär ja 1937. a. lõpuni seltsi asjaajaja; Eestimaa Pimedatele Abiandmise Seltsi liige. — Alal. asuk. Tallinn.

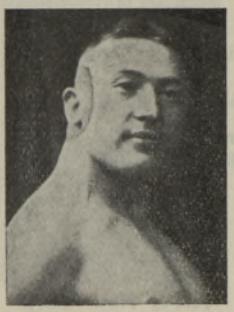

RÜDIGER, Georg, Aleksandri pg., õigusteadlane, sünd. 19. VI 1896 Venemaal. — Abielus Marta Huuk'iga 1926. a-st. — Õppis Peterburi ülikooli õigusteaduskonnas ja Peterburi suurtükiväekoolis. — Teenis kaubandus-tööstusministeeriumis Tallinnas 1922—29; Eesti peakonsulaadi sekretär Kopenhaagenis 1929. a-st. — Kopenhaageni Eesti Seltsi „Eesti Kodu" asutajaid 1935 ja juhatusliige samal ajal. — Alal. asuk. Köbenhavn, Danmark.

S

SAAR, Karl, Jüri pg., puutööline, sünd. 11. IV 1881 Tartus. — Abielus prl. Nellis'iga 1924. a-st. — Õppis Tartus keskkoolis, oli tegevliige „Aberg'is" ja Käsitööliste Seltsis, eriti laulu ja näitemängu alal. 1897 asus elama Riiga M. Michelsoni vabriku peakontoris ametnikuna, täiendades ühtlasi oma haridust. — Riia seltside liige; spordiseltsi „Amatöör'i" treener; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi spordiosakonna asutaja, osakonna esimees. — Maailmasõja ajal teenis Vene sõjaväes; Vabadussõja ajal I Eesti polgus, Põhja-Lääne armees, sõja lõpul jälle Eesti sõjaväes. — Asus elama Rakverre, võttis osa spordiseltsi „Kalevi" tegevusest. — Vallaametnik lühikest aega. — Tallinnas sõjaväe spordikursuste õpetaja, hiljem sõjaväe ühend. õppeasutiste juures; siirdus Ühendriikidesse 1924. — New Yorgi Eesti Spordiseltsi asutajaid ja instruktor; seltside ühinemise mõtte algatajaid; New Yorgi Eesti Haridusseltsi asutajaid ning esimene esimees; rev.-kom. liige 1937. a-st; N. Y. Eesti Vabadussõjalaste Ühingu asutajaid ja mitmekordne esimees. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

SABRAK, Johannes, juuksur, sünd. 27. VII 1899 Tartus. — Vallaline. — Juuksurikutse omandanud Tartus, töötanud Peterburis omal alal. — Osa võtnud Vabadussõjast 1918—20. — Töötas Tallinnas ning võttis osa oma kutseala organisatsioonide tööst juhatusliikmena ja Tallinn-Harju juuksetööala katsekomisjoni tööst 1921—34. — Siirdus P.-Ameerikasse 1934; omab New Yorgi lähedal juuksuriäri. „Välis-Eesti" kaastööline; New Yorgi Eesti Haridusseltsi tegelane. — Alal. asuk. Bellerose, N. Y., U. S. A.

SAABER, Voldemar, Konstantini pg., mehaanik, sünd. 25. VII 1909 Narvas. — Vallaline. — Rändas 1925 Brasiiliasse, elades vahetpidamata Sao Paulos. Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" juhatusliige 1934—38, tegev olnud seltsi näitetrupis ja laulukooris. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

SANDER, Georg, Jaani pg., kellasepp, sünd. 3. VIII 1884 Kabalas, Viljandimaal. — Abielus. — Õppis Kabala valla- ja kihelkonnakoolis, Põltsamaa Aleksandrikoolis ning ametit Kopenhofis ja Riias. Pidas oma kulla- ja kellasepaäri Tallinnas 1907—29; võttis Vabadussõja algupäevil osa Tallinna linna sisekaitsest; siirdus Brasiiliasse 1929, asus elama Rio de Janeirosse 1930. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus-Kodu" Rio osakonna organiseerija ja asutaja; Brasiilia Eesti Ühingu asutava toimkonna esimees; Välis-Eesti Ühingu liige ja usaldusesindaja Rio de Janeiros 1938. a-st. — Alal. asuk. Rio de Janeiro, Brasil.

SALVELA (end. Stuttenmeister), Jüri, Jüri pg., kaupmees, sünd. 18. VIII 1894 Sürgavere vallas, Viljandimaal. — Vallaline. — Õppis Lõhavere valla- ja Suure-Jaani kihelkonnakoolis. — Siirdus 1918 Lõuna-Saksamaale; lõpetas Mannheim'is keskkooli; töötas kontoriametnikuna Mannheim-Waldhof'i tselluloosivabrikus ja Kellheim'is raamatupidajana; pidas oma hulgi- ja jaeäri Mannheimis; tegutses turismi alal Berliinis 1930—31, pöördus tagasi kodumaale, töötades äri alal ning 1935. a-st firma Jüri Salvela omanikuna. — Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st ja korraldava toimkonna liige 1935. a-st; 3. ülemaailmse V.-E kongr. delegaat 1938. — Kaubanduse Ühispanga nõukogu ja diskontokomitee liige, Mulkide Seltsi liige, Väliskaubanduse Esindajate Ühingu asutajaid ja juhatusliige. — Alal. asuk. Tallinn.

SARAPIK, Peeter, Peetri pg., kontoriametnik, sünd. 18. V 1906 Pärnus. — Abielus Erna Issak'iga 1929. a-st. — Õppis Peterburi koolides ja Tallinna kommertsgümnaasiumis 1923—25. — Veetis lapsepõlve Peterburis ja Eestis, rändas koos vanematega 1925 Brasiiliasse, kus alustas lihttöölisena leivateenimist, töötades hiljem puusepana, maalrina ja joonistajana Sao Paulos, Santoses, Campinases ja Rio de Janeiros. — Töötas E. Noorsoo Ühingus Sao Paulos; praegu Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" Rio osakonna sekretär 1938. a-st. — Alal. asuk. Rio de Janeiro, Brasil.

SARAPIK, Paul, Peetri pg., mehaanik, sünd. 28. VIII 1900 Pärnus. — Abielus Rosa Treimann'iga 1923. a-st. — Õppis Pärnu linna algkoolis, Peterburi Eesti Hariduse Seltsi koolis ja Peterburi Kunsti Toetamise Seltsi koolis. — Siirdus 1910 oma vanematega Peterburi ning asus peale kooli lõpetamist oma isatallu Võritsasse, Tsarskoje Selo kubermangu; teenis Vene sõjaväes telegraafi-mehaanikuna ja instruktorina; hiljem 2-es telefoni-telegraafi diviisis, kust vabanes Eesti-Vene rahulepingu järele; töötas Võritsa algkooli õpetajana 1921. a-ni, mil siirdus kodumaale; lõpetas sõjaväe raadiokursuse Tallinnas ja asus töötama Tartu Telefonivabrikusse raadiotehnikuna; rändas 1924 Brasiiliasse, asudes elama Sao Paulosse; töötas Brasiilias mitmel alal, olles muuseas 1929—32 ka talupidajaks Carapicuhyba eesti asunduses Sao Paulo lähedal; asus 1932 elama Rio de Ja-

neirosse, kus töötab „Rio Electio-Industria S/A." töökoja juhatajana. — Sao Paulo Eesti Noorsoo Ühingu organiseerija ja esimees; Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" juhatusliige ja raamatukoguhoidja, selle seltsi Rio osakonna näitejuht ja organisaator; Brasiilia Eesti Ühingu asutava toimkonna liige ja abisekretär; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. ning kuukirja „Välis-Eesti" kirjasaatja. — Alal. asuk. Rio de Janeiro, Brasil.

SARAPIK, Rosa, Hansu tr., neiuna Treimann, sünd. 16. IX 1901 Raasikul, Harjumaal. — Abielus Paul Sarapik'uga 1923. a-st. — Õppis Tallinna linna algkoolis. — Siirdus oma abikaasaga 1924 Brasiiliasse, elades algul Sao Paulos, hiljem Rio de Janeiros. — Sao Paulo Eesti Noorsoo Ühingu asutava-toimkonna liige; Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" pidutoimkonna ja näitetrupi liige; „Uus Kodu" Rio osakonna näitetrupi liige. — Alal. asuk. Rio de Janeiro, Brasil.

SAREI, Julius, Martini pg., oskustööline, sünd. 8. I 1866 Viljandis. — Abielus Ella Ploom'iga 1891. aastast. — Õppis kihelkonnakoolis, elementaark. ja kreiskoolis, pottsepaametit isa juures ja mujal. — Tegi pottsepatööd Viljandis ja Pärnus 1898—1902, mil asus New Yorki, kus pidas müürisepa-ametit; 1915. a-st müürisepp ja majaomanik New Jersey osariigis, Elizabeth'is. — New Yorgi Eesti Heategeva Seltsi, pärastise N. Y. Eesti Seltsi juhatusliige 1906—19, olles vaheldumisi seltsi esimees, kirjatoimetaja, raamatukogu-korraldaja ja näitemängu-komisjoni juht; oli tegev esimehena Ameerika Eesti Liigas, mis nõutas Ühendriikide valitsuselt E. V. tunnustamist; N. Y. E. H-si liige ja end. juhatusliige; Ameerika Eesti Liidu juhatusliige. — Ajalehtede kaastööline. — Võttis osa Pärnu „Endla" ja Pärnu Karskusseltsi tegevusest; Viljandi Põllumeeste Seltsi liige; Eesti Kirjanduse Seltsi eluaegne liige. — Alal. asuk. Elizabeth, New Jersey, U. S. A.

SARN (end. Sandluk), August, Jaani pg., ehitustehnik, sünd. 20. IV 1896 Raasiku vallas, Harjumaal. — Abielus. — Lõpetas Tallinna raudtee-tehnikakooli 1915 ja õppis Tallinna kõrgema tehnikumi ehitusosakonnas 1919—23.— Võttis osa Maailmasõjast Vene 41 sapööripataljonis 1915—17; I Eesti Polgus noorema allohvitserina 1917; oli kitsaroopalisel raudteel kümnik ja teemeister 1917—18; vedurijuhi abi 1918, laiaroopalisel raudteel kümnik 1918—22; ehituskümnik sõjaväe ehitusosakonnas 1922 ning ehitusettevõtja 1923, millal rändas P.-Ameerika Ühendriikidesse, kus viibis kuni 1937. a-ni, külastades 1933 kodumaad; tuli kodumaale tagasi 1937. — Tegutsenud Põhja-Ameerika eestlaste organiseerimisel, Chicago Eesti Seltsis 1930; New Yorgi Eesti Haridusseltsis 1930—34; ajakirja „Meie Tee" asutajaid ja toimetusliige; Ameerika Eesti Liidu asutajaid ja esimene sekretär 1933—34; Ameerika eestlaste aadresside koguja; Eesti kirjanduse ja kaupade propageerija Ameerika eestlaste seas; võttis delegaadina osa 2. ülemaailmsest Välis-Eesti kongressist 1933; Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st. — Oli I Eesti Polgu komitee liige 1917. — Avaldanud kirjutisi „Välis - Eesti Almanakis", „Välis - Eestis", „Vaba Maas" j. m. ning ülevaateid eestlaste kohta Ameerikas. — Alal. asuk. Tallinn.

SARV, Erich-Robert, Roberti pg., ajakirjanik, sünd. 14. VII 1905 Kumolovo mõisas, Ingerimaal. — Abielus Erika Pert'iga 1936. a-st. — Õppis Tallinna Peetri reaalkoolis 1924—29, Tartu ülikoolis filosoofiateaduskonnas keeli ja Londoni ülikooli „Faculty of Art'is" ajakirjandust. — Töötas välisministeeriumi sekretariaadis, juriidilises ja pressbüroodes; „Vaba Maa" toimetuses; toimetanud mõnda

aega „Hommiklehte"; siirdus 1935 Inglismaale, kus oli „Vaba Maa" kirjasaatja; „Uus Eesti" asutamisest selle kaastööline ja Londoni esindaja; tegutseb Cambridge ülikooli Local Examinations Syndicate'is eesti üliõpilaste eksamineerijana inglise keele alal. — Eesti Ajakirjanike Liidu liige, Federation Internationale des Journalistes ja Londoni Foreign Press Association'i liige, National Union of Journalist'i ajut. liige ja The Institute of Journalists liige 1938. a-st. — Inglismaal viibides esinenud ettekannetega ja kõnedega Eesti, eesti kirjanduse, kunsti, sotsiaal- ja majanduslikkude küsimuste üle; Londoni Eesti Seltsi esimees 1936—37. — Toimetanud põhjalikke uurimusi ajakirjandusliku organisatsiooni, tehnika ja reklaami alal; ajakirjanduslik eriala — välispoliitika ja poliitiline ökonoomia. — Alal. asuk. London, England.

SAUL, Mihkel, Jüri pg., puusepp, sünd. 11. X 1878 Orajõe vallas, Pärnumaal. — Abielus Ida Veisberg'iga 1910. a-st. — Õppis ametit oma isa juures, kes oli laevameister; sõitis 4-aastase õppimise järele meremehena mõne aasta ning asus 1905 elama Bostonisse, töötades ehitusmeistrina ja puusepana. — Bostoni eesti ev. lut. usu koguduse asutajaid 1911 ning koguduse esimees tänini; Bostoni Eesti Seltsi juhatusliige. — Alal. asuk. Dorchester, Mass., U.S.A.

SCHMIDT, August, Jaani pg., diplomaat, E. V. saadik Londonis, sünd. 19. II 1895 Voltvetis, Pärnumaal. — Abielus Alice Tannebaum'iga 1922. a-st. — Õppis Voltveti vallakoolis, hiljem Voltveti ministeeriumikoolis 1903—06, Pärnu gümnaasiumis 1906—14, Peterburi ülikooli ajaloo-keeleteaduskonnas 1914—16; lõpetas Tartu ülikooli õigusteaduskonna 1928. — Oli ohvitserina Maailmasõjas Galiitsia rindel 1916—17, sai raskesti haavata 1917; sõjavangis Austrias 1917; sõjainvaliidina Taanis 1918; teenis inglise põhjakorpuse staabis Arhangelskis 1918—19; Eesti sõjaväe esindaja Leedus 1919—21; E. V. diplomaatiline esindaja Leedus 1921—23; välisministeeriumi poliitilise osakonna juhataja 1923—27, olles vahepeal chargés d'affaires'iks Pariisis ja Brüsselis 1924—25 ja saatkonnanõunikuks Moskvas 1926; välisministri abi 1927—31; E. V. saadik Roomas ja Bernis 1931—34 ning Londonis 1934. a-st; alal. esind. Rahvasteliidus 1931. a-st. — Eesti leegioni asutajaid ja E. V. esinduse loojaid Arhangelskis 1919; võtnud osa Eesti delegaadina mitmest Rahvasteliidu täiskogu istungist ja rahvusvahelistest konverentsidest 1921. a-st; Rahvusvahelise diplomaatilise akadeemia liige 1930. a-st. — Olnud tegev väliseestlaste organiseerimisel Pariisis, Roomas ja Londonis; Väli-Eesti Ühingu asutajaid ja liige 1928. ja usaldusesindaja Londonis 1933. a-st. — Alal. asuk. London, England.

SCHMIDT, Ellen, Bernhardi tr., sünd. 28. VII 1916 Tallinnas. — Vallaline. — Lõpetanud kodumaal algkooli. — Siirdus 1930 Am. Ühendriikidesse, kus 1936 lõpetas Textile High School'i esimese auhinnaga moodide joonistamise alal. — New Yorgi Eesti Haridusseltsi rahvatantsutrupi liige, „Meie Tee" talitusliige; New Yorgi E. H-si noorte-osakonna juhatusliige. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

SCHMIDT, Martin, Madise pg., kirikuõpetaja, sünd. 9. XI 1872 Tammiste vallas, Pärnumaal. — Abielus Klara Thurau'iga 1904. a-st. — Õppis Hamburgi usuteaduse seminaris 1895—99, Königsbergi ülikoolis 1899—1904; Lodsi gümnaasiumi juures sooritanud saksa keele õpetaja eksami 1909; Chicago ülikoolis 1927—29; Riia ülikoolis 1930—31; sooritas 1934 Tartu ülikooli juures kesk- ja kutsekooli usu-

õpetaja eksami. — Oli pärast seminari ja ülikooli lõpetamist koguduse õpetajaks Ida-Preisimaal; usuteaduse seminari õpetajaks Lodsis, Peterburis ja Eestis; viimasel ajal koguduse õpetajaks Riias ning Eestis. — Õppides Chicago ülikoolis külastas eestlasi New Yorgis, Wisconsini osariigis, Chicagos ja Kalifornias, pidades neile jutlusi; Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st, olles vahepeal Riia klubi liikmeks. — Avaldanud artikleid eesti usuteaduslikes ajakirjus; oli kahe suurema venekeelse piibli-sõnaraamatu kaastööline ning avaldanud tõlkeid. — Alal. asuk. Nõmme.

† **SCHNEIDER, Karl,** direktor, sünd. 1877 Tartus, surn. 19. X 1932 Tallinnas. — Oli abielus. — Siirdus pärast kooli lõpetamist Venemaale; omandas 1902 Moskvas a.-s. Marinovsky äri, mida pidas ja juhatas 1917. a-ni; tuli 1918 kodumaale tagasi, elas Tartus ja 1921. a-st Tallinnas, kus oli inglise a/s. „Becose" juhataja 1932. a-ni. — Välis-Eesti Ühingu asutajaid 1928, laekur ning eluaegne liige 1928—32. — Eesti Kalaõngitsejate Seltsi asutajaid ja oli tegev paljudes teistes organisatsioonides.

SCHULTS, Natalie, Juhani tr., neiuna Kroon, õmbleja, sünd. 24. VI 1886 Tartus. — Abielus Johannes Schults'iga 1911. a-st. — Lõpetanud algkooli. — Rännanud Brasiiliasse 1925, kus töötanud majateenijana ja õmblejana. — Osa võtnud Eesti Seltsi „Estonia" organiseerimisest 1926 ja tegelane näitetrupis; oli 1928 tegelane Noorte Ühingu Sao Paulo osakonna näitetrupis; praegu tegev Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" naisosakonnas ja näitetrupis. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

SCHÖNBERG, Hans, Hendriku pg., töötur, sünd. 15. V 1887 Soosaare vallas. — — Abielus Erika Kemberg'iga 1922 a-st. — Õppis M. Kampmann'i algkoolis Viljandis 1897—1900 ja Viljandi linnakoolis 1900—05, mil selle lõpetas. — Teenis lühikest aega Viljandi rahukogu kantseleiametnikuna, siis siirdus Peterburi, teenides seal Vene Kindlustusseltsis 1907—15; Maailmasõja ajal teenis Sveaborgi kindluses Soomes kindluseehituse valitsuses 1915—17; Helsingi Eesti konsulaadis 1918—20 ametnikuna ja 1920—22 sekretäri kohustetäitjana; asus elama Tallinna 1922, mil asutas šokolaadivabriku „Soliid". — Võttis osa Peterburi Eesti Haridusseltsi, Üliõpilasseltsi, Naisseltsi ja Noorsooseltsi tegevusest laulukoorides 1908—14; Helsingi Eesti Haridusseltsi tegevusest 1915—22, olles 1920—22 Helsingi Eesti Haridusseltsi esimeheks ning tegev laulukooris ja näitetrupis. — Alal. asuk. Tallinn.

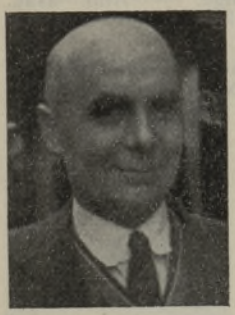

SCHÖNBERG, Eduard, Hendriku pg., kooliõpetaja, sünd. 21. II 1885 Kolga-Jaanis, Viljandimaal.—Abielus Salme Riig'iga 1926. a-st. — Lõpetas Viljandi linnakoguduse algkooli 1898, Viljandi linnakooli 1902; õppis B. Šklovski gümnaasiumi-kavaga kursustel Peterburis 1905—06; õiendas Peterburi õpperingkonna juures koduõpetaja eksami 1906; õppis keskkooli asetäitjate-õpetajate suvekursustel Tartu ülikooli juures 1919—20, kus omandas keskkooli eesti keele asetäitja-õpetaja kutse; Tartu ülikooli filosoofiateaduskonna vabakuulaja 1920—23; käinud õpireisidel välismaal; teenete eest kinnitatud keskkooliõpetaja kutses 1932. a. — M. Kampmann'i erakooli õpetaja Viljandis 1902—03; Pärnu-Viljandi rahukogu kirjutaja 1903—04; Peterburi 11. gümnaasiumi kirjatoimetaja abi 1904—08; „Postimehe" toimetusliige Tartus, hiljem „Pärnu Postimehe" toimetaja 1908; Viljandi Eesti Haridusseltsi tütarlastegümnaasiumi õpetaja 1909—20, välja arvatud

1916—17, mil viibis sõjaväes; okupatsioonivõimude poolt tagandatud koolitööst (lühemat aega) rahvusliku meelsuse ja okupats.-võimudele vastutöötamise pärast; Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi tütarlastegümnaasiumi õpetaja Tartus 1920. a-st. — Helsingi Eesti Haridusseltsi esimees 1916—17, auliige 1917. aastast; Vene võõrrahvaste kongressi abijuhataja ja eesti esinduse esimees Helsingis 1917; kongressil nõudis Eestile täielikku iseseisvust (1917). — Pärnu Eesti Kooliseltsi kirjatoimetaja 1908; Viljandi Eesti Haridusseltsi juhatusliige 1914—16 ja 1917—20; Viljandi I Lugemisringi juhataja 1914—16; Viljandi Rahvaülikoolide Seltsi esimees 1919—20; Viljandi linnavolikogu liige 1919—21, volikogu juhataja 1920—21; „Sakala" kaastoimetaja 1914—15; Tartu Õpetajate Seltsi juhatusliige 1923—24 ja 1928—29; Eesti Kirjanduse Seltsi eestseisuse liige 1922—27, sama seltsi revisjonikomisjoni esimees; kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali valitsuse liige 1925—27; Eesti Õpetajate Liidu juhatusliige 1930—31; Eesti Kirjastajate Liidu juhatusliige 1937. aastast; kirjastuse „Valik" asutaja 1927. — Avaldanud novellikogu „Põua välgud" (1911), näidendi „Mardusepäeval" (1917); tõlkinud vene kirjandust ja avaldanud juhtkirju ja artikleid poliitika, kirjanduse ja hariduse alalt. — Alal. asuk. Tartu.

SEPMAN, August, Joosepi pg., mehaanik, sünd. 20. XI 1886 Ambla alevikus. — Abielus Rosalie Karu'ga 1922. a-st. — Lõpetas Rakvere linnakooli 1902, õppis Tallinna raudtee tehnikakoolis 1902—04. — Viibis maapagulasena Ühendriikides ja Prantsusmaal 1905. — 1908 vangistati Liibavi sadamas, istus aasta vangis Peterburis; peale terviseparandamist Krimmis ja Kaukaasias asus elama Peterburi, töötades mehaanikuna; 1922 agraarreformi vastasena oli 8 kuud vangis ning saadeti Eestisse; 1923—26 töötas Tallinnas mereväe lennueskadrillis mehaanikuna; siirdus 1927 Austraaliasse. — End. „Peterburi Teataja" kaastööline; Peterburi Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi liige; Peterburi Eesti Spordiseltsi „Kalev" asutajaliige; Peterburi Karskusseltsi „Ustavus" liige ja Peterburi Eesti Laenu- ja Hoiuühingu liige; Sydney E. S. „Eesti Kodu Linda" rev.-kom. liige 4 aastat, üks aasta s-i harid.-toimk. juhataja; esinenud kõnedega; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st. — Alal. asuk. Sydney, Australia.

SHERMAN, Mihkel, Tõnise pg., arst-naturopaat, sünd. 27. XI 1881 Hageris, Harjumaal. — Abielus Martha Strom'iga 1910. a-st. — Õppis Eestis vallakoolis ning hiljem maalritööd; lõpetas metsakooli Märjamaal. — Siirdus Ühendriikidesse 1906, kus algul töötas maalrina ning õppis õhtukoolides ja eraviisil; lõpetas Professional College'i doctor of Chiropractic ja doctor of Naturopathy kraadiga; Michigani osar. Naturopathy S-i president; omab kliiniku Detroidis. — New Yorgi Eesti Kirjandusseltsi ja nädalalehe „Uus Ilm" asutajaid ja end. tegevliige; 1908 Seattle'i Eesti Seltsi asutajaid ja kirjatoimetaja; Detroidi E. S. „Kodu" asutajaid ja esimees 1936—37; Välis-Eesti Ühingu liige 1934. a-st. — Alal. asuk. Detroit, Mich., U. S. A.

SEPP, Leo, rahandustegelane, minister, sünd. 7. XI 1892 Simuna kihelkonnas, Virumaal. — Abielus Minni Milistfer'iga 1914. a-st — Õppis Tartu reaalkoolis, Riia polütehnikumi kaubandusteaduskonnas 1910—14, mil selle lõpetas. — Oli Viljandi Vastastiku Krediitühisuse asjaajaja ja juhatusliige 1913—18; Viljandi maakonna miilitsaülem; Viljandi maakonna esimees 1917; 1918 vangistati enamlaste võimude korraldusel ja saadeti Peterburi Krestõi vanglasse, kust vabanes peale Bresti rahu sõlmimist; teenis Vabadussõjas 1. ratsarügemendis, hiljem riigikontrolli sõjaväeosakonna peakontrolöri abi 1918—20; Eesti Panga direktor Tallinnas 1921—24; rahaminister 1924—27 ja hiljem mitmete rahandus- ja tööstusettevõtete direktor; a/s. „Rigas Manufaktura" direktor Riias eesti aktsionäride esindajana 1935—38; 1938. a-st majandusminister. — Tegev olnud Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsis; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st ja Riia klubi juhatusliige 1937—38. — Alal. asuk. Tallinn.

† **SCHÖNBERG, Johann,** saatkonnaametnik, sünd. 27. V 1883 Riias, surnud 20. III 1927 Riias. — Oli abielus Austra Ronis'ega, sünd. Brumberg. — Lõpetanud Riia keskkooli-õigustega linnakooli. — Töötanud Riias „Lenta" vabrikus kontoriametnikuna ja Holmi vabrikus raamatupidajana; hiljem Riia Eesti Kaubatarvitajate Ühisuse ärijuhina ja raamatupidajana; Riia Eesti saatkonna ametnikuna 1920—27. — Peale Läti iseseisvumist organiseeris Riia eesti algkooli; oli tegev Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsis kirjatoimetajana ja Riia eesti algkoolis nõukogu liikmena.

SERMAT, August, Samueli pg., sünd. 5. XII 1889 Vaabinas, Võrumaal. — Abielus Marta Hint'iga 1922. a-st. — Õppis Valga raudteeteenijate algkoolis 1899—1905, mil lõpetas selle, Tallinna õhtukeskkoolis 1910—11, vallasekretäri õpilane Laatres 1907—08, sooritas algkooliõpetaja kutseeksami Tallinnas 1910, õppis õigusteadust Tartu ülikoolis 1921—24; õiendas notari-eksami Tallinna-Haapsalu rahukogus 1921. — Oli kirjutajaks notar B. Mechmershausen'i kontoris Tallinnas 1909—11; Uugla ministeeriumikooli õpetajaks 1911—13; Paatsalu ministeeriumikooli õpetajaks 1913/14, juhatajaks 1917; võttis osa Maailmasõjast 1914—17; oli notar N. Štšerbakov'i abi Omskis 1917; raamatupidaja Omski raudteevalitsuses 1917—19 ja Lõuna-Siberi raudteevalitsuses Semipalatinskis 1919; kubermangu semstvovalitsuse raamatupidaja Tomskis 1919—20; Eesti kontroll-opteerimise komisjoni asundustekomitee liige 1920; notar Võrus 1921. a-st. — Reisinud 1917—20 Siberis ja Altai mägedes ning 1930 Lääne-Euroopas. — Omski Eesti Seltsi asutajaid ja esimees; Ülesiberilise eesti rahvusliku nõukogu Semipalatinski osakonna asutajaid ja esimees; ülesiberilise eesti rahvusliku nõukogu Lääne-Siberi esindaja Tomskis 1919—20; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st. — Fr. Kreutzwaldi mälestamise jäädvustamise seltsi asutajaid ja abiesimees; Noortemeeste Kristliku Ühingu Võru osakonna asutajaid ja abiesimees; Ugala noorseppade vanematekogu juhatusliige; Eesti Rahvaharidusseltsi Lääne-Nigula haruseltsi asutajaid ja esimees; Võru Tennisseltsi asutajaid ja esimees; Võru Skaudisõprade Seltsi juhatusliige ja Võru ev.-lut. koguduse nõukoguliige. — Alal. asuk. Võru.

SEPP, Jüri, Theodor, maalikunstnik, sünd. 17. I 1882 Tallinnas. — Abielus Mary Devlin'iga 1910. a-st. — Õppis Tallinnas Prohorov'i erak. ja Nikolai gümn. 1898—1902, Peterburi kunstiakadeemias 1902—04. — Iseseisev maalikunstnik 1904. a-st; elas Bostonis 1905—22 ja viibis Tallinnas 1922—25, kus oli Tallinna ühisgümnaasiumi ja Tallinna käsitöökooli õpetaja; elab New Yorgis 1925. a-st. — Eesti kunstinäituste organiseerija New Yorgi Eesti Haridusseltsis ja seltsi kirjandus-kunsti osakonna esimees; viimasel ajal tegev „Uus Ilmas"; Bostoni Art Society ja New Yorgi National Art Club'i liige. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

SIBUL, Aleksander August, raamatukogundustegelane, sünd. 4. XI 1884 Vara vallas, Tartumaal. — Abielus Leena Kullör'iga 1921. a-st. — Õppinud Matjama vallakoolis Varal 1895—98, Maarja-Magdaleena kihelkonnakoolis 1898—1901, Treffneri eragümnaasiumis 1901—1907. — Olnud koduõpetaja Helmes ja Voorus Viljandimaal 1909—10; „Viljandi Teataja" ja „Sakala" toimetaja 1910—16, Soome telegraafiringkonna ametnik Helsingis 1916—18, Eesti posti-telegraafi valitsuse ametnik Tallinnas 1918—19, riigikontrolli ametnik sealsamas 1919—21, Tallinna keskraamatukogu juhataja 1921. a-st. — Tegev Helsingi Eesti Haridusseltsis 1916—18 raamatukoguhoidjana, juhatusliikmena ja esimehena. — Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu ja Tallinna

Linnaametnike Ühingu esimees; Viljandis olles tegutsenud sealseis seltsides. — Avaldanud „Raamatukoguhoidja käsiraamatu"; ajakirja „Raamatukogu" toimetaja. — Alal. asuk. Tallinn.

SIILAK, Jaan, Juhani pg., ehitusinsener, sünd. 14. VI 1896 Tuhalaane vallas, Viljandimaal. — Abielus Aade Eller'iga 1931. a-st. Õppis ministeeriumikoolis Kärstnas, Valga kaubanduskoolis, mille lõpetas 1913; Tartu õhtu-ühisgümnaasiumis 1920—22, mil lõpetas selle; Tartu ülikoolis 1922—26, Läti ülikoolis Riias 1926—33, mil lõpetas selle ehitusinsenerina. — Osa võtnud Maailmasõjast ja Vabadussõjast. Raudtee teenistuses Tartu rajoonis 1933—35; Rakvere linnainsener 1935—38. — Läti ülikooli eesti üliõpilaste seltsi „Estia" asutajaid; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi ja selle osakonna kauaaegne liige; olnud aastaid osakonna juhatusliige-kirjatoimetaja. — Alal. asuk. Viljandi.

SIIRAK, Jaan, Jaani pg., kujur, tööstuse juhataja, sünd. 15. VIII 1897 Sangaste mõisas, Valgamaal. — Oli abielus Elma Siig'iga († 1922—32. — Õppis Valga linnakoolis ja Pensa kunstikoolis Venemaal; täiendanud end kunsti alal Moskvas, Peterburis, Dresdenis, Münchenis ja Pariisis 1924—28. — Oli joonistuse õpetajaks Tartu reaal-kommertsgümnaasiumis 1918—23; elanud Pariisis 1924—32, töötades vabakunstnikuna, kuni tuli tagasi kodumaale; esinenud näitustel Pariisis ja Tallinnas Kujutavate Kunstnike Kutseühingu liikmena; hiljem siirdunud tarbetaidurina tööstuse alale, kultiveerides eesti omapära sisedekoratsiooni vormide loomise alal. — Organiseerinud Pariisi Eesti Seltsi 1925, olnud aastate kestel nimetatud seltsi juhatusliige ja korduvalt esimees kuni 1932; korraldanud Pariisi Eesti Seltsis pidusid, koosviibimisi, rea ettekandeid eesti kultuuri ja kirjanduse üle, korraldanud raamatukogu ja lugemislauda; Välis-Eesti Ühingu liige 1931. a-st, esindas Prantsuse Eesti kolooniat 2. ülemaailmsel Välis-Eesti kongressil. — Tegev kunstnike organisatsioones, Eesti Kunstimuuseumis ja oma huvialalistes üritustes. — Avaldanud rea artikleid kunstikultuuri küsimusis ja eesti rahvuskultuuri arenemise kohta. — Alal. asuk. Tallinn.

SILDEVER, Jüri, Jüri pg., lukusepp, sünd. 13. II. 1885 Pollis, Pärnumaal. — Abielus Anna Pikkur'iga 1921. a-st. — Õppis 1903—06 Viljandis luku- ja katelsepaks; 1906—10 Vene sõjaväeteenistuses vanema allohvitserina suurtükiväe-töökodades Lublinis ja Varssavis. — 1910—20 Peterburis G. A. Lassner'i vabriku meistriks; 1920 opteerus Eestisse ja asus elama Tallinna; 1921—24 Volta tehases meistriks; rändas Austraaliasse 1924 lõpul; Sydney suurettevõtete mehaanikuna 12 a. tööl olnud; majaomanik Sydneys. — Sydney Eesti Seltsi „Eesti Kodu" asutajaid ja juhatusliige 1925—27; tegutsenud seltside ühendamise komisjonis; pärast s-ide ühendamist rev.-kom. liige; 1928 Sydney E. S. „Eesti Kodu Linda" juhatusliige, 1929 rev.-kom. liige; 1930 korteri-kom. liige; 1931—34 s-i juhatusliige (kassahoidja); 1934 Sydney eesti lut. usu Jaani koguduse asut. liige ja kiriku nõukogu esimees, 1935 abiesimees. — Alal. asuk. Sydney, N. S. W. Australia.

SILD, Olaf-Hermann, Johani pg., usuteadlane, Tartu ülikooli professor, sünd. 2. I 1880 Rõngus, Tartumaal. — Vallaline. — Lõpetas G. Blumbergi kooli Tartus 1890, Tartu Aleksandri gümnaasiumi 1899, Tartu ülikooli usuteaduskonna ja ajaloo-keeleteaduskonna 1904 kandidaadi astmega; õiendas Tartu ülikoolis mag. theol. astme suulised eksamid 1915/16 ja kaitses väitekirja 1920. — Õpireisul välismaal 1922 ja 1927. — Pidas prooviaastat Palamusel ja Võrus 1905—06; Võru koguduse ja siis Pe-

terburi Jaani koguduse abiõpetaja 1906; Teškovo ja Jamburgi koguduse õpetaja Ingerimaal 1907—11, ühtlasi Jamburgi kommertskooli usuõpetaja; Kadrina kirikuõpetaja asetäitja 1911; Valga poegl.-reaalkooli ja tütarl.-gümnaasiumi õpetaja 1912—18; Valga eesti poeglaste-keskkooli juhataja 1919; Tartu ülikooli ajaloolise usuteaduse professori k. t. 1919—20, korraline professor 1920. a-st. Taškovos eesti leeri- ja koolimaja ehitajaid, Jamburgis kiriku ehitajaid; nõutanud võimaluse eestikeelsete usuõpetustundide andmiseks vastavates semstvokoolides. — Kodumaal olnud Tartu ülikooli usuteaduskonna sekretär 1920—21, dekaan 1921—26 ja 1934—38, „Usuteaduse Ajakirja" toimetaja 1926—28 ja 1935—38. Eesti usul. muinsusesemete süstemaatilise registreerimise algatajaid ja juhataja. — Alates 1909 avaldanud terve rea eesti- ja võõrkeelseid teoseid usuteaduse ajaloo alalt, olnud koguteoste kaasautor. — Alal. asuk. Tartu.

SIMON, Aleksander, Jaani pg., kolonel, praegu äritegelane, sünd. 9. VI 1877 Põltsamaal. — Abielus Sinaida Voitkevitšiga 1905. a-st. — Lõpetas Viljandi linnakooli 1895; õppinud Vladimiri sõjakoolis Peterburis, mille lõpetas 1903; tegi 1905 sapöörohvitseri eksami Ust-Ižora inseneriväekoolis. — Peale sõjakooli lõpetamist ohvitser Viiburi kindluses, hiljem Sveaborgi kindluses; oli kindluse rügemendi adjutant, kindluse staabi inspektori- ja riviosakonna ülem ning vanem adjutant; peale revolutsiooni ajaloo-lektor Helsingi vene rahvaülikoolis ja vene konsulaadi passiosakonna juhataja; kodumaal 1918 sõjaministeeriumi inspektoriosakonna ülem, 1919 sõjakooli formeerija ja esimene ülem, 1921. a-st sõjaministri vanem käsundusohvitser, 1928. a-st erus; A/S. „Eestisiidi" direktor. — Sveaborgis teenides osa võtnud Helsingi esimese eesti seltsi asutamisest; Maailmasõja puhkemisel asutas koos õp. A. Nigoliga Sveaborgi kindluses eesti sõjaväelaste koguduse. — Tallinna koolide lastevanemate keskjuhatuse esimees; kaitseliidu propagandapealik; Reservsõjaväelaste Ühingu esimees, Noorte Punase Risti juhatusliige. — Avaldanud artikleid ja luuletisi eesti ja vene ajakirjanduses. — Alal. asuk. Tallinn.

SIRK, Linda, Madise tr., neiuna Lespa, helikunstnik, sünd. 6. IV 1902 Riias. — Abielus August Sirk'iga 1925. a-st. — Lõpetas gümnaasiumi Venemaal 1918 ja Läti riikliku konservatooriumi 1929. — Siirdus 1915 oma vanematega Moskvasse, pöördus Lätti tagasi 1920, kus tegutseb muusika alal. — Esines pianistina Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi ja teiste Riia eesti organisatsioonide kontsertidel ja pidudel; Riia eesti koguduse organist 1923—24; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi liige 1924. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

† **SITSKA, Jaan,** pangandustegelane ja ajalooteadlane, sünd. 16. II 1867 Talli vallas, Pärnumaal; surn. 31. V 1937 Tallinnas. — Oli abielus. — Õppis Jäärja-Veelikse külakoolis, Halliste kihelkonnakoolis, Viljandi elementaar- ja kreiskoolis, Pärnu gümnaasiumis 1882—89. Tartu ülikooli ajaloo-keeleteaduskonnas 1889—95, millal lõpetas selle cand. hist. astmega. — Riigikontrolli- ja aktsiisiametnik Peterburis ja Petrosavodskis; saksa keele õpetaja Permis, Tambovis; Tallinnas „Eesti Postimehe" toimetaja ja osanik 1904—05; Eesti Laenupanga (end. Eesti Laenu- ja Hoiuühisus) juhatusliige ja ärijuht Tallinnas 1909. a-st. — Võttis osa Tartu ülemaalisest koosolekust 1905; Asutava Kogu liige 1919—20; olnud Tallinna Eesti Põllumeeste Seltsi esimees; kinnitusseltsi EEKS esimees; o/ü. „Rahvaülikooli" esimees; kinnitusseltsi „Eesti Union" esimees; a/s. Eesti Kunstsarve Tehased O. Kerson & Ko. direktor 1933—37. — Välis-Eesti Ühingu asutajaid 1928, esimees 1928—30 ja liige kuni surmani. — Avaldanud raamatud: „Rootsiaegne mõisate tagasivõtmine" (1904), „Ajaloo algõpetus" (1908, VI tr. 1929), „Üleüldine ajalugu I—IV" (1908 — II, III tr. 1920—23), „Ühiselu vallast" (1907), „Maleraamat (1915) ning artikleid ajalehtedes.

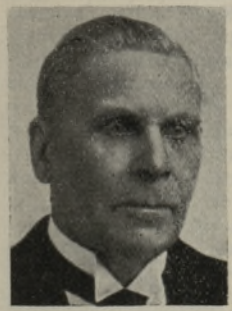
SMITH, Bernhard, Aleksandri pg., laevainsener, sünd. 29. IX 1893 Tallinnas. — Õppis Tallinna linnakoolis ja New Yorgi tehnilises koolis, mille lõpetas, omandades masinisti kutse. — Võttis „Lennukil" vanem-motoristina osa Vabadussõjast; siirdus Ameerikasse 1920. — New Yorgi Eesti Haridusseltsi liige; võttis osa seltsi ruumide korraldamisest lava ja saali valgustusseadeldise ehitajana. — Oli kodumaal spordiseltsi „Kalev" liige; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st. — Alal. asuk. Sea Cliff, L. I., U. S. A.

SOOME, Elsa, Roberti tr., perenaine, sünd. 28. XI 1899 Kanepi kihelkonnas, Võrumaal. — Vallaline. — Õppis Erastvere vallakoolis 1909—13, Kanepi kihelkonnakoolis 1913—18, mil lõpetas selle. — Töötas lastekasvatajana Tallinnas ja 1927—29 Võrumaal ärialal; siirdus Pariisi 1929. — Rännanud Prantsusmaal, Helveetsias ja Hispaanias. — Pariisi Eesti Seltsi liige 1929. a-st, juhatusliige 1937. — Olnud Kanepis Laulu ja Mängu Seltsi tegevliige. — Alal. asuk. Paris, France.

SOO, Jaan, Jakobi pg., omavalitsustegelane, sünd. 22. VIII 1862 Viiratsi vallas, Viljandimaal. — Abielus Annette Jürine'ga 1907. a-st. — Õppis Viiratsi vallakoolis, Viljandi kihelkonnakoolis, rätsepaametit Viljandis J. Juhkamsoni juures 1876—81; Ameerikas Pittsburgis ja St. Louis õhtukolledžis inglise keelt. — Tegi rätsepatöid Viljandis 1881—82, Peterburis 1882—90, New Yorgis j. t. Ameerika linnades 1890—95; siirdus San Francisco kaudu üle Vaikse ookeani saarte, Uue-Meremaa ja Austraalia kodumaale, kus töötas 1897. a-st mõnd aega „Singeri" agendina, hiljem iseseisvana; Valga linnanõunik 1917; Valga raudteepoe ärijuht 1918; Valga linnapea abi ja linnapea 1919—21; linnapea abi 1928—30, linnapea 1924—27 ja 1931—34. — Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st; Ühingu Valga usaldusesindaja 1932—36; Ühingu Valga osak. liige 1936. a-st. — Ameerikast kirjutanud 1893 „Olevikule" Chicago maailmanäitusest. — Alal. asuk. Valga.

SJÖSTRAND, Marga, neiuna Koljo, dipl. helikunstnik, lauljanna, sünd. Tallinnas 1. X 1907. — Abielus John Sjöstrand'iga 1937. a-st. — Lõpetanud Tallinna Elise-kooli 1925, Tallinna konservatooriumi laulu alal 1932. — Peale konservatooriumi lõpetamist kolm aastat kaasa mänginud „Estonia" ooperis, esinenud ka vene ooperis, kontsertidel, raadios ja mujal; pidanud 1937. a-ni oma laulustuudiot 30 õpilasega. — Stokholmi Eesti Seltsi sekretär 1937. a-st; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Olnud Eesti Turistide Ühingu liige ja juht. — Alal. asuk. Stockholm, Sverige.

SOLON, Karl, Jaani pg., äri- ja ühistegelane, sünd. 15. I 1891 Kaareperes, Tartumaal. — Abielus Natalie Kangur'iga 1920. a-st. — Lõpetanud 1910 Tartus Thomsoni kaubanduskooli ja 1915 kaanduslikud kursused Rostovis. — Venemaal 1910. a-st, teeninud mitmes suuremas majanduslikus ettevõttes, 1915—19 kummivabriku „Treugolnik" Rostovi osakonnas prokuristina; Eesti kontroll-opteerimiskomisjoni kantseleiülem ja sekretär 1920—22; Võrus elades oli sealse majandusühisuse juhataja; praegu põllumees Tartumaal. — Rännanud Kaukaasias, Taanis, Rootsis, Soomes ja Saksas. — Asutanud koos teistega Rostovis D. ä. Eesti Klubi ja olnud selle esi-

mees 1920. a-ni; võttis 1917 osa Põhja-Kaukaasias, Livonias eestlaste kongressist; Rostovi asunike-kongressi kokkukutsujaid ja juhataja 1919. — Olnud Võru „Kandle" seltsi juhatusliige; praegu Luunja Põllumeeseteseltsi abiesimees, algkooli õppenõukogu liige, tegev Isamaaliidus, juhatusliige kodukaunistamise komitees jne. — Kaastööd teinud paljudele lehtedele ja ajakirjadele. — Alal. asuk. Luunja, Tartumaal.

SOMMER, Samuel, asundustegelane, sünd. 4. VIII 1872 Torma vallas, Tartumaal. — Vallaline. — Õppis Torma külaalgkoolis 1882—85, Torma kihelkonnakoolis 1886—89, Eesti Aleksandri linnakoolis Põltsamaal 1890—93, H. Treffneri gümnaasiumis vaheaegadega 1895 kuni 1903; õiendas eksternina küpsuseksami Peterburis 1903; õppis Peterburi ülikooli õigusteaduskonnas 1903—11. — Õp. Lohusuus 1894/95, Saadjärvel 1900/01; tegev eesti asundustes Venemaal 1911—21; E. V. siseministeeriumis eril. käsundusametnik, hiljem siseministeeriumi nõunik 1921—24; Piirimaade Seltsi teenistuses 1924—37. — Torma-Tõikvere laulupeo korraldajaid 1894; Torma Põllumeeste Seltsi asutajaid 1899; rändas Peterburi ja Pihkva kubermangu eesti asundustes 1905—09, kogudes materjale nende ajaloo kohta ja asutades seltse ja koole; I asunikkude kongressi korraldaja Peterburis 1910; võttis osa Samaara eesti asunduses 50-a. juubeli pühitsemisest kõnelejana 1911, hiljem rändas Volga-äärsetes, siis Jaroslavi, Oreli ja Novgorodi kubermangu eesti asundustes, asutades seal haridusl. ja majandusl. iseloomuga seltse; I asunduste laulupeo korraldaja Narvas 1912; korraldas 1913 Oudova maakonnas semstvo valimisi, mille põhjal pääses eestlasi esimest korda maavalitsusse; võttis osa Suhumi asunduste 35-a. juubelist kõnelejana 1914; töötas P.-Kaukaasias „Livoonia" eesti asunduses 1914—17; Krimmi, Samaara ja Kaukaasia asunduste kongressi kokkukutsuja ja juhataja 1917; rändav lektor ja kursuste korraldaja suuremais eesti asundustes; Petseris ja Narva-tagustes valdades perekonnanimede panijaid; Petserimaa valdade reformi teostajaid rahvusl. alusel; I setu kongressi kokkukutsujaid 1921; I setu rahvalaulikute pidu korraldajaid; I setu laulupeo korraldajaid 1924; pühapäevakoolide, haridusl. ja majandusl. s-ide ja pasunakooride asutaja

Petserimaal, Narvatagustes valdades, saartel ja Lätis; vanavara koguja, viimasel ajal suuremas ulatuses Setumaal (125.000 lehte); I ja II ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat; Läti eestlaste organiseerijaid; kõneleja Soome-Ugri kongressil Budapestis 1928; 1937. a-st siseministeeriumi juures piirimaade sekretärina; Välis-Eesti Ühingu teeneline liige 1938. a-st. — On avaldanud kirjutisi eesti asunduste ja piirimaade küsimuste üle. — Alal. asuk. Tallinn.

SÕERD, Villem, Mardi pg., haridustegelane, sünd. 8. IX 1892 Tõstamaal. — Abielus Vilma Kööseľiga 1922. a-st. — Õppis Tõstamaa vallakoolis 1899—1902, Tõstamaa-Seli ap.-õigeusu kihelkonnakoolis 1902—04, Riia vaimulikus koolis 1904—08, Riia vaimulikus seminaris 1908—12, Varssavi ülikooli ajaloo-keeleteadusk. 1912—16, mil lõpetas selle (Rostovis D. ä.); lõpetas Moskva Aleksandri sõjakooli lipnikuna 1917. — Teenis ülevenemaalises semstvode liidus Minskis 1916, Vene sõjaväes, m. s. Tomskis 1917; Pärnu reaalgümnaasiumi ja P. tütarlaste-gümnaasiumi õpetaja 1920—22; Narva ühis- ja kommertsgüm. õpetaja 1922—32, ühtlasi Narva rahvaülikooli juhataja 1924—32, Narva kolledži asutaja ja juhataja 1925—32; Jõhvi ühisgümnaasiumi juhataja 1932—37, samal ajal Jõhvi keskkooli ja Virumaa kaevanduskooli juhataja; riigi kõrgema kodumajanduskooli direktor Kehtnas ja Kehtna koolide põllumajapidamise juhataja 1937. a-st. — Olnud tegev Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsis, võtnud osa Moskva eesti sõjaväelaste esindajana Eesti sõjaväelaste kongressist Tallinnas 1917, olnud Siberi E. Asunduste Keskkomitee esimees Tomskis 1918. — Tegev olnud kaitseliidus propagandapealikuna Narvas ja Jõhvis; noorsoo organiseerimistöös Alutaguse Skautide Maleva Sõprade Seltsi esimehena; hõimuliikumises Fenno-Ugria usaldusmehena Narvas; turismi alal Eesti Turistide Ühingu usaldusmehena Jõhvis; õpetajate organisatsioonides, Eesti Õpetajate Seltsi esimehena Narvas ja E. Keskkooliõpet. Kogu Jõhvi osak. juhatajana; omavalitsuse alal linnavolinikuna ja rev.-kom. liikmena Narvas, tagavaraväeohvitseride organisatsioonides esimehena ja juhatusliikmena Jõhvis; Vabadusristi Vendade Ühenduse Narva osak. juhatuses toetajaliikmete esindajana; nimede eestistamise, ko-

dukaunistamise ja allveelaevastiku sihtkapitali toimkondades Jõhvis; Eesti Punase Risti Alutaguse komitees; Narva Akadeemilises Klubis; Isamaaliidu Jõhvi osak. esimehena ja Viru maakomitees juhatusliikmena; korp! Rotalia vilistlane. — Alal. asuk. Kehtna, Harjumaal.

SNIEČKUS, Pauline, Willemi tr., neiuna Sinberg, loomaarst, sünd. 2. V 1897 Sevastopolis, Venemaal. — Abielus Viktor Sniečkus'ega 1928. a-st. — Lõpetas Eupatoria naisgümnaasiumi Venemaal 1915 ja Tartu ülikooli loomaarstiteaduskonna 1926. — Sündinud Krimmis eesti asuniku tütrena, siirdus 1917 Tartu ülikooli; sõja tõttu oli sunnitud Venemaale tagasi sõitma; 1921 asus uuesti Eestisse, töötades 1922—23 Saue algkooli õpetajana ning hiljem õppides Tartu ülikoolis; töötas Tallinnas põllutööministeeriumi käsutuses loomaarstina 1926—28, hiljem piimaväljaveo kontrolörina ja bakterioloogia-laboratooriumis; asus elama Leetu 1928; töötab Leedu riiklikus veterinäärbakterioloogilises instituudis nakkavate haiguste osakonna juhatajana 1929. a-st. — Eupatooria Eesti Seltsi liige Krimmis 1915; Kaunase Eesti Seltsi liige 1930. a-st ja juhatusliige 1931. a-st; Välis-Eesti Ühingu liige 1936. a-st. — Avaldanud rea artikleid oma erialal Leedu loomaarstide ajakirjas ja „Eesti loomaarstilises ringvaates". — Alal. asuk. Kaunas, Lietuva.

SÖÖDI, Karl, Peetri pg., raamatupidaja, sünd. 4. IX 1893 Nõmküla vallas, Järvamaal. — Abielus 1918. a-st. — Õppinud Karkuse külakoolis 1903—06, Tapa raudteekoolis 1906—08, Volosovi raudteekoolis 1908—10 ja Rakvere linnakoolis 1910—12, mil selle lõpetas. — Tapa raudteeametnik 1913—18; evakueeriti 1918 Siberisse Tomski raudteevalitsuse ametnikuks; elanud Tomskis ja Omskis 1918—20; siirdus kodumaale tagasi 1921; teenistuses raudteede talituses 1923. a-st. — Tomski Eesti Seltsi „Ühendus" juhatusliige 1918/19. Ülesiberlise Eesti Asunduse Komitee liige, Siberi ja Uurali eesti organisatsioonide esinduskogu liige, ajalehe „Siberi Asunik" toimetuses raamatupidajana ja ekspediitorina; Moskva Eesti kontroll-opteerimise komisjoni volinik Tomskis ja Eesti kontroll-opteerimise komisjoni Siberi osakonna ametnik Omskis. — Tegev olnud Tapa seltsides näitemängude alal. — Teenetemärgi omanik. — Alal. asuk. Tallinn.

STAFENAU, Adolf, Villemi pg., E. V. asekonsul, sünd. 5. VI 1881 Leebikus. — Abielus Natalie Kronberg'iga 1911. a-st. — Õppis Valga linnakoolis, hiljem täiendas end iseõppimise teel. — Teeninud Valga-Pärnu k.-roopalisel raudteel 1897—1920 kontoriametnikuna ja jaamaülema abina Valgas, ametnikuna a/s Dvigatelis ja Valk II, jaamaülem Valk II kuni Eesti-Läti piirijoone rajamiseni; oli Valga tolliülema k. t. 1919; Valga linna hoolekandeosakonna asjaajaja 1920; Eesti asekonsul Läti Valgas 1921. a-st. — Osa võtnud Välis-Eesti Ühingu Valga osak. asutamisest 1936 ja selle osakonna juhatusliige asutamisest peale. — Valga Skautide Maleva huntide pere vanem 1932. a-st; Valga linnavolinik 1924—26 ja 1934. a-st; oli Valga Karskuse Seltsi ja Majaomanikkude Seltsi juhatusliige. Alal. asuk. Valk, Latvija.

SÜTT, Jaan (end. Johannes), majaomanik, sünd. 3. XI 1885 Kavildas, Tartumaal. — Abielus Olga Pivatto'ga († 1918—25 ja Fernanda Saberg'iga 1933. a-st. — Õppis Puhja kihelkonnakoolis 1895—98, Kavilda apostliku õigeusu kihelkonnakoolis 1898—1901, Tartu linnakoolis 1902—05, Tartu kaubanduskoolis 1905—08, mil selle lõpetas. — Teenis prantsuse panga „Crédit Lyonnais" Moskva osakonnas 1908—10, Vene-

Aasia pangas Moskvas 1910—14, selle osakonnas Harbiinis 1914—19, Ameerika panga „The National City Bank of New York" Harbiini osakonna teenistuses 1919—31; Eesti Kauge-Ida diplomaatilise esindaja volinik Harbiinis 1920—23, Eesti Vabariigi konsul Harbiinis 1924—34, mil siirdus kodumaale. — Võttis osa Moskva Eesti Seltsi tegevusest; Harbiini Eesti Seltsi kauaaegne juhatusliige; Mandžuuria Eesti Rahvusliku Komitee esimees 1919—21; Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st. — Alal. asuk. Tartu.

SUNDBACH, Carl, Areni pg., insener, leidur, sünd. 28. XII 1888 Vihula v., Virumaal. — Abielus Pauline Meikop'iga 1923. a-st. — Lahkus kodumaalt 17-aastaselt meremehena, viibides merel neli aastat; asus New Yorki 1909 ja hiljem Bostoni. — Leiutanud toiduainete madala temperatuuriga külmutuse sisseseade. — Astus 1912 Ameerika Sotsialistide Partei liikmeks; tegi esiettepaneku eestlastele asutada Ameerika Eesti Sotsialistlik Partei ja see ühendada Ameerika Ülemaal. Sotsialistide Parteiga, mis teostatigi 1916 New Yorgis; oli saadikuks I ülemaalisel eesti parteikongressil N. Yorgis; Bostoni Eesti Seltsi asutajaid ja juhatusliige. — Alal. asuk. East Weimouth, Mass., U. S. A.

SPEEK, Peeter Aleksander, poliitikategelane ja ühiskonnateadlane. — Sünd. 16. VI 1873 Pangodi vallas Tartumaal; abielus Frances Valiant'iga 1917. a-st. — Õppis Laguja külakoolis, Kastolatsi kirikukoolis, Tartu õpetajate-seminaris, Peterburi kub.-semstvo õpetajate koolis 1891—94, prof. Lesgaf'i kasvatusteadlikel kursustel Peterburis 1893/94, Peterburis semstvo põllutöökursustel 1894; Tartu ülikooli õigusteaduskonnas vabakuulajana, Kalifornia osar. Berkeley ülikooli suvekursustel 1910, Wisconsini osariigi ülikoolis Madisonis 1910—15, õppides majandusteadust, sotsioloogiat ja poliitilisi teadusi, omandas sama ülikooli juures Master of Arts kraadi 1912, filosoofia doktori kraadi 1915. — Õp. Lohkva külakoolis Raadil 1894 ja Rannu kihelkonnakoolis 1894—95; Kaarepere 2-kl. min.-kooli juh. 1895—96; Lohusuu 2-kl. min.-kooli ja pedag.-kl. juh. 1896—99; pidas loenguid õppeviiside üle õpetajate suvekursustel Tartus 1898—99; Pihkva kub. semstvo statistikabüroo teenistuses 1899—1901; „Oleviku" toimetaja 1901/02; sotsialistlik-rahvusliku kaks korda nädalas ilmuva „Uudiste" asutaja ja toimetaja Tartus 1903—05, nõudes mõisade konfiskeerimist ja nende maade jagamist; ajalehe „Kiir" ja põrandaaluse ajalehe „Töö" asutaja ja toimetaja Peterburis 1906—07; revolutsioonilise tegevuse pärast paos Šveitsis ja Peterburis 1906—07, Berliinis 1907—08; asus Ameerikasse dets. 1908; ajalehe „Uus Ilm" organiseerija-toimetaja New Yorgis 1909—10; Ühendriikide Tööstusolude Komisjoni osakonna juhataja, reisides läbi terve P.-Ameerika — tööliskonna elutingimustega tutvumiseks 1913—15; Wisconsini ülik. õppejõud kindlustusküsim. alal 1913; Ühendriikide Kongressi raamatukogu ametnik Washingtonis 1916—17; sama asutise Ida-Euroopa osak. juh. 1917—27, asutades seal ka Eesti väljaannete osakonna; Ühendriikide töömin. töö-statistika-büroo teenistuses majandusteadlasena ja tööministeeriumi poolt väljaantava teadusliku kuukirja „The Monthly Labour Review" toimetajaid 1929. a-st. — E. sots.-dem. tööliste partei asutajaid 1904—05; tegev 1905 revolutsioonil. liikumises, koostas ja avaldas märgukirja Vene keskvalitsusele kevadel 1905, nõudes radikaalseid reforme; esitas Šveitsis sotsial. internatsionaalile suvel 1906 aruande Eesti töölisliikumisest; teinud propagandat E. V. tunnustamiseks Ühendriikide poolt ja pidanud loenguid Eesti tutvustamiseks ameerika poliitilistes ja teaduslikes ringkonnis; nädalalehe „Ameerika Eestlane" juhtivaid kaastöölisi New Yorgis 1924—25; propageerinud väliseestlaste org-ide keskuste asutamist ja kodumaa perioodilist külastamist, mõjutades seega erilise komitee asutamist Eesti Kirjanduse Seltsi juure Tartus Välis-Eesti liikumise korraldamiseks 1925, mille ülesande asutis Fenno-Ugria hiljem oma peale võttis ja mille ülesande täitmiseks 1928 loodi Välis-Eesti Ühing. — Ühendrikiide valitsusasutiste ülesandel teostanud uurimusi ühiskondlike küsimuste alalt; avaldanud eriraamatuina eesti keeles pedagoogilise käsitluse „Ema ja laps" (1910, P. Peters'i varjunime all), „Turistid" (1915), „Alkoholikeeld P.-A. Ühendatud Riikides" (1924), „Palga teooriad ja tendentsid Ühisriikides" (1929), „Attaboy", käsitades selles eestluse üldprobleeme; inglise keeles

rea uurimusi tööliskŭsimuse, immigratsiooniprobleemi j. m. kohta teaduslikus väljaandeis ja eriraamatuina, milledest nimetatagu: 7 aruannet Ühendriikide tööstusolude komisjonile, „The Singletax and the Labor Movement" (doktori-väitekiri), „A Stake in the Land" (1921), „Variations in Employment Trends of Women and Men" (1928); avaldanud rea artikleid ka Eesti iseseisvusaegses ajakirjanduses, kus käsitlenud m. s. demokraatia mõistet laiemas ulatuses; tõlkinud m. s. E. rahvushümni inglise keelde 1925/26. — Washingtoni eestlaste ühingu esimees· Välis-Eesti Ühingu liige 1929. a-st ja usaldusesindaja Washingtonis 1932. a-st. — Alal. asuk. Arlington, Va., U. S. A.

T

TALI, Arthur, Jaani pg., ettevõtja, sünd. 30. XI 1905 Tallinnas. — Abielus Anastasia Issaev'iga 1933. a-st. — Õppis Tallinna algkoolis ning kursustel Brüsselis. Oli 1933/34 Belgia Eesti Seltsi kirjatoimetaja, 1934/35 seltsi esimees ja 1935 abiesimees; 1935 seltside ühinemise algataja; Belgia Eesti Rahvusliku Seltsi revisjonikomisjoni liige 1937 ja 1938 seltsi esimees. — Alal. asuk. Bruxelles, Belgique.

TALLMEISTER, Teodor-Aleksis, kirikuõpetaja, sünd. 9. IV 1889 Tartus. — Abielus Õie Daniel'iga 1912. a-st.—Õppis Kerg'i algkoolis 1897—98, Tartu linna 3. algkoolis 1898—1900, Hugo Treffneri eragümnaasiumis 1900—01, Tartu Aleksandri gümnaasiumis 1901—07 ja Tartu ülikooli usuteaduskonnas 1907—11, mil selle lõpetas. — Üliõpilasena oli 2 aastat usuõpetajaks Tartus H. Margensi tütarlaste ja A. Ansoni poeglaste kaubanduskooles; prooviaastat pidas Helmes ja Tartu Pauluse koguduses; õnnistati õpetajaametisse Tartu Maarja kirikus 1912; ordineeriti Võru praostkonna vikaarõpetajaks, täitis ühtlasi Võnnu õpetaja ülesandeid; oli Riia eesti Jakobi koguduse õpetajaks 1919. a-ni; oli Riias ühes tööstuskoolis ka usuõpetajaks; 1919 esimeseks Eesti Vabariigi diplomaatlikuks esindajaks Läti valitsuse juures; Tallinna Püha-Vaimu koguduse õpetajaks 1919. a-st; olnud aastaid usuõpetajaks Tallinna koolides. — Olnud Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi esimees mitu aastat, Riia linnavolinik, andnud välja ja toimetanud „Riia Eesti Koguduse Lehte." — Oli gümnaasiumiõpilasena tegev Tartu Ev. Noortemeeste Seltsis ja üliõpilasena Noorsoo Eest Hoolitsemise Seltsis; üliõpilasena kuulunud Eesti Üliõpilaste Seltsi ja pidanud seal eestseisuse ameteid. — Ajakirja „Protestantlik Maailm" toimetaja 1923. a-st; Protestantliku Ühingu esimees 1925. a-st jne. Olnud II, III, IV ja V Riigikogu liige ja kuulunud üle kümne aasta Tallinna linnavolikokku; kirikuelus on praegu Kirikukogu liige ja kiriku majandusnõukogu juhatusliige. — Avaldanud brošüüre ja palju artikleid. — Alal. asuk. Tallinn.

TALVIK, Eduard Friedrich, Juhani pg., graafikatööstur, sünd. 26. IX 1880 Tartus. — Lahutatud. — Õppis H. Treffneri eragümnaasiumis Tartus 1887—90; oli K. Mathiesen'i trükikojas õpilane Tartus 1896—1901, täiendas end graafika alal Berliinis ja Leipzigis 1905—08. — Tööjuhataja K. E. Sööt'i trükikojas Tartus 1901—05; trükikojaomanik Berliinis 1908—11, „Postimehe" trükikoja juhataja Tartus 1911—15, trükikojaomanik Tallinnas 1915—19; graafikatööstuse omanik sealsamas 1919—37. — Rännanud Saksas, Austrias, Prantsusmaal, Šveitsis, Soomes ja Lätis. — Berliini Eesti Ühenduse asutajaid, kirjatoimetaja ja esimees 1909—11. — Tarvitajateühisuse „Edasi" esimees Tartus; Tallinna Trüki- ja Köitetöökodade Omanikkude Seltsi asutajaid ja esimees 1918; Tallinna VI jsk. kaitseliidu ülem 1918—19; Eesti Trüki- ja tema Sugulustööstarite Ühingu asutajaid ja esimees 1931. a-st; liige paljudes organisat-

sioonides. — Ajakirja „Laupäev" toimetaja ja väljaandja 1924—25. — Alal. asuk. Tallinn.

TAMBERG, Edgar, Johannese pg., masinameister-trükitööline, sünd. 17. XI 1905 Tallinnas. — Abielus Nadja Puntso'ga 1928. a-st. — Lõpetades 6-kl. algkooli, õppis Tallinnas J. Zimmermann'i trükikojas. — Siirdus 1925 Brasiiliasse kus töötas mitmes trükikojas ja 1934—38 Gutenbergi trükikoja masinaosakonna juhatajana Sao Paulos. — Võttis osa Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Haridusseltsi „Uus Kodu" tegevusest, olles selle asutajaid, revisjonikomisjoni liige, maleosak. sekretär ja näitejuht; oli ajakirja „Meie Kodu" toimetusliige, E. S. „Estonia" ja Sao Paulo Eesti Noorte Ühingu mitmekordne juhatusliige ja esimees. — Loonud mõned operetid tuntud eesti viisidel. — Rändas oma perekonnaga kodumaale tagasi 1938. — Alal. asuk. Nõmme.

TAMM, Alfred, Jaani pg., ajakirjanik, sünd. 10. XII 1900 Valgas. — Vallaline. — Lõpetas Tartu reaalkooli 1917 ning Columbia ülikooli ajakirjandusteadusk. New Yorgis B. S. teaduskraadiga 1933. — Võttis vabatahtlikuna osa Vabadussõjast lõunarindel 1918—20; omandas oma esimese ajakirjandusliku oskuse „Postimehe" toimetuses; Eesti Kultuurkapitali Kujutava Kunsti Sihtkapitali Valitsuse sekretär 1935. a-st. — Viibis P.-Ameerika Ühendriikides 1925—35; võttis osa New Yorgi Eesti Haridusseltsi tegevusest 1927—34; Ameerika eestlaste kuukirja „Meie Tee" asutajaid ja toimetusliige ning tegi pidevalt kaastööd „Päevalehele" ja illustreeritud kuukirjale „Olion"; kuukirja „Välis-Eesti" kaastööline. — Alal. asuk. Tallinn.

TAMMERIK, Julius, kooliõpetaja. — Lahkus lapsena Eestist, siirdudes Brasiiliasse. — Eesti iseseisvuse algupäevil esines loengutega Eesti tutvustamiseks; pani esimesena Eesti lipu lehvima Brasiilias 1919; Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" Rio osak. tegevusest osa võtnud abiesimehena. — 1935. a-st elab Sao Paulo osariigis farmerina. — Alal. asuk. Sao Paulo osariik, Brasil.

TAUK, Peeter, Hendriku pg., mäeinsener, Eesti Kunstimuuseumi direktor, sünd. 12. VI 1878 Hummuli vallas, Valgamaal. — Vallaline. — Õppis Valga linnakoolis, õiendas apteegiõpilase eksami Pärnu gümnaasiumi juures, apteekriabilise eksami Tartu ülikooli juures 1902, keskkooli lõpueksami Peterburis 1907; õppis Peterburi mäeinstituudis vaheaegadega 1907—21, millal selle lõpetas; ühtlasi kuulas läbi Peterburi arhealoogiainstituudi kursused. — Töötas nooreas apteegis Kroonlinnas; Uurali Slatousti tehastes ja sõjatööstusinstruktorina, hiljemini Uurali riigitehaste esindaja 1914—18; Petrogradi rahapaja abijuhataja 1918—21; Eesti Vabariigi riigikassa esindaja Peterburi opteerimise komisjonis 1922; E. V. asekonsul Peterburis 1922—24; Eesti Kunstimuuseumi direktor 1927. a-st; Riigi Trükikoja nõukogu liige 1931. a-st. — Rännanud Euroopa riikides. — Välis-Eesti Ühingu asutajaid ja liige 1928. a-st. — Osa võtnud teiste seltskondlike organisatsioonide tegevusest. — Alal. asuk. Tallinn.

TELG, Aleksander, farmer, sünd. 23. X 1878 Pärnumaal. — Abielus Liisa Ill'iga 1909. a-st. — Lõpetas lut.-kog. kihelkonnakooli, asus elama Peterburi, kus haigestus; siirdus Eestisse, kus tegutses ärimehena; 1904 läks teiskordselt Venemaale, kus lõpetas põllutöökursused; töötas Venemaal mõisate abivalitsejana; 1911. a. lõpul pöördus tagasi kodumaale, kus tegutses ehitustööde ettevõtjana; siirdus 1925 Brasiiliasse ja mõne kuu pärast Uruguaysse. — Juba noorest east alates võtnud osa seltskonnategevusest Peterburis

ja mujal; Montevideo eestlaste koondajaid.— Alal. asuk. Montevideo, Uruguay.

TEVER, Paul, Jüri pg., põllumees, kinnisvarade omanik, sünd. 28. II 1870 Kanepi kihelkonnas. — Abielus Luise Mitt'iga 1909. a-st. — Õppinud Piigaste valla- ja Kanepi kihelkonnakoolis ning hiljem täiendanud end iseõppimisel. — Töötas noores eas isatalus, pärast õppis põllumajandust ja oli mõisate valitseja Eestis ja Venemaal. — Siirdus 1898 Vladivostokki majade- ja farmivalitsejaks; tegutses kuni 1925. a. ärimehena ja töösturina; enamlaste võimuletulekul oli sunnitud üle andma oma kinnisvarad ja vabriku ning siirdus kodumaale, kus praegu on tegev laevanduse alal. — Oli Vladivostoki Eesti Seltsi esimeheks kuni seltsi sulgemiseni enamlaste poolt; tegev Kauge-Ida eestlaste organiseerimisel; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st. — Alal. asuk. Tartu.

TIIDO, Bruno, Johani pg., ametnik, sünd. 12. IX 1904 Riias. — Abielus Ksenia Kalam'iga 1936. a-st. — Õppis Riia algkoolides; lõpetas keskkooli Viljandis 1924 ja H. Margensi raamatupidamise kursused Tallinnas 1930. — Töötas Kohtla-Järve põlevkivikaevanduses, kus oli m. s. tegev kaitseliidu spordiinstruktorina. — 1931. a. reisinud Euroopa riikides. — 1931—33 Välis-Eesti Ühingu asjaajaja-raamatupidaja; 1933. a-st Välis-Eesti Ühingu asjaajaja-sekretär ning ajakirja „Välis-Eesti" toimetusliige ja talitusjuht; tegev korraldajana 2. ülemaailmsel Välis-Eesti kongressil 1933; välja annud esimese Välis-Eesti liikumist avaramalt käsitleva koguteose „Organiseeritud Välis-Eesti, Album I"; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat ja peasekretär 1938; matkanud Lätis eestlaste olukorraga tutvumiseks; toimetanud esimese Välis-Eesti biograafilise koguteose „Välis-Eesti tegelased" 1939. — Oli Kohtla-Järve spordiseltsi „Võimula" asutajaid ja juhatusliige 1926; Brüsseli Eesti Rahvusliku Seltsi auliige, Välis-Eesti Ühingu liige 1931. a-st ning liige paljudes organisatsioonides. — Kaastööd teinud „Päevalehele", „Vaba Maale", „Rahvalehele" ja „Uus Eestile". — Alal. asuk. Tallinn.

† **TIIDO, Johan,** riigiametnik, sünd. 22. VII 1866 Viljandis majaomaniku pojana, surnud 30. VIII 1927 Tartus. — Oli abielus Johanna Ruusaauk'iga 1900. a-st. — Õppis Fr. Kuhlbars'i algkoolis ja lõpetas Viljandi kreiskooli 1887. — Asus 1897 Riiga, teenides 1897—1915 laovalitsejana E. Mausner'i noavabrikus; Maailmasõja ajal Tallinnas, kus teenis Kopli laevatehases 1916—18; oli lühemat aega tegev riigivaranduse ülevõtmise komisjonis Viljandimaal; Riigi Põlevkivitööstuse Kohtla-Järve kaevanduste laduvalitseja ja saeveski juhataja 1919—27. — Võttis osa eesti seltskondlikust tööst Riias, olles Riia Eesti Karskuse Seltsi asutajaid; Riia eesti lauluseltsi „Imanta" juhatusliige ja kandev jõud näitetrupis; Riia Eesti Matmisekassa revisjonikomisjoni liige 1897—1915. — Oli tegev Viljandi Eesti Põllumeeste Seltsi näitetrupis ja „Koidu" seltsi laulukooris; Vabariigi algaastail tegev kaitseliitlasena Viljandis.

THALBERG, Harald, Jaani pg., tööstuse juhataja, sünd. 18. X 1886 Võrumaal. — Õppis Rõuge kihelkonnakoolis; lõpetas 1904 Võru kreiskooli. — Siirdus peale kooli lõpetamist edasiõppimise eesmärgil Moskvasse, kus töötas õpilasena ärialal; 1910. a-st iseseisev ärimees paberikaubanduse alal; opteerus Eestisse 1924, asutas Tallinnas o/ü. Raf. Haarla paberitööstuse, mille tegelikuks juhatajaks on senini. — Võttis osa Moskva Eesti Seltsi tegevusest; oli Moskva Eesti Seltsi kirjatoimetaja; Välis-Eesti Ühingu liige 1928. a-st ning Ühingu eluaegne liige 1935. a-st; Välis-Eesti Ühingu revideeriva toimkonna liige 1932. a-st.

Kaitseliidu Kalevi malevkonna liige, „Estonia“ seltsi liige, Tallinna Meestelaulu Seltsi liige ja liige paljudes teistes organisatsioonides. — Alal. asuk. Tallinn.

THALMAN, Alfred, Gustavi pg., töökoja-omanik, sünd. 18. XII 1887 Pärnus. — Abielus Anette Köönverk'iga 1918. a-st. —Õppis Pärnu linna algkoolis ning omandas hiljem Ameerikas I laevameistri diplomi. — Siirdus Ameerikasse 1907. a. — New Yorgi Eesti Seltsi „Lootus“ liige; hiljem Sotsiaal-dem. Eesti Ühisuse liige; osa võtnud ka New Yorgi Eesti Haridusseltsi tegevusavaldustest. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

TIRO, Eduard, Kaarli pg., maksuametnik, seltskonnategelane, sünd. 22. I 1900 Lätis, Aluksne (Marienburi) vallas. — Abielus Irmgard Jakobson'iga 1928. a-st. — Lõpetas 1915 Marienburi Eesti 2kl. ministeeriumikooli. — Vene revolutsiooni lõpul ja saksa okupatsiooni ajal 1918 ja 1919 teenis raudteel Gulbenis (Alt-Schwaneburis); 1919 mobiliseeriti Läti sõjaväkke, kust samal aastal tuli üle Eesti sõjaväkke; Vabadussõja lõpul üleajateenijaks varustusvalitsuses kuni 1933. — Asus Tallinnas ameti kõrval end hariduslikult täiendama, lõpetades 1922 Tallinna linna õhtu-algkooli, 1926 Tallinna linna õhtugümnaasiumi ja 1935 Tartu ülikooli õigusteaduskonna. — Avaldanud kirjutisi ajalehtedes ja „Välis-Eesti Almanakis“ ning „Välis-Eestis“ peamiselt Läti eestlaste üle; esinenud kõnedega eesti asundustes Lätis. — Aluksne Eesti Haridusseltsi liige 1916. a-st, auliige 1937. a-st; Välis-Eesti Ühingu liige ja korraldava toimkonna liige 1931—37; Välis-Eesti Ühingu Valga osakonna ellukutsumise mõtte algataja, osakonna asutajaid ja juhatusliige; omab suuri teeneid Läti eestlaste organiseerimisel; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938; tegev paljudes kodumaa organisatsioonides. — Alal. asuk. Valga.

TIRO, Irmgard, Jakobi tr., neiuna Jakobson, kooliõpetaja, sünd. 12. III 1903 Aluksne vallas, Lätis. — Abielus Eduard Tiro'ga 1928. a-st. — Õppis 1911—12 eralasteaias Aluksnes; 1912 Aluksne progümnaasiumis ning gümnaasiumis, mille lõpetas 1923; omandas kooliõpetaja kutse 1924 Riias. — 1924 valiti Aluksne eesti algkooli õpetajaks, kus praegugi töötab. — 1925. a-st Aluksne Eesti Haridusseltsi juhatusliige, kirjatoimetaja abi ja kirjatoimetaja; kaastegev seltsi näitelaval ning 1932. a-st seltsi näitejuht; asutas 1932 Aluksne eesti algkooli endiste õpilaste ringi, praeguse „Noorte ringi“; Välis-Eesti Ühingu Valga osak. liige 1933. a-st. — Läti noorsooorganisatsiooni „Latvijas Vanagi“ Aluksne osakonna juhataja 1931. a-st; omab nimetatud organisatsiooni poolt 1934 annetatud teenetemärgi; tegev Läti kaitseliidu Aluksne malevas 1930. a-st. — Alal. asuk. Aluksne, Latvija.

TIRO, Juhan, Kaarli pg., põllumees, sünd. 22. II 1894 Aluksne vallas, Lätis. — Abielus Emilie Kass'iga 1922. a-st. — Õppis Aluksne läti vallakoolis, mille lõpetas 1908. — Võttis osa Maailmasõjast, kus sai haavata ning kus teenete eest omandas 2. järgu Georgi auraha; võttis vabatahtlikuna osa Vabadussõjast Kuperjanovi partisanide pataljonis 1919—20; omab Eesti ja Läti Vabadussõja mälestusmärgid. — Aluksne Eesti Haridusseltsi juhatusliige 1922. a-st; sama seltsi esimehe abi 1923 ja seltsi esimees 1925. a-st; seltsi esindaja Eesti Organisatsioonide Liidus Lätis 1933. a-st; võttis osa seltsi saadikuna kahest väliseestlaste kongressist Tallinnas 1928 ja 1933; Aluksne eesti ev. lut.-usu koguduse nõukoguliige 1922—35; oli Aluksne eesti algkooli hoolekogu liige ning esimees. — 1924. a-st Aluksne vallavolikogu liige ja vallavalitsuse liige eestlaste esindajana; 1924 Aluksne vallavanema abi; võtab osa Läti kaitseliidu Aluksne valla malevkonna tege-

vusest 1920. a-st. — Alal. asuk. Aluksne, Latvija.

TIKK, Villem, Jaagu pg., tööstur, sünd. 17. III 1892 Suure-Kõpus. — Abielus Amalie Jürisson'iga 1913. a-st. — Lõpetas Tšugujevi sõjakooli 1916. — Oli enne Maailmasõda Poretšje semstvo raamatupidaja 1912—15; Maailmasõja ajal 168. polgu majandusülem; Turinski semstvo raamatupidaja 1918—19; tegelane Siberi eesti asundustes 1919—20, mil opteerus Eestisse; riigikontrolli revident 1924—26; raamatupidaja „Uudislehe" juures 1931—32; Nõmme linnavolinik 1933—34; tegutseb 1934. a-st iseseisvalt tööstu rina. — Oli Siberi Eesti Rahvusliku Nõukogu abiesimees ja eesti sõjaväelise osakonna ülem Tomskis 1919—20; Siberi eestlaste organiseerijaid. — Alal. asuk. Tallinn.

TOMBACH, Aleksander Ferdinand, Karli pg., kirjanikuna A. Kaljuvald, rahandustegelane, sünd. 10. XI 1872 Kabala vallas, Viljandimaal. — Abielus Helene Sõerd'iga 1895. a-st. — Õppis Tallinna kubermangugümnaasiumis 1884—90; Peterburi ülikooli idakeelte-teaduskonnas 1890—94, mil selle lõpetas I järgu diplomiga. — Oli ametis Vene riigipanga-keskvalitsuses 1896—1907; Volga-Kaama kommertspanga jaoskondade-inspektor Peterburis 1907—17; Eesti rahaministeeriumi asjadevalitseja, hiljem vanem nõunik 1920—24; rahaministri abi 1924—26; Eesti Maapanga juhatusliige 1926—29; Eesti Maakrediitseltsi juhatusliige 1932—35; pensionil 1929. a-st. — Rännanud pankade inspektorina Kesk-Venemaal, Siberis, Turkestanis, Kaukaasias, Krimmis, Bessaraabias ja Poolas; 1922 ja 1923 Saksamaal; 1926 Prantsusmaal. — Peterburi Eesti Heategeva Seltsi pidutoimkonna liige, hiljem juhataja 1891—94, kirjatoimetaja 1894—96; Peterburi Eesti Karskusseltsi „Ustavus" esimees 1897—1902; Peterburi Eesti Laenu- ja Hoiuühisuse asutajaid 1908, hiljem juhatusliige; Põhja Vastastikuse Krediitühisuse asutajaid ja nõukoguliige 1910—13; Peterburi Eesti Üliõpilaste Abiandmise Seltsi (hiljem ümbernimetatud „Põhjalaks") asutajaid 1909 ja seltsi esimene esimees, auvilistlane 1929. a-st. — Avaldanud trükis „Luuletused I" (1897), „Pidu-Laul — 75-aastase eestlaste orjaikkest vabastamise mälestuse pühaks" (1894), mis tuntud Miina Härma viisil „Kalev ja Linda" nime all (1895); ballaad „Jaani-öö" (1900); tõlkinud G. Merkel'i teose „Liivimaa esiaeg I" (1909), W. Shakespeare'i „Hamlet'i" (1919, uus trükk 1930). — Alal. asuk. Tallinn.

TINNOFF, Arnold, Jaani pg., päevapiltnik, sünd. 8. III 1871 Helmes. — Abielus Liina Übirüütel'iga 1904. a-st.— Lõpetas 1908 Riia saksa käsitööliste seltsi 7-klassilise kooli I järgu diplomiga. — Asus elama Riiga 1900, kus omab fotoäri 1912. a-st; omab suvila Burchardshofis, Riias; päevapiltide ja aiasaaduste eest saanud auhindu; võttis vabatahtlikuna osa Läti Vabadussõjast. — Riia Eesti Karskuse Seltsi liige 1900—08; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi ja selle osakonna asutajaid ning esimees 1923 ja revisjonikomisjoni liige 1926; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi osakonna revisjonikomisjoni esimees 1936. a-st; Riia eesti ev.-lut. kiriku abiesimees 1923—33, esimees 1934 ja revisjonikomisjoni liige 1936. a-st. — Läti naiskäsitööajakirja „Zeltene" kaastööline. — Alal. asuk. Riga.

TITUS, Jaan Edward, kaupmees, sünd. 7. I 1892 Väike-Maarjas. — Vallaline. — Lahkunud Eestist 19-aastaselt, elanud Helsingis 1911—15, kus osa võtnud eesti laulukoori ja spordiosakonna tegevusest; elanud lühemat aega Riihimäel, Kuopios ja Peterburis; siirdunud 1915 Rootsi, kus tegutseb kaupmehena karusnahkade alal; matkanud Norras ja Taanis. — Stokholmi Eesti Seltsi liige 1934. a-st; esimees 1935—36, laekur 1938. a-st; Vä-

lis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Alal. asuk. Stockholm, Sverige.

TOFFER, Siina, Juhani tr., neiuna Treimann, kammija-kosmeetik, sünd. 10. II 1899 Võrus. — Abielus Eduard Toffer'iga 1923. a-st. — Omandas alghariduse Tartus ja õppis naisjuuksekammijaks, täiendus hiljem ja lõpetas iluravi-kursuse Saksas; pidas Tallinnas oma äri. — Siirdus Ühendriigesse 1924, kus koos abikaasaga asutasid iluravi-salongi; 1931 likvideerisid äri ja sõitsid Tallinna; 1934 siirdus New Yorki tagasi, hakates pidama sama äri. — Osa võtnud New Yorgi Eesti Haridusseltsi tegevusest, seltsi naisosakonna esinaine 1930; viimasel ajal seltsi tegevusest tagasi tõmbunud. — Alal. asuk. Bellerose, N. Y., U. S. A.

TULP, Jaan, Jakobi pg., riigiametnik, sünd. 9. XII 1883 Virumaal. — Vallaline. — Õppis Rakvere linnakoolis ning täiendas end Tallinna keskkooli õhtukursustel ja hiljem erikursustel keelte, aiandusemesinduse ja muusika alal Ufas. — Oli Tallinna tolliagentuuri ametnikuks 1904; teenis sundaega Varssavi sõjaväeringkonna 14. korpuse staabis ja intendantuuris 1906—07; töötanud „Virulase" ja „Tallinna Teataja" kontorites raamatupidajana, Balti puuvillavabrikus, a/s. „Dvigatel'is" kontoriametnikuna ja Esimese Vene Kindlustusseltsis 1914. a-ni; Maailmasõja päevil sõjaväeametnikuna Peterburis peaintendantuurivalitsuse tehnil. komitees; töötanud Krimmis ja Ufa kubermangu toitluskomitees 1918. a-ni; Vene kodusõja ajal töötanud ajalehe kontorijuhatajana; rännanud ja elanud Peterburis, Varssavis, Ljublinis, Krimmis, Ufas ja Urali linnades; 1919—20 Tomskist kuni Vladivostokini kõigis raudteeäärsetes linnades; alustas 1920 Vladivostokist reisi Eestisse üle Tsuruga, Nagasaki, Singapuuri, Kolombo, Adeni, Suezi, Port-Saidi, Gibraltari ja Londoni; teeninud varustusvalitsuse tehnilises komitees asjaajajana; 1921—26 riigi raudteevalitsuse varustusosakonna juhataja abina ja 1926. a-st raudtee pealao juhatajana; rännanud Soomes, Rootsis, Ungaris, Norras, Austrias ja Tšehhoslovakkias. — Eesti Rahvusliku Komitee liige ja sekretär Ufas ja Tomskis 1918—19; Eesti esindaja prof. Aleksander Kaelase sekretär Irkutskis 1919. — Spordiselts „Kalevi" eluaegne liige 1910. a-st, Noortemeeste Kristliku Ühingu liige, Tallinna Meestelaulu Seltsi liige, II Tallinna Ühispanga revisjonikomisjoni liige 1926. a-st; Ayrshire'i Karjakasvatuse Seltsi revisjonikomisjoni liige; Esimese Tallinna Jahimeeste Seltsi esimees ja rühmapealik Tallinna Tuletõrje Läänedivisjonis. — Alal. asuk. Tallinn.

TORN, Julius, Jaani pg., mehaanik, sünd. 9. XII 1903 Laurina talus, Uuelaitsna vallas. — Abielus Julie Kasuk'iga 1928. a-st. — Õppis Ape ministeeriumikoolis 1913—19 ning ametit 1920—23. — Teenis Läti sõjaväes sundaega ning elab 1924. a-st Apes kinnisvaraomanikuna. — Ape Eesti Haridusseltsi juhatusliige ja abiesimees 1930. a-st; Ape Eesti Haridusseltsi majaehituskomisjoni liige. — Ape linnanõukogu liige ja linnavalitsuse liige 1932; Ape eesti koolivanem 1937. a-st. — Alal. asuk. Ape, Latvija.

TOOM, Johannes, Peetri pg., kontoriametnik, sünd. 18. I 1907 Suure-Kambjas, Tartumaal. — Õppis Tallinna õhtukeskkoolis ning kaubanduslikel kursustel; hiljem õppis käsitööliseks, tegutses spordiga „Kalevis" ning näitlejana „Draamastuudios" Tallinnas. — 1925. a. lõpul siirdus Brasiiliasse, Sao Paulosse, kus töötas mitmel alal; Light & Power Cia. teenistuses kontoriametnikuna 1930. a-ni; vahepeal tegutses spordi alal poksijana ja võttis osa võistlustest; Brasiilias olles õppis kangruks ning töötas tekstiiltööstuses. — Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduse-

seltsi „Uus Kodu" liige 1928. a-st; juhatusliige 1932; eesti pühapäevakooli õpetaja 1933; tegutsenud s-i näitetrupis; Välis-Eesti Ühingu liige 1934. a-st. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

TREDER, Feliks, Aleksandri pg., äritegelane, sünd. 10. IV 1887 Tallinnas. — Abielus Elsa Marland'iga 1929. a-st. — Lõpetanud Tallinna Peetri reaalkooli ja Konstantini suurtükiväekooli Peterburis. — Teenis ohvitserina mitmes suurtükiväe-üksuses 1910—17 Varssavis ja Irkutskis; võttis osa Maailmasõjast 1914—17; elas hiljem Tjumenis ja Omskis 1921. a-ni, millal opteerus Eestisse; teenis patareiülemana Viljandis, Tallinnas ja Tapal; oli 1929—32 sõjaministeeriumi relvadeosakonna teenistuses; arvatud erru ja pensionile 1932; tegutseb praegu ärialal. — Reisinud Saksas, Itaalias, Austrias, Ungaris, Soomes ja Rootsis. — Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st, korraldavas toimkonnas 1933. a-st, olles selle esimees 1933—37; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Tegev paljudes seltsides. — Alal. asuk. Tallinn.

TREUDE, Damasius, Ludvigi pg., riigiametnik, sünd. 25. I 1896 Albu vallas, Järvamaal. — Abielus Asta Akel'iga 1936. a-st. — Lõpetas Nikolai I gümnaasiumi 1918; õppis Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1917—24, poliitilis-te teaduste koolis Pariisis 1925—27.— Võttis vabatahtlikuna osa Vabadussõjast; astus välisministeeriumi teenistusse 1925; oli saatkonnasekretäriks Stokholmis 1928; Eesti asekonsuliks Antverpenis 1928—33; I sekretäriks välisministeeriumis 1934—35; riigisekretäri abiks 1935—36; välisministeeriumi administratiiv- ja juriidilise osakonna direktor 1936. a-st. — Pariisi Eesti Seltsi esimees 1925—27; võttis osa Belgia eesti seltside tegevusest; Belgia Eesti Rahvusliku Seltsi auliige. — Tegev olnud Albu vallas Aravete seltsides ja ühisustes juhatus- ja revisjonikomisjoni liikmena. — Alal. asuk. Tallinn.

TROSKA, Konstantin, Adama pg., põllumees, sünd. 20. X 1891 Rõuges. — Abielus 1921. a-st. — Alghariduse sai Viitina valla end. Järveküla algkoolis; lõpetas kihelkonnakooli. — Peale kooli lõpetamist siirdus Riiga; võttis osa Maailmasõjast; töötas vanemate juures Vana-Laitsnas, Lätis, kuni Vabadussõjani; võttis osa Vabadussõjast Pärnu tagavarapataljonis; ostis talu, mida peab tänaseni. — Ape Eesti Haridusseltsis tegev juhatusliikmena 1928—38, olles seltsi kirjatoimetaja, esimehe abi ja esimees; Ape eesti algkooli hoolekoguliige 1932—37. — Alal. asuk. Jaunroses pag., Latvija.

TUVIKENE, Karla, Peetri pg., pagar, sünd. 8. VI 1878 Krabi vallas, Võrumaal. — Abielus Marie Kond'iga 1910. a-st. — Õppis vallakoolis ning hiljem rätsepaametit; asudes 1914 elama Apesse, õppis pagariks, mis ametit tänaseni peab. — Okupatsiooniajal põgenes perekonnaga Venemaale, kus elas 1917—18. — Ape Eesti Haridusseltsi asutajaliige; eesti kooli asutajaid Apes. — Alal. asuk. Ape, Latvija.

TRUU, Liisa, Juhani tr., halastajaõde, sünd. 29. IX 1887 Viljandim. — Vallaline. — Omandas halastajaõe-kutse Mellini kliinikus, ämmaemanda-kutse Tartu ülikooli kliinikus. — Töötanud linavabriku haiglas Narvas ja II sõjaväe haiglas Tartus ning Tartu ülikooli naistekliinikus. — Siirdus Kanadasse 1928. — Töötanud Metropolitan General Hospital'is Walkerville'is, Ontarios ja 1929. a-st Mountain Sanatorium'is Hamiltonis, Ontarios. — Counsil of

Friendship'i liige, Overseas Nurses Association'i liige; tutvustanud Eestit Kanadas ning korraldanud käsitöönäitusi; Eesti seltskondliku tegevuse õhutaja ja organiseerija; „Meie Tee" kaastööline; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Alal. asuk. Hamilton, Ontario, Canada.

TUULING, Martin, Jaani pg., puusepp, sünd. 27. XI 1898 Häädemeestel, Pärnumaal.

— Abielus Anastasia Grosenstein'iga 1922. a-st. — Lõpetas Häädemeeste kihelkonnakooli. — Sündinud laevaehitusepuusepa pojana, sõitis meremehena 1913—24 Põhja-Jäämerel ning P.-Ameerikas; asus 1918 Ameerikas puusepana ehitustööle. — Oli Ameerika Eesti Ühisuse liige 1919—20; „Edu" seltsi liige 1922—29, vahepeal juhatusliige ning pikemat aega kassapidaja; Inglismaal olles annetas E. Päästekomitee heaks raha; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

TÄHEVÄLI (end. Sternfeld), Aleksander-Johannes, Juhani pg., kirikuõpetaja, sünd. 5. XII 1888 Mäksa vallas, Tartumaal.

— Abielus Adele-Marie Kurg'iga 1921. a-st. — Õppis Tartu algkoolis, Tartu linnakoolis, Tartu Pedagoogiumi Seltsi keskkoolikursustel 1911—14; õiendas küpsuseksami 1914; õppis Tartu ülikooli usuteaduskonnas 1914—20, mil selle lõpetas; viibinud õpireisul Taanis, Soomes ja Saksas 1929, Ameerika Ühendriikides, Kanadas ja Lääne-Euroopas 1931, Inglismaal 1937. — Täheladuja Tartus ja Peterburis 1904—12; Tartu koolivalitsuse sekretär 1919—20; prooviaastal Viljandi maakoguduses ja poeglaste-reaalgümnaasiumi usuõpetaja 1920—21; Sangaste koguduse õpetaja 1921—24; Tallinna Jaani koguduse II pihtkonna õpetaja 1924. a-st, ühtlasi usuõpetaja Tallinna seminaris 1925—26, E. Lenderi eragümnaasiumis 1925—30; Eesti ev. lut.-usu kiriku diasporaakomitee liige. — Pidanud jumalateenistusi väliseestlastele Kanadas, Inglismaal ja Soomes; tegelnud pikemat aega diasporaa küsimuse alal; Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st. — Tegev kooli organiseerimise alal Tartus 1919—20; III ja IV Riigikogu liige 1926—29 ja 1931—32; V Riigikogu liige 1938. a-ni; Eesti ev. lut.-usu kiriku noorsootöö keskuse juhataja 1929. — Kirjutanud usuliskõlblise-sisulisi artikleid kiriklikes ja usulistes ajakirjades. — Alal. asuk. Tallinn.

TÕUGJAS, Jakob, Juhani pg., põllumees, sünd. 5. V 1899 Malupi vallas, Lätimaal.

— Abielus Leontine Nestor'iga 1930. a.-st. — Õppis ap.-õigeusu kirikukoolis Aluksnes. — Võttis vabatahtlikuna osa Eesti Vabadussõjast 2. jalaväe polgus. — Aluksne Eesti Haridusseltsi abiesimees 1925. a-st. — Alal. asuk. Aluksne, Latvija.

TÜRNER, Voldemar, Priidiku pg., tsinkograaf-ülesvõtja, sünd. 12. IX 1906 Tallinnas.

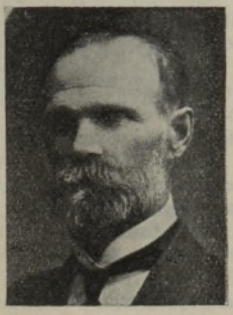
— Abielus Gerda Wischer'iga 1931. a-st. — Õppis Tallinna linna algkoolis 1913—19 ja Tallinna linna poeglaste-gümnaasiumis 1920—25. — Ränd as Brasiiliasse 1925, kus Sao Paulos õppis ametit ja töötas mitmes ettevõttes; asutas 1936 oma iseseisva tsinkograafia Rio de Janeiros. — Sao Paulo Eesti Noorsoo Ühingu organiseerija ja sekretär 1927—29; Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" juhatusliige ja sekretär 1929—30, selle seltsi Rio de Janeiro osakonna liige; Brasiilia Eesti Ühingu juhatusliige laekurina 1937. a-st; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Oli V. S. „Spordi" liige Tallinnas; „Tungla" laulukoori liige. — Alal. asuk. Rio de Janeiro, Brasil.

U

UIBOPUU, Karl-Oskar, Peetri pg., ärijuhataja, sünd. 18. III 1873 Tõllistes, Valgamaal. — Abielus Paula Neuvardt'iga 1899. a-st. — Õppis Valga kreiskoolis 1884—87, Tartu reaalkoolis 1887—90 ja põllumajanduse ülikoolis Berliinis 1894—96. — Oli põllumajanduse õpilaseks Alatskivil, Tartumaal 1890—92, mõisa raamatupidaja sealsamas 1892—94, kontoriametnik Kokenhofi mõisas, Volmari maakonnas 1896—1901, vabriku-raamatupidaja Riias 1901—02 ja ärijuht ins. H. Meyer'i linaketramis- ja sidumisnöörivabrikus Pihkvas 1902—17 ja sama vabriku juhataja ning kaasomanik 1917—18 ning juhatusliige 1918; lahkus Pihkvast 1919; oli a.-s. „Ilmarise" raamatupidajaks Tallinnas 1920—21; Valga tööstus-kaubanduse a-s-i „V.T.K." juhatusliige 1921. a-st. — Reisinud Saksamaal, Hollandis, Poolas, Leedus, Soomes ja Rootsis. — Välis-Eesti Ühingu Valga osakonna revisjonikomisjoni liige 1936. a-st. — Valga Vabatahtliku Tuletõrjeseltsi juhatusliige; ev. lut.-usu Valga Peetri koguduse nõukoguliige; Soome aukonsul Valgas. — Alal. asuk. Valga.

† **UMALAS, Abram, Madise pg.,** käsitööline, sünd. 27. II 1859 Sauga vallas, Pärnumaal, surn. 5. XII 1938 Riias. Abielus Anna Lespa'ga 1906. a-st. — Õppis Voltveti vallakoolis ning täiendas end hiljem iseõppimise teel. Siirdus 1895 Riiga, tegutsedes ärialal ning metsakaubandusega; omas kaks laeva; Maailmasõja ajal Liivimaa kuberneri ülesandel ostis vilja kokku; sõja ajal kaotas oma varandused. — Oli tegev Riia Eesti Karskuse Seltsis; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi asutajaid. — Ärkamisajal tegutses Valga- ja Võrumaal Aleksandrikooli abikomiteedes. — Avaldanud kirjutisi eesti ajalehtedes. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

UMALAS, Bramina, Abrami tr., Eesti saatkonna ametnik, sünd. 18. VI 1910 Riias. — Õppis saksa algkoolis Riias ja lõpetas Riia linna saksa gümnaasiumi; jätkas õpinguid Riia kommertsinstituudis. — Olnud Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi laulukoori liige ja Riia Eesti Naisseltsi sekretär; Riia kommertsinstituudi üliõpilasseltsi „Felicitae" liige. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

† **UINT, August Johannes,** raamatupidaja, sünd. 20. IV 1896 Peterburis, surnud 3. IX 1935 Sao Paulos. — Oli abielus brasiillannaga. — Kasvas üles Venemaal, viibis lühikest aega Eestis ning siirdus Brasiiliasse; töötas Sao Paulos mitmes ettevõttes raamatupidajana ning osakonnajuhatajana; kui 1925 algas eestlaste rändamine Brasiiliasse, abistas eestlasi; esinenud kõnedega Eesti V. aastapäevadel; Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" asutaja-liige ja mitmekordne juhatusliige; ajakirja „Uus Kodu" kaastööline.

UESSON, Anton, Jaani pg., dipl. insener ja omavalitsustegelane, sünd. 12. I 1879 Haimre vallas, Läänemaal. — Abielus Julie Allik'uga 1912. a-st. — Õppis Velise kihelkonnakoolis 1887—91, Riia vaimulikus koolis ja seminaris 1891—1902, Riia polütehnikumi inseneri-jaoskonnas 1902—10, mil selle lõpetas I järgu diplomiga. — Teenis V. Lender'i ehitus- ja tehnikakontoris Tallinnas 1909—12; töö-

tas iseseisvalt ehitustegevuse alal 1912—13; Tallinna linnanõunik 1913—17, juhatades tehnika- ja ehitusosakonda; Tallinna ehitusosakonna juhataja-insener 1917—18, välja arvatud okupatsiooni aeg; Tallinna linnanõunik 1918—19, linnapea 1919—34, ühtlasi Tallinna tehnikumi lektor 1918—22, I Riigikogu liige 1920—22, kirjastusosaühisuse „Vaba Maa" juhatuse esimees 1920. a-st; Tallinna abilinnapea 1934. a-st. — Võttis üliõpilasena osa Riia eesti lauluseltsi „Imanta" tegevusest; Läti ülikooli eesti üliõpilasseltsi „Estia" asutajaid; oli tegev Riia Eesti Karskuse Seltsis ja Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsis; Välis-Eesti Ühingu liige 1928. a-st. — Tallinna Eesti Seltsi „Estonia" juhatusliige, o/ü. „Estonia" nõukogu, juhatuse ja ehituskomisjoni liige, Tallinna Eesti Põllumeeste Seltsi juhatusliige 1913; Tallinna Tehnika Seltsi ja tehnikumi asutajaid 1918; Linnade Liidu esimees 1920. a-st; Insenerikoja esimees 1935. a-st; Noorte Kotkaste Tallinna maleva vanem, Vabadussõja Mälestamise Komitee abiesimees, Allveelaevastiku Sihtkapitali Komitee esimees; asutise „Sanatoorium Kloostrimets" esimees, Tallinna Vabatahtliku Õhukaitse Ühingu esimees, Tallinna Ajalooseltsi esimees ja tegev paljudes teistes organisatsioonides. — Alal. asuk. Tallinn.

V

VAINO, Richard, Hansu pg., dekoraator, sünd. 16. VIII 1896 Tartus. — Abielus Mary Raim'iga 1923. a-st. — Õppis Tartu linnakoolis 1907—12. — Oli poesell Tartus; viibis Maailma- ja Vabadussõjas; teenis 2. jalaväepolgus ja hiljem käsundusametkuna siseministri esindaja kol. Lutsari juures. — Siirdus Ühendriikidesse 1924; New Yorgi E. Seltsi „Edu" juhatusliige, näitleja ja näitejuht; oli N. Y. Eesti Haridusseltsis kirjatoimetajaks, hiljem loobunud seltsitegevusest ajapuudusel. — Oli Tartu NMKÜ's ja Tartu „Kalevis" tegev. — Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

VAKERMAN, Johan, ärimees, sünd. 30. VII 1881 Taalis, Pärnumaal. — Abielus Elisabeth Vaht'iga 1911. a-st. — Elas Riias 1900—10, Kaukaasias 1910—20. — Riia Eesti Jõustiku Selts Aberg'i asutajaid ning esimees; Kaukaasia Sotši ringkonna „Salme asunduse" spordiseltsi asutaja; oli Eesti Haridusseltsi „Edu" loojaid ning juhatusliige. — 1920. a-st Eestis, kus tegutseb Tallinnas töösturina ning ärimehena; liige paljudes organisatsioonides; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st. — Alal. asuk. Tallinn.

VALLNER, Rudolf, Hansu pg., rohuteadlane, sünd. 2. VIII 1879 Tallinnas. — Abielus Natalie Gertner'iga 1908. a-st.— Õppis Tallinnas eraalgkoolis 1889—92, Tallinna Aleksandri gümnaasiumis 1892—97; apteegiõpilane Peterburis 1897—1900; õiendas apteekriabilise eksami Peterburi sõjaväearstiteaduse-akadeemias 1900; õppis Tartu ülikooli arstiteaduskonnas 1908—10, millal lõpetas selle proviisorina; Teniševi tehnikakooli loenguil 1910—14, töötas Tartu ülikooli stipendiaadina Pariisi ülikoolis rohuteaduse alal. — Apteekriabiline Peterburis 1900—05, „Raeapteegis" Tallinnas 1905—08, „Päevalehe" toimetusliige 1908, proviisor Peterburis 1910—14, Kadrina apteegi juhataja 1914—17, Eesti Ajut. Maavalitsuse apteegitoimkonna juhataja 1917, Tallinna linna toitlusvalitsuse osakonnajuhataja 1919, Eesti Apteekrite Seltsi büroojuhataja 1921, Tervishoiu Peavalitsuse apteegiosakonna juhataja, hiljem farmaatsia inspektor 1921—33; apteegiomanik Tallinnas 1928. a-st. — Reisinud Inglismaal (1919), Prantsusmaal (1919—1920), Saksas (1920), Soomes (1913, 1925, 1931, 1933, 1934, 1935, 1937), Lätis (1925), Leedus (1936), Rootsis (1937), Taanis (1937). — Peterburis olnud Eesti Noortemeeste Seltsi juhatusliige, Eesti Kooliseltsi liige; Peterburi Eesti Üliõpi-

laste Seltsi liige 1910—14; Peterburi Eesti Üliõpilaste ja Kunstiõpilaste Abiandmise Seltsi organiseerijaid, esimees ja laekahoidja. — Tegev olnud Kadrina organisatsioonides, Eesti Farmatseutide Ühisuse asutajana ja esimehena 1917, sekretärina 1919; Eesti Apteekrite Seltsi asutajana 1921, kirjavahetaja-liikmena 1922. a-st, esimehena 1936—38; Eesti Rohuteadlaste Seltsi esimehena 1927—35, auliikmena 1935. a-st; Eesti-Soome-Ungari Rohuteadlaste Ühingu (ESU) asutajana 1934 ja esimehena; selle ühingu soome osakonna auliikmena 1937. a-st; Eesti-Rootsi Ühingu liige, Eesti Kirjanduse Seltsi liige 1908. a-st. jne. — Liige mitmes välismaa rohuteaduse-organisatsioonis, m. s. Pariisi Rohuteaduse Seltsi ja Soome Apteekrite Seltsi kirjavahetaja-liige. — Omab Eesti Punase Risti ja Eesti Kaitseliidu teenetemärgid. — Avaldanud artikleid rohuteaduse alalt eesti ja välismaa (prantsuse, inglise, saksa, austria, hollandi, ameerika, soome) rohuteaduse ajakirjades ja teinud kaastööd meie ja välismaa ajakirjandusele. — Eriraamatuina ilmunud 12 teost, millest tähtsamad: „Manuale pharmaceuticum" (I 1923, II 1924, III 1937) ja „Eesti rahvarohtude sõnastik". — Alal. asuk. Tallinn.

VALDMAN, August, Tõnise pg., puutööline ehitusalal, sünd. 25. IV 1894 Haimre vallas, Läänemaal. — Vallaline. — Õppis Tallinna kaubanduskoolis. — Võttis osa Maailmasõjast Vene sõjaväes 1915—18; komandeeriti inglise sõjaväelise atašee ja Punase Risti komisjoni teenistusse ning rändas koos tähendatud komisjoniga Venemaalt üle Siberi, Jaapani ja Kanada Ühendriikidesse 1918. a. algul, kus asus New Yorki; külastas 1928 Eestit. — Eesti seltkondl. tegevusest osa võtnud „Edu" seltsi asutamisest saadik 1922, olles selle s-i mitmekordne juhatusliige ja esimees; New Yorgi eesti seltside ühinemise järel oli tegev New Yorgi Eesti Haridusseltsis; ajakirja „Meie Tee" asutajaid ja talitusjuht 1931. a-st ning tegev ka toimetuses; oli 1933 aktiivselt tegev Ameerika eestlaste I kongressi kokkukutsumisel ja Ameerika Eesti Liidu loomisel; Eesti X üldlaulupeo ekskursioonide korraldaja; Eesti seltside organiseerija Baltimore'is, Bostonis ja mujal Ühendriikides; Välis-Eesti Ühingu liige 1932. a-st. — Alal. asuk. New York. U. S. A.

VALK, Jaak, Mardi pg., kirikuõpetaja, sünd. 27. III 1867 Vana-Põltsamaa vallas, Viljandimaal. — Abielus Julia Sild'iga 1910. a-st. — Õppis Vana-Põltsamaa Umbusi vallakoolis, Põltsamaa kihelkonnakoolis, H. Treffneri eragümnaasiumis 1884—86, Hollmanni eragümnaasiumis 1886—89, Tartu kroonugümnaasiumis 1889—90, mil selle lõpetas; Tartu ülikooli usuteaduskonnas 1891—98, mil selle lõpetas. — Peale gümnaasiumi lõpetamist üks aasta kodukooliõpetaja Venemaal, üliõpilasena $1^1/_2$ aastat kodukooliõpetaja Otepääl õp. Sperrlingk'i perekonnas; Peterburi Jaani koguduse õpetaja 1898—1902, Rõuge koguduse abiõpetaja 1902—03; Puhja koguduse õpetaja 1903—14, Peterburi eesti Jaani koguduse õpetaja 1914—20, Urvaste koguduse õpetaja 1921—36; emerituuris 1936. a-st. — Peterburi eesti laatsareti asutaja ja esimees; 1918/19 kuus nädalat enamlaste pantvang. — Kodumaal tegev olnud eriti Puhja seltsides; Puhja Laenu- ja Hoiu-Ühisuse asutaja ja selle nõukogu esimees; eestvõtja Puhja seltsimaja ehitamisel, mis oli esimene sellesarnane Eestis. — Alal. asuk. Peedu suvituskoht, Tartumaal.

† **VARES, August, Hendriku pg.,** postiametnik ja ajakirjanik, sünd. 7. IX 1880 Ridalis, Võrumaal, surnud 19. IV 1924 Tallinnas. — Oli vallaline. — Õppis Kanepi kihelkonnakoolis, hiljem Peterburis Tšernjavski kursustel. — Teenis Peterburis posti-telegraafi ametnikuna; oli „Peterburi Teataja" toimetajaks; sõitis mõni aasta Moskva ja Rostovi D. ä. vahelisel raudteel rahvusvahelise restoran-vaguni juhina; teenis Iževskis, Uuralis raudteevalitsuses ins. Steinmani juures; sõitis läbi Siberi Kaugesse-Itta ja sealt üle Jaapani ja Singapuri Londoni kaudu Eestisse. — Oli Eesti iseseisvuse ajal opteerimiskomisjoni liige Omskis; võttis osa Peterburi eestlaste seltsitegevusest, näitemängu alal ja hiljem juhatusliikmena Peterburi Eesti Haridusseltsis.

VAMBOLA (end. Simpmann-Vambola), Julius, Juhani poeg, dipl. ehitusinsener, ehitustööde ettevõtja, sünd. 16. XII 1876 Tallinnas. — Õppis 1884—85 Luise koolis Tallinnas, 1885—86 Preobraženski koolis Tallinnas, 1886—89 Tallinna linna 3. algkoolis; 1889—94 Tallinna 4-klassilises linnakoolis, 1895—97 Peterburi kooliõpetajate instituudis, mille lõpukatsed sooritas 1902; 1904—06 Peterburi ülikooli õigusteaduskonnas; 1907 sooritas eksternina küpsuskatse; 1907 Riia polütehnikumi ehitusosakonnas; 1907—16 õppis Peterburi polütehnikumis ja lõpetas 1916 selle ehitusosakonna I järgu diplomiga. — Oli 1883 ajalehtede- ja raamatutemüüja, 1884—88 kingsepa- ja veeremängupoiss, 1888—94 kaupmehepoiss ja suvel ehitustööline; 1894—95 vandeadvokaadi Bulatzeli ja notari Epinatjevi kirjatoimetaja ning kohtupristavi Preobraženski asjaajaja; 1897 Peterburi Jaani kirikukooli õpetaja; 1897—1902 Peterburi 3-as reaalkoolis kasvataja; 1902—03 Vene riigikantselei seadusandluse osakonna asjaajaja ja samal ajal Peterburi May reaalkooli ning gümnaasiumi õpetaja ja kasvataja; 1903—07 Soome riigisekretariaadi ja Keiserliku Soome kantselei asjaajaja; 1914—17 metsasuurtööstur Soomes ja Venes; 1918—20 metsasuurtööstur Soomes; 1921—25 metsatööstur ja Inglise-Eesti metsasuurtööstuse direktor Eestis; 1923. a-st Tööstus- & Kaubandusühisuse „Insener J. Vambola" direktor ja ehitusettevõtja Eestis. — Ehitanud Eestis sildu, raudteid, maanteid, sadamaid ja hooneid; 1936 töödejuhataja Kehra sulfaattselluloosivabriku ehitusel; 1937 insener-konsultant o.-ü. „Elamu" ehitusel Tallinnas ja 1938 a.-s. „Eesti Dvigatel'i" tehaste insener-konsultant. — Rännanud Euroopas, eriti mitmed aastad Helveetsias, Soomes, Venes, m. s. Krimmis, Mustamere rannikul ja Kaukaasias. — 1895—97 esines isamaaliste kõnedega Peterburi, Gatšina, Pavlovi, Tsarskoje Selo, Oranienbaumi, Peterhofi ja Kolpino eesti seltsides; 1897—1907 kirjatoimetaja ja esimees Peterburi Eesti Heategevas Seltsis, Peterburi Kooliseltsis ja Peterburi Karskuse Seltsis „Ustavus"; asutas 1900 Peterburi Eesti Jõukarastuse Seltsi „Kalev", olles selle seltsi presidendiks 1905. a-ni; nim. seltsi eluaegne aupresident; Peterburi Polütehnikumi Spordiringi asutajaid ja president 1907—16 ning 1916. a-st selle ringi eluaegne aupresident. — Asutanud 1886 Tallinnas spordiringi; 1889 moodustanud Tallinna 4-klassilises linnakoolis spordiringi; 1930 asutanud Tallinna Ujujateklubi ning olnud selle esimees; 1933 asutanud Tallinna Supelharrastajate Seltsi ning olnud selle esimees; 1935 asutanud Pirital „Pirita Meesklubi" ning on praegu selle esimees; liige Insenerikojas, Eesti Inseneride Ühingus, Eesti Teedeuurimise Seltsis, Eesti Ehitusasjanduse Ühingus, Tallinna Meestelaulu Seltsis; eluaegne liige Eesti Punases Ristis ja lektor Rahvaülikooli ehitustehnilistel kursustel. — Ajakirjanik ja luuletaja 1895—1903; spordiajakirjanik 1898. a-st Eestis, Saksas, Venes, olles sel alal esimene Eestis; kirjutanud esimese eestikeelse jõukarastuse õpetuse 1901/02 ning 1915 venekeelse tehnilise töö „Kessoonitööd Põhja-Donetsi raudteel". — Alal. asuk. Tallinn.

WARD (end. Varblane), August, Hansu pg., lukusepp, sünd. 3. IV 1896 Järvamaal. — Abielus Olga Tearu'ga 1921. a-st. — Õppis Tallinna linnakoolis, õhtukursustel Harbiinis ja San Francisco õhtukeskkoolis. — Rändas 1916 Mandžuuriasse, kus teenis Kauge-Ida raudteel elektro-mehaanikuna; 1923. a-st San Franciscos, kus töötab lukuseppmasinistina; viibis külaskäigul Eestis 1938. — Tegev olnud Harbiini Eesti Seltsi laulukooris; San Francisco Eesti Seltsi asutajaid ja abiesimees 1930—33; Välis-Eesti Ühingu liige 1938. a-st. — Alal. asuk. San Francisco, Cal., U. S. A.

VARMA, Anni, Jaani tr., neiuna Pulk, koolijuhataja, sünd. 24. III 1891 Kärstnas, Viljandimaal. — Abielus Aleksander Varma'ga 1918—27. — Õppis Kärstna vallakoolis ja pärastises ministeeriumikoolis 1901—06, Valga saksa erakoolis 1906—07, Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi tütarlaste gümnaasiumis Tartus 1907—14; õiendas Peterburis küpsuseksami 1914; õppis Helsingi käsitööõpetajate seminaris 1914—16, mil selle lõpetas; Helsingi kunst-

tööstuskoolis „Ateneumis“ 1916—17; lõpetas Académie ja Ecole Moderne de Coupe de Paris õpetajate osakonna 1925; käinud õpireisudel Prantsusmaal, Austrias, Šveitsis, Belgias, Skandinaavias ja Itaalias.— Tallinna kommerts- ja kaubanduskooli, hiljemini riigi kunsttööstuskooli juures asuva kunstkäsitöökooli tehniline juhataja 1917—19; Tallinna õpetajate seminari käsitööõpetaja 1919—24; Tallinna linna naiskutsekooli juhataja 1922. a-st. — Helsingi Eesti Haridusseltsi juhatusliige 1915—17, raamatukoguhoidja abi ja väikelaste õpetaja; samas tegev olnud näitetrupis ja laulukooris; Välis-Eesti Ühingu liige 1934. a-st. — Õpetajate Koja esimehe abi; „Ühistöö“ varustusosakonna juhataja; Eesti Punase Risti eluaegne liige; Tallinna Kirjanduse Seltsi abijuhataja 1926. a-st; Eesti Kodutööstuse Edendamise Keskseltsi juhataja abi 1928. a-st; o.-ü. „Kodukäsitöö“ juhatusliige, Naisklubi liige, Soroptimistide Klubi liige, Mulkide Seltsi kultuurtoimkonna juhataja, Tallinna linnavolikogu liige, kodukultuuri ja rakenduskunsti ajakirja peatoimetaja; pidanud rea loenguid kodukultuuri j. m. küsimustest; teenete eest saanud „Ühistöö“ kuld-mälestusmärgi, Eesti Punase Risti ja Valgetähe teenetemärgi. — Avaldanud käsiraamatu „Õmblustöötehnika I“ (1930), brošüüri „Pesulõigete joonistused koolidele“ (1921), „Õmblustöötehnika II“ (1938) ja artikleid „Päevalehes“, „Kodutööstuses“, „Taluperenaises“, „Eesti Koolis“, „Kasvatuses“ j. m. — Alal. asuk. Tallinn.

VEIDERMA, Aleksander August, Jaani pg., koolitegelane, sünd. 7. IV 1888 Vaikna vallas, Läänemaal. — Abielus Herta-Alice Meikov'iga († 1911—23, Magdalene Vihalem'iga 1924. a-st. — Õppis isa juures Vaikna vallakoolis kuni 1899, Haapsalu linnakoolis 1899—1904, millal selle lõpetas, erateel Haapsalus 1904/05, Tallinna Peetri reaalk. 1906—09, Peterburi ülikooli füüsika-matemaatikateaduskonnas 1909—14, millal lõpetas selle I järgu diplomiga; õiendas lipnikueksami Harbiinis 1915. — Jõgisuu Liivi vallakooli õpetaja Läänemaal 1905—06; Tallinna reaalkooli looduslooõpetaja 1914; Vene sõjaväes Harbiinis 1914—17, olles muuseas raudtee-telegrafistide klassi juhataja ja õpetaja keskkoolides; kindluse raudteepataljoni ohvitser Tallinnas 1917—18, ühtlasi õpetaja Tallinna reaalkoolis ja poeglaste kaubanduskoolis; Tallinna õhtukeskkooli õpetaja, hiljemini juhataja 1918; Vabadussõjas 1918—19, olles õpetajate roodu ülem; Asutava Kogu liige 1919—20; Tallinna linnanõunik ja koolivalitsuse juhataja 1919—22; haridusminister J. Kuke ja K. Pätsi kabinetis 1922—24; Tallinna linnakoolivalitsuse juhataja 1924—28, ühtlasi koolinõunik 1925—28; Tallinna tütarlaste kommertsgümnaasiumi ja kaubanduskooli ning teiste koolide direktor 1928. a-st.— Üliõpilasena oli Peterburi Eesti Üliõpilaseltsi juhatusliige; Mandžuuria Eesti Seltsi asutajaid ja juhatusliige Harbiinis 1917. — Tallinna Õpetajate Seltsi juhatusliige 1919—22; Eesti-Soome-Ungari Liidu juhatuse abiesimees, praegu juhatusliige; asutise Fenno-Ugria juhatuse esimees 1925. a-st; Eesti Õpetajate Liidu juhatusliige ja esimees 1933/34; Eesti Kutsekooliõpetajate Ühingu esimees 1937. a-st; kooperatiivühingu „Oskusraamat“ esimees 1938. a-st; Õpetajate Koja esimees 1938. a-st ja tegev teistes organisatsioonides; rahvusvahelise kasvatusbüroo (Genfis) ja rahvusvahelise kaubandusliku hariduse seltsi kirjasaatja; Soome-Ugri III (1928), IV (1931) ja V (1936) kultuurkongressi Eesti toimkonna esimees. — Avaldanud õpperaamatud „Eluta loodus“ (1919), „Inimese anatoomia ja füsioloogia“ (1921), „Tervishoiu õpperaamat“ (1923), „Inimene“, „Keemia ja mineraloogia“, „Orgaaniline keemia“ jt., kirjutisi ja artikleid peamiselt haridus- ja hõimuküsimusist „Vaba Maas“, „Kasvatuses“, „Eesti Koolis“, „Uus Eestis“ jm. — Alal asuk. Tallinn.

WEEKS (VIIK), Johannes, Jaani pg., puusepp, sünd. 2. I 1881 Tormas. — Abielus Liisa Kuusik'uga 1903. a. Lõpetanud kihelkonnakooli. — Kuni 17. eluaastani isatalus; sõitis 1898 Peterburi kubermangu mõisatööle; tuli kodumaale 1903, oli kaupluse juhataja Narvas; Narva Tuletõrje Seltsi ja Narva Sotsial. Seltsi liige kuni 1910. — Siirdus P.-Ameerikasse 1910, majaomanik Detroidis 1916. a-st. — Detroidi Eesti Sotsial. S-i asutaja ja kassahoidja 1916—18 seltsi lõpetamiseni; Detroidi Eesti Seltsi „Kodu“ asutajaid, 1926. a-st vahetpidamatult juhatusliige; valiti 1936 seltsi 1. auliikmeks; kohalikkude eestlaste organisaator. Alal. asuk. Detroit, Mich., U. S. A.

WEEKS, Juuli, Jüri tr., neiuna Buker, sünd. 11. III 1892 Väike-Maarjas. — Abielus Voldemar Weeks'iga 1912. a-st. — Üles kasvanud Narva linnas; elanud mitmel pool Sise-Venemaal ja hiljem Peterburis. — Siirdus Ühendriikidesse 1912. — Detroidi Eesti Seltsi „Kodu" asutajaid ja asutamisest saadik tegev olnud pidutoimkonnas ning laulukooris. — Alal. asuk. Detroit, Mich., U. S. A.

VEBERMAN, Ernst Constantin, kalanduse ja mereuurimise ekspert, ajakirjanik, poliitikategelane, sünd. 14. III 1885 Haljala kihelk., Virumaal. — Abielus Natalie Drjabloff'iga 1907—27. — Õppis Rakvere linnakoolis; õiendas eksternina küpsuseksami Pihkvas ja Kaasanis; omandas apteekri abilise kutse Tartu ülikoolis 1907 ja proviisorikutse Moskva ja Harkovi ülikoolis; vabakuulaja Peterburi ülikoolis 1904—06; õppinud Moskva kommertsinstituudis 1909—12; ajutise õppejõuna pidanud loenguid mitmes ülikoolis Venemaal ja mujal; kalaasjandusega tutvumise otstarbel viibinud Inglismaal, Šotis, Norras, Prantsusmaal, Saksas, Hollandis, Pärsias, Väike-Aasias j. m. — Võttis osa revolutsioonil. tegevusest Peterburis 1905; Petrovski põllumajand. akadeemia kalandusteaduskonna assistent Moskva lähedal; Kaspia rakendusteadusliku mereuurimise ekspeditsiooni liige 1914—15; Vene põllutööministeeriumi vanem eriteadlane kalanduse alal 1915—17; sama ministeeriumi nõunik ja toitlusministri volinik 1917; Põhja-Jäämerel rakendusteadusl. mereuurimise ekspeditsiooni korraldaja ja abijuhataja; mereuurimise otstarbel reisinud Euroopas, Aasias ja Aafrikas; Eesti iseseisvuse saabumisel Arhangelski Eesti Rahvuskomitee esimees ja hiljem Eesti Ajutise Valitsuse esindaja P.-Venemaal 1918—20; siirdunud Eestisse, asutas ajakirja „Kalaasjandus", mille toimetajaks ja pärast väljaandjaks oli 1920—26; Eesti Ajakirjanikkude Liidu liige 1920. a-st; töötas kalandusinstruktorite ettevalmistuse, kalanduskrediidi korraldamise ja kalurite organiseerimise alal; haridusministeeriumi kalaasjandus-instruktorite kursuste juhataja ja õpetaja Tallinna tehnikumis 1926—27; Eesti aupeakonsul Kreekas 1927—29; peakonsul Türgis 1929—32; kalandus-eksperdina olnud valitsuste kutsel konsulteerimas Prantsusmaal 1918, Poolas 1925, Türgis 1929—32, hiljem samal alal eksperdina ka Itaalias ja mujal; Mereuurimise ja Kalanduse Instituudi asutaja ja dir. Istanbul-Baltaliman'is 1930—32; asus 1932 elama Sanremo'sse, omades seal maja ja maad; siirdus Eestisse tagasi 1936; o.-ü. „Estia" direktor 1937. a-st. — Moskva Eesti Üliõpilaste Seltsi esimees 1914; Välis-Eesti Ühingu liige ja usaldusesindaja Itaalias 1932—36; Välis-Eesti Ühingu korraldava toimkonna liige 1938. a-st. — Eesti Kalameeste Üleriikliku Esinduse esimees 1921—27; „Kalevi" tennisklubi asutajaid ja esimene esimees 1926, „Kalevi" iluuisklejate klubi esimees 1937. a-st; Rahvusvabameelse partei asutajaid ja tegelasi 1923—26; II Riigikogu liige 1923—26, kaubandus-tööstusminister J. Teemandi kabinetis 1925—26; Tallinna linnavolinik 1923—26; Harju maavolikogu liige 1924—26; olnud Tallinna hoolekandekohtu ja Linnapanga nõukogu liige. — Avaldanud mitu teost vene, inglise, saksa, prantsuse, poola, kreeka ja türgi keeles kala- ja mereasjanduse alalt, peale selle rohkesti artikleid „Tallinna Teatajas", „Peterburi Teatajas", „Viljandi Teatajas", „Päevalehes" j. m.; on mitme Euroopa ja Ameerika ajakirja kaastööline. — Alal. asuk. Tallinn.

VELLEMA (end. Feldmann), Jaan, fotograaf, sünd. 9. XI 1867 Koorkülas. — Abielus Emilie Petermo'ga 1910. a-st. — Õppis Soontaga vallakoolis. — Asus Viljandisse 1885, tegeles näitemängude alal ja oli Viljandi Eesti Põllumeeste Seltsi näitejuhiks; 1894 rändas Kuramaale, Dünaburgi lähedale Kalkuni pärmivabriku ametnikuks, ja sealt fotograafina Peterburi 1896; siirdus Riiga 1900, sealt Pärnu 1901—04 ja Narva 1905—18; 1918. a-st elab Viljandis. — Peterburis äratas ellu varjusurma suikunud karskusseltsi „Ustavus" 1896; Riias võttis osa „Imanta" lauluseltsi tegevusest ja oli selle näitetrupi juhiks; asutas Riia saksa evang. karskusseltsi juures eesti osakonna, millest hiljem Riia Eesti Karskuse Seltsi kaudu välja

kasvas Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisselts. — Näitejuhina töötanud Pärnus, Narvas ja Viljandis. — Avaldanud „J. Feldmanni Naljalaulud". — Alal. asuk. Viljandi.

VEBER, Eduard, Jaani pg., põllumees, sünd. 18. VI 1906 Mõniste vallas, Võrumaal.— Abielus Irene Kesler'iga 1935. a-st. — Õppis Mõniste vallakoolis. — Töötas isatalus, teenis Läti sõjaväes sundaega ja asus talupidajaks 1935. a-st. — Ape Eesti Haridusseltsi liige 1928. a-st, seltsi esimees vaheaegadega 1929. a-st ja kirjatoimetaja 1933—37. — Alal. asuk. Ape, Latvija.

VELTSON, Paul, Jüri pg., masseerija, saunapidaja, sünd. 10. VII 1909 Käru v., Järvamaal. — Vallaline. — Lõpetas Käru 6-kl. algkooli ning täiendas end iseõppimise teel. — Siirdus 1925 Brasiiliasse, kus töötas mitmesugustel aladel; oli 1927—30 Sao Paulos politseikordnik, hiljem elukutseline poksija ja masseerija. — Tegev 1931. a-st Sao Paulo Eesti Abiandmise- ja Hariduseseltsi „Uus Kodu" einelauapidajana, juhatusliikmena ning esimehena; Välis-Eesti Ühingu liige 1934. a-st. — Alal. asuk. Sao Paulo, Brasil.

VELNER, Värdi, Augusti pg., õigusteadlane, sünd. 27. IX 1907 Sangastes. — Abielus Aino Pärlin'iga. — Õppis alguses Sangastes oma isa juures, kes oli kooliõpetaja, Valga poeglaste-gümnaasiumis 1915—25 ja Tartu ülikooli õigusteadusk. 1925—30, mil selle lõpetas cum laude. — Reisinud Soomes ja sooritanud automatka Leedus, Poolas, Tšehhoslovakkias, Ungaris, Austrias, Saksamaal, Danzigis ja Lätis. Teeninud Eesti Maaomavalitsuste Liidus 1931—35, siseministeeriumis 1935—36, Valga maavanem 1936. a-st. — Välis-Eesti Ühingu Valga osakonna asutajaid ja ajutise juhatuse abiesimees 1937, ning sama osakonna abiesimees 1937. a-st. — Rahvuskogu liige 1937; Riigivolikogu liige 1938. a-st; tegev juhtivalt paljudes Valga organisatsioonides; Kaitseliidu Valga maleva propagandapealik, Noorte Kotkaste Valga maleva vanem, Läti-Eesti Sõprusühingu Valga osakonna esimees, Valgamaa Spordiliidu abiesimees, Valga Spordiklubi esimees jne. — Avaldanud rea omavalitsusse puutuvaid kirjutisi ajalehtedes ja eriajakirjades; kirjutanud brošüüri „Valdade territoriaalne ümberkorraldamine" (1936). — Alal. asuk. Valga.

VENE, Jaak, Jaagu pg., põllumees, sünd. 6. VI 1889 Karksi vallas, Pärnumaal. — Abielus Johanna Sults'iga 1922. a-st. — Lõpetas Karksi vallakooli 1902. — Maailmasõja ajal viibinud Peterburis, Kroonlinnas, Lublinis, Batumis; hiljem asus elama Omuli valda, Lätis. — Tegev olnud Omuli eestlaste organiseerimisel; Välis-Eesti Ühingu Valga osakonna liige 1938. a-st. — Alal. asuk. Omuli vald, Latvija.

WENZEL, Gustav, Jakobi pg., masinist, sünd. 18. IV 1876 Keila vallas, Harjumaal. — Abielus Johanna Bauert'iga 1907. a-st. — Õppis vallakoolis ja ametit Trömbelmann'i vabrikus Tallinnas 1898. a-ni; hiljem tehnikakoolis masinistiks. — Töötas I klassi masinistina Vene sõjalaevadel 1905. a-ni; Tallinna tselluloosivabrikus 1907. a-ni, mil siirdus Ühendriikidesse, kus astus Ameerika Eesti Heategeva Seltsi liikmeks; oli asutaja-liige Ameerika Eesti Liidus ning tegev laulukooris; 1921 oli „Edu" seltsi asutajaid ja juhatusliige kuni seltside ühinemiseni. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

WENTSEL, Karin, Jaani tr., sünd. 28. VI 1917 Tallinnas. — Vallaline. — Omandas kooliharidu se Haapsalus. — Asus elama Põhja-Ameerika Ühendriikidesse 1936. — Võttis osa New Yorgi Eesti Haridusseltsi tegevusest s-i laulukooris, tantsutrupis jne.; tegev New Yorgi Eesti Haridusseltsi noorte osakonnas juhatusliikmena. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

WESIK, Mihkel, Peetri pg., kanafarmer-puusepp, sünd. 5. I 1879 Kihnu saarel. — Abielus soomlanna Anna Mary Hapalainen'iga 1911. a-st. — Lõpetas vallakooli, rändas 1906 P.-Ameerikasse, oli kuus aastat meremeheks ning asus elama New Yorki, kus tegutseb 1918. a-st kanafarmi omanikuna. — Oli 2 aastat New Yorgi Eesti Heategeva Seltsi esimeheks, hiljem raamatukoguhoidja. — Alal. asuk. Huntington, L. I., N. Y., U. S. A.

VERENDEL, Jaan, Andrei pg., koolijuhataja, sünd. 4. IX 1896 Muhu saarel. — Abielus Velta Sönberg'iga 1937. a-st. — Esimese hariduse sai oma isalt, hiljem lõpetas Muhu ministeeriumikooli ja Kuressaare linnakooli ning Pihkva õpetajateinstituudi. — Töötanud õpetajana Peterburis, Kuressaares, Tartus ja Riias; astus Peterburi Mihhailovi sõjakooli, langes Maailmasõja ajal 1917 vangi Saksamaale, kust vabanes 1919. — Riia eesti algkooli juhataja 1928. a-st; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi revisjonikomisjoni liige 1931, juhatusliige 1932—33, esimees 1929—30 ja 1934. a-st; Eesti Organisatsioonide Liidu asutajaid Lätis 1933 ning selle esimees tänini; Välis-Eesti Ühingu Riia klubi juhatusliige 1932. a-st; Riia eesti algkooli lõpetanute seltsi asutajaid. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

WEKSBERG, Karl, Kaarli pg., maalritööettevõtja, sünd. 24. XII 1902 Kärdla alevis, Läänemaal — Abielus Renata Mõrd'iga 1929. a-st. Rändas P.-Ameerikasse 1927. — New Yorgi Eesti Haridusseltsi juhatusliige; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st. — Vabadussõja ajal teenis kodumaal kaitseliidus. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

WESTERBERG, Arnold Friedrich, Martini pg., trükitööline, rauatööline, tööjuhataja, tööstur, omavalitsustegelane, sünd. 14. XII 1878 Tallinnas. — Abielus rootslanna Emilie Olsen'iga 1905. a-st. — Õppis Tallinna linnakoolis, ametija õhtukursustel. — Noorena viibinud Venemaal; kodumaale asunud 1905. aastal sotsiaal-demokraadina; maapagulane kuni 1912. a-ni, millal siirdus kodumaale, asutades Nõmmel tööstuse. Maailmasõja ajal tegev komiteedes: I Harju Maakonnanõukogus, maakonnavalitsuses, Nõmme alevivalitsuses ja ka lastekaitse alal; Tallinna I Kaitsepataljonis osa võtnud vabatahtlikuna Vabadussõjast; Asutava Kogu liige; Eesti Rahvakongressi ja Maapäeva saadik; Soomes elanud 1898. a-st, vahepeal kodumaal ja 1923. aastast P.-Ameerikas. — Ilmavaatelt radikaal; viimase aastakümne jooksul poliitikast loobunud. — Välis-Eesti liikumisest ja organiseerimisest algusest peale innuga osa võtnud ja õhutanud. — Detroidi Eesti Seltsi „Kodu" kauaaegne juhatusliige; tegev laulu-, muusika- ja pidutoimkonnas; Välis-Eesti Ühingu usaldusesindaja Detroidis 1933. a-st ja „Välis-Eesti" kaastööline. — Ajalehtede ja ajakirjade kaastööline, viimasel ajal „Veste-Onu" varjunime all. — Alal. asuk. Detroit, Mich., U. S. A.

WESTERBERG, Edith, Matti tr., neiuna Kokkonen, sünd. 7. II 1893 Kotkas, Soomes. — Abielus Roman Voldemar Vesterberg'iga 1911. a-st. — Omandas alghariduse Ühendriikides, hiljem õppis edasi Soomes. — Asus 1914 elama Eestisse, võttis osa seltskondlikust tegevusest naisseltsi, ühisabi, lastekaitse jne. organisatsioonides. — Siirdus 1928 P.-Ameerika Ühendriikidesse, asudes elama Detroiti. — Välis-Eesti liikumise ja organiseerimise õhutajaid; Detroidi Eesti Seltsi „Kodu" tegevliige ja esinaine 1935. a-st. — Alal. asuk. Detroit, Mich., U. S. A.

WESKI, Ehrenfried, Johannese pg., õpetaja, sünd. 10. XII 1908 Emmastes, Hiiumaal. — Vallaline. — Õppis Tallinna usuõpetajate-koolis; teenis 1931 sidepataljonis sundaega raadio-telegrafistina. — Samal aastal siirdus Ühendriikidesse, et end täiendada usuteaduse alal Andover Newtoni usuteaduse-koolis; lõpetas selle 1937 usuteadusemagistri astmega; viibis kursustel ka Harvardi ülikoolis, olles samal ajal Massachusetts'i General Hospital'is õpetajapraktikal; oli suvepastoriks Deering Community kirikus New Hampshire'is, tegutsedes ühtlasi instruktorina Bostoni ülikoolis eriprogrammis; praegu kirjutab filosoofiadoktori väitekirja Columbia ülikoolis. — Bostoni Eesti Seltsi tegelane, olles seltsi vannutatud kirjatoimetajaks; reisinud jutlustajana eesti asundustes P.-Ameerikas; esinenud kõnedega Eesti tutvustamiseks New Yorgis ja Bostonis; „Meie Tee" toimetusliige; pühapäevakooli juht New Yorgi eesti baptisti koguduses; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st; 3. ülemaailmse Väli-Eesti kongressi delegaat ja kongressi juhatusliige 1938. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

VIIK, Johannes, vaata Weeks, Johannes.

WIEL, Theodor Alexis, koolijuhataja, rahvusvahelise õiguse professor, sünd. 2. III 1893 Holstres. — Abielus Ida M. Häkkinen'iga 1925. a-st. — Õppis Viljandi algkoolis. — Lahkus Eestist 1910 meremehena; rändas 1912 P.-Ameerika Ühendriikidesse, asudes elama New Yorki; õppis Springfieldi American International College'is 1914—17, millal läks vabatahtlikuna Ühendriikide sõjaväkke; Maailmasõjast osa võtnud Prantsusmaal — kahurväeveltveeblina, sai kaks korda haavata; vahvuse eest anti aurahasid; peale Maailmasõda sõitis tüürimehena Ameerika laevadel. — 1923—32 õppinud Ameerika ülikoolides Euroopa ajalugu ja rahvusvahelist õigust. — Clark University's, Worcester'is, omandas B. A. ja M. A. kraadi; Northeastern University Law School'is omandas LL. B. kraadi. — 1936. a-st Springfieldi American International College'is, School of Public Affairs'i juhataja. — Võttis osa endiste New Yorgi eesti seltside tegevusest; N. Y. Eesti Haridusseltsi ja Bostoni Eesti Seltsi liige; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st. — Alal. asuk. Springfield, Mass., U. S. A.

VIHVELIN, August, Ritsu pg., pangajuhataja. — Sünd. 18. IX 1883 Heimtalis, Viljandimaal. — Abielus Alice Peterson'iga 1912. a-st. — Lõpetas Viljandi linnakooli. — Astus ametisse Viljandi renteisse 1902; läks 1908 üle Liivimaa kameraalkotta (kroonupalatisse) Riiga, kus teenis kaubanduse-osakonnas 1911. aastani; 1911—18 Volga-Kama Kommertspangas Riias, Peterburis ja Moskvas; 1918 tuli kodumaale; Eesti iseseisvuse ajal oli esimeseks Tallinna rentei pearaamatupidajaks ja kohtuministeeriumi pearaamatup. ja arveosak. juhatajaks kuni 1919; 1919 Eesti Panga sekretär ja pearaamatupidaja; 1920—22 Põhja Panga Viljandi osak. juhataja; 1922. a-st Eesti Panga Viljandi osakonna juhataja ja 1928. a-st ühtlasi ka Pikalaenu Panga Viljandi volinik. — Kaitse-

liidu Viljandi maleva juhatusliige 1924. a-st; Viljandi Eesti Haridusseltsi juhatusliige 1923. a-st; Eesti Punase Risti Viljandi Komitee juhatusliige 1923. a-st; Viljandi Jaani koguduse nõukogu ja juhatuse esimees. — Tegev olnud Riia eesti lauluseltsis „Imanta" ja Riia E. Haridus- ja Abiandmisseltsis, olles „Imanta" juhatusliige 3 aastat; Välis-Eesti Ühingu liige ja Ühingu usaldusesindaja Viljandis 1932. a-st. — Alal. asuk. Viljandi.

VIILOP, Peeter, Peetri pg., tööstur, sünd. 2. IX 1883 Valgas. — Abielus Maria Pendri'ga 1911. a-st. — Õppis Kaagjärve algkoolis ja ametit Valgas. — Võttis osa Vene-Jaapani sõjast; asus elama Riiga 1909, kus avas 1912 oma tööstuse. — Võttis osa Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi tegevusest 1909. a-st, juhatusliige 1934. a-st; Riia eesti lauluseltsi „Imanta" liige 1909—14; Riia eesti algkooli nõukogu liige ja esimees 1923—35; Välis-Eesti Ühingu liige 1934. a-st. — Alal. asuk. Riga, Latvija.

VIINAMÄGI, Jüri, Kristjani pg., kontsertlaulja ja lauluõpetaja, sündinud 23. VI 1902 Tallinnas. — Õppis Tallinnas Vestholmi eragümnaasiumis. — Oli tegev riigi algusaastail kaitseliitlasena; okupatsiooni ajal lahkus Venemaale, kust peale okupatsiooni Eestisse tagasi tuli; osa võtnud Vabadussõjast vabatahtliku õppursõdurina L. R. Soomusrongil nr. 2. — Lõpetas Tallinna eeltehnikumi ja õppis edasi kõrgemal kursusel, teenides sealjuures töölisena ülalpidamist. — Teater „Estonia" ooperikoori laulja, õppides konservatooriumis. — Sest ajast pühendus laulule; 1927 andis Helsingi ringhäälingus esimese kontserdi; siirdus 1928 Berliini, kus täiendas end laulus ja muusikas; oli Berliinis ja Hamburgis koori- ja orkestrijuhiks; esines Berliinis loengutega ja eesti lauludega ringhäälingus; esinenud Königsbergi, Varssavi, Vilno, Sao Paulo, Rio de Janeiro ja Riia ringhäälinguis eesti lauludega; täiendanud dr. Molli juures Hamburgis anatoomilist-füsioloogilist häälearengut ning soololaulu. — On avaldanud muusikateaduslikke kirjutisi eesti, poola, saksa, hollandi ja brasiilia lehtedes. — Tegutsenud Sao Paulo E. A. ja H. S-is „Uus Kodu" ning selle Rio osakonna laulukoori juhatajana ja Brasiilia saksa koloonias lauluõpetajana; tutvustanud Eestit lauluga ja loengutega; pidas teaduslikke loenguid Varssavi ülikoolis, Cottburgis ja Königsbergis; Välis-Eesti Ühingu liige 1931. a-st. — Rändas kodumaale tagasi 1939. — Alal. asuk. Tallinn.

VIIRSOO, Osvald, Aadu pg., õigusteadlane, sünd. 22. XI 1901 Uderna vallas, Tartumaal. — Abielus Klarissa Hummel'iga 1934. a-st. — Alghariduse saanud Uderna ministeeriumikoolis, keiserlikus Aleksandri gümnaasiumis Tartus ja H. Treffneri gümnaasiumis, mille lõpetas 1921; lõpetanud Tartu ülikooli õigusteaduskonna. — Võttis osa Vabadussõjast vabatahtliku õppursõdurina; töötanud Tartu linna statistikabüroos; olnud I rahvalugemise instruktoriks; töötanud Paides 1928. a-st põllumeeste erakonna Järvamaa sekretärina ja ajalehe „Järva Teataja" peatoimetajana; Järvamaa Ühispanga ja Järva Majanduse Ühisuse asutajaid; olnud Järva Maanoorte Ühenduse esimeheks, noorte kotkaste Järva Maleva pealiku abiks ja Järva maanaiste seltside organisaatoriks. Kutsutud 1936 Riikliku Propaganda Talituse teenistusse, kus töötab poliitilise ala juhataja asetäitjana ja nõunikuna. Kaitseliidu Harju Maleva propagandapealiku abi ja tuletõrje Tallinna brigaadi adjutant. — Olnud Riikliku Propaganda Talituse piirimaade sekretäriks, kus arendanud väliseestlaste küsimustes koostööd Välis-Eesti Ühinguga; Välis-Eesti Ühingu liige 1937. a-st; tegev Välis-Eesti Ühingu korraldavas toimkonnas 1938. a-st; mitmel korral matkanud Lätimaal läti-eestlaste olukorraga tutvumiseks; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938; esinenud Välis-Eesti päevadel ja Vabariigi aastapäeval kõnedega Läti eestlastele Apes, Aluksnes, Valgas jne. — Alal. asuk. Tallinn.

VILLMAN, August, vaata Miller, August.

VILLA, Oskar Voldemar, Joosepi pg., raamatupidaja, sünd. 8. II 1895 Alatskivi vallas, Tartumaal. — Lõpetas kihelkonnakooli 1909, Peterburis keskkooli VI klassi 1916 ja kommertskursused 1917. — Kudina vallakirjutaja õpilane 1910—11; Taagepera vallakirjutaja abi 1911—13; Viljandi talurahvaasjade komissari juures kirjutaja 1913—15; laborveametnik Peterburi polütehnikumi kontoris, siis Prantsuse-Vene tehases 1915—16; Peterburis krediitühisuste keskpangas 1916—19; Meeksi valla sekretär 1919; Eesti ev. lut.-usu konsistooriumi sekretär 1920. a-st, hiljem majandussekretär ja 1937. a-st revident-instruktor. — Peterburi Eesti Haridusseltsi Vassili saare osakonna juhatusliige, olles ühtlasi tegev laulukooris ja näitetrupis. — Viljandi karskusseltsi „Vabadus" esimees, ÜENÜ Tallinna osakonna esimees, Tallinna Kaarli koguduse nõukogu- ja juhatusliige; Vaestehoolekande Seltsi esimees, „Ühisabi" juhatusliige ja revisjonikomisjoni esimees, Nõmme Majaomanike Seltsi nõukoguliige ja seltsi Kaare osakonna juhatuse esimees; tegev veel teistes organisatsioonides. — Alal. asuk. Nõmme.

VILMS, Juhan, Reinu pg., arst, sünd. 22. IX 1893 Kabala vallas, Viljandimaal. — Abielus Erna Avel'iga 1917. a-st. —Õppis Kurla külakoolis 1904/05, Kõo ministeeriumikoolis 1905—09, Tartu reaalkoolis 1910—14, Tartu ülikooli arstiteaduskonnas 1914—17, Tomski ülikooli arstiteaduskonnas 1917—19, mil lõpetas selle; omandas dr. med. astme Tartu ülikooli juures 1923. — Arst Tšehhi sõjaväes Irkutskis 1919—20; sõitnud Vladivostokist kodumaale Jaapani, India, Egiptuse ja Lääne-Euroopa kaudu 1920; Tartu ülikooli patoloogiainstituudi assistent 1920—24, valmistanud end ette kehakasvatusteooria professuurile 1924—26; praktiseeriv arst Tallinnas 1926. a-st. — Ajalehe „Siberi Asunik" tegevtoimetaja 1918; Eesti Asunduste Komitee liige Tomskis 1917—18; andis välja Eesti kodanikele tunnistusi; Tomski Eesti Üliõpilasseltsi „Hõimla" asutajaid ja Tomski Eesti Seltsi liige; esinenud Tomskis, Irkutskis ja Vladivostokis loengutega eesti seltsides; Väli-Eesti Ühingu liige 1932. a-st. — E. Ü. S-i „Ühendus" esimees 1915; „Üliõpilaslehe" toimetajaid 1915—16; Eesti Karskusliidu kesktoimkonna liige 1923—24, Karskusliidu juhatuse esimees 1925—26; ajakirja „Tulev Eesti" toimetaja 1925—26; eugeenikaseltsi „Tõutervis" asutajaid ja juhatusliige 1924. a-st; kehakultuuri sihtkapitali valitsuse esimees 1927—36; abielunõuandepunkti asutajaid ja Tallinna Tõutervise Seltsi osak. esimees 1927—38; „Elamukultuuri" esimees 1930; IV riigikogu liige 1929—32; Tallinna linnavolikogu liige 1930. a-st; kultuursotsiaalse ühingu „Radikaal" ja nädalalehe „Meie Hääl" asutajaid Tallinnas 1930; „Rahvusliku töökoonduse" erakonna asutaja 1931. — Avaldanud peale dr.-väitekirja populaarteaduslikud raamatud „Spordi kui füüsilise töö asemiku puudused tervishoius" (1921), „Suguhaigused ja nendest hoidumine" (1922), „Suguhaigused ja alkohol" (1924), „Lõbukultuurist" (1925), „Elumaja tervishoid" (1925), „Tahtevõimlemine" (1926), „Suurte talude jagamise tarvidusest" I (1926), „Eesti, kui korporatiivne riik" (1933), „Korporatiivne ühiskond" (1936); koguväljaannete „Meie karskustöö programm ja taktika" (1923), „Pärivus ja valik" (1927) kaasautor; kirjutanud poliitilisi juhtkirju, arvustusi ja artikleid tervishoiust j. m. ajalehtedes „Vaba Maa", „Postimees", „Päevaleht", „Uus Eesti", „Sotsiaaldemokraat" ja ajakirjades „Üliõpilasleht", „Eesti Arst" j. m. — Alal. asuk. Tallinn.

VILT, Juhan, Mihkli pg., proviisor, sünd. 8. VIII 1890 Viljandis. — Vallaline. — Õppis Viljandi elementaarkoolis, Viljandi linnakoolis, Pärnu gümnaasiumis, Tartu ja Moskva ülikoolis. — Apteekriõpilasena teeninud Miitavis, apteekriabilisena Valgas ja Moskvas, proviisorina Moskvas Ferreini apteegis. — Eesti Vabadussõjas 3. rügemendis ja Tallinnas Kopli sõjaväehaigla apteegi juhatajana; tervishoiuvalitsuse apteegiosakonna revident; Sonda apteegi omanik ja juhataja; A/S-i „Ephag" suurrohulao Tartu osakonna juhataja. — Tegev olnud Miitavi Eesti Koondi-

ses ja kirjandusringis, Moskva Eesti Seltsis, Moskva eesti sõjapõgenejate ja haavatud sõdurite abistamise komiteedes; tegev- ja juhatusliige olnud Moskva Eesti Üliõpilaste Seltsis; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st ja Tartu osakonna asutajaid. — Osa võtnud Valga „Säde" seltsi tegevusest laulu ja mängu alal; paljude kutse- ja kultuuriliste seltside liige. — Alal. asuk. Tartu.

VINK, Jaak, Hansu pg., tööstuse direktor, sünd. 12. I 1870 Karksis, Pärnumaal. — Abielus Elfriede Kotkas'ega 1924. a-st.

— Õppis Treffneri gümnaasiumis 1886—90. — Kooli lõpetanud, siirdus 1891 Riiga, kus töötas raamatupidajana; avas 1902 koos Karl Karp'iga seebi ja parfüümivabriku, mille müüs 1914; avas Moskvas kosmeetilise laboratooriumi; opteerus Eestisse 1921, kus asutas koos oma venna Hansuga seebi- ja parfüümivabriku „Viko". — Riia eesti lauluseltsi „Imanta" juhatusliige 1892—1911; Välis-Eesti Ühingu asutajaid ja revideeriva toimkonna liige 1932. a-st. — Tegev paljudes organisatsioonides. — Alal. asuk. Tallinn.

WINTER, Andres, Jüri pg., kunstnik, sünd. 7. IV 1893 Sindis. — Abielus Mary Taylor'iga 1928 a-st. — Lõpetas Sindi ministeeriumikooli, kus paistis silma joonistajana ja ka sportlasena. — Asus 1914 meremehena laevale, et teenida kooliraha; Maailmasõja ajal sõitis inglise laevadel, hiljem ameerika laevadel kuni 1921, mil asus elama Ameerika Ühendriikide kodanikuna New Yorki; astus National Academy of Design'i, mille lõpetas autasuga 1925; samal aastal õppis Roomas, siis Pariisis; külastas 1926/27 kodumaad; sai 1931 aunimetuse A. N. A. (Associate National Academician); praegu töötab kunstnikuna New Yorgis. — Tema tähtsamad tööd: „Laev vaikuses" (Huntington Marine Museum), „Autoportree" (National Academy of Design), „Uudised suurelt maalt" (Pennsylvania Academy of Fine Arts), „Mahlakorjajad" (Wolfeboro N. H. postkontoris); tema töödest on mõned Ameerika saatkonnas Pariisis ja Londonis. — Liige paljudes kunstiklubides, nagu Nat. Academy of Design, American Water Color Society Artists' Fellowship, Salmagundi Club, Tiffany Foundation ja American Artists' Professional League, Allied Artists of America abipresident; jury-liige tähtsamatel kunstinäitustel; esinenud oma töödega ka New Yorgi Eesti Haridusseltsi kunstinäitustel; omandanud kunstinäitustel auhindasid: Mooney Traveling Scholarship N. A. 1925; J. Francis Murphy Memorial Prize N. A. D. Annual Exh. 1931; Betts Prize Allied A. A. 1933; Isidor Gold Medal N. A. D. 1935; Honorable mention Allied A. A. 1936; Salm. C. Prize 1937. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

(†) WIRGO, Edward, Reinhold, ajakirjanik ja diplomaat, sünd. 16. X 1878 Rakvere vallas, Virumaal, surn. Tallinnas 28. IV 1938. — Oli abielus Amanda Sieberg'iga 1920. a-st.

— Õppis Paatna külakoolis 1888, Rakvere saksa algkoolis 1888—90, Rakvere kreiskoolis, hiljemini linnakoolis 1891—93, mil selle lõpetas. Käsmu merekoolis 1896/97, vabakuulajana Vene kõrgemas ühiskonnateaduste koolis, hiljemini õppeasutises „Ecole des Hautes Etudes Sociales" ja Sorbonne'i ülikoolis Pariisis 1903—1906. — Meremees 1893—97, vallakirjutaja Liigvallas ja Einmanis Järvamaal 1899—1901; „Teataja" toimetusliige 1900—03; sama lehe Pariisi kirjasaatja 1903—06; ajalehe „Vaatleja" toimetusliige; päevalehe „Sõnumed" vastutav toimetaja 1906—07; maapaos Soomes, Pariisis ja Londonis 1907—09, ühtlasi „Postimehe" kaastööline; „Päevalehe" välisosakonna toimetaja 1908—09; „Postimehe" toimetusliige 1910—11; kirjastusühisuse „Maa" asutaja ja juhataja 1912—16; Tallinna „Kaja" asutaja ja toimetaja 1914—15; Soome paberivabrikute esindaja Eestis 1915—16; Vene sõjaväes Tallinnas 1916—17; Tallinna toitlusvalitsuse teenistuses 1917, mil sõlmis Soomega lepingud toiduainete vahetamiseks; välisdelegatsiooni liige, ühes K. R. Pusta ja A. Piibuga nõutades Inglise, Prantsuse ja Itaalia valitsustelt Eesti de facto tunnustuse 1918, E. V. diplomaatiline esindaja Roomas 1918—19, mil nõutas paavstilt de facto tunnustuse; chargé d'affaires

Stokholmis 1919; informatsioonibüroo „Esturi" juhataja ja Eesti Telegraafi Agentuuri organiseerija Tallinnas 1919; Tartu rahukonverentsi sekretär 1919—20; diplomaatiline esindaja Londonis 1920; välisministeeriumi poliitilise osakonna juhataja ja välisministri abi 1920—21; E. V. chargé d'affaires Rootsis, Norras ja Taanis 1920—22 ja 1923—28, vahepeal välisministeeriumi majandusjuriidilise osakonna juhataja 1922—23; E. V. saadik Riias 1928—31; välisministeeriumi väliskaubanduse-osak. direktor 1931—38; täitnud mitmeid diplomaatilisi ülesandeid. — Läti ülikooli eesti üliõpilass-i „Estia" auvilistlane; Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsis tegev 1928—31; Välis-Eesti Ühingu juhatusliige ning abiesimees 1932—38. — Avaldanud päevakajasid, reisikirjeldusi, joonealuseid ja muud perioodilistes väljaannetes „Uus Aeg", „Teataja", „Tallinna Teataja", „Päevaleht", „Postimees", „Maa", „Krasnoje Snamja", „Revue Syndicalist" j. t.; eestindanud soome autorite töid ja H. Westergaard'i „Rahvamajanduse-teadus peajoontes"; toimetanud koguteose „Oma Maa" I—III jne.; Rootsi-Eesti ja Eesti-Läti sõprusühingute asutajaid.

VOOLAINE, Paul, Hindreku pg. (end. Paul Friedrich Pedmanson), rahvateadusliku ainestiku ja murdesugemete koguja, sünd. 9. X 1899 Räpina vallas, Võrumaal. — Vallaline. — Õppis Räpina Raadamaa ministeeriumikoolis 1908—13, Räpina kõrgemas algkoolis 1913—16, Riia reaalkoolis 1916—17, Tartu reaalkoolis 1917—18, lõpetas Tartu kommerts-, reaal- ja põllutöökooli reaalosakonna 1919; õppis Tartu ülikooli arstiteaduskonnas 1919—20, filosoofiateaduskonnas 1920—25. — Võttis osa 1919 vabatahtlikult Vabadussõjast Räpinast Oravani, hiljem Tartu kaitseliidus ja Tartu kooliõpilaste-pataljonis 1920. a-ni. — Akadeemilise Emakeele Seltsi ülesandel tegi 1921 murde-uurimisreisu Koiva ja Lutsi maarahva juure, kus kogus ka folkloristlikku ja etnograafilist materjali; jatkas seda tööd 1925, 1926, 1927 ja 1930—37; korraldas Lutsi eestlaste rahvuskultuurilist elu; pidas loenguid kolmes pühapäevakoolis, organiseeris eesti koole ja seltse. — Setumaal olnud 1928 pühapäevakoolide instruktor, 1929 pidanud pühapäevakoolides loenguid mitmesuguste küsimuste alal. — Reisinud 1921 ja 1930 Soomes ja 1928 Ungaris, Austrias ja Poolas.

— Olnud Eesti Üliõpilaste Seltsi liige 1919—27; liige Akadeemilises Hõimuklubis asutajana, Akad. Emakeele Seltsis, Akad. Kirjandusühingus,, Akad. Rahvaluule Seltsis, Ak. Karskusühenduses, Õpetatud Eesti Seltsis, Võrumaa Üliõpilaskogus, Petserimaa Üliõpilaste Seltsis, Räpina Haridusseltsis jne. — 1922 saanud Tartu ülikooli filosoofiateaduskonnalt esimese auhinna uurimuse eest: „Liivi keele häälikute pikkused eksperimentaalfoneetika valgustusel"; avaldanud näidendid: „Maajumala poig" (1933) ja „Võnnu all" (1934). — Alal. asuk. Räpina, Võrumaal.

VÕIMULA (end. Viedemann), Tõnu, Jaani pg., käsitööline ja sporditegelane, sünd. 23. IX 1871 Kosel, Harjumaal. — Abielus Anna Laber'iga 1911. a-st. — Lõpetas Tuhala vallakooli 1884 ja Tallinna algkooli 1886. Õppis maalritööd Tallinnas ja maadlust Tallinna raskejõustiku-klubis. — Elas Venemaal, Peterburis 1898—1920, töötades L. Nobeli masinatehases 8 a. töölisena ja 10 a. tööjuhatajana; opteerus Eestisse 1920. — Oli Peterburi Eesti Karskuse Seltsi „Ustavus" juhatusliige 1898. a-st kuni seltsi sulgemiseni; Peterburi Eesti Hariduse Seltsi liige, Peterburi Eesti Hoiu- ja Laenuühisuse liige, Eesti jõustikuseltsi „Kalev" asutajaid ja liige 1900—05; Peterburi Eesti jõustikuseltsi „Võimula" asutajaid ja juhatusliige 1908—20; Peterburi Herkuleseklubi liige, Soome Võimlusseltsi liige 1898—1900; Ülevenemaalise Elukutseliste Maadlejate Ühingu asutajaid 1918 ja esimene esimees; eestikeelse spordiajakirja „Jõu Ilm" väljaandja ja toimetaja 1914 Peterburis; J. V. Lebedevi jõustikukooli maadlusõpetaja; eesti asunduste laulupeol spordivõistluste korraldajaid Narvas 1912. — Tallinna Karskusseltsi asutajaid ja Tallinna Eesti Käsitööliste Seltsi asutajaid 1896; Tallinna Karskusseltsi „Valvaja" asutajaid 1897; Eesti Elukutseliste Maadlejate Ühingu asutajaid ja juhatusliige 1923—31, rev.-kom. liige 1932. a-st; Tallinna „Kalevi" liige 1921. a-st; Kohtla-Järve jõustikuseltsi „Võimula" asutajaid 1926; Maalritööliste ametiühingu asutajaid 1928, esimees 1933 ning 1936. a-st ja rev.-kom. esimees 1930. a-st; Tallinna Maalrite Artelli liige 1936. a-st ja esimees 1938. a-st. — Kaastööd teinud „Olevikule", „Lindale", „Uuele Ajale", „Virulasele", „Peterburi Teatajale", „Tallinna Teatajale", „Päevalehele", „Rahvalehele",

„Uudislehele", „Vaba Maale", „Eesti Spordilehele", „Töölise Häälele", „Rahva Sõnale", „Näitelavale" j. m. Korjanud vanavara dr. J. Hurdale, M. J. Eisenile ja Eesti Rahvaluule Arhiivile 1891. a-st; koostanud Eesti raskejõustiku ajaloo vanemast ajast. — Alal. asuk. Tallinn.

VISNAPUU, Jakob, Peetri pg., ametnik, sünd. 8. IV 1873 Kuigatsi vallas, Valgamaal. — Abielus Josefine-Matilde Mikk'iga 1914. a-st. — Õppis Kuigatsi Keerdi koolis, Sangaste kihelkonnakoolis, Valga elementaarkoolis ja Valga linnakoolis, mille lõpetas 1892; omandas kihelkonnakooliõpetaja kutse sealsamas 1894. — Õpetaja Ala vallakoolis 1892/93, Pala valla Punikvere koolis 1894—98, Peterburi Eesti Kooliseltsi algkoolides 1898—1901; kinnitusseltsi „Rossija" teenistuses Peterburis 1901—14; Maailmasõjas 1914; sõjavangis Saksamaal 1914—18; raamatupidajaks Poležajevi mõisas Petrogradi lähedal 1919—20; haridus- ja sotsiaalministeeriumi, tervishoiu- ja hoolekandevalitsuse sekretär Tallinnas 1920. a-st. — Tegev olnud Peterburi Eesti Kooliseltsis (pärastises Peterburi Eesti Hariduseseltsis) 1901—14 eestseisuse liikmena; Peterburi Jaani koguduse nõukogus kuni 1914. — Punikvere laulukoori asutajaid ja juhatajaid 1895—97; o/ü. „Ühiselu" nõukogus lühemat aega, Liigovo Hariduse Seltsis 1919—20 esimehena ja laulukoori juhina j. m. — Alal. asuk. Tallinn.

VÄLBE, Jüri, Aleksandri pg., haridustegelane, sünd. 26. X 1882 Laiusel. — Abielus Salme Toom'iga 1921. a-st. — Õppis Sadula külakoolis, Laiuse kihelkonnakoolis, Riia vaimulikus seminaris ja Varssavi ülikooli ajaloo-keeleteaduskonnas, mille lõpetas 1913 cand. phil. astmega; lõpetas Varssavi õpperingkonna juures pedagoogilised kursused 1914. — Töötas õpetajana algkoolides: Kuressaares 1904, Riias 1904—07, Varssavis 1910—1913 ja Narvas 1928— tänaseni; gümnaasiumides: Varssavis 1913—15, Kinešmas 1915—19 ja Narvas 1921—28; seminaris: Tartus 1920—21; muusikakoolis ja rahvaülikoolis: Narvas 1922—38; kurjategijate parandusmajas: Kinešmas 1918—19. — Reisinud Venes, Soomes, Inglismaal ja Saksas. — Välis-Eesti liikumises on olnud tegev Varssavis ja Kinešmas ja seal külastanud kohalikke eesti asundusi; õhutanud õpetajana koolides väliseesti tegevust ja organiseerinud raamatute saatmist väliseestlastele. — Tegev seltsides juba õpilaspäevist saadik ja praegugi võtab osa paljude organisatsioonide tööst; Narva skautide maleva vanem 15 aastat; Narva Eesti Õpetajate Seltsi ja Narva Mänguplatside Seltsi esimees; Isamaaliidu Narva osakonna ja Narva Skaudisõprade Seltsi sekretär; eluaegne liige Eesti Kirjanduse Seltsis j. m. — Omab Eesti Punase Risti IV klassi teenetemärgi ja piiskop Platoni III järgu mälestusmärgi. Teinud kaastööd ajakirjandusele ja kogunud rahvaviise, neist 220 on ilmunud „Eesti Runoviisides". — Alal. asuk. Narva.

Z

ZAKIS, Aurelia, Peetri tr., neiuna Lillenurm, kooliõpetaja, sünd. 16. I 1911 Riias. — Abielus Valdis Zakis'iga 1934. a-st. — Lõpetas 1930 Riia õpetajateseminari ning õpib praegu Läti konservatooriumi lauluklassis. — 1931. a.-st Riia linna 1. eesti algkooli õpetaja. — 1930. a.-st Riia Eesti Haridus- ja Abiandmisseltsi liige ja 1930—32 tegev näitetrupis; 1933—35 juhatusliige. — Alal. Riia Eesti Naisseltsi asuk. Riga, Latvija.

ZILMER, Eduard, Jakobi pg., põllumees, sünd. 27. VIII 1897 Vana-Laitsnas, Võrumaal. — Vallaline. — Õppinud Rõuge kihelkonnakoolis 1909—13. — Osa võtnud Vene sõjaväes Maailmasõjast ja hiljem Eesti Vabadussõjast suurtükiväelasena; hiljem põllumees Vana-Laitsnas. — Reisinud Baltimail ja end. Venes. — Võttis osa juhatusliikmena Vana-Laitsna Eesti Seltsi tegevusest, kuulub juhatusse praegugi. — Alal. asuk. Veclaicenes, Latvija.

ZIMMERMAN, Alice, Jüri tr., neiuna Leinberg, sünd. 20. II 1908 Juurus. — Abielus Artur Zimmerman'iga 1932. a-st. — Lõpetas Tallinna linna I tütarlaste-gümnaasiumi. — Oli rida aastaid ÜENÜ Kaiu osak. liige ja esindaja ÜENÜ esindavas kogus; tegutses ÜENÜTO rahvatantsu-trupis; Siirdus 1930 Ühendriikidesse, kus astus N. Y. Eesti Haridusseltsi liikmeks; 1932. a-st seltsi rahvatantsurühma õpetaja; N. Y. E. H. S-i esindaja rahvusvahelises Folk Festival Council'is; Välis-Eesti Ühingu liige 1935. a-st; 3. ülemaailmse Välis-Eesti kongressi delegaat 1938. — Alal. asuk. New York, U. S. A.

ZIRK, Leonhard, Joosepi pg., rätsepmeister, sünd. 11. V 1902 Rasina vallas, Tartumaal. — Abielus Gabriele Täpsi'ga 1927. a-st. — Õppis Rasina algkoolis; siirdus oma tädi juurde Peterburi 1915, kus õppis ja töötas rätsepana; teenis Tallinna allohvitseride koolis ja Tartus; töötas rätsepana Tartus 1923—30, millal siirdus Kanadasse, kus asus tööle suuremasse rätsepatöökotta. — Kohalikkude eestlaste koondamisele kaasa aidanud. — Oli Tartu Eesti Käsitööliste Seltsi liige. Alal. asuk. Toronto, Ontario, Canada.

ZIRKEL, Karl, Oskari pg., riigiametnik, sünd. 26. IX 1904 Kambjas. — Abielus Alma Grünbaum'iga 1936. a-st. — Õppinud keskkoolis Tartus 1923. a-ni, Pariisi poliitiliste teaduste koolis 1924—27, Tartu ülikoolis 1927—30. — Olnud välisministeeriumi 2. sekretär 1927—31, saatkonnasekretär Stokholmis 1931—34, asekonsul Leningradis 1935—36, välisministeeriumi 1. sekretär 1936. a-st. — Rännanud Soomes, Norras, Tšehhoslovakkias, Ungaris, Itaalias jne. — Pariisi Eesti Seltsi asutajaid 1925, peasekretär 1925—27; Stokholmi Eesti Seltsi asutajaid 1932, sekretär 1932—34; Välis-Eesti Ühingu liige 1933. a-st. — Noorsooliikumise juhte 1921—23; „Uudismaa" toimetusliige ja toimetaja 1920—23; Eesti-Rootsi Ühingu sekretär, Välissuhete Ühingu asutajaid ja sekretär; Eesti-Läti Ühingu sekretär 1939. a-st. — Teinud kaastööd ajakirjadele „Odamees" ja „Varamu" ning ajalehtedele „Päevaleht" ja „Vaba Maa". — Alal. asuk. Tallinn.

LISA.

ELIASER, Rein, Juhani pg., vandeadvokaat, sünd. 28. V 1885 Sangastes, Valgamaal. — Abielus Anna Gailit'iga 1912. a-st. — Õppis Karula ap. õigeusu kihelkonnakoolis, Riia vaimulikus koolis ning seminaris 1897—1906, Kaasani ülikooli õigusteaduskonnas 1906—07, ja Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1907—10, millal selle lõpetas. — Pärast ülikooli lõpetamist asus Tallinna advokaadina praktiseerima, kus töötab kogu aeg, välja arvatud Saksa okupatsiooni aeg, millal oli talupidajaks Järvakandi vallas, ja 1919. a., millal oli Eesti välissaatkonna sekretäriks Pariisis. — Reisinud Soomes, Rootsis, Norras, Inglises, Saksas, Šveitsis, Itaalias, Lätis jm. — Välis-Eesti Ühingu asutamise mõtte algatajaid ja ühingu asutajaid ning liige 1928. a-st. — Tegev paljudes organisatsioonides. — Avaldanud artikleid päevaküsimuste kohta ajakirjanduses. — Alal. asuk. Tallinn.

HORM, Valter, Peetri pg., Eesti Õpetajate Liidu sekretär, sünd. 30. XII 1908 Vastseliinas, Võrumaal. — Vallaline. — Õppis Võru gümnaasiumis ja õpetajate seminaris, mille lõpetas 1927. — Tegutsenud õpetajana Riias, Petserimaal, Harjumaal; praegu Eesti Õpetajate Liidu sekretär ja „Õpetajate Lehe" toimetaja; osa võtnud mitmest rahvusvahelisest õpetajate- ja kasvatusekongressist Pariisis, Kopenhaagenis jm.; tegutsenud Eesti-Soome õpetajaskonna lähendamise alal. — Olles 1927—29 Riia eesti algkooli õpetaja, võtnud osa Riia eesti seltside tegevusest; Riias ilmunud ajalehe „Läti eestlane" toimetaja 1928. — Õpetajate kongresside, päevade ja kursuste korraldaja ning õpetajaskonna organiseerija. — Avaldanud kirjutisi Läti eestlaste elust ja kultuurilisest tegevusest Eesti ajakirjanduses ning artikleid ja tööjuhatuste kogu koolitöö alalt. — Alal. asuk. Tallinn.

KAUPS, Karl, Peetri pg., baptistijutlustaja, sünd. 30. XII 1888 Kärdlas, Hiiumaal. — Abielus Hilda Eller'iga (†) 1920—27 ja Elsa Eller'iga 1937. a-st. — Õppis Hiiu-Nõmba algkoolis 1898—1901; iseõppijana 1904—10; Tallinnas õhtukursustel 1909—11; Berdjanskis Venemaal usuteadusekursustel 1911—12; Hamburgi usuteaduseseminaris 1912—14 ja 1921—22, millal lõpetas selle; viibis õppe- ja misjonireisil Euroopas ja Ameerikas 1928. — Noores eas laevamees, siis montööriõpilane ja „Volta" tööline Tallinnas; bapt. kaubatarvitajate ühisuse ametnik; käsitöö- ja elektrotehnika-õpilane 1903—08, meremees 1908—10; võttis osa Maailmasõjast 1915—17, kus sai haavata ja kaotas parema jala; eesti baptistide jutlustaja Peterburis 1917—18; Kärdla baptistide koguduse jutlustaja 1918—24; Tartu III baptistide koguduse jutlustaja 1924—27 ja 1929. a-st; New Yorgi baptistide koguduse jutlustaja 1928.— Reisinud Soomes, Inglismaal, Šotimaal, Taanis, Rootsis, Venes ja Saksas. Külastanud 1911 Krimmi eestlasi Venemaal; tegutsenud kultuurilisel alal eestlaste hulgas Peterburis 1918, P.-Ameerika Ühendriikides 1928, Riias ja mujal Lätis 1930—38. — Vene Baptistide Liidu teine esimees 1917—18; Eesti Baptistide Liidu juhatusliige 1919. a-st ja esimees 1932. a-st; Eesti Baptistide Noorsoo Liidu esimees 1919—27; tegev Vigastatud

Sõjameeste Ühingus 1924—28; Haapsalu Vaestelaste Kodu esimees 1923—31; Baptistide Kirjanduse Komitee esimees 1934. a-st; Riigivolikogu liige 1938. a-st. — Omab teenetemärgi üldkasuliku ja kultuurilise tegevuse eest. — Avaldanud populaarteaduslikke teoseid: „Igaüks oma laevaga", „Moodne protestantism", „Riigikirik ja vabakogudus", reisikirjelduse „Rändelamusi Ameerikas" ning rida vaimulikke teoseid. — Alal. asuk. Tartu.

KÕRESAAR, Elfriede, Hansu tr., neiuna Valdmann, moeäriomanik, sünd. 13. VII 1886 Tallinnas. — Abielus Julius Kõresaar'iga 1905. a-st. — Õppis Tallinna koolis 1896—1900. — Tegutses äriomanikuna Tallinnas 1913. a-ni, millal siirdus Helsingisse, kus avas 1914 moeäri. — Helsingi Eesti Haridusseltsi liige 1919. a-st, olles seltsi perenaiseks 1929. a-ni ning juhatusliige; hiljem Helsingi Eesti Seltsi liige. — Alal. asuk. Helsinki, Suomi.

JÜRGENSON, Karl, Peetri pg., ehitusinsener, teedeministri abi, sünd. 23. XII 1881 Viljandis. — Abielus Paula Brehm'iga 1918. a-st. — Õppis Viljandi linnakoolis 1889—92, Tartu reaalkoolis 1892—98, Riia polütehnikumis 1898—1908, millal lõpetas selle. — Töötas maanteedeehituse insenerina Tartus 1908—09, Tallinnas ehitusettevõtjana ja vabakutselise insenerina 1909—17; ehitas muuseas Tallinna tütarlaste kommertsgümnaasiumi hoone 1913—15; sõjaväe korteriosakonna insener 1917—18; Vabadussõjast osa võtnud 1919; Ehituspeavalitsuse insener Tallinnas 1919—20; raudteeülema abi Tallinnas 1920—24; teedeministeeriumi nõunik 1924—26 ja teedeministri abi 1926. a-st. — Reisinud Euroopa riikides. — Välis-Eesti Ühingu asutajaid ja liige 1928. a-st. — All Peoples Association'i (APA) esindaja Eestis; Fenno-Ugria, Lauljate Liidu, Eesti Muuseumi Ühingu, Soome Klubi, o/ü. „Estonia" teatrimaja, „Estonia" Muusika-Osakonna ja teiste organisatsioonide liige. — Alal. asuk. Tallinn.

KÜBARSEPP, Eduard, Peetri pg., riigiametnik, sünd. 8. IV 1877 Mäksa vallas, Tartumaal. — Abielus.— Lõpetas Tartu linnakooli 1892; õiendas küpsuseksamid Riias 1906; õppis Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1907—12, millal lõpetas selle. — Kantseleiametnik Tartu I jaosk. talurahvaasjade komissari juures 1892—1900; Liivimaa talurahvaasjade komissari ametnik 1900—06; Liivimaa kubermanguvalitsuse vanem-asjaajaja 1906—17; Vene Ajutise Valitsuse Tallinna ja Harjumaa kreisi komissar 1917; viibis Venemaal 1917—18; Eesti Vabariigi siseministri abi 1918—34; kohtu- ja siseministri abi 1929—34; siseministeeriumi peasekretär ja üldosakonna direktor 1934. a-st. — Välis-Eesti Ühingu asutajaid ja liige 1928. a-st. — Oli Asutava Kogu liige 1919—20; tegev kaitseliidus ja paljudes organisatsioonides. — Alal. asuk. Tallinn.

NIKKO, Olga, Ferdinandi tr., neiuna Raudsepp, rakenduskunstnik, sünd. 21. I 1904 Pärnus. — Abielus Oivo Nikko'ga 1931. a-st. — Õppis Pärnu saksa tütarlaste-gümnaasiumis 1911—14, Tartu Puškini gümnaasiumis 1914—17 ja Tallinna 2. tütarlaste-gümnaasiumis 1917—20. — Elas kolm aastat Soomes ning hiljem jälle Tallinnas, olles tegev „Eesti National Filmi" juures; töötas Helsingis „Ateneumis" kunsti alal ja oli hiljem vabakuulaja riigi kunsttööstuskooli nahatööosakonnas 1936; praegu tegev Helsingis E. Taska Soome osakonna ärijuhina. — Oli Helsingi Eesti Seltsi juhatusliige 1937—38; võtnud osa seltsi näitemängudest ning juhatanud Helsingi eesti spordiseltsi „Maleva" näitetruppi; Välis-Eeesti Ühingu liige 1935. a-st. — Alal. asuk. Helsinki, Suomi.

LYDEMAN, Robert, Martini pg., raamatupidaja, sünd. 6. III 1880 Narvas. — Abielus Aliide Paas'iga 1903. a-st. — Lõpetas eksternina reaalkooli. — Oli kaubandusõpilane Narvas 3 aastat, raamatupidaja Korfi mõisas Salaas, Peterburis Saarovi teenistuses 6 aastat, Siberis Nobeli vabriku teenistuses 10 aastat, Omski linnavalitsuse ja Varustus-toitlusministeeriumi teenistuses Maailmasõja algusest kuni lõpuni, siis Eesti välisministeeriumis ja Eesti Telegraafi Agentuuris ning viimasel ajal raamatupidaja Roosileht ja Ko. trükikojas Tallinnas. — Omski Eesti Majandusühisuse asutajaid ja eestlaste abistamise komitee liige Maailmasõja ajal. — Alal. asuk. Nõmme.

KÕRGESAAR, Hans, Jaani pg., pangandustegelane, sünd. 1. II 1883 Võisiku vallas, Viljandimaal. — Vallaline. — Lõpetas Eesti Aleksandri linnakooli ja pedagoogilised kursused Viljandis; omab kooliõpetajakutse; õppis kõrgematel kaubanduslikel kursustel Peterburis. — Kooliõpetaja Helme-Riidajas 1901—03; õpetaja Peterburi Eesti Haridusseltsi koolides 1903—11, olles samal ajal õpetajaks Keiserliku Vene Tehnika Seltsi kursustel; võttis osa Maailmasõjast pea-staabiametnikuna. — Põhja Vastastiku Krediitühisuse sekretär Peterburis 1911—14, olles samal ajal Peterburi Eesti Haridusseltsi juhatusliige ja sekretär; Peterburi Eesti Laenu-Hoiuühisuse juhatusliige 1918—20; Peterburi opteerimiskomisjoni sekretär ja esimehe asetäitja 1920—22. — Eesti-Vene Kaub.-Aktsiaseltsi juhatusliige 1922—23; Piirimaade Seltsi sekretär 1922/24; Tallinna Majaomanikkude Panga asjaajaja-direktor 1924. a-st; kinnisvarade kasutamise o.-ü. „Majaomanik'u" juhatusliige 1934. a-st; Tallinna linnavolinik; Tallinna linna haridusnõukogu liige; Eesti Panga diskonto-komitee liige; Väli-Eesti Ühingu liige 1932. a-st ning liige paljudes teistes organisatsioonides. — Omab Valge Risti III kl. — Alal. asuk. Tallinn.

MÖLLERSON, Rudolf, Juhani pg., E. V. saadik, sünd. 9. VIII 1892 Tartus. — Abielus Henriette Remmert'iga 1920. a-st. — Õppis Tartu reaalkoolis 1900—08 ja Braunschweigi tehnilises ülikoolis 1909—14. — Töötanud mitmesugustes ettevõtetes Saksamaal, Šveitsis ja Venemaal; võttis osa Vabadussõjast sideohvitserina Eesti vetes viibiva Briti sõjalaevastiku juhataja juures; tegev Briti sõjaväelises missioonis kuni 1921; välisministeeriumi administratiivosakonna juhataja 1921; asekonsul Londonis 1921—23, I sekretär-konsul 1923-25, peakonsul 1925 ja saatkonnanõunik Londonis 1926—31; välisministeeriumi administratiivosakonna direktor 1931—34, poliitilise osakonna direktor 1935—36; saatkonnanõunik Pariisis 1936—37, Eesti Vabariigi saadik Helsingis 1938. a-st. — Londoni Eesti Seltsi abiesimees 1922—30; osa võtnud Pariisi ja Helsingi eesti seltside tegevusest. — Alal. asuk. Helsinki, Suomi.

SISUKORD.

Aben, Karl, Tartu.
Adamberg, Leida, New Rochelle, U. S. A.
Adolf, Johan, Riga, Latvija.
Aia, Jaan, Vana-Kuuste v., Tartumaal.
Altberg, Karl, New York City, U. S. A.
Alwer, Eduard, Tallinn.
Anderson, Arnold, Ape, Latvija.
Anderson, Eduard, Araraquara, Brasil.
Annuson, Jüri, Tallinn.
Anton, Aadu, Tallinn.
Ardon, Johan, Tallinn.
Aulik, Adolf, Nõmme.
Aur, Alexander, Sao Paulo, Brasil.
Barrén, Ally, Sundbyberg, Sverige.
Bauer, Jaan, Sao Paulo, Brasil.
Beckmann, Valentin, Paris, France.
Beckmann, Valerian, Paris, France.
Berendsen, Robert, Tallinn.
Birk, Aadu, Nõmme.
Birk, Karl, Riga, Latvija.
Brandt, Maria, Tartu.
Busch, Samuel, Detroit, Mich., U. S. A.
Chase-Tõnisson, Anna Asta, Milford, Conn., U. S. A.
Classen, Liina, New York, U. S. A.
Copelman, Henry, New York, U. S. A.
Copelman, Jüri, New York, U. S. A.
Danilevsky, Heinrich, Riga, Latvija.
Danilevsky, Hilda, Riga, Latvija.
Delacherie, Paula, Paris, France.
Derrik, Eduard, New York, U. S. A.
Dreyman, George, New York, U. S. A.
Dreyman, Linda, New York, U. S. A.
Dreyman, Lydia, New York, U. S. A.
Dzenit, Ervin, Ape, Latvija.
Eckbaum, Artur, Tallinn.
Eenpalu, Kaarel August, Rae vald, Harjumaal.
Eichna, Jacob, Philadelphia, Pa., U. S. A.
Einsaar, Gustav, N. S. W., Australia.
Elevant, Oskar, Tallinn.
Eliaser, Rein, Tallinn.
Eller, Minna, Riga, Latvija.
Ellermann, Kustas, †.
Ende, Arnold, Rio de Janeiro, Brasil.
Engelbrecht, Kusta, Tallinn.
Erman, August, New York, U. S. A.
Ernits, Mihkel, Rio de Janeiro, Brasil.
Ernits, Villem, Warszawa.
Ester, Madis, Valga.
Felsberg, John, New York, U. S. A.
Flink, Konstantin, Grant City, U. S. A.
Floss, Karl, Tartu.
Fridolin, Liisa, Riga, Latvija.
Fridolin, Reinhold, †.
Gleser, Filitsata, New York, U. S. A.
Goetz, Voldemar, Sao Paulo, Brasil.
Goodberg, Adolf, Sydney, Australia.
Gross, Elmar, Valga.
Grünbaum, Alfred, †.
Grünberg, Voldemar, Bruxelles, Belgique.
Gutman, Olga, Bruxelles, Belgique.
Hablitz, Karl, Tartu.
Haljaspõld, Herbert, Nõmme.
Hanson, Anton, Fork Lake, Alberta, Canada.
Hart, Joseph, Helsinki, Suomi.
Heinrichson, Aleksander, Riga, Latvija.
Heinrichson, Leander, Riga, Latvija.
Hendrikson, Aleksander, New York, U. S. A.
Hendrikson, Alice, New York, U. S. A.
Herman, Oskar, Rose Lodge, Oregon, U. S. A.
Hiob, Aleksander, Paris, France.

Holsmann, Johan, †.
Horm, Valter, Tallinn.
Horst, Johannes, Rio de Janeiro, Brasil.
Häusler, Arnold, Riga, Latvija.
Hõbemägi, Edgar-Johannes, Praha, Československa.
Ibrus, Aleksander, Tallinn.
Imberg, Anton, Sao Paulo, Brasil.
Imberg, Helene, Sao Paulo, Brasil.
Ise, Rudolf, Tallinn.
Ivask, Vidrik, Riga, Latvija.
Jaakson, Ernst, New York, U. S. A.
Jaakson, Jüri, Tallinn.
Jaakson, Laine, New York, U. S. A.
Jaakson, Madis, Tallinn.
Jaanson, Artur, Kaunas Lietuva.
Jakobson, Elmar, Riga, Latvija.
Jakobson, Ludvig, Riga, Latvija.
Jalak, Hans, Riga, Latvija.
Jalak, Liisi, Riga, Latvija.
Janson, August, †.
Janson, Charles, San Fernando, Cal., U. S. A.
Janson, Lydia, San Fernando, Cal., U. S. A.
Jask, August, Helsinki, Suomi.
Jaska, Andres, †.
Jenas, Aleksander, Mukden, Manchudikuo.
Joakit, Juhan, †.
Juht, Ludvig Aleksander, Boston, U. S. A.
Jung, Artur, Viljandi.
Junkur, Jaan, Tallinn.
Jurs, Jakob, Jaunroses, Latvija.
Järats, Maria, Riga, Latvija.
Järvmets, Oskar, Tallinn.
Jürgens, Ernst, Tallinn.
Jürgenson, Karl, Tallinn.
Jürisson, Jüri, Ipiki, Latvija.
Kaisla, Jakob, Tallinn.
Kalamees, Juhan, Tallinn.
Kalju, Valter, Sao Paulo, Brasil.
Kallas, Aino Julia Maria, Tallinn.
Kallas, Oskar Philipp, Tallinn.
Kalm, Alfred, Tallinn.
Kalm, Juhan, Tallinn.
Kalme, Elmar, Tallinn.
Kalt, Johannes, Riga, Latvija.
Kangur, Aleksander, Cabramatta, Australia.
Kansman, Bernhard, Detroit, Mich., U. S. A.
Kansman, Hilda, Detroit, Mich., U. S. A.
Kargaja, Viktor-Andreas, Tallinn.
Karp, Karl, †.
Kasak, Arnold, Riga, Latvija.
Kasak, Artur, Riga, Latvija.
Kasak, Johannes, Valga.
Kasak, Meeta, Riga, Latvija.
Kasak, Peeter, Ape, Latvija.
Kasberg, Jacob, New England, N.-Dakota, U. S. A.
Kasemets, Anton, Tallinn.
Kauba, Johannes, Tallinn.
Kaups, Karl, Tartu.
Kents, Jakob, Tallinn.
Keppi, Peeter, Pärnu.
Kesa, August, Tallinn.
Kiisel, Otto Juhan, Tallinn.
Kimberg, August, Tallinn.
Kippasto, August, Berlin, Deutschland.
Kirsch, Ernst, Kaunas, Lietuva.
Kitsapea, Amalie, Sydney, Australia.
Kivi, Johannes, Berlin, Deutschland.
Klaas, Gustav, Temple City, Cal., U. S. A.
Klasepp, Aleksander, Beja vald, Latvija.
Klemmer, Conrad, New York, U. S. A.
Kodil, Charles Edward, Los Angeles, Cal., U. S. A.
Kokamägi, August, Beja vald, Latvija.
Kolka, Rein, Boston, U. S. A.
Kondor, Leo, Bruxelles, Belgique.
Koovits, Arno, †.
Koppel, Jakob, Riga, Latvija.
Koppel, Riido, Riga, Latvija.
Kornel, Eduard, Sydney, Australia.
Koshemäkin, Edgar, Tallinn.
Kristelstein, Jakob, Tallinn.
Kuhi, John, Aldershot, Ontario, Canada.
Kuhi, Sinaida, Aldershot, Ontario, Canada.
Kukepuu, Georg, New York, U. S. A.
Kukepuu, Olly, New York, U. S. A.
Kukk, Hans, Tallinn.
Kukk, Hendrik, Tartu.
Kuks, August, Tallinn.
Kuks, Nikolai, Valga.
Kull, Ferdinand, Tallinn.
Kull, Raimund, Tallinn.
Kulp, Gustav, Toronto, Ontario, Canada.

Kulpas, Arnold, Sao Paulo, Brasil.
Kulpas, Joosep, †.
Kumetis, Liidia, Kaunas, Lietuva.
Kurro, Elsa, New York, U. S. A.
Kurro, John, New York, U. S. A.
Kuuse, Harry, Hamilton, Ontario, Canada.
Kuusik, Eduard, Tallinn.
Kuusik, Hans, Tallinn.
Kuusik, Karl, New York, U. S. A.
Kuusik, Mary, New York, U. S. A.
Kuuskmaa, Rudolf, Tallinn.
Kuusner, Hugo, Pärnu.
Kuusner, Reinhold, Tallinn.
Kärner, Aleksander, Maasi v., Saaremaa.
Köögardal, Ado, Keila.
Kõiv, August, Valga.
Kõiv, Friedrich, Riga, Latvija.
Kõivumägi, Julius-Elmar, Valga.
Kõresaar, Elfriede, Helsinki, Suomi.
Kõrgesaar, Hans, Tallinn.
Kübarsepp, Eduard, Tallinn.
Küberman, Olaf, New York, U. S. A.
Laan, Aleksander, Tartu.
Lacht, Jacob, Long Island City, N. J., U. S. A.
Laja, Ferdinand, Tartu.
Lamp, Karl-Leopold, Boston, Mass., U. S. A.
Lasman, Sofia, Riga, Latvija.
Lauer, Mart, New York, U. S. A.
Laur, Hugo, Tallinn.
Leetberg, Kaarel, Rakvere.
Leisman, Nikolai, Petseri.
Leiur, Hendrik, Valga.
Lellep, Otto, Hösel, Deutschland.
Leoke, Hans, Los Angeles, Cal., U. S. A.
Leoke, Peter, New York, U. S. A.
Leopas, Karl, Tallinn.
Lepp, Edward-Friedrich, Mount Isa, Qld., Australia.
Lepp, Paul, Pärnu.
Lespa, Hans, Riga, Latvija.
Liba, Alma, Sao Paulo, Brasil.
Liba, Erna, Sao Paulo, Brasil.
Liiv, Elisabeth, Sydney, Australia.
Lillenurm, Peeter, †.
Lind, Valter, Johannes, New York, U. S. A.
Linde, Bernhard, Tallinn.
Linkhorst, Aksel, Paris, France.
Linnart, Anna, Sao Paulo, Brasil.
Lohk, Hans, Tartu.
Loor, Alfred, New York, U. S. A.
Lorens, Jaan, Tallinn.
Lossmann, Edmund, †.
Luht, Ivan, Baltimore, Md., U. S. A.
Luiga, August, Nõmme.
Luik, Alfons; Buenos Aires, Argentina.
Lukats, Jakob, Auckland, New Zealand.
Lust, Jaak, Jaunroses pag., Latvija.
Luts, Karl, Kohtla-Järve.
Lydeman, Robert, Nõmme.
Lõhmus, Aleksander, Harbin, Manchudikuo.
Lõhmus, Jaan, Valga.
Maasik, Alfred, New York, U. S. A.
Maidre, Villem, Valga.
Marand, Anton, Nõmme.
Margevitch, Alma, Tallinn.
Markus, Aleksander, †.
Matson, Jan, New York, U. S. A.
Mauring, Ervin, Detroit, Mich., U. S. A.
Mauritz, Konrad, Tallinn.
Meri, Georg, Tallinn.
Metsalo, John, New York, U. S. A.
Miller, August, Baltimore, Md., U. S. A.
Milvere, Georg, Tallinn.
Monso, Mihkel, Sao Paulo, Brasil.
Moro, Karl, Peace River, Alberta, Canada.
Mulk, August, New York, U. S. A.
Mulk, Jenny, New York, U. S. A.
Muna, Clara, Sao Paulo, Brasil.
Murley, Charles, New York, U. S. A.
Muru, Hugo, Tallinn.
Mutt, Eugenie, Kaagjärve, Tartumaal.
Muttik, Eduard, Rio de Janeiro, Brasil.
Muttik, Johannes, Rio de Janeiro, Brasil.
Mäelo, Helmi, Tartu.
Mägar, Gustav, Berlin, Deutschland.
Mägi, Georg, Rakvere.
Mägi, Otto, †.
Männiku, Karl, Tallinn.
Mölder, Jaan, Sao Paulo, Brasil.
Mölder, Jaan, Tallinn.
Mölder, Johan, Nõmme.
Möllerson, Rudolf, Helsinki, Suomi.
Mõru, Endel, New York, U. S. A.
Mühlmann, Vilhelm, †.
Mühlberg, Alexander, Sen Pedro, Cal., U. S. A.

Müller, Paul, New York, U. S. A.
Nigol, August, †.
Nikko, Olga, Helsinki, Suomi.
Nippak, Axel Edmund, Tallinn.
Normak, Artur, Tallinn.
Norrak, Louis Albert, Sydney, Australia.
Nortots, Artur, Harbin, Manchudikuo.
Nurmsen, Bernhard, New York, U. S. A.
Nurmsen, Hardy, New York, U. S. A.
Näpp, Elmar, Sao Paulo, Brasil.
Nõmtak-Borgström, Melanie, Köbenhavn, Danmark.
Nõu, Gustav, New York, U. S. A.
Oinas, Alfons, Riga, Latvija.
Ojansoon, Voldemar, Moskva, S. S. S. R.
Ojaveski, Ludvig, Nõmme.
Olberg, Juuli, Riga, Latvija.
Orav, Hans, Tallinn.
Orgussaar, Dionissi, Tallinn.
Ormus, Adolf, Tartu.
Ots, Eduard, Buffalo, New York, U. S. A.
Otsing, Daniel, Tallinn.
Pachter, Ralph, New York, U. S. A.
Padva, Vladimir, New York, U. S. A.
Paju, Jaan, Riga Latvija.
Parikas, Peeter, Tallinn.
Part, Johannes, Pärnu.
Part, John, New York, U. S. A.
Pedai, Elsa Ottilie, Harbin, Manchudikuo.
Pedai, Gustav, Harbin, Manchudikuo.
Peets, Rudolf, Marrakech, Maroc.
Peil, Hugo, †.
Peil, Marie, New York, U. S. A.
Pelmas, Helmi, Bruxelles, Belgique.
Penna, Peetrus, Narva.
Pensa, Emma Emilie, Sao Paulo, Brasil.
Pent, Oskar, Tallinn.
Pierce, Augustus, New York, U. S. A.
Piirvald, Ludvig, Tallinn.
Pikner, Valentin, Tallinn.
Poellhuber, Aleksandra, Hamilton, Ontario, Canada.
Poska, Jaan, Tallinn.
Pranspill, Andres, New York, U. S. A.
Pranspill, Liisa, New York, U. S. A.
Preast, Johannes, Tallinn.
Prei, Jakob, Nõmme.
Pukk, Karl Johannes, Tallinn.
Pullerits, Heinrich, Tallinn.
Puss, Hilda, New York, U. S. A.
Puš, Robert, †.
Puusep, Martin, Tallinn.
Pärli, Aleksandra, Tallinn.
Pärli, Edgar, Tallinn.
Päts, Konstantin, Tallinn.
Põld, Oskar, Boston, Mass., U. S. A.
Raamot, Mari, Tallinn.
Raevald, Aleksei, Harbin, Manchudikuo.
Raevald, Marie-Emilie, Harbin, Manchudikuo.
Raidna, Aarne, Tallinn.
Raim, Adolf, Drummoyne, N. S. W., Australia.
Ramm, Gerhard, Sao Paulo, Brasil.
Ramma, Rudolf-Johannes, Harbin, Manchudikuo.
Rannus, Voldemar-Andres, New York, U. S. A.
Raudsepp, Aleksander, Valga.
Rea, Boris, New York, U. S. A.
Rea, Helene, New York, U. S. A.
Rebane, Hans, Riga, Latvija.
Rei, Mihkel, New York, U. S. A.
Reigas, Elmar, Rio de Janeiro, Brasil.
Reiman, John, Baltimore, Md., U. S. A.
Reinthal, August, Sydney, Australia.
Reinvald, Paul, Riga, Latvija.
Reip, Villem, New York, U. S. A.
Reks, Arnold, Sao Paulo, Brasil.
Remmers, Amanda, Helsinki, Suomi.
Reni, William, Tallinn.
Renning, Rudolf, Tallinn.
Riemer, Eduard, †.
Riis, Jüri, New York, U. S. A.
Riisna, Eduard, Tallinn.
Rikand, Hindrek, Tallinn.
Rogenbaum, Heinrich, Ape, Latvija.
Romberg, Harald, Rio de Janeiro, Brasil.
Ronnimois, Johan, Riga, Latvija.
Roopere, Aleksander, Kurna v., Harjumaal.
Roosman, John, Baltimore, Md., U. S. A.
Rosenberg, John, Toronto, Ont., Canada.
Rosenfeldt, Herbert, Riga, Latvija.
Rosenlill, Aleksandra, Riga, Latvija.
Rost, Aleksander, Tallinn.
Rubbe, Marie, Riga, Latvija.
Rull, Hermann, Pärnu-Jaagupi.

Rumberg, Johan, Tallinn.
Rumberg, Paul, Shanghai, China.
Rupski, Rudolf, †.
Ruubel, Märt, Tallinn.
Ruubel, Peeter, Tallinn.
Ränk, Viktor, New York, U. S. A.
Rätsep, Hilda, New York, U. S. A.
Rüdiger, Georg, Köbenhavn, Danmark.
Rümessen, Johannes, Köbenhavn, Danmark.
Rüütel, Eduard, Tallinn.
Saaber, Voldemar, Sao Paulo, Brasil.
Saar, Karl, New York, U. S. A.
Sabrak, Johannes, Bellerose, New York, U. S. A.
Salvela, Jüri, Tallinn.
Sander, Georg, Rio de Janeiro, Brasil.
Sarapik, Paul, Rio de Janeiro, Brasil.
Sarapik, Peeter, Rio de Janeiro, Brasil.
Sarapik, Rosa, Rio de Janeiro, Brasil.
Sarei, Julius, Elizabeth, New Jersey, U. S. A.
Sarn, August, Tallinn.
Sarv, Erich-Robert, London, England.
Saul, Mihkel, Dorchester, Mass., U. S. A.
Schmidt, August, London, England.
Schmidt, Ellen, New York, U. S. A.
Schmidt, Martin, Nõmme.
Schneider, Karl, †.
Schults, Natalie, Sao Paulo, Brasil.
Schönberg, Eduard, Tartu.
Schönberg, Hans, Tallinn.
Schönberg, Johann, †.
Sepman, August, Sydney, Australia.
Sepp, Jüri Theodor, New York, U. S. A.
Sepp, Leo, Tallinn.
Sermat, August, Võru.
Sherman, Mihkel, Detroit, Mich., U. S. A.
Sibul, Aleksander, Tallinn.
Siilak, Jaan, Viljandi.
Siirak, Jaan, Tallinn.
Sild, Olaf-Hermann, Tartu.
Sildever, Jüri, Sydney, Australia.
Simon, Aleksander, Tallinn.
Sirk, Linda, Riiga, Latvija.
Sitska, Jaan, †.
Sjöstrand, Marga, Stockholm, Sverige.
Smith, Bernhard, Sea Cliff, L. I., U. S. A.
Sniečkus, Pauline, Kaunas, Lietuva.
Solon, Karl, Luunja, Tartumaal.
Sommer, Samuel, Tallinn.
Soo, Jaan, Valga.
Soome, Elsa, Paris, France.
Speek, Peeter Aleksander, Arlington, Va., U. S. A.
Stafenau, Adolf, Valk, Latvija.
Sundbach, Carl, East Weymouth, Mass., U. S. A.
Söödi, Karl, Tallinn.
Sõerd, Villem, Kehtna, Harjumaal.
Sütt, Jaan, Tartu.
Tali, Arthur, Bruxelles, Belgique.
Tallmeister, Teodor-Aleksis, Tallinn.
Talvik, Eduard Friedrich, Tallinn.
Tamberg, Edgar, Nõmme.
Tamm, Alfred, Tallinn.
Tammerik, Julius, Sao Paulo osariik, Brasil.
Tauk, Peeter, Tallinn.
Telg, Aleksander, Montevideo, Uruguay.
Tever, Paul, Tartu.
Thalberg, Harald, Tallinn.
Thalman, Alfred, New York, U. S. A.
Tiido, Bruno, Tallinn.
Tiido, Johan, †.
Tikk, Villem, Tallinn.
Tinnoff, Arnold, Riga, Latvija.
Tiro, Eduard, Valga.
Tiro, Irmgard, Aluksne, Latvija.
Tiro, Juhan, Aluksne, Latvija.
Titus, Jaan Edward, Stockholm, Sverige.
Toffer, Siina, Bellerose, New York, U. S. A.
Tombach, Aleksander Ferdinand, Tallinn.
Toom, Johannes, Sao Paulo, Brasil.
Torn, Julius, Ape, Latvija.
Treder, Feliks, Tallinn.
Treude, Damasius, Tallinn.
Troska, Konstantin, Jaunroses pag., Latvija.
Truu, Liisa, Hamilton, Ontario, Canada.
Tulp, Jaan, Tallinn.
Tuuling, Martin, New York, U. S. A.
Tuvikene, Karla, Ape, Latvija.
Täheväli, Aleksander-Johannes, Tallinn.
Tõugjas, Jakob, Aluksne, Latvija.
Türner, Voldemar, Rio de Janeiro, Brasil.
Uesson, Anton, Tallinn.

Uibopuu, Karl-Oskar, Valga.
Uint, August Johannes, †.
Umalas, Abram, †.
Umalas, Bramina, Riga, Latvija.
Vaino, Richard, New York, U. S. A.
Vakerman, Johan, Tallinn.
Valdman, August, New York, U. S. A.
Valk, Jaak, Peedu suvituskoht, Tartumaal.
Vallner, Rudolf, Tallinn.
Vambola, Julius, Tallinn.
Vard, August,San Francisco, Cal., U. S. A.
Vares, August, †.
Varma, Anni, Tallinn.
Veber, Eduard, Ape, Latvija.
Veberman, Ernst Constantin, Tallinn.
Veiderma, Aleksander August, Tallinn.
Vellema, Jaan, Viljandi.
Velner, Värdi, Valga.
Veltson, Paul, Sao Paulo, Brasil.
Vene, Jaak, Omuli vald, Latvija.
Verendel, Jaan, Riga, Latvija.
Vihvelin, August, Viljandi.
Viilop, Peeter, Riga, Latvija.
Viinamägi, Jüri, Tallinn.
Viirsoo, Osvald, Tallinn.
Villa, Oskar, Nõmme.
Vilms, Juhan, Tallinn.
Vilt, Juhan, Tartu.
Vink, Jaak, Tallinn.
Visnapuu, Jakob, Tallinn.
Voolaine, Paul, Räpina, Võrumaal.
Välbe, Jüri, Narva.
Võimula, Tõnu, Tallinn.
Weeks, Johannes, Detroit, Mich., U. S. A.
Weeks, Juuli, Detroit, Mich., U. S. A.
Wentsel, Karin, New York, U. S. A.
Wenzel, Gustav, New York, U. S. A.
Wesik, Mihkel, Huntington, L. I., U. S. A.
Weskberg, Karl, New York, U. S. A.
Weski, Ehrenfried, New York, U. S. A.
Westerberg, Arnold Friedrich, Detroit, Mich., U. S. A.
Westerberg, Edith, Detroit, Mich., U. S. A.
Wiel, Theodor Alexis, Springfield, Mass., U. S. A.
Winter, Andres, New York, U. S. A.
Wirgo, Edward Reinhold, †.
Zakis, Aurelia, Riga, Latvija.
Zilmer, Eduard, Veclaicenes, Latvija.
Zimmerman, Alice, New York, U. S. A.
Zirk, Leonhard, Toronto, Ontario, Canada.
Zirkel, Karl, Tallinn.

Riiklik Ajaloomuseum
Raamatukogu

-115

Hind Kr. 4.–